

**Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών
Επιστήμες της Αγωγής**

**Διπλωματική εργασία
Διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας
εκπαίδευσης για την αναγκαιότητα σχεδιασμού
επιμορφωτικών προγραμμάτων ενσωμάτωσης της εξ
αποστάσεως εκπαίδευσης**

Σοφία Παπουλίδου

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Αναστασία Παμπούρη

Πάτρα, Αύγουστος 2021

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του/της φοιτητή/φοιτήτριας («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο/η συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του/της συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του/της συγγραφέα/δημιουργού. Ο/Η συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

**Διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας
εκπαίδευσης για την αναγκαιότητα σχεδιασμού
επιμορφωτικών προγραμμάτων ενσωμάτωσης της εξ
αποστάσεως εκπαίδευσης**

Σοφία Παπουλίδου

Επιτροπή Κρίσης

Επιβλέπουσα καθηγήτρια:

Αναστασία Παμπούρη

Μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ

Συνεπιβλέπουσα καθηγήτρια:

Μαρία Μπότσιου

Μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ

Πάτρα, Αύγουστος 2021

Ευχαριστίες

Με την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας ολοκληρώνεται και η φοίτησή μου στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής». Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω τα άτομα, τα οποία με στήριξαν κατά τη διάρκεια της πορείας μου στις σπουδές μου στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Αρχικά θα ήθελα να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου και τις ευχαριστίες μου προς το πρόσωπο της επιβλέπουσάς μου, κυρίας Αναστασίας Παμπούρη, η οποία με τις εύστοχες παρατηρήσεις της και τα στοχευμένα σχόλια συνέβαλε στη διεκπεραίωση της εργασίας μέσω της εποικοδομητικής συνεργασίας σε ακαδημαϊκό και προσωπικό επίπεδο. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τη συνεπιβλέπουσά μου, κυρία Μαρία Μπότσιου, για τη βοήθειά της στην εργασία αυτή μέσω της επικοινωνίας και των παρατηρήσεων που συνέβαλαν στη βελτίωσή της.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τα μέλη της οικογένειάς μου, την μητέρα μου και τα αδέρφια μου, οι οποίοι με τη συναισθηματική υποστήριξή τους και τη βοήθειά τους καθώς και με την υπομονή που επέδειξαν κατά την παρακολούθηση του μεταπτυχιακού προγράμματος και της εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας συνέβαλαν στην ολοκλήρωση αυτού επίπονου και μακροχρόνιου ταξιδιού μου στην ακαδημαϊκή πορεία μου στο ΕΑΠ. Η εργασία αυτή είναι αφιερωμένη στην οικογένειά μου και στον πατέρα μου που έχει φύγει από τη ζωή.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς στο ερευνητικό μέρος της εργασίας, καθώς μέσω της συμμετοχής τους στις συνεντεύξεις είχα την ευκαιρία να έρθω σε επαφή μαζί τους σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο και να κατανοήσω τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς τους ως συναδέλφους και ως συνανθρώπους.

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να διερευνηθούν οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αναγκαιότητα πραγματοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες θα συμβάλουν στην επαγγελματική τους ανάπτυξη, στην εισαγωγή ψηφιακών και τεχνολογικών μέσων διδασκαλίας στην εκπαίδευση, στην καθιέρωση της ανοιχτής μάθησης και της προσαρμογής των μαθησιακών αναγκών των εκπαιδευόμενων με τις προδιαγραφές της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας. Ως ερευνητική μέθοδος επιλέχθηκε η ποιοτική προσέγγιση, η οποία περιγράφεται σε θεωρητικό πλαίσιο και το ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε ήταν η ημιδομημένη συνέντευξη, η επιλογή του δείγματος των συμμετεχόντων πραγματοποιήθηκε μέσω της στοχευμένης δειγματοληψίας, καθώς στην έρευνα συμμετείχαν οχτώ εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που υπηρετούν σε συγκεκριμένη σχολική μονάδα. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας πιστεύουν ότι είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουν τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών τόσο σε προσωπικό, όσο και επαγγελματικό πλαίσιο μέσω της παρακολούθησης επιμορφωτικών προγραμμάτων και την απόκτηση πιστοποίησης στις Τ.Π.Ε.. Η επίδραση της επιμόρφωσης στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών εντοπίστηκε στην ανάγκη ενσωμάτωσης της Νέας Τεχνολογίας στη διδακτική διαδικασία και στη βιωματική προσέγγιση των εξελίξεων στον τεχνολογικό τομέα από τους συμμετέχοντες με την ανάπτυξη σχολικής κουλτούρας. Αντίστοιχα, εντοπίστηκαν και προβληματισμοί αναφορικά με προσωπικούς, κοινωνικούς, εκπαιδευτικούς και οικονομικούς παράγοντες που λειτουργούν αρνητικά στην ένταξη των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση. Η προηγούμενη εμπειρία και η προσπάθεια αξιολόγησης των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. απορρέει μέσω από τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφώσεις που να προάγουν την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη στα πλαίσια εκπαιδευτικής πολιτικής και τα εμπόδια που αντιμετώπισαν αναφορικά με τους οργανωτικούς παράγοντες και την υλικοτεχνική υποστήριξη. Οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των εκπαιδευτικών ως προς το περιεχόμενο και τα χαρακτηριστικά επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. αναφέρονται στην ανάγκη ενσωμάτωσης των Νέων Τεχνολογιών στην επιμορφωτική διαδικασία, ώστε οι εκπαιδευτικοί σε οποιαδήποτε

φάση της επαγγελματικής τους πορείας και αν βρίσκονται να μπορούν να ακολουθήσουν τις εξελίξεις της τεχνολογίας. Επίσης, αναφορικά με το επίπεδο των γνώσεων τους στις Τ.Π.Ε., οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι διαθέτουν επαρκείς γνώσεις, ώστε να ανταπεξέρχονται στις απαραίτητες απαιτήσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν τη συμμετοχή τους σε επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. ανάλογα με τις προσωπικές και κοινωνικές τους ανάγκες και οργανωμένα από δημόσιους φορείς εκπαίδευσης. Στις προτάσεις βελτίωσης των επιμορφωτικών προγραμμάτων οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι πρέπει να προσαρμοστούν οι επιμορφώσεις στις εκπαιδευτικές ανάγκες των Νέων Τεχνολογιών και να στοχεύουν στην επαγγελματική, προσωπική και οικονομική εξέλιξή τους.

Λέξεις-Κλειδιά: Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση, εξ αποστάσεως εκπαίδευση, εκπαίδευση ενηλίκων, επαγγελματική ανάπτυξη, επιμόρφωση, Νέες Τεχνολογίες.

Investigating the views of Primary education teachers on the need to design training programs for the integration of distance education

Sofia Papoulidou

Abstract

The purpose of this study is to explore the views and perceptions of teachers regarding the need for distance education training programs, which will contribute to their professional development, the introduction of digital and technological teaching aids in education, the introduction of open learning and adapting the learning needs of the trainees to the specifications of the educational methodology. The qualitative approach was chosen as the research method, which is described in a theoretical context and the research tool used was the semi-structured interview unit. The results of the research showed that the teachers of the school believe that it is very important to know the use of New Technologies in both personal and professional context through attending training programs and obtaining ICT certification. The impact of training in the professional development of teachers was identified in the need for integration of new technology in the teaching process and in the experiential approach of the developments in the technological field by the participants with the development of school culture. Respectively, concerns were identified regarding personal, social, educational and economic factors that operate negatively in the integration of ICT in education. The previous experience and the effort of evaluating the training programs in ICT arises through the participation of teachers in trainings that promote professional and personal development in the context of educational policy and the obstacles they faced in terms of organizational factors and logistical support. The needs and preferences of teachers in terms of content and characteristics of training programs in ICT refer to the need to integrate New Technologies in the training process, so that teachers at any stage of their professional career and if they are able to follow the developments of technology. Also, regarding the level of their knowledge in ICT, teachers consider that they have sufficient knowledge to meet the necessary requirements of the educational process. Teachers choose to participate in ICT training programs depending on their personal and social needs and organized by public education institutions. In the proposals for the improvement of the training programs, the teachers consider that the

trainings should be adapted to the educational needs of the New Technologies and aim at their professional, personal and financial development.

Keywords: Lifelong learning and education, distance education, adult education, professional development, training, New Technologies.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	iv
Περίληψη	v
Abstract	vii
Περιεχόμενα	ix
Συντομογραφίες & Ακρωνύμια	xi
Εισαγωγή	xii
Α' ΜΕΡΟΣ	1
1. Ορισμοί και εννοιολογικές αποσαφηνίσεις	1
1.1 Θεωρητική προσέγγιση του ορισμού της δια βίου μάθησης και της δια βίου εκπαίδευσης	1
1.2 Ο ορισμός της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	2
1.3 Ο ορισμός της εκπαίδευσης ενηλίκων και της ενηλικιότητας	3
1.4 Ο ορισμός της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών	6
1.5 Η έννοια της ανάγκης της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών	6
2. Η επιμόρφωση και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών	9
2.1 Ο ρόλος του σύγχρονου εκπαιδευτικού και οι επιμορφωτικές του ανάγκες	9
2.2 Σκοποί, στόχοι και μορφές της επιμόρφωσης	12
2.3 Θεσμοί και πολιτικές για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών	14
στην Ελλάδα	14
2.4 Παράγοντες διαμόρφωσης της επαγγελματικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού	15
2.5 Η αναγκαιότητα προγραμμάτων επαγγελματικής ανάπτυξης	16
2.6 Οι επιμορφωτικές και αναπτυξιακές ανάγκες των εκπαιδευτικών	18
2.7 Παράγοντες διαμόρφωσης της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών	19
3. Κοινωνία της γνώσης και της εκπαίδευσης	21
3.1 Τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία	21
3.2 Οι απόψεις των εκπαιδευτικών έναντι των Νέων Τεχνολογιών	23
3.3 Τα πλεονεκτήματα και οι ανησυχίες από την είσοδο των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση	24
3.4 Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις Τ.Π.Ε. ως παράγοντας επαγγελματικής ανάπτυξης	25
4. Ανασκόπηση ερευνών αναφορικά με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών	27
4.1 Έρευνες στον ελληνικό χώρο	27
4.2 Έρευνες στο πεδίο διεθνώς	31
4.3 Η διερεύνηση των απόψεων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αναγκαιότητα των επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	33
Β' ΜΕΡΟΣ	37
5. Μεθοδολογία διεξαγωγής της έρευνας	37
5.1 Αναγκαιότητα και αξία της έρευνας	37
5.2 Σκοπός, στόχοι της έρευνας και ερευνητικά ερωτήματα	38
5.3 Επιλογή της μεθόδου, του εργαλείου και του δείγματος της έρευνας	47
5.4 Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία της έρευνας	49
6. Ανάλυση και ερμηνεία των ποιοτικών δεδομένων	50
6.1 Το προφίλ των συμμετεχόντων στην έρευνα	53

6.2 Αποτελέσματα της έρευνας	53
6.2.1 Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών σε προσωπικό επίπεδο	53
6.2.2 Η επιμόρφωση στη χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και η επαγγελματική ανάπτυξη	56
6.2.3 Προηγούμενη εμπειρία και αξιολόγηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.	62
6.2.4 Ανάγκες /προτιμήσεις ως προς το περιεχόμενο και άλλα χαρακτηριστικά επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.	67
6.2.5 Προτάσεις βελτίωσης των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.	72
6.3 Συζήτηση –Συμπεράσματα της έρευνας	77
6.4 Περιορισμοί της έρευνας.....	87
6.5 Προτάσεις για αξιοποίηση των ευρημάτων	88
Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία	90
Ξενόγλωσση βιβλιογραφία.....	103
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: «ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ».....	105
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β :	110
ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ	110
ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΩΝ.....	110
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ:.....	186
«ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΑΖΟΜΕΝΟΥ»	186

Συντομογραφίες & Ακρωνύμια

ΕΑΠ	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Η/Υ	Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
Τ.Π.Ε.	Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνίας
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
NIACE	National Institute of Adult Continuing Education
Ο.Ε.Π.Ε.Κ.	Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών
ΝΕΛΕ	Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Νεολαίας
Ε.Α.Α.Ε.Π.Ε.	Επαγγελματική και Ακαδημαϊκή Αναβάθμιση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
ΙΝΕ ΓΕΣΕΕ	Ινστιτούτο Εργασίας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
TALIS	Teaching and Learning International Survey
Ε.Δ.Α.Ε.	Ελληνικό Δίκτυο Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης
MOODLE	Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment
Α.Ε.Ι.	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ECDL	European Computer Driving Licence
ECDL CORE	European Computer Driving Licence Core
ICT EUROPE	International Computer Technology Europe
ΠΕΚΕΣ	Περιφερειακά Κέντρα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού
ΙΝΕΔΕΒΙΜ	Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης
MOOC	Massive Open Online Courses

Εισαγωγή

Οι Νέες Τεχνολογίες αποτελούν ένα σημαντικό κεφάλαιο στη μάθηση από απόσταση, καθώς η εξελισσόμενη τεχνολογία στις επικοινωνίες προσφέρει το πλεονέκτημα να μεταφέρονται με αμεσότητα τόσο οι πληροφορίες όσο και οι ανθρώπινες εκφράσεις κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας. Ειδικότερα, οι Νέες Τεχνολογίες χρησιμοποιούνται προκειμένου να μειωθεί: α) η αρνητική αλληλεπίδραση ανάμεσα στον εκπαιδευτή και τον εκπαιδευόμενο, ώστε να γεφυρωθεί το επικοινωνιακό χάσμα που δημιουργείται λόγω της απόστασης και της διάθεσης για συμμετοχή, β) η αίσθηση της διαπροσωπικής απόστασης, η οποία συνήθως οφείλεται στην αδυναμία των συμμετεχόντων να αναπτύξουν αμεσότητα σε ένα λιγότερο επικοινωνιακό περιβάλλον, γ) ο κίνδυνος απώλειας πληροφοριών, καθώς η μάθηση από απόσταση μέσω της υποστήριξης των Νέων Τεχνολογιών και προγραμμάτων τηλεεκπαίδευσης δίνεται η ευκαιρία στους εκπαιδευόμενους να αναπτύξουν αμεσότητα σε επικοινωνιακό επίπεδο και αξιοπιστία στην ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων. Η εκπαίδευση μέσω της τεχνολογίας είναι σημαντικό να πραγματοποιείται συνδυάζοντας τόσο την προσωπική επαφή και την επικοινωνιακή ικανότητα, ώστε να επιτυγχάνεται η ανάπτυξη δημιουργικότητας και αποδοτικότητας στη μάθηση (Παγγέ, 2008).

Οι Τ.Π.Ε. συμβάλλουν στη βελτίωση των ατομικών δυνατοτήτων σε εργασιακό, πληροφοριακό και κοινωνικό πλαίσιο. Με τη χρήση των Τ.Π.Ε. επιτυγχάνεται η βελτίωση του εκπαιδευτικού, υγειονομικού, επιχειρηματικού, παραγωγικού και επικοινωνιακού επιπέδου του ανθρώπινου δυναμικού μιας κοινωνίας, η οποία προάγει τους κανόνες ισότητας αναφορικά με την ενσωμάτωση των ατόμων στο ψηφιακό περιβάλλον, ανεξάρτητα από ατομικούς ή κοινωνικούς περιορισμούς. Η ελεύθερη πρόσβαση στις Νέες Τεχνολογίες εξασφαλίζει στους πολίτες τη δυνατότητα να ενισχύσουν οικονομικά και γνωστικά το κοινωνικό τους υπόβαθρο, αλλά και να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους. Στα πλαίσια του όρου του ψηφιακού χάσματος παρουσιάζεται η ευκαιρία αποτελεσματικής πρόσβασης στις Τ.Π.Ε. που διαθέτει ένα μέρος του ανθρώπινου πληθυσμού και η αδυναμία του υπόλοιπου. Ειδικότερα, αναφέρονται ζητήματα που ασχολούνται με την υλικοτεχνική υποδομή, την παροχή πόρων και την τεχνογνωσία σχετικά με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών. Προκειμένου να επιτευχθεί η γεφύρωση του

χάσματος αυτού, τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και η Ελλάδα ως μέλος της είναι σημαντικό να αναπτύξουν μια κοινή πολιτική αναφορικά με την ισότιμη πρόσβαση στις Τ.Π.Ε. (Κουντζέρης & Κωνσταντάτος, 2009).

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να διερευνηθούν οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αναγκαιότητα πραγματοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η εργασία χωρίζεται σε δύο τμήματα: Σε πρώτη φάση πραγματοποιήθηκε η βιβλιογραφική έρευνα, η οποία ανέδειξε τις περιορισμένες αναφορές που έχουν πραγματοποιηθεί σχετικά με τις στάσεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με την αναγκαιότητα σχεδιασμού επιμορφωτικών προγραμμάτων ενσωμάτωσης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στο θεωρητικό μέρος αναπτύσσονται οι έννοιες της δια βίου μάθησης, της δια βίου εκπαίδευσης, της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης ενηλίκων, της ενηλικιότητας, της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και της ανάγκης. Επίσης, γίνεται αναφορά στην επιμορφωτική πολιτική που επικρατεί στην Ελλάδα όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς και περιγράφονται οι σκοποί και τα χαρακτηριστικά της, καθιστώντας την απαραίτητο παράγοντα για τη διαμόρφωση της επαγγελματικής ταυτότητας των εκπαιδευτικών. Ακόμη, παρουσιάζεται η αναγκαιότητα της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών και της διαμόρφωσης ενός θεσμικού πλαισίου, όπου οι παράγοντες θα καθορίζουν τις επιμορφωτικές και αναπτυξιακές τους ανάγκες. Παράλληλα, αναφέρεται η ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία και οι απόψεις των εκπαιδευτικών μέσα από έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί όπου παρουσιάζονται οι θετικοί και οι αρνητικοί παράγοντες της χρήσης των Τ.Π.Ε. στα πλαίσια της προσωπικής και επαγγελματικής εξέλιξής τους. Στο τέλος, πραγματοποιείται μια βιβλιογραφική ανασκόπηση ποιοτικών, ποσοτικών και μεικτής μορφής ερευνών που έχουν διεξαχθεί αναφορικά με το ζήτημα καταγραφής των απόψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ως προς την αναγκαιότητα οργάνωσης επιμορφωτικών προγραμμάτων που να προάγουν την ενταξιακή πολιτική της εισαγωγής των Νέων Τεχνολογιών στη διδακτική διαδικασία. Έπειτα, εντοπίστηκαν τα ερευνητικά κενά τα οποία αποτέλεσαν έναυσμα για την πραγματοποίηση της έρευνάς μας.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας, στο ερευνητικό κομμάτι παρουσιάζεται η έρευνα, η οποία πραγματοποιήθηκε με την ποιοτική μέθοδο, και τα αποτελέσματά της. Το

ερευνητικό εργαλείο που επιλέχθηκε ήταν η ημιδομημένη συνέντευξη. Στην έρευνα έλαβαν μέρος οχτώ εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης γενικής παιδείας, ειδικής αγωγής και ειδικοτήτων. Οι πρώτες τέσσερις συνεντεύξεις έγιναν δια ζώσης και οι υπόλοιπες τέσσερις εξ αποστάσεως μέσω τηλεφώνου, λόγω των συνθηκών της πανδημίας και της αναστολής λειτουργίας των σχολικών μονάδων. Η μεθοδολογική προσέγγιση εστιάζει στον καθορισμό του σκοπού και των στόχων της έρευνας, στα ερευνητικά ερωτήματα, στην αναγκαιότητα της έρευνας, στη διαδικασία επιλογής του δείγματος των συμμετεχόντων, την επιλογή της ερευνητικής μεθόδου, των ερευνητικών εργαλείων, τη συγκέντρωση και την ανάλυση των δεδομένων, στη συζήτηση των αποτελεσμάτων, στα συμπεράσματα της έρευνας, καθώς και στις προτάσεις για περεταίρω συζήτηση αναφορικά με το θέμα της έρευνας.

Τέλος, στο παράρτημα παρατίθενται ο οδηγός συνέντευξης, το έγγραφο συναίνεσης συμμετοχής στην έρευνα, τα κείμενα από τις απομαγνητοφωνημένες συνεντεύξεις των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών και η ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία ως τεκμηρίωση του θεωρητικού και ερευνητικού μέρους της έρευνας.

Η αξιοποίηση των συμπερασμάτων από την ανάλυση των δεδομένων της έρευνας θα συμβάλει στον προβληματισμό και ταυτόχρονα στην ευαισθητοποίηση των κατάλληλων εκπαιδευτικών φορέων, ώστε αφού κατανοήσουν την αναγκαιότητα της ανάπτυξης επιμορφωτικής πολιτικής αναφορικά με την εισαγωγή και αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία να οργανώσουν επιμορφωτικά προγράμματα, τα οποία θα προσφέρουν προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη στους εκπαιδευτικούς και ένα εκσυγχρονισμένο μαθησιακό περιβάλλον στους μαθητές.

Α΄ ΜΕΡΟΣ

1. Ορισμοί και εννοιολογικές αποσαφηνίσεις

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται προσπάθεια παρουσίασης των εννοιών που πραγματεύεται το θεωρητικό μέρος της έρευνάς μας μέσω της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Αρχικά παρατίθεται μια θεωρητική προσέγγιση και διασαφήνιση των ορισμών της δια βίου μάθησης και εκπαίδευσης και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Παράλληλα, γίνεται αναφορά στον εννοιολογικό προσδιορισμό της ενηλικιότητας και της εκπαίδευσης ενηλίκων. Επίσης, πραγματοποιείται η επεξήγηση των εννοιών της επαγγελματικής ανάπτυξης, της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζει η έννοια της ανάγκης στα πλαίσια της ανάπτυξης της ενήλικης προσωπικότητας.

1.1 Θεωρητική προσέγγιση του ορισμού της δια βίου μάθησης και της δια βίου εκπαίδευσης

Οι αλλαγές που πραγματοποιούνται τόσο σε διεθνές όσο και σε τοπικό πλαίσιο σε τεχνολογικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτισμικό επίπεδο επηρεάζουν το θεσμό της δια βίου μάθησης μειώνοντας την κρατική συνεισφορά και την επικράτηση μιας κοινωνίας εξατομίκευσης και παγκοσμιοποίησης, μετασχηματίζοντας το δημόσιο χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Σύμφωνα με τη δια βίου μάθηση ο πολίτης έχει το δικαίωμα να προσεγγίζει τη γνώση κατά τη διάρκεια της ζωής του σε ατομική και συλλογική βάση προκειμένου να εμπλουτίζει το γνωστικό του περιεχόμενο και να ανταποκρίνεται επιτυχώς στις ανάγκες της οικονομικής και κοινωνικής εξέλιξης και στα συστήματα της αγοράς. Η δια βίου μάθηση και η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελούν δύο μορφές εκπαίδευσης, οι οποίες παρέχονται από την εκπαιδευτική πολιτική του κράτους, ενώ η μάθηση αποτελεί προσωπική επιλογή του ατόμου για απόκτηση γνώσεων (Βερναδάκης, 2006 · Νικολακάκη, 2006).

Σύμφωνα με τον Νόμο 3879/2010 (άρθ. 2, παρ.1) η δια βίου μάθηση αναφέρεται στο σύνολο των μαθησιακών δραστηριοτήτων στο οποίο ο άνθρωπος εμπλέκεται κατά τη διάρκεια της ζωής του, ώστε να αποκτήσει ή να αναπτύξει τις κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που συμβάλλουν στην προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη

του ατόμου. Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα διαμόρφωσης μιας προσωπικότητας, η οποία ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινωνικής συνοχής και της ενεργού κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής συμμετοχής.

Σύμφωνα με το Νόμο 3369/2005 (άρθ. 1,παρ. 2α) η δια βίου εκπαίδευση αναφέρεται σε μαθησιακές διαδικασίες, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν τη βιωματική μάθηση, η οποία συντελείται κατά την πορεία της ζωής ενός ατόμου και αποσκοπεί στην απόκτηση ενός συνόλου επιστημονικών γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων προκειμένου να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα που του προσφέρει τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση στον επαγγελματικό τομέα.

Επομένως, η έννοια της δια βίου μάθησης περιλαμβάνει το σύνολο των μαθησιακών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, οι οποίες πραγματοποιούνται σε τυπικά, άτυπα και μη άτυπα εκπαιδευτικά πλαίσια δίνοντας τη δυνατότητα στους πολίτες ανεξάρτητα από τη βιολογική ή κοινωνική τους φάση να αλληλεπιδρούν συνεχώς με το κοινωνικο-οικονομικό, το πολιτικό και το πολιτισμικό τους περιβάλλον. Αντίστοιχα, μέσω της δια βίου εκπαίδευσης επιτυγχάνεται η αντιμετώπιση της αυξητικής τάσης της κοινωνικοοικονομικής ανισότητας ανάμεσα στις χώρες μέσω της εκπαίδευσης των ενηλίκων αναβαθμίζοντας το γνωστικό τους επίπεδο, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους και προσαρμόζοντας τις ικανότητές τους στις απαιτήσεις της παγκοσμιοποίησης και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Η γνώση λειτουργεί ευεργετικά τόσο στο εργατικό δυναμικό αλλά και σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες, ώστε να γίνουν οικονομικά και επαγγελματικά ενεργοί. Η αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στην προσφορά και στη ζήτηση επιμορφωτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων, διαφοροποιούνται χρονικά και ποσοτικά ανάλογα με την χώρα που τα οργανώνει (Καραλής, 2013 · Καραβά, Ρουμπή & Παρτσαλάκη, 2017).

1.2 Ο ορισμός της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Σύμφωνα με τον Keegan (2001, 2011, όπ. αναφ. στο Αλιβίζος, Αποστόλου & Παράσχου, 2015), η εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί μια μορφή εκπαίδευσης, η οποία χαρακτηρίζεται από την αμφίδρομη επικοινωνία ανάμεσα στον εκπαιδευτή, τον εκπαιδευόμενο και το εκπαιδευτικό υλικό και την απουσία της εξατομικευμένης μορφής διδασκαλίας μέσα στα όρια της μαθησιακής ομάδας προωθώντας δια ζώσης ή μέσω

τεχνολογίας ομαδικών συναντήσεων. Η θεωρητική προσέγγιση της Ανοιχτής και εξ Αποστάσεως εκπαίδευσης κατηγοριοποιείται ανάλογα με την αυτονομία και την ανεξαρτησία που προσφέρει η εξατομικευμένη και ελεύθερη μάθηση, με την επιρροή της βιομηχανοποίησης στο κοινωνικό, στο τεχνολογικό και στο παιδαγωγικό περιεχόμενο της και με την ανάπτυξη επικοινωνιακής ικανότητας, η οποία οδηγεί στην καλλιέργεια μαθησιακών κινήτρων.

Στα πλαίσια των αναγκών που προκύπτουν από τη σύγχρονη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη που πραγματοποιείται στο ευρύτερο κοινωνικό γίγνεσθαι, γίνεται αναγκαία η αναζήτηση σύγχρονων εκπαιδευτικών μεθόδων που καθιερώνουν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση στους φορείς παροχής εκπαίδευσης ενηλίκων. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να έρθει σε επαφή τόσο με τον εκπαιδευτή όσο και με το μαθησιακό περιεχόμενο μέσω της χρήσης σύγχρονων ηλεκτρονικών μέσων. Η κοινωνική οργάνωση, η τυπολογία της σχέσης που εδραιώνεται, η εφαρμογή νέας τεχνολογικής μεθοδολογίας, ο ρόλος της απόστασης και η άποψη που έχει σχηματιστεί για τη χρήση των ψηφιακών μέσων στην εκπαίδευση αποτελούν παράγοντες που επηρεάζουν τη διδακτική σχέση ανάμεσα στο εκπαιδευόμενο άτομο και στον εκπαιδευτικό και διαμορφώνουν μια αλληλεπιδραστική σχέση με το κοινωνικό περιβάλλον (Μουζάκης, 2006 · Σοφός κ. συν., 2015).

Οι Garrison και Shale (1987, όπ. αναφ. στο Μουζάκης, 2006) επικεντρώνονται στην επίδραση της ραγδαίας ανάπτυξης των τεχνολογικών μέσων στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση αναφορικά με την ανάπτυξη ενός ισχυρού και αμφίδρομου επικοινωνιακού πλαισίου ανάμεσα στον εκπαιδευτή και στον εκπαιδευόμενο μέσω υποστηρικτικού και καθοδηγητικού χαρακτήρα εντάσσοντας και τη σπουδαιότητα του ανθρώπινου παράγοντα σε αυτή τη μορφή εκπαιδευτικής δραστηριότητας.

1.3 Ο ορισμός της εκπαίδευσης ενηλίκων και της ενηλικιότητας

Η εκπαίδευση ενηλίκων είναι ένα πεδίο εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, εκτός της τυπικής εκπαίδευσης καθιστώντας την ενηλικιότητα ως βασικό κριτήριο ένταξης μιας εκπαιδευτικής δραστηριότητας στην εκπαίδευση ενηλίκων, ανάλογα με το κοινωνικό και ιστορικό πλαίσιο που εντάσσεται. Στα πλαίσια της εκπαίδευσης ενηλίκων παρατηρείται η συνύπαρξη δύο πεδίων: α) η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση που εστιάζει σε

δραστηριότητες αναφορικά με το επάγγελμα και την εργασία και, β) η γενική εκπαίδευση ενηλίκων που αναφέρεται σε δραστηριότητες κοινωνικού περιεχομένου. Η διαφοροποίηση ανάμεσα στην αρχική ή βασική εκπαίδευση και στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση ή εκπαίδευση ενηλίκων εντοπίζεται στο χρονικό πλαίσιο πραγματοποίησης των εκπαιδευτικών διαδικασιών ανάλογα με την ανάληψη προσωπικών και κοινωνικών ρόλων και στον καθοριστικό ρόλο ανάπτυξης ενδιαφέροντος και κινήτρων (Καραλής, 2013·Κοντάκος & Γκόβαρης, 2006).

Λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων η επιλογή της κατάλληλης μεθοδολογίας εξαρτάται από τη συμβατότητα με την εκπαιδευτική δραστηριότητα και επηρεάζεται άμεσα από την ανάπτυξη κλίματος αμοιβαίου σεβασμού κατά τη μαθησιακή διαδικασία, τη σύνδεση του εκπαιδευτικού περιεχομένου με το εμπειρικό και γνωστικό πλαίσιο των εκπαιδευομένων προάγοντας την καλλιέργεια της αυτενέργειας και τη δυνατότητα ανάπτυξης της κριτικής τους ικανότητας και της ενεργούς συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η ενηλικιότητα ορίζεται από: α) την πλήρη ανάπτυξη της ωριμότητας της προσωπικότητάς του και την εξέλιξη των δυνατοτήτων του, β) την αίσθηση της προοπτικής, αναπτύσσοντας την κριτική και την εμπειρική ικανότητα, γ) την αυτονομία, όπου επιχειρείται μια προσπάθεια υιοθέτησης μιας υπεύθυνης και επιθυμητής συμπεριφοράς (Θεοδώρου, 2012· Κατσίμπρας & Γκελαμέρης, 2018 · Rogers, 1998).

Σύμφωνα με τον Κόκκο (2003, όπ. αναφ. στο Θεοδώρου, 2012) και με τον Rogers (1998), οι ενήλικοι εκπαιδευόμενοι εντάσσονται σε μια εκπαιδευτική δραστηριότητα έχοντας ενστερνιστεί ένα σύνολο αναγκών και επιθυμιών, αποσκοπώντας παράλληλα στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που θα συμβάλουν στη βελτίωση της προσωπικής και της επαγγελματικής τους πορείας. Στα πλαίσια ενός εκπαιδευτικού προγράμματος επιζητούν την ενεργητική συμμετοχή, η οποία επιτυγχάνεται αναπτύσσοντας δικαιώματα αναφορικά με την ελεύθερη έκφραση γνώμης, τον εποικοδομητικό διάλογο και τη διαχείριση του περιεχομένου της διδακτέας ύλης και του προγράμματος εναρμονίζοντας τις οικονομικές και κοινωνικές εμπειρίες τους. Το σύνολο των αλλαγών σε συναισθηματικό, διανοητικό, πολιτισμικό και προσωπικό υπόβαθρο στη ζωή των ενηλίκων καθορίζουν η αυτοαντίληψη της ταυτότητάς τους και το αίσθημα αναγκαιότητας ανάλογα με τις κοινωνικές ή προσωπικές προθέσεις τους αναφορικά με τη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Ανασταλτικό παράγοντα στην πορεία της μάθησης των ενηλίκων αποτελεί η αντιμετώπιση των ακολούθων εσωτερικών εμποδίων, τα οποία απορρέουν από την αδυναμία των ενηλίκων να αποκρυσταλλώσουν το προϋπάρχον γνωσιακό και αξιακό υπόβαθρό τους, ώστε να ενσωματώσουν τα νέα μαθησιακά δεδομένα και από αρνητικούς ψυχολογικούς παράγοντες που εξαρτώνται από το φόβο απόρριψης και αποτυχίας και οδηγούν σε τάσεις υπεκφυγής και υιοθέτησης χαρακτηριστικών παθητικότητας ή επιθετικότητας.

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ (1977, όπ. αναφ. στο Rogers, 1998) και με τον Rogers (1998) η εκπαίδευση ενηλίκων περιλαμβάνει την παροχή από κάποιον εκπαιδευτικό φορέα οργανωμένης μαθησιακής δραστηριότητας στοχεύοντας στην ικανοποίηση επαγγελματικών αναγκών ή προσωπικού ενδιαφέροντος οποιαδήποτε χρονική στιγμή στη ζωή ενός ανθρώπου παρότι δεν ανήκει ηλικιακά και ούτε θεσμικά στην εκπαίδευση. Επομένως, αναφέρεται σε όλες τις μορφές σπουδών καθώς και στο κοινωνικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Σημαντικό ρόλο στην επιλογή συμμετοχής των ενηλίκων συμμετεχόντων σε εκπαιδευτικά προγράμματα διαδραματίζουν η διαφοροποίηση των προσδοκιών τους σχετικά με την ικανότητά τους να ανταπεξέλθουν στις μαθησιακές απαιτήσεις, τα ανταγωνιστικά ενδιαφέροντα που απορρέουν από το κοινωνικό τους περιβάλλον και η ανάπτυξη διαμορφωμένων μοντέλων μάθησης και εκπαιδευτικών στρατηγικών.

Στον αντίποδα το Εθνικό Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Ενηλίκων (NIACE) Αγγλίας και Ουαλίας και η UNESCO (1975, 1976, όπ. αναφ. στο Rogers, 1998) παρουσιάζει την εκπαίδευση ενηλίκων ως παροχή οργανωμένων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων προσαρμοσμένες στις απαιτήσεις που επιβάλλουν οι ανάγκες των ατόμων που ανήκουν ηλικιακά εκτός της εκπαιδευτικής κοινότητας στοχεύοντας στη μετάδοση γνώσεων και δεξιοτήτων υποστηρίζοντας τις εκφάνσεις της ζωής τους μέσω κάθε μορφής, περιεχομένου και βαθμίδας εκπαιδευτική διαδικασία στοχεύοντας στην εξέλιξη σε προσωπικό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο. Η μαθησιακή διαδικασία απευθύνεται σε εκπαιδευτικό κοινό το οποίο διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός ενήλικα σε προσωπικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο αποσκοπώντας στην αντιστάθμιση του πρότερου γνωστικού επιπέδου, στη συμμετοχή σε εξετάσεις και στην απόκτηση γνώσεων σε τεχνικό και επαγγελματικό πλαίσιο. Οι ενήλικοι μπορεί να παρακινούνται από την

επιθυμία τους να αποκτήσουν αυτογνωσία και να αναπτύξουν το σύνολο των ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους συμμετέχοντας ή μη σε οργανωμένα προγράμματα.

1.4 Ο ορισμός της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η επαγγελματική ανάπτυξη είναι μια εξελικτική διαδικασία, η οποία εμπεριέχει τόσο τεχνικό και συναισθηματικό υπόβαθρο γνώσεων όσο και ηθικές και πολιτικές διαστάσεις της διδασκαλίας, στοχεύοντας στη σταδιακή απόκτηση κριτικής αντίληψης μέσα στα πλαίσια μιας κοινωνίας με αυστηρά επαγγελματικά και ηθικά κριτήρια. Έννοιες συνυφασμένες με την επαγγελματική ανάπτυξη αποτελούν η δια βίου μάθηση ή οι κοινότητες μάθησης, οι οποίες καθιστούν απαραίτητη την αλληλεπίδραση ανάμεσα στο προσωπικό και επαγγελματικό εμπειρικό τους επίπεδο και το περιβαλλοντικό πλαίσιο (Τσολακίδης & Μπότσογλου 2016).

Οι επιπτώσεις της δύσκολης οικονομικής κατάστασης στην εκπαίδευση έχουν επηρεάσει την ποιότητα της σχολικής κουλτούρας μέσω της μείωσης των παροχών για τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό των σχολείων, την αποδόμηση των συνθηκών και την προώθηση του διορισμού αναπληρωτών. Η βελτίωση των οικονομικών συνθηκών και η επαγγελματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών εξασφαλίζει την αποτελεσματικότητα της εξέλιξής τους στην ιεραρχία (Βενέτης, 2017).

Εξασφαλίζοντας ένα ποιοτικό επίπεδο επιμόρφωσης ενισχύεται η ακαδημαϊκή, προσωπική και επαγγελματική βελτίωση των ικανοτήτων και ενδιαφερόντων των εκπαιδευτικών στοχεύοντας στο συνδυασμό της βασικής εκπαίδευσης και της συμπληρωματικής κατάρτισης, ώστε να καλυφθούν οι εκπαιδευτικές ελλείψεις και να ενισχυθούν οι παιδαγωγικές και διδακτικές τους ικανότητες (Καλογιαννάκης & Παπαδάκης, 2008).

1.5 Η έννοια της ανάγκης της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών

Το εννοιολογικό περιεχόμενο της ανάγκης προσδιορίζεται ανάλογα με τις κοινωνικοοικονομικές και επιστημονικές προεκτάσεις που λαμβάνονται υπόψη κατά την ερμηνευτική προσέγγισή της και των στόχων που άπτονται της οργάνωσης της διδακτικής διαδικασίας και περιλαμβάνουν συγκρουσιακά και αντιφατικά χαρακτηριστικά τα οποία εκδηλώνονται σε θεσμικό ή ατομικό επίπεδο (Ο.Ε.Π.Ε.Κ., 2008).

Πιο αναλυτικά, η έννοια της ανάγκης αποτελεί μια διαδικασία πραγματοποίησης και ανάληψης αναγκών επιδεικνύοντας υποκειμενισμό, υπηρετώντας τις επιταγές του νόμου της ζήτησης, του προσδιορισμού της απόστασης αναφορικά με τη στοχοθεσία, της αποτελεσματικότητας, της υλικοτεχνικής υποδομής και του επιπέδου ανάλυσης των αναγκών. Η ανάγκη απορρέει από την αίσθηση της επάρκειας, της αντιφατικότητας και της διαστρωματικής ανάπτυξης καθιστώντας τις επαγγελματικές ανάγκες σε αντικειμενικό και υποκειμενικό υπόβαθρο. Η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης ενηλίκων στηρίζεται στη διερεύνηση του εμπειρικού πλαισίου του πληθυσμού-στόχου και στην επίδραση που απορρέει από την πολιτικοοικονομική διάσταση της κοινωνίας (Αναστασιάδης, 2010).

Σύμφωνα με την ψυχολογική προσέγγιση του Maslow: α) η ικανοποίηση των βιολογικών αναγκών και της αίσθησης της ασφάλειας συμβάλλει στην επίτευξη των ανώτερων επιδιώξεων μας, β) η ενταξιακή πολιτική στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο μέσω της ικανοποίησης των κοινωνικών αναγκών τους, γ) η ανάπτυξη του σεβασμού της προσωπικότητάς μας μέσω της αποδοχής από την αλληλεπίδραση με τον κοινωνικό μας περίγυρο, δ) η συμβολή των γνωστικών αναγκών στην οργάνωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων ενηλίκων, ε) η επίτευξη των αναγκών που άπτονται της αισθητικής και, στ) η επιθυμία για πραγμάτωση της εσωτερικής δημιουργικής διάθεσης. Σύμφωνα με την ψυχοκοινωνιολογική προσέγγιση, οι κοινωνικές ανάγκες είναι συνυφασμένες με τις κοινωνικο-ιστορικές συνθήκες, οι οποίες επηρεάζουν τον πληθυσμό-στόχο αναφορικά με τις ελλείψεις που διαθέτουν σε σχέση με τα ευρύτερα πρότυπα που επικρατούν. Αντίστοιχα, οι εκπαιδευτικές ανάγκες απορρέουν από τη συνειδητοποίηση της αναντιστοιχίας ανάμεσα στις απαιτήσεις των κοινωνικών και επαγγελματικών θεσμών. Η πολιτιστική προσέγγιση αναφέρεται στην επιρροή που ασκούν τα πολιτιστικά στοιχεία μιας κοινωνικής ομάδας στη διαμόρφωση των αναγκών αντικατοπτρίζοντας τις ιδιαιτερότητές της. Η οικονομική προσέγγιση αναφέρεται στην επίδραση της ανάπτυξης της παραγωγικότητας στις εκπαιδευτικές ανάγκες, στοχεύοντας στην αλληλεπίδραση των γνωστικών και επαγγελματικών ικανοτήτων με τις παραγωγικές απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Στα πλαίσια της δομολειτουργικής και συστημικής προσέγγισης, η εκπαίδευση έρχεται να αντισταθμίσει την ανάγκη για προσαρμογή στις κοινωνικοοικονομικές αλλαγές που πραγματοποιούνται σε προσωπικό και κοινωνιολογικό επίπεδο (Βεργίδης & Καραλής, 2008).

Η εννοιολογική ασάφεια ανάμεσα στην επιμόρφωση και την μετεκπαίδευση έγκειται στο γεγονός της διαφοροποίησης της χρονικής διάρκειας, της μορφής εκπαίδευσης και του επιπέδου σπουδών. Η ραγδαία επιστημονική και τεχνολογική ανάπτυξη που πραγματοποιείται στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο καθιστά απαραίτητη την ανάπτυξη επιμορφωτικής και μετεκπαιδευτικής πολιτικής του ανθρώπινου δυναμικού που απαρτίζει την παιδαγωγική επιστήμη (Σαϊτής, 1992).

Η μετεκπαίδευση μέσα από τα πλαίσια της μετανεώτερης έννοιας της μάθησης αναφέρεται στην προσπάθεια εξειδικευμένης προσέγγισης του περιεχομένου ενός συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου, ώστε να επιτευχθεί ο εμπλουτισμός του γνωστικού επιπέδου. Η επιμόρφωση αποτελεί έναν εκπαιδευτικό θεσμό, ο οποίος αναφέρεται στη συνεχή αναπροσαρμογή της γνώσης στις εξελικτικές τάσεις του γνωστικού αντικειμένου ως προς τη σχέση ανάμεσα στην εκσυγχρονιστική διάσταση της μάθησης σε πληροφοριακό και ενημερωτικό επίπεδο. Επομένως αποτελεί μια διαδικασία αναθεώρησης της υπάρχουσας γνώσης σε αντιδιαστολή με τη θεωρία της μίας και αδιαπραγμάτευτης μάθησης. Προκειμένου να ανταπεξέλθει η εκπαίδευση στις απαιτήσεις των σύγχρονων γνωστικών αναγκών πραγματοποιείται η διαχείριση του μαθησιακού φορτίου του γνωστικού αντικειμένου και η επανεξέταση της προϋπάρχουσας γνώσης. Η επιμόρφωση προσεγγίζει ποσοτικά το πλήθος των πληροφοριών του γνωστικού αντικειμένου αναφορικά με τη χωρική διεύρυνση της μάθησης και ποιοτικά στην κριτική επεξεργασία του γνωστικού υπόβαθρου και των αναθεωρημένων δεδομένων σύμφωνα με τη χρονική διάστασή της (Κανακουσάκη, 2007).

Στα πλαίσια της ολοκλήρωσης του παρόντος κεφαλαίου έχουν αποσαφηνιστεί οι προαναφερθείσες έννοιες που αναφέρονται στην αναγκαιότητα της ενσωμάτωσης της διαβίου μάθησης και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αποσκοπώντας στην οργάνωση επιμορφωτικών προγραμμάτων.

2. Η επιμόρφωση και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών

Στο παρόν κεφάλαιο πρόκειται να πραγματοποιηθεί μια προσέγγιση των χαρακτηριστικών που διαμορφώνουν το σύγχρονο ρόλο του εκπαιδευτικού, ο οποίος προϋποθέτει την αναγκαιότητα συμμετοχής σε επιμορφωτικά προγράμματα, ώστε να εξασφαλίσει την ανάπτυξή του σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο. Η αναφορά στο περιεχόμενο της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και η σπουδαιότητα που κατέχουν τόσο η σύγχρονη διάσταση του ρόλου του εκπαιδευτικού όσο και οι επιμορφωτικές ανάγκες του αναφορικά με τη διαμόρφωση μιας κατάλληλης εκπαιδευτικής πολιτικής, αποσκοπούν στην ενίσχυση της προσωπικής και την επαγγελματικής του αυτοπραγμάτωσης. Επίσης, πρόκειται να γίνει αναφορά στην αναγκαιότητα της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της συμμετοχής τους σε επιμορφωτικά προγράμματα που σχεδιάζονται σύμφωνα με τα προσωπικά και επαγγελματικά τους χαρακτηριστικά, ώστε να εξασφαλίζεται η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών και κοινωνικών απαιτήσεων που επιβάλλει η τεχνολογική εξέλιξη που συντελείται στον τομέα της εκπαίδευσης.

2.1 Ο ρόλος του σύγχρονου εκπαιδευτικού και οι επιμορφωτικές του ανάγκες

Στα πλαίσια του εκπαιδευτικού συστήματος βασική προτεραιότητα της επιμόρφωσης εκπαιδευτικών αποτελεί η προσπάθεια ανασυγκρότησης του μαθησιακού αντικειμένου τόσο σε χρονικό όσο και σε χωρικό επίπεδο, ώστε να εξασφαλιστεί η παραγωγική και οργανωτική ανάπτυξη της κάθε χώρας σύμφωνα με τις επιταγές της ευρωπαϊκής πολιτικής, προσδίδοντας μια τεχνοκρατική αντίληψη και καθιέρωση ανθρωπιστικών ιδεωδών σε περιβαλλοντικό και εθνικό επίπεδο (Κανακουσάκη, 2007).

Ο ρόλος του σύγχρονου εκπαιδευτικού προκειμένου να ανταποκριθεί στις συνεχείς μεταβολές του σχολικού περιβάλλοντος πρέπει να προσαρμοστεί στις επιταγές των κοινωνικών, οικονομικών και ψυχοσυναισθηματικών αλλαγών, να επικεντρωθεί στην εξέλιξη του γνωστικού, του παιδαγωγικού και του διδακτικού τους περιεχομένου, να επιμορφώνεται κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής του πορείας και να συμβάλει στην

ανάπτυξη της παιδείας τόσο σε προσωπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η επιμόρφωση και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών συμβάλλει στην εξέλιξη της προσωπικότητάς τους, στην προσαρμογή τους σε οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές αλλαγές και στη βελτίωση του γνωστικού επιπέδου σε εθνικά πλαίσια, προσαρμόζοντας την παιδαγωγική και διδακτική τους κατάρτιση (Στρίγκας & Τσιμπίρης, 2019).

Η συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα συμβάλλει στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και στην προσαρμογή στις απαιτήσεις των σύγχρονων πολιτικοοικονομικών και κοινωνικών δεδομένων. Η επιμόρφωση λειτουργεί εποικοδομητικά και συμπληρωματικά στις ήδη κατεκτημένες γνώσεις, αποτελεί συνδεδετικό κρίκο ανάμεσα στην επιστημονική και εκπαιδευτική πραγματικότητα, έχει θεσμοθετημένο ή μη χαρακτήρα και επαναλαμβανόμενη μορφή και παρέχει συνεχή υποστήριξη της εξέλιξης της επαγγελματικής καριέρας του ευρύτερου κλάδου της εκπαιδευτικής κοινότητας. Ειδικότερα, παρατηρείται αλληλεξάρτηση της προσωπικότητας και του επαγγελματισμού των εκπαιδευτικών συμβάλλοντας στην ενίσχυση των εκπαιδευτικών κενών της βασικής εκπαίδευσης, την αναδιάρθρωση του μαθησιακού επιπέδου και τη βελτίωση των προσωπικών και επαγγελματικών χαρακτηριστικών τους (Τσολακίδης & Μπότσογλου, 2016).

Η αναδιαμόρφωση της γνώσης σύμφωνα με τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές και οι εκπαιδευτικές ανάγκες που αναδύονται οδηγούν στην εμπλοκή της διαβίου μάθησης, καθιστώντας απαραίτητη την παροχή επιμορφωτικών προγραμμάτων από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα αποκλεισμού και να επιτευχθούν τυπικοί και καταναλωτικοί στόχοι ανεξάρτητα της κριτικής αξιολόγησης του περιεχομένου τους (Καλεράντε, 2018).

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πραγματοποιείται μέσω της μεταφοράς γνώσεων στους επιμορφωμένους, ώστε να επιτευχθεί η επαγγελματική εξέλιξη και η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας τους, στα πλαίσια της εκπαιδευτικής κοινότητας και εφαρμόζεται με πρακτική εξάσκηση στη σχολική αίθουσα (Αλεξίου, 2014).

Οι αλλαγές στο κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο της παγκόσμιας κοινότητας επηρεάζουν άμεσα την εκπαιδευτική και κοινωνική πολιτική, οι οποίες καθορίζονται από τους παρακάτω παράγοντες: α) της παγκοσμιοποίησης, η οποία μέσω της ανταγωνιστικότητας προάγει την ανάπτυξη προσωπικοτήτων που να διαθέτουν μορφωτικά και κοινωνικά

κριτήρια, β) της αλληλεξάρτησης ανάμεσα στην τεχνολογία και στην εκπαίδευση, η οποία απορρέει από την ανάγκη παραγωγής γνώσεων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της τεχνολογίας και επιμόρφωσης ατόμων με τις κατάλληλες δεξιότητες, γ) τις απαιτήσεις της κοινωνίας για την ανάπτυξη μιας νεολαίας τεχνολογικά μορφωμένης, δ) της προσαρμογής του ελληνικού σχολείου στις κοινωνικές αλλαγές λόγω του οικονομικού μεταναστευτικού ζητήματος και της ενταξιακής πολιτικής ευπαθών κοινωνικά ομάδων (Ο.Ε.Π.Ε.Κ., 2008).

Η οργάνωση της επιμορφωτικής και μετεκπαιδευτικής πολιτικής του ευρύτερου ανθρώπινου δυναμικού όσο και των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας εξαρτάται από το φαινόμενο της ραγδαίας επιστημονικής και τεχνολογικής ανάπτυξης που παρατηρείται στα πλαίσια της σύγχρονης κοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικοί θεωρείται απαραίτητο να επιμορφώνονται αναφορικά με τις μεταρρυθμιστικές ανάγκες που απορρέουν από οργανωτικές και λειτουργικές ανάγκες του θεσμού του εκπαιδευτικού συστήματος, καθιστώντας τους ικανούς να ανταπεξέλθουν στην ανάληψη παιδαγωγικών και διοικητικών καθηκόντων (Σαϊτης, 1992).

Στα πλαίσια της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής παρατηρείται η προσπάθεια εμπλουτισμού του γνωστικού και εμπειρικού επιπέδου των εκπαιδευτικών με πολυδιάστατες γνώσεις και δεξιότητες μέσω μιας συνεχούς επιμορφωτικής διαδικασίας. Αναφορικά με την Ελλάδα τα επιμορφωτικά προγράμματα των εκπαιδευτικών συμβαδίζουν με τις αλλαγές που επιφέρει η δια βίου μάθηση. Πρωταρχικός παράγοντας του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών αποτελεί ο εντοπισμός των επιμορφωτικών αναγκών του εκπαιδευτικού προσωπικού, ώστε να επιτευχθεί η αποτελεσματικότητά τους, να εντοπιστεί η αντιφατικότητά στη σχέση τους, η έννοια της υποκειμενικότητας ή της αντικειμενικότητας και η ικανότητα έκφρασής τους από τον πληθυσμό-στόχο (Αναστασιάδης, 2010).

Ο σχεδιασμός των επιμορφωτικών προγραμμάτων βασίζεται στην αλληλεπίδραση ανάμεσα στα χαρακτηριστικά τους και στον εντοπισμό των εκπαιδευτικών αναγκών των εκπαιδευτικών, χρησιμοποιώντας κλασικές και συμμετοχικές ερευνητικές μεθόδους αναφορικά με το περιεχόμενο των πληροφοριών, το χρονικό περιθώριο, τα στοιχεία της ομάδας των επιμορφωμένων και την επιθυμία των εκπαιδευτικών να εξασφαλίσουν την επαγγελματική τους εξέλιξη (Κατσαρού & Δεδούλη, 2008).

2.2 Σκοποί, στόχοι και μορφές της επιμόρφωσης

Η επιμόρφωση αποσκοπεί στην ανάπτυξη και βελτίωση των εκπαιδευτικών αναφορικά με τους πνευματικούς, εμπειρικούς, επαγγελματικούς και προσωπικούς τομείς κατά την εκπαιδευτική τους καριέρα. Η σύγχρονη κοινωνία προάγει έννοιες της πλουτοκρατίας και της κατάχρησης δικαιωμάτων και εξουσιών στην εκπαίδευση. Ειδικότερα, παρατηρείται ότι η επιμόρφωση εμπεριέχει την επίτευξη προσωπικής και επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών στην εκπαιδευτική τους κατάρτιση ενισχύοντας την εκπαιδευτική δραστηριότητα και την κοινωνική υπόσταση της εκπαίδευσης, ώστε ο κοινωνικο-πολιτικός χαρακτήρας του σχολείου να καλλιεργεί νέες αντιλήψεις για τις κοινωνικές ανισότητες.

Ο εκπαιδευτικός μέσω της επιμόρφωσης έχει τη δυνατότητα να ενισχύσει και να αναπτύξει τις ικανότητές του ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν από το επαγγελματικό του περιβάλλον σε υποχρεωτικό ή προαιρετικό πλαίσιο καλλιεργώντας την κριτική σκέψη αναφορικά με τις αλλαγές και την υιοθέτηση εκπαιδευτικών μεθοδολογιών με μακροπρόθεσμες αλλαγές και ηθικοπλαστικές νοοτροπίες στην καθημερινότητα της σχολικής πραγματικότητας από όλα τα στελέχη της εκπαιδευτικής κοινότητας (Αθανασούλα-Ρέππα, Ανθοπούλου, Κατσουλάκης & Μαυρογιώργος, 1999).

Στο άρθρο 28 του νόμου 1566/85 (όπ. αναφ. στο Σαϊτής, 1992) η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών Α΄θμιας και Β΄θμιας εκπαίδευσης ορίζεται ως η ενημέρωση: α) του νεοδιόριστου εκπαιδευτικού προσωπικού αναφορικά με τον εκπαιδευτικό προγραμματισμό του σχολικού περιβάλλοντος και της διδακτικής τους πρακτικής, β) του εκπαιδευτικού δυναμικού που υπηρετεί ήδη σε σχολικές μονάδες σχετικά με την εξελικτική πορεία σε επιστημονικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο, τις νέες διδακτικές και αξιολογικές στρατηγικές και την επαγγελματική ετοιμότητά τους στις εκπαιδευτικές μεταβολές, γ) της θεματολογίας που αναφέρεται σε μεταρρυθμιστικά και καινοτομικά εκπαιδευτικά προγράμματα.

Σύμφωνα με τον Τρούλη (1985, όπ. αναφ. στο Βασιλούδη, Δάγλα, Δημητριάδης, Παπαδάκη, Φακάζη & Κυρίδης, 2007) το πόρισμα του συμβουλίου της Ευρώπης (1969) αναφέρεται στους παρακάτω σκοπούς της διαρκούς επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών: α) η καλλιέργεια αφύπνισης του ενδιαφέροντος των εκπαιδευτικών για συνεχή ενημέρωση στις επιστημονικές και μεθοδολογικές εξελίξεις, β) η σπουδαιότητα της παρακολούθησης των μεταβολών της ερευνητικής διαδικασίας και η αναγκαιότητα αξιοποίησης των Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

αποτελεσμάτων από την εκπαιδευτική κοινότητα, γ) η ενθάρρυνση των εκπαιδευτικών ως προς την ένταξη της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και την διεπιστημονική διερεύνηση των θεμάτων, δ) η συνειδητοποίηση του ρόλου των εκπαιδευτικών τόσο όσο προς την μεταλαμπάδευση των γνώσεων όσο και ως προς την επισήμανση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας των μαθητών, ε) η υιοθέτηση από την εκπαιδευτική ηγεσία και τους εκπαιδευτικούς μιας συνεργατικής πολιτικής ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια, στ) η αποδοχή των εκπαιδευτικών ότι η αλληλεπίδραση ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια αναφορικά με την παιδαγωγική δραστηριότητα συμβάλλει στην κοινωνική και μορφωτική ευημερία.

Η αποτελεσματικότητα και η λειτουργικότητα της επιμορφωτικής πολιτικής των εκπαιδευτικών εξαρτάται άμεσα από τα χαρακτηριστικά της βασικής εκπαίδευσής τους, την αξιολόγηση της επαγγελματικής ταυτότητάς τους και τη συνολική σταδιοδρομία τους στο εκπαιδευτικό σύστημα συνυφασμένη στις αλλαγές που πραγματοποιούνται σε κοινωνικό, πολιτισμικό και πολιτικό επίπεδο. Οι αρχές της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών διακρίνονται από τη συνεχή αλληλεπίδραση ανάμεσα στο θεωρητικό και στο πρακτικό μέρος του εκπαιδευτικού επαγγέλματος αναφορικά με τη βασική εκπαίδευση και την επιμόρφωση και να καλυφθούν παιδαγωγικά και διδακτικά περιεχόμενα σε μεταγενέστερο χρόνο, την άτυπη υπόσταση της επιμόρφωσης ως αναπόσπαστο μέρος της επαγγελματικής τους πορείας, την κάλυψη των επιμορφωτικών ενδιαφερόντων και προσωπικών αναγκών με ενδοσχολικές και εξωσχολικές δραστηριότητες στοχεύοντας στην πνευματική και επαγγελματική ανάπτυξή τους (Αθανασούλα-Ρέππα, κ. συν., 1999).

Στα πλαίσια της παραδοσιακής μορφής της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών πραγματοποιούνται επιμορφωτικές διαλέξεις εκτός σχολικού περιβάλλοντος, ώστε να ενισχυθεί η ελλειμματική μάθηση μέσω της παρακολούθησης κεντρικά οργανωμένων μαθημάτων. Η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη επιτυγχάνεται μέσω εκπαιδευτικών μεθόδων που προάγουν τις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας, την εφαρμογή πρακτικής σε αυθεντικές καταστάσεις, τη συνεργασία και την ερευνητική δράση. Η αντιστάθμιση του επιμορφωτικού χάσματος επιτυγχάνεται μέσω της ενδοσχολικής επιμόρφωσης, όπου η σχολική μονάδα οργανώνει ετήσια επιμορφωτική πολιτική προσαρμοσμένη στις προσωπικές και επαγγελματικές ιδιαιτερότητες των εκπαιδευτικών, της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης, η οποία μέσω της τεχνολογίας εξασφαλίζει τη δυνατότητα εφαρμογής μιας οικονομικής και μαζικής μορφής αυτοεπιμόρφωσης, της έρευνας δράσης, όπου Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

επιλύονται προβλήματα της καθημερινότητας της σχολικής τάξης, τη συμμετοχή στην οργάνωση του εκπαιδευτικού έργου και την καλλιέργεια κριτικής συνείδησης αναφορικά με τις προσωπικές αντιλήψεις και κοινωνικές προεκτάσεις της εκπαίδευσης και των δικτύων μάθησης εκπαιδευτικών, μέσω της συνεχούς αλληλεπίδρασης της εκπαιδευτικής κοινότητας και των αναγκών της σχολικής ζωής να βελτιώσουν την επαγγελματική τους κατάσταση (Βενιοπούλου, 2014).

2.3 Θεσμοί και πολιτικές για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα

Η επιμόρφωση μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία απευθύνεται σε άτομα ώριμης ηλικίας αποσκοπώντας σε συγκεκριμένο αποτέλεσμα ανάλογα με το κοινωνικό και εμπειρικό τους υπόβαθρο. Η αποτελεσματικότητα των επιμορφωτικών προγραμμάτων επιτυγχάνεται μέσω της ενεργοποίησης της συμμετοχής και της αξιοποίησης των γνωστικών εμπειρικών και μεταγνωστικών ικανοτήτων των ενηλίκων. Οι εκπαιδευτικές αλλαγές ενεργοποιούνται μέσω της προσαρμογής της επιμόρφωσης στις κοινωνικές, πολιτικές και εκπαιδευτικές συνθήκες που επικρατούν. Η επιμόρφωση παράλληλα διαθέτει οργανωτικό, διοικητικό ή συντονιστικό χαρακτήρα και ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της επιμορφωτικής πολιτικής (Καλογιαννάκης & Παπαδάκης, 2008).

Η επιμορφωτική πολιτική των ενηλίκων στην Ελλάδα βασίζεται στην απόφαση της UNESCO (1976), σύμφωνα με την οποία βασική προϋπόθεση για την επιμόρφωση αποτελεί η συνειδητοποίηση των αναγκών, των προβλημάτων και των εμπειριών των συμμετεχόντων. Στο διεθνές σεμινάριο της Γενικής Γραμματείας της Λαϊκής Επιμόρφωσης και της ΝΕΛΕ Ιωαννίνων το 1983 στα Γιάννενα, ο Λε Μποτέρφ (1985, όπ. αναφ. στο Βεργίδης, Δ., 2015) θεωρεί ότι είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη η αλληλεπίδραση που υπάρχει ανάμεσα στην υποκειμενική διάσταση της έκφρασης των αναγκών και των συνθηκών στο πλαίσιο των οποίων καλλιεργούνται. Στα πλαίσια του ίδιου σεμιναρίου, ο Ντεροζιέ (1985) πραγματοποιεί διαχωρισμό των αναγκών σε υποκειμενικές, οι οποίες αποκαλύπτουν την αυτογνωσία του ατόμου αναφορικά με τις ανάγκες του και σε αντικειμενικές, που μεταβιβάζουν την επίγνωση των αναγκών ως πρωτοβουλία της επιμορφωτικής αρχής.

2.4 Παράγοντες διαμόρφωσης της επαγγελματικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού

Η αξιολόγηση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην εκπαίδευση επηρεάζεται σημαντικά από την εμφάνιση της οικονομικής κρίσης, με αποτέλεσμα να εισάγεται το δίπολο της ανταγωνιστικότητας και της αποτελεσματικότητας. Πιο συγκεκριμένα, αναφερόμενοι στον ορισμό της σχολικής αποτελεσματικότητας παρατηρούμε ότι συμπεριλαμβάνει την αλληλεπίδραση ανάμεσα στο ανθρώπινο και εξωτερικό κοινωνικό περιβάλλον και επηρεάζεται από την αξιολόγηση τόσο των διαδικασιών όσο και των αποτελεσμάτων (Βενέτης, 2017).

Οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών επηρεάζονται από τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά τους και διαφοροποιούνται ανάλογα με την εκπαιδευτική βαθμίδα. Η ενηλικιότητα είναι μια περίοδος, η οποία χαρακτηρίζεται από την αναπτυξιακή πορεία του ενήλικα αναφορικά με την προσωπικότητα και την επαγγελματική εξέλιξη. Οι ανάγκες των εκπαιδευτικών εντοπίζονται στην εισαγωγική περίοδο του επαγγέλματος, στην ανάπτυξη των γνωστικών και εμπειρικών ικανοτήτων τους και στη μετεξέλιξη, συνδέοντας την προσωπικότητα και τον επαγγελματισμό τους σε γνωστικό και συναισθηματικό υπόβαθρο (Κατσαρού & Δεδούλη, 2008).

Οι τρεις βασικοί άξονες που διαμορφώνουν το περιεχόμενο της επαγγελματικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού είναι οι ακόλουθοι: α) ο γνωστικός άξονας, ο οποίος επικεντρώνεται στην πανεπιστημιακή μόρφωση και τα επιμορφωτικά προγράμματα της κρατικής εκπαιδευτικής πολιτικής, β) ο επαγγελματικός άξονας της ένταξης των εκπαιδευτικών στην εκπαιδευτική κοινότητα και της εκπαιδευτικής νοοτροπίας για την επαγγελματική εξέλιξη, γ) ο θεσμικός άξονας, όπου αναπτύσσονται πνευματικές και επαγγελματικές αξίες κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους πορείας (Βενέτης, 2017).

2.5 Η αναγκαιότητα προγραμμάτων επαγγελματικής ανάπτυξης

Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικά προγράμματα τυπικής ή άτυπης μορφής εξασφαλίζει τον συγχρονισμό των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων τους με τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές απαιτήσεις της μεταβαλλόμενης κοινωνίας. Ο εκπαιδευτικός παράλληλα με τις γνώσεις και τις δεξιότητες της πανεπιστημιακής του εκπαίδευσης είναι θεμιτό να επιμορφωθεί σύμφωνα με τα πλαίσια των παιδαγωγικών, των γνωστικών και των ψυχολογικών χαρακτηριστικών των γνωστικών αντικειμένων που άπτονται των αναγκών του ως επαγγελματία. Η επαγγελματική ανάπτυξη σε διεθνές επίπεδο συνάδει με την επιμορφωτική πολιτική η οποία θα συμβάλει τόσο στην προσωπική βελτίωσή του όσο και στην εξέλιξη της σχολικής μάθησης (Δημοσθένους, Παναούρα & Ετεοκλέους, 2018).

Η διαμόρφωση του μοντέλου επαγγελματικής εξέλιξης εξαρτάται από την τεχνολογική ανάπτυξη, η οποία θέτει συνεχώς σε αμφισβήτηση το γνωστικό επίπεδο τόσο του εργατικού δυναμικού όσο και των επιχειρήσεων. Ο εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να ανταπεξέρχεται στις ανάγκες της κοινωνίας της γνώσης, όπου εντοπίζονται αλλαγές στη σύνθεση του εργατικού πληθυσμού που εισέρχεται στην αγορά εργασίας, διαθέτοντας ειδίκευση σε πολλούς τομείς και διαχειρίζοντας πιο ευέλικτα το χρόνο του σε επαγγελματικό και προσωπικό πλαίσιο (Βερναδάκης, 2006).

Σύμφωνα με την εκπαιδευτική πολιτική η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών εξασφαλίζει αποτελεσματικότητα στην εκπαίδευση, προσφέροντας τη δυνατότητα στο εκπαιδευτικό προσωπικό να βελτιώσει την προσωπική και επαγγελματική του ταυτότητα και να συγχρονιστεί με τις μεταβολές που χαρακτηρίζουν την κοινωνική πραγματικότητα. Την έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής και την είσοδο των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση έρχεται να αντισταθμίσει η εφαρμογή καινοτόμων επιμορφωτικών προγραμμάτων τα οποία προωθούν την εξ αποστάσεως μάθηση και την επαγγελματική ανάπτυξη μέσα από την υιοθέτηση εκπαιδευτικών μεθοδολογιών με στόχο την ενεργή συμμετοχή των εκπαιδευομένων (Αναστασιάδης & Μανούσου, 2017).

Σύμφωνα με τη Short (1992, όπ. αναφ. στο Ανδρικόπουλος & Υφαντή, 2018), η επαγγελματική ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού είναι αποτέλεσμα της συνύπαρξης των ακόλουθων έξι χαρακτηριστικών: α) η λήψη αποφάσεων, αναφορικά με την ανάληψη ευθυνών που επηρεάζει τον προγραμματισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας, β) η

επαγγελματική ανάπτυξη και η αλληλεπίδραση ανάμεσα στον επαγγελματισμό και στις δεξιότητες της σχολικής ζωής, γ) το επαγγελματικό κύρος που καλλιεργείται στην εκπαιδευτική κοινότητα, δ) η αυτοαποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών στη μαθησιακή διαδικασία οργανώνοντας εκπαιδευτικά προγράμματα και επιφέροντας αλλαγές στη μαθησιακή και τη διδακτική πρακτική, ε) η αυτονομία εκπαιδευτικών να διαχειρίζονται αποφάσεις σχετικά με δραστηριότητες της εργασιακής τους καθημερινότητας και στ) ο αντίκτυπος που διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Στα προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών παρατηρείται η μετατόπιση του ενδιαφέροντος από τη διδακτική διαδικασία και τη σχέση με τους μαθητές προς την προσωπικότητα και τις εμπειρίες του εκπαιδευτικού, διαμορφώνοντας το επαγγελματικό του προφίλ. Τα βιογραφικά και παιδαγωγικά χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού σκιαγραφούν την αλληλεπίδραση ανάμεσα στην επαγγελματική και προσωπική του υπόσταση και ενισχύουν το ρόλο του μέσω της ιστορικής διαδρομής του και του κοινωνικοπολιτικού πλαισίου των ομαδικών και κοινωνικών διεργασιών και αλλαγών.

Η αποτελεσματικότητα της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εξαρτάται από τη συναδελφικότητα, τα συνεργατικά επαγγελματικά σχήματα, την ανταλλαγή εξειδικευμένων γνώσεων, την ανατροφοδότηση της οργάνωσης ενός μαθήματος ή ενότητας μαθημάτων, τη συμβουλευτική και την παρατήρηση κατά τη διάρκεια της συνδιδασκαλίας, την ενίσχυση της σχέσης με τους μαθητές και την ανάπτυξη κλίματος συνεργασίας και αλληλοβοήθειας.

Τα δίκτυα εκπαιδευτικών συμβάλλουν στην ανάπτυξη ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς της δυνατότητας προβληματισμού, της ανταλλαγής στα πλαίσια γνωστικού και εμπειρικού περιεχομένου, της συζήτηση των ενδιαφερόντων και των ανησυχιών τους, της επεξεργασίας ζητημάτων που άπτονται της ψυχοπαιδαγωγικής, της ανάλυσης των προβλημάτων της εκπαιδευτικής και διδακτικής διαδικασίας και της διαμόρφωσης συμμετοχικών και συνεργατικών μεθόδων. Οι παράγοντες που εξασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα των δικτύων εκπαιδευτικών περιλαμβάνουν την καθιέρωση ενός κλίματος εμπιστοσύνης και ισοτιμίας ανάμεσα στους συμμετέχοντες, οι οποίοι

προέρχονται από το εκπαιδευτικό όσο και από το κοινωνικό πλαίσιο και τον προσανατολισμό στον νόμο της παραγωγής και της απόδοσης.

Οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν μόνοι τους ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα επισημαίνοντας τις αδυναμίες τους, επιλέγοντας το κατάλληλο έντυπο υλικό και τα ψηφιακά μέσα, αναπτύσσοντας συνεργασία με εσωτερικό και εξωτερικό εκπαιδευτικό προσωπικό, αναδιοργανώνοντας και σχεδιάζοντας τις διδακτικές πρακτικές τους, μέσα από τις εμπειρίες τους και της αφομοίωσης των αλλαγών (Κατσαρού & Δεδούλη, 2008).

2.6 Οι επιμορφωτικές και αναπτυξιακές ανάγκες των εκπαιδευτικών

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, έχει υποχρεωτική και μη υπόσταση και παρέχεται από το κράτος, εξασφαλίζοντας στους επιμορφωμένους την οικονομική, την υλικοτεχνική και εκπαιδευτική υποδομή. Η υποχρεωτική επιμόρφωση απορρέει από το σχεδιασμό προγραμμάτων, τα οποία οργανώνονται από την εκπαιδευτική ιεραρχία και επιδέχονται χρηματικής υποστήριξης. Η περιοδική επιμόρφωση συμβάλλει στην πολιτική ενσωμάτωσης εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων, στα εισαγωγικά επιμορφωτικά προγράμματα των κατώτερων και ανώτερων ιεραρχικά εκπαιδευτικών και στη νομοθετικά επιβεβλημένη επιμορφωτική δραστηριότητα των εκπαιδευτικών ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Η προαιρετική επιμόρφωση που πραγματοποιείται από εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς, εξαρτάται από θεσμικούς και υλικοτεχνικούς παράγοντες και δεν υποστηρίζεται χρηματικά.

Οι εκπαιδευτικοί παρακολουθούν επιμορφωτικά προγράμματα εξωσχολικής επιμόρφωσης, τα οποία αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στις προϋποθέσεις των εκπαιδευτικών αναγκών, στην αντιστοιχία του γνωστικού περιεχομένου με την πρακτική εξάσκηση, στις οικονομικές και λειτουργικές δυσκολίες και στην άνιση αντιμετώπιση αναφορικά με τη συμμετοχή στην επιμόρφωση.

Η ενδοσχολική επιμόρφωση αναφέρεται στην προσπάθεια εντοπισμού των επιμορφωτικών αναγκών μέσω πολιτικής αυτορρύθμισης σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο, στην ομαλή ένταξη του νέου εκπαιδευτικού προσωπικού, στη μεταμόρφωση της σχολικής μονάδας σε επιμορφωτικό φορέα και στην ανάπτυξη κριτικής αντίληψης στις εκπαιδευτικές νομοθεσίες. Η αποτελεσματικότητα αυτής της επιμόρφωσης εντοπίζεται

στην καλλιέργεια κριτικού αναστοχασμού, στο βαθμό συμμετοχικότητας και στην ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης στη σχολική μονάδα (Αθανασούλα-Ρέππα, κ. συν., 1999).

Οι παράγοντες που καθορίζουν τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών αναφέρονται στην αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος και στις απαιτήσεις που απορρέουν από τις μεταρρυθμιστικές προοπτικές στην εκπαίδευση ενισχύοντας την ένταση των αναγκών και την ανεπάρκεια εκπλήρωσης επιτυχώς του διδακτικού επαγγέλματος (Κατσαρού & Δεδούλη, 2008).

2.7 Παράγοντες διαμόρφωσης της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η επαγγελματική ανάπτυξη ορίζεται ως μια μαθησιακή διαδικασία βελτίωσης του εκπαιδευτικού ώστε να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του επαγγέλματός του. Στα πλαίσια των εκπαιδευτικών και κοινωνικών αλλαγών, οι εκπαιδευτικοί πραγματοποιούν πειραματισμούς κατά τη διδακτική διαδικασία και ενημερώνονται σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο. Εξαιτίας της ραγδαίας ανάπτυξης των Νέων Τεχνολογιών έχουν αναδειχθεί νέες μορφές επιμόρφωσης, όπως η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όπου αναπτύσσεται ένας προσωπικός ρυθμός μάθησης υποστηριζόμενος από κατάλληλα σχεδιασμένο εκπαιδευτικό υλικό και συμβουλευτικό προσωπικό (Αναστασιάδης & Μανούσου, 2017).

Στην επαγγελματική εξέλιξη και ανάπτυξη των εκπαιδευτικών η επιμόρφωση εφαρμόζεται: α) ως εισαγωγική επιμόρφωση έχοντας ολοκληρώσει το στάδιο της βασικής εκπαίδευσης και προτού αναλάβουν υπηρεσία του εκπαιδευτικού τους έργου, β) ως επιμόρφωση των νεοδιόριστων ταυτόχρονα με την είσοδο στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία και κατά το πρώτο διάστημα της καριέρας τους και, γ) ως επιμόρφωση κατά τη διάρκεια της άσκησης του επαγγελματικού τους έργου λαμβάνοντας τη δυνατότητα μερικής ή ολικής διακοπής από τις υπηρεσιακές απαιτήσεις της εργασίας τους (Αθανασούλα-Ρέππα, κ. συν., 1999) .

Η εξελικτική πορεία της καριέρας του εκπαιδευτικού τόσο σε ατομικό, όσο και σε συλλογικό επίπεδο, στοχεύει στην ενίσχυση της βασικής τους εκπαίδευσης και στη

βελτίωση του εργασιακού τους επιπέδου. Στα πλαίσια της επαγγελματικής ανάπτυξης εντάσσονται δραστηριότητες που συμβάλλουν στην καθιέρωση δραστηριοτήτων που προάγουν τον επαγγελματικό, γνωστικό και μαθησιακό ρόλο των εκπαιδευτικών κατά τη διδακτική διαδικασία. Οι εκπαιδευτικοί, μέσω της επιμορφωτικής ανάπτυξης θα πρέπει να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες, ώστε να βελτιώσουν το εκπαιδευτικό τους έργο και να αποκτήσουν επαγγελματική κατάρτιση προσαρμοσμένη στις ανάγκες της κοινωνίας. Παράλληλα, αναπτύσσουν μαθησιακές εμπειρίες και ένα σύνολο δραστηριοτήτων που δίνουν την ευκαιρία να υιοθετήσουν κριτική ικανότητα και να βελτιώσουν την ποιότητα της εκπαίδευσης (Βασιλόπουλος, 2008).

Η επαγγελματική ανάπτυξη περιλαμβάνει ένα σύνολο συνειδητών και συνεχών δραστηριοτήτων που απορρέουν από τη δια βίου μάθηση, στοχεύουν στη βελτίωση των προσωπικών και επαγγελματικών χαρακτηριστικών των εκπαιδευτικών και εξασφαλίζουν την ενδυνάμωση του επαγγελματισμού τους, της εκπαιδευτικής μονάδας και του μαθητικού δυναμικού. Η είσοδος των Νέων Τεχνολογιών στην παγκόσμια κοινότητα αναφέρεται στην ανάπτυξη κριτικής ικανότητας και διερευνητικής μεθοδολογίας και η αντιμετώπιση πραγματικών προβλημάτων μέσω της σύνδεσης της μάθησης. Παράλληλα, παρατηρούνται αλλαγές στο επίπεδο της επιμορφωτικής πολιτικής ενσωματώνοντας τα τεχνολογικά μέσα στη διδακτική πράξη, ώστε να αναδιοργανώσει τους μαθησιακούς στόχους και να εκσυγχρονίσει τις εκπαιδευτικές μεθοδολογίες (Κοταδάκη, Ασημακόπουλος, Καρουσιώτης & Νταή, 2015).

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρθηκαν οι τομείς που επηρεάζουν τον σχεδιασμό της προσωπικής και επαγγελματικής ταυτότητας των εκπαιδευτικών, οι επιμορφωτικές τους ανάγκες, οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που επικρατούν στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και το θεωρητικό πλαίσιο της επιμόρφωσης ενισχύοντας την ανάγκη ενσωμάτωσης της επιμορφωτικής πολιτικής στην ελληνική εκπαίδευση. Επίσης, πραγματοποιήθηκε μια εννοιολογική και θεσμική προσέγγιση του όρου της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών ως προς την οριοθέτηση των προσωπικών και επαγγελματικών χαρακτηριστικών τους, τα οποία απορρέουν μέσω της συμμετοχής τους σε επιμορφωτικές δραστηριότητες που προάγουν τη δια βίου μάθηση προκειμένου να εξασφαλιστεί ο εκσυγχρονισμός των εκπαιδευτικών μεθοδολογιών που επιλέγονται κατά τη μαθησιακή διαδικασία και να ενισχυθεί η επαγγελματική ταυτότητα των εκπαιδευτικών.

3. Κοινωνία της γνώσης και της εκπαίδευσης

Στο παρόν κεφάλαιο πρόκειται να γίνει αναφορά στην αλληλεπίδραση που υπάρχει ανάμεσα στην ένταξη των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσω της συμβολής της δια βίου μάθησης και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζονται οι θετικοί και οι αρνητικοί παράγοντες, οι οποίοι καθορίζουν την εισαγωγή της νέας τεχνολογικής γνώσης τόσο σε προσωπικό όσο και επαγγελματικό πλαίσιο των εκπαιδευτικών.

3.1 Τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία

Οι ραγδαίες εξελίξεις στον τομέα της Κοινωνίας της Πληροφορίας σε κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο καθιστούν σημαντική την εξοικείωση με τη χρήση των Τ.Π.Ε. των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να εξασφαλιστεί η βελτίωση της μαθησιακής δραστηριότητας και να αξιοποιηθεί παιδαγωγικά στοχεύοντας στην εξάλειψη των αδυναμιών τους έχοντας στη διάθεσή τους εκπαιδευτικά μέσα και εργαλεία (Μαρκαντώνης & Σαραφίδου, 2009).

Στα πλαίσια της Κοινωνίας της Γνώσης και της Πληροφορίας εντάσσεται η προσπάθεια απόκτησης πιστοποιημένων γνώσεων και της διαφοροποίησης των προσόντων που ανταποκρίνονται στις μεταβολές της παγκόσμιας αγοράς. Η ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στο σχολείο: α) καθιστά απαραίτητη την πιστοποίηση των προσόντων του εκπαιδευτικού δυναμικού στον ψηφιακό γραμματισμό, β) προάγει την αυτενέργεια των μαθητών ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, γ) καθιερώνει πολιτισμικά αξιακά συστήματα που προβάλλονται μέσω ψηφιακών μέσων στα πλαίσια διαπροσωπικών σχέσεων στην εκπαίδευση και, δ) αναπτύσσει διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης επικοινωνιακού και πληροφορικού ενδιαφέροντος (Σοφός, Κώστας & Παράσχου, 2015).

Σύμφωνα με τις έρευνες DelfiI και DelfiII (1996, 1998, όπ. αναφ. στο Ρέλλος, 2006), η εμπειριστατωμένη γνώση στα πλαίσια της δια βίου μάθησης επιδρά στην ανάπτυξη μεταγνωστικής ικανότητας και διεπιστημονικότητας μέσω της διερεύνησης καθημερινών προβληματισμών αποτρέπεται η καθιέρωση της μονομέρειας. Η οργάνωση των μαθησιακών διαδικασιών είναι προσανατολισμένη στο δίπτυχο πληροφορίας και γνώσης

της μετα-βιομηχανικής κοινωνίας, ώστε να καλυφθεί το μαθησιακό χάσμα της παραδοσιακής εκπαίδευσης στις κοινωνικές αλλαγές.

Γεγονός το οποίο έρχονται να επιβεβαιώσουν δεδομένα της Κοινωνίας της Πληροφορίας και της δια βίου μάθησης, σύμφωνα με τα οποία η επιρροή του διαδικτύου εντοπίζεται σε πολλούς τομείς της καθημερινότητας, όπως την εκπαιδευτική δραστηριότητα, τις εμπορικές συναλλαγές και τη διασκέδαση, καθιστώντας σημαντική την εφαρμογή νέων διαδικτυακών εκπαιδευτικών εργαλείων και επιφέροντας αλλαγές στο παραδοσιακό-συμβατικό τρόπο μάθησης, αναφορικά με τις ανάγκες των Νέων Τεχνολογιών και της εξ αποστάσεως διδασκαλίας (Γκίκας, 2013).

Η παγκοσμιοποίηση εξασφαλίζει την εξειδίκευση στον παραγωγικό τομέα σε διεθνές επίπεδο, την καλλιέργεια της ανισομερούς διαχείρισης, τον ανταγωνισμό στα πλαίσια της κοινωνίας της γνώσης, τη διαφοροποίηση με τα κοινωνικά, επιστημονικά και οικονομικά στοιχεία. Απώτερος σκοπός αποτελεί η αποφυγή καλλιέργειας ενός πολιτισμικά πλουραλιστικού μορφώματος και στην ανάπτυξη ενός κλίματος αναστοχασμού και αλληλεγγύης με τη συμβολή της εκπαίδευσης. Η εισαγωγή μεταρρυθμίσεων σε επίπεδο διοίκησης εθνικών συστημάτων επιδρά στην τεχνολογική και επιστημονική γνώση τόσο σε παραγωγικά όσο και σε εκπαιδευτικά πλαίσια.

Η τεχνολογική και επιστημονική ανάπτυξη συνέβαλαν στη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μέσω της χρήσης διαδικτυακών μέσων σε παγκόσμια εμβέλεια, η τροποποίηση της παραγωγής τόσο σε εργασιακό όσο και σε γνωστικό επίπεδο και η καθιέρωση της δια βίου μάθησης και κατάρτισης. Οι κοινωνικές αντιπαραθέσεις αποτελούν σημαντικό παράγοντα στον καθορισμό των χαρακτηριστικών των πληροφοριών. Προκειμένου η γνώση και η εκπαίδευση να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της κοινωνικοοικονομικής και ατομικής εξέλιξης διαμορφώνουν συνθήκες κοινωνικής ισότητας και αλληλεγγύης, διαχειρίζονται την ανταγωνιστικότητα, αναπτύσσουν μια ευχάριστη ατμόσφαιρα, εξελίσσουν το ποιοτικό επίπεδο και εξασφαλίζουν μια μεταγνωστική μετάδοση των τεχνολογικών γνώσεων (Αθανασούλα-Ρέππα & Κουτούζης, 2008).

3.2 Οι απόψεις των εκπαιδευτικών έναντι των Νέων Τεχνολογιών

Οι απόψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την εφαρμογή των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση ποικίλουν ανάλογα με την εμπειρία του διδακτικού προσωπικού στους υπολογιστές και με έμφυλες διακρίσεις και επηρεάζουν το σχεδιασμό επιμορφωτικών προγραμμάτων λειτουργώντας θετικά στην ένταξη των Νέων Τεχνολογιών. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε ψηφιακά μέσα και το προφίλ του μαθητικού πληθυσμού να ενεργεί επικουρικά στην ένταξη των Τ.Π.Ε.. Η οργανικότητα και ο πληθυσμός της σχολικής μονάδας, το ψηφιακό χάσμα στα πλαίσια της ίδιας χώρας ή ανάμεσα σε χώρες, η πρόσβαση σε επαρκή υλικοτεχνική υποδομή και ο περιορισμένος χρόνος διδασκαλίας σε ολιγοθέσια σχολεία λειτουργούν ανασταλτικά στην προώθηση των Τ.Π.Ε. (Πατέλη, 2008).

Στα πλαίσια της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης παρατηρείται η διαμόρφωση ενός μαθησιακού περιβάλλοντος, το οποίο να διαθέτει γνωστικό και εμπειρικό περιεχόμενο υποστηριζόμενο από τις Νέες Τεχνολογίες, όπου οι στάσεις των εκπαιδευτικών θεωρούνται ανασταλτικός παράγοντας για την αφομοίωσή τους μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Σύμφωνα με την έρευνα των Κυρίδη κ.α. (2003, όπ .αναφ. στο Καλογιαννάκης & Παπαδάκης, 2008) οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν την εισαγωγή των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη θετικά, παρόλο την ανεπαρκή κατάρτιση, ώστε να κατανοήσουν τη χρησιμότητα των Νέων Τεχνολογιών ως πληροφοριακό και επικοινωνιακό εργαλείο σε διδακτικό και μαθησιακό επίπεδο. Παράλληλα, υποστηρίζουν ότι δεν υποβαθμίζεται ο εκπαιδευτικός τους ρόλος, αλλά ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της ένταξης του σχολείου στο τεχνολογικό πλαίσιο της πληροφορίας και της επικοινωνίας.

Στα πλαίσια της κοινωνίας της γνώσης και της πληροφόρησης οι χώρες αναπτύσσουν τον ψηφιακό γραμματισμό, τις δεξιότητες αναζήτησης και χρήσης τεχνολογικών μέσων, εξασφαλίζοντας την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης και την ανάπτυξη της βιωματικότητας και της δημιουργικότητας. Η αλληλεπίδραση της εκπαιδευτικής κοινότητας με την τεχνολογία καλλιεργεί γνωστικό, εμπειρικό και μεταγνωστικό υπόβαθρο. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις Νέες Τεχνολογίες αντισταθμίζει τις ανεπαρκείς γνώσεις τους και επαναπροσδιορίζει τον επαγγελματισμό τους συμβάλλοντας στην ομαλή ένταξη των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση (Κωστοπούλου & Μάγκλαρη, 2018).

Η ενεργοποίηση των κινήτρων και του γνωστικού επιπέδου και η επιφυλακτικότητα χρήσης των Νέων Τεχνολογιών από τους εκπαιδευτικούς εξαρτάται από το άγχος της αλληλεπίδρασης του ανθρώπινου παράγοντα με το περιβάλλον μέσα σε φυσιολογικά, κοινωνικά και ψυχολογικά πλαίσια, μειώνοντας την αποδοτικότητα. Η εμφάνιση εμποδίων στην ένταξη των Τ.Π.Ε., λόγω της αδυναμίας των εκπαιδευτικών να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις της χρήσης των υπολογιστών δημιουργεί συναισθηματικό στρες σε εργασιακό επίπεδο (Τατσίδης, Αντωνίου & Μπεμπέτσος, 2010).

3.3 Τα πλεονεκτήματα και οι ανησυχίες από την είσοδο των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση

Οι εκπαιδευτικές και πολιτιστικές δραστηριότητες των ψηφιακών μέσων και κοινωνικών δικτύων εξασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα της γνωστικής μεταδοτικότητας, της κριτικής σκέψης και της διατήρησης του ενδιαφέροντος των μαθητών. Η χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή μπορεί να συμβάλλει στην εξοικείωση των μαθητών με την πληροφόρηση αναφορικά με ανθρωπιστική και πολιτιστική θεματολογία μιας τεχνολογικά αναπτυγμένης κοινωνίας. Η είσοδος των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαίδευση απαιτεί την αξιοποίηση των επεξεργάσιμων γνωστικών αντικειμένων κάτω από την κατάλληλη καθοδήγηση από ειδικά καταρτισμένο εκπαιδευτικό προσωπικό και τοποθετεί τη μάθηση και τη διδασκαλία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Μέσω της επαφής με το διαδίκτυο επιτυγχάνεται η σύνδεση της θεματολογίας των σχολικών εγχειριδίων με θέματα που άπτονται της επικαιρότητας και των ενδιαφερόντων του μαθητικού πληθυσμού μέσω διεπιστημονικής επεξεργασίας, φέρνοντας σε επαφή σχολικές μονάδες διαφορετικών θρησκειών και εθνικοτήτων. Η εισαγωγή των οπτικοακουστικών μέσων στην εκπαίδευση στοχεύει στην τεχνολογική ανάπτυξη και στην παιδαγωγική αναγκαιότητα σε ατομικό και σε ευρύτερο πλαίσιο μέσω της ενίσχυσης της υλικοτεχνικής υποδομής και της μαθητοκεντρικής προσέγγισης (Σαραγά, 2014).

Τα γνωστικά και εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων της εκπαίδευσης υποδαυλίζουν τις Νέες Τεχνολογίες, εντάσσοντας ελεγχόμενη τεχνολογία, ώστε να εξασφαλιστεί η κοινωνική ισορροπία και να μην ανατραπούν καθιερωμένες αξίες. Οι εκπαιδευτικοί αλληλεπιδρούν με τους τομείς της τεχνολογίας, της κοινωνίας και της μάθησης τοποθετώντας στο επίκεντρο τη βιωματική γνώση της παιδαγωγικής, ώστε οι

μαθητές να οικοδομήσουν τις γνώσεις και τις εμπειρίες. Η επιμορφωτική πολιτική των εκπαιδευτικών αναφορικά με τις Τ.Π.Ε. μέσω του χειραφετικού μοντέλου επικεντρώνεται στη σύνδεση της κατανόησης των εκπαιδευτικών προβλημάτων και των επαγγελματικών ενδιαφερόντων τους, επιτυγχάνοντας ανάπτυξη κοινωνικού προβληματισμού και κριτικής σκέψης (Λιοναράκης & Φραγκάκη, 2009).

3.4 Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις Τ.Π.Ε. ως παράγοντας επαγγελματικής ανάπτυξης

Τα επιμορφωτικά προγράμματα των εκπαιδευτικών αντιμετωπίζουν την επαγγελματική ανάπτυξη ανεξάρτητα από τα προσωπικά και εργασιακά χαρακτηριστικά τους μέσω διαφορετικών επιστημολογικών και εννοιολογικών πλαισίων. Πιο συγκεκριμένα: α) το τεχνοκεντρικό μοντέλο αναφέρεται στην ύπαρξη ενός συνόλου δεξιοτήτων οργάνωσης των εκπαιδευτικών, ώστε να προστατευτούν από λανθασμένες αντιλήψεις και να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες της κοινωνίας, β) το ερμηνευτικό μοντέλο αναφέρεται ότι η γνώση αποτελεί αποτέλεσμα της εμπειρικής αλληλεπίδρασης με καταστάσεις που εμπεριέχουν αυθεντικά στοιχεία και, γ) το στοχαστικό- κριτικό μοντέλο αναφέρεται στην ηθική και πολιτική υπόσταση της εκπαίδευσης προσεγγίζοντας τις εκπαιδευτικές καταστάσεις μέσω μιας κριτικής αντίληψης και την αναζήτηση διαφορετικών διδακτικών δυνατοτήτων (Λιοναράκης & Φραγκάκη, 2009).

Σύμφωνα με τα δεδομένα της φιλοσοφίας των Τ.Π.Ε. επικρατεί μια ανδροκρατούμενη αντίληψη, καθώς οι γυναίκες συμμετέχοντες αποσκοπούν στην προσωπική και επαγγελματική τους εξέλιξη. Το γνωστικό και εμπειρικό παρελθόν στις Νέες Τεχνολογίες και η προσωποκεντρική προσέγγιση του εργασιακού τους περιβάλλοντος, εμφανίζεται το φαινόμενο αποδοχής ή απόρριψης της επιμόρφωσης. Ο αποτελεσματικός τρόπος μάθησης των ενηλίκων βασίζεται στην επιθυμία τους για ολοκλήρωση της μάθησης ως προσπάθεια αυτοκαθορισμού τους, στον καθορισμό των μαθησιακών προβληματισμών και στην ανάπτυξη ενός προσωπικού μαθησιακού τρόπου μέσω εσωτερικών και εξωτερικών κινήτρων (Κούκουρα, 2006).

Ειδικότερα, το κίνητρο αποτελεί μια σύνθετη έννοια η οποία χαρακτηρίζεται από εσωτερικές παραμέτρους της συμπεριφοράς όπως τα ενστικτώδη αισθήματα, οι ορμές, τα συναισθήματα, ο καθορισμός στόχων και από εξωτερικές επιρροές που απορρέουν μέσα από την επιβολή ενός συστήματος αμοιβών ή ποινών που οδηγούν σε θετικούς ή

αρνητικούς ερεθισμούς (Βεργίδης, Ζάγκος, Κόκκινος, Κουτούζης, Κυρίζης, Πάνδης & Σωτηρόπουλος, 2013).

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάστηκε μια προσπάθεια αποσαφήνισης των χαρακτηριστικών της Νέας Τεχνολογίας αναφορικά με την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της στάσης που έχουν αναπτύξει απέναντι στην αποδοχή ή στην απόρριψη της επιμόρφωσης στον τεχνολογικό τομέα και της ανάπτυξης μιας προσωποκεντρικής προσέγγισης του μαθησιακού και του επαγγελματικού περιβάλλοντός τους.

4.Ανασκόπηση ερευνών αναφορικά με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

Στο παρόν κεφάλαιο πρόκειται να γίνει αναφορά στην ανασκόπηση των ερευνών για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της ελληνικής και της ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, προκειμένου να εντοπιστεί το ερευνητικό κενό το οποίο πρόκειται να συμπληρώσει η διεξαγωγή της έρευνάς μας μέσω της ανάλυσης των ερευνητικών δεδομένων που θα συλλέξουμε και της παραγωγής των συμπερασμάτων .

4.1 Έρευνες στον ελληνικό χώρο

Στα πλαίσια της ανασκόπησης των ερευνών αναφορικά με τις απόψεις των εκπαιδευτικών για τη σημασία της επιμόρφωσης στις Νέες Τεχνολογίες πραγματοποιήθηκε κριτική διερεύνηση των ερευνητικών ερωτημάτων και υποθέσεων που είχαν τεθεί από τους ερευνητές, της ερευνητικής μεθοδολογίας και του εργαλείου που επιλέχθηκε για τη συλλογή των δεδομένων. Στα πλαίσια της έρευνας των Τσολακίδη, Φωκίδη & Βρατσάλη (2005) διερευνήθηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στα εκπαιδευτικά κέντρα του προγράμματος Επαγγελματικής και Ακαδημαϊκής Αναβάθμισης Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, αναφορικά με τις αιτίες που καθιστούν την επιμόρφωσή τους στις Νέες Τεχνολογίες επιτακτική ανάγκη και την πρόταση μεθοδολογίας εισαγωγής της Πληροφορικής στο Δημοτικό σχολείο. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ερωτηματολογίου. Οι απόψεις των εκπαιδευτικών επηρεάζονται από τον προσδιορισμό κοινωνικών, οικονομικών, γεωγραφικών και μαθησιακών παραγόντων που συμβάλλουν στη χρήση του Η/Υ στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον.

Στην εμπειρική έρευνα της Οικονόμου (2017), η οποία αποτελεί ποσοτική προσέγγιση μέσω της ερευνητικής διαδικασίας της επισκόπησης, παρουσιάζονται οι απόψεις και οι στάσεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αξιολόγηση της συμμετοχής τους και της μαθησιακής τους εμπειρίας στα επιμορφωτικά προγράμματα του ΙΝΕ ΓΕΣΕΕ Νοτίου

Αιγαίου-Κυκλάδων, καθώς και της ποιότητας του εκπαιδευτικού υλικού και της μαθησιακής πλατφόρμας της μικτής εκπαίδευσης.

Στην έρευνα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (2010) στα πλαίσια του σχεδιασμού και της υλοποίησης προγράμματος επιμόρφωσης εκπαιδευτικών πραγματοποιείται η διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών των ελλήνων εκπαιδευτικών αναφορικά με τις διαφοροποιήσεις που εντοπίζονται στα επιμορφωτικά προγράμματα που έχουν συμμετάσχει, στην αποτελεσματικότητα και το περιεχόμενο της επιμόρφωσης και της καλλιέργειας κινήτρων συμμετοχής ανάλογα με τον εκπαιδευτικό φορέα που υπηρετούν και την εκπαιδευτική τους ιδιότητα. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων των Περιφερειακών Διευθύνσεων της Ελλάδας με τη μορφή της εκπαιδευτικής περιγραφικής έρευνας και ως ερευνητικό εργαλείο συλλογής δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο.

Στην έρευνα του Χριστοδούλου (2017) πραγματοποιείται διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης των Ιωαννίνων αναφορικά με την επίδραση του επιμορφωτικού προγράμματος του Β' επιπέδου τόσο στην εφαρμογή των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία όσο και στην επαγγελματική τους ανάπτυξη. Τα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας εργασίας εντοπίζονται στα δημογραφικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών, την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την ενσωμάτωση τεχνολογικής εκπαιδευτικής μεθοδολογίας και η σχέση της συμμετοχής στην επιμόρφωση και η επαγγελματική εξέλιξή τους. Η μεθοδολογία της έρευνας που επιλέχτηκε είναι η συσχετιστική έρευνα επισκόπησης μέσω της ερευνητικής διάστασης της ποσοτικής προσέγγισης.

Η Μάνιου (2019) πραγματοποίησε ποσοτική έρευνα αναφορικά με τις απόψεις διευθυντών για την επίδραση της αποτελεσματικής χρήσης των Τ.Π.Ε. στην επαγγελματική και εκπαιδευτική τους σταδιοδρομία. Στο πλαίσιο της ποσοτικής ερευνητικής μεθόδου χρησιμοποιήθηκε ανώνυμο γραπτό και ηλεκτρονικό εργαλείο.

Στην έρευνα της Μίσιου (2017) πραγματοποιήθηκε διερεύνηση των απόψεων των προϊσταμένων σχολικών μονάδων προσχολικής αγωγής του νομού Θεσσαλονίκης αναφορικά με τη συμβολή της επιμόρφωσης στην επαγγελματική τους ανάπτυξη. Τα ερευνητικά ερωτήματα της έρευνας αναφέρονται στην επάρκεια της προϋπάρχουσας γνώσης των προϊσταμένων στο εκπαιδευτικό και διοικητικό τους ρόλο, στην αντιστοιχία

των επιμορφωτικών αναγκών τους με το περιεχόμενο της επιμόρφωσης και την επίδραση της συμμετοχής τους στην επιμόρφωση στην επαγγελματική τους ανάπτυξη. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με την ποσοτική προσέγγιση της περιγραφικής έρευνας και ως εργαλείο επιλέχθηκε το ερωτηματολόγιο του ΟΟΣΑ για την έρευνα TALIS.

Στην έρευνα της Σιδηροπούλου (2013) παρουσιάζονται οι απόψεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Σερρών αναφορικά με τη συμβολή του επιμορφωτικού προγράμματος Β' επιπέδου στις Νέες Τεχνολογίες στην ενίσχυση του παιδαγωγικού επιπέδου μέσω της εφαρμογής των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι στόχοι της έρευνας αναφέρονται στην προσπάθεια διερεύνησης των απόψεων των εκπαιδευτικών ως προς το επίπεδο ανταπόκρισης των προσδοκιών αναφορικά με το περιεχόμενο της επιμόρφωσης και το επιμορφωτικό δυναμικό των προγραμμάτων, των παραγόντων που καθορίζουν τη συχνότητα χρήσης των τεχνολογικών μέσων και λογισμικών και την εφαρμογή των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στα πλαίσια της ερευνητικής διαδικασίας χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο το ερωτηματολόγιο.

Οι Αναστασιάδης, & Μανούσου (2017), στην έρευνά τους, πραγματοποίησαν μια βιβλιογραφική επισκόπηση ελληνικών δημοσιευμένων πηγών, με μέθοδο προσέγγισης την ανάλυση περιεχομένου, αναφορικά με την εξ αποστάσεως επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, οι οποίες περιλαμβάνουν τα πρακτικά 8 προηγούμενων συνεδρίων της Ε.Δ.Α.Ε. για την ανοικτή εξ αποστάσεως εκπαίδευση (2001-2015) και το σύνολο των εκδόσεων του επιστημονικού περιοδικού Open Education/Ανοικτή Εκπαίδευση (2005-2017). Οι θεματικές ενότητες που ερευνώνται αποτελούν τα μαθησιακά, τεχνολογικά και οργανωτικά χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν την εξ αποστάσεως επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Στην έρευνα των Σέργη & Κουτρουμάνου (2013) μελετήθηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με τη βελτίωση που επέφερε η επιμόρφωση Α' και Β' επιπέδου στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) σε γνωστικό, διδακτικό και προσωπικό επίπεδο ως προς τη χρήση και τις αντιλήψεις για τις Τ.Π.Ε. στα πλαίσια της διδακτικής πράξης. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε εκπαιδευτικούς του νομού Αττικής χρησιμοποιώντας την ερευνητική μεθοδολογία δημιουργήθηκε ένα ερωτηματολόγιο, ο σχεδιασμός του οποίου βασίστηκε σε βιβλιογραφική επισκόπηση ερευνών για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που χρησιμοποίησαν ερωτηματολόγια.

Η ποιοτική έρευνα των Καρβούνη & Αναστασιάδη (2019) παρουσιάζει τη σχέση του ρόλου του εκπαιδευτικού και των δεξιοτήτων του αναφορικά με τη διδακτική μεθοδολογία σε σύγχρονα μαθησιακά περιβάλλοντα μέσω του προγράμματος ΟΔΥΣΣΕΑΣ που εφαρμόστηκε σε δημοτικά σχολεία της Αττικής και της Κρήτης. Κεντρικοί στόχοι της έρευνας αποτελούν η διερεύνηση των γνωστικών, διδακτικών και εμπειρικών δεξιοτήτων του εκπαιδευτικού στα πλαίσια μιας ανοιχτής μαθητοκεντρικής προσέγγισης της γνώσης.

Στην έρευνα των Καγκαρά, & Τζιβινίκου (2019) πραγματοποιείται η παρουσίαση και αξιολόγηση επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως υποστηρικτικού και καθοδηγητικού χαρακτήρα εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής προκειμένου να βελτιώσουν την ψυχοεκπαιδευτική υπόσταση της διδακτικής πράξης στα πλαίσια του τμήματος ένταξης με τη χρήση της πλατφόρμας CiscoWebex. Η διερεύνηση των ερευνητικών δεδομένων βασίστηκε στην κατασκευή ημιδομημένης συνέντευξης.

Στην έρευνα των Αναστασιάδη & Μανούσου (2016) διερευνάται η προσπάθεια μέσω της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης να διαμορφωθεί ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα που να στοχεύει στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών που υπηρετούν σε μειονοτικά σχολεία της Θράκης. Στα πλαίσια ενός ποιοτικού χαρακτήρα έρευνας παρουσιάζονται οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών και αντιλήψεις τους αναφορικά με τη χρήση εξ αποστάσεως επιμόρφωσης. Αξιολογώντας το περιεχόμενο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, το εμπειρικό υπόβαθρο και προγράμματα σε διεθνές επίπεδο καθίσταται απαραίτητο να σχεδιαστεί ένα επιμορφωτικό μοντέλο που θα συμβάλει στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών.

Στην έρευνα του Άνδρη (2015) παρουσιάζεται η παιδαγωγική, η κοινωνική, η επαγγελματική και η επιστημονική ταυτότητα του εκπαιδευτικού ρόλου και η επιρροή της επιμορφωτικής πολιτικής στην επαγγελματική ανάπτυξη τους. Μέσω της διερεύνησης της νομοθεσίας σε ελληνικό και διεθνές πλαίσιο και της αντίστοιχης βιβλιογραφικής προσέγγισης, παρατηρείται η αναγκαιότητα της επιμόρφωσης, ώστε να εξασφαλιστεί η ποιοτική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού τους έργου και η απελευθέρωση της δημιουργικότητάς τους στη διδακτική πράξη.

Στην έρευνα της Πηγουνάκη (2018) γίνεται η διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών των προϊσταμένων δημόσιων νηπιαγωγείων της Κρήτης μέσω της διεξαγωγής ποσοτικής

και ποιοτικής έρευνας με τη χρήση ερωτηματολογίου και συνεντεύξεων. Ειδικότερα, καταγράφονται οι απόψεις των προϊσταμένων αναφορικά με το περιεχόμενο της επιμόρφωσης σε διοικητικό επίπεδο και τα χαρακτηριστικά γνώρισμα που πρέπει να διαθέτει η επιμόρφωση σχετικά με θεσμικά και προσωπικά κριτήρια. Η μεθοδολογία της έρευνας βασίστηκε στις μικτές μεθόδους τριγωνοποίησης και επιλέχθηκε η μέθοδος της επισκόπησης.

Στην έρευνα του Τίτη (2016) παρουσιάζονται οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με τη χρήση του συστήματος διαχείρισης μάθησης Moodle στα πλαίσια της επιμόρφωσής τους διερευνώντας τη συμβατότητά του με τις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων, την αποδοχή του ως ερευνητικού εργαλείου και την αποτελεσματικότητά του ως προς τη συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα. Στα πλαίσια της έρευνας πραγματοποιήθηκε μικτή (ποιοτική και ποσοτική) μέθοδος και χρησιμοποιήθηκαν ως ερευνητικά εργαλεία συγκέντρωσης δεδομένων ερωτηματολόγια με κλειστές και ανοιχτές ερωτήσεις, καθώς και συνεντεύξεις εκπαιδευτών προγραμμάτων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών.

Σύμφωνα με τη μελέτη του Ο.ΕΠ.ΕΚ. (2007) πραγματοποιήθηκε η διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε θεωρητικό και εμπειρικό επίπεδο. Στα πλαίσια της θεωρητικής προσέγγισης θεωρείται σημαντικό να δημιουργηθεί ένα μοντέλο εντοπισμού των αναγκών σε επιμορφωτικά θέματα σχετικά με τον καθορισμό και την ταξινόμηση των αναγκών, την επιρροή των προσωπικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών της επιμόρφωσης αναφορικά με την επιλογή και τη διαφοροποίησή των επιμορφωτικών προγραμμάτων. Στο εμπειρικό επίπεδο παρατηρείται η προσέγγιση των απόψεων των εκπαιδευτικών αναφορικά με τον ρόλο που διαδραματίζει η επιμόρφωση σε επαγγελματικό, προσωπικό, εκπαιδευτικό και διοικητικό πλαίσιο λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικά και δημογραφικά κριτήρια. Η ερευνητική προσέγγιση που επιλέχθηκε ήταν η τριγωνοποίηση (ποιοτική και ποσοτική μέθοδος), ώστε μέσω της ποιοτικής διερεύνησης να επιτευχθεί η αποσαφήνιση των παραγόντων που επηρεάζουν τις επιμορφωτικές ανάγκες και με την αλληλεπίδραση των ποσοτικών δεδομένων να επιβεβαιωθούν τα ερευνητικά αποτελέσματα.

4.2 Έρευνες στο πεδίο διεθνώς

Στην ποιοτική έρευνα του Spratt (2018) επιλέχθηκε η αφηγηματική προσέγγιση και πραγματοποιήθηκε η προσπάθεια καταγραφής των προκλήσεων που επιφέρει η

τεχνολογική ανάπτυξη και η κοινωνικοποίηση στη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής για τους εκπαιδευτικούς, ώστε να κατορθώσουν να ανταπεξέλθουν σε διαφοροποιημένα αναπτυξιακά στάδια προάγοντας την αυτοαντίληψη, την κοινωνικοποίηση και την αυτοεξέλιξη. Επίσης, διερευνάται η υποστήριξη εκ μέρους της εκπαιδευτικής ηγεσίας, ώστε οι εκπαιδευτικοί να κατορθώσουν να ανταπεξέλθουν στις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών του 21 ου αιώνα.

Στην ποσοτική έρευνα των Andronic, R.L., Andronic, A.O., Doval, Lepadatu, Negulescu, Raulea (2012) πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ερωτηματολογίου και επιτεύχθηκε η διερεύνηση των βασικών κατηγοριών των Ρουμάνων συμμετεχόντων (σπουδαστών, αποφοίτων και επαγγελματιών) αναφορικά με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την προσπάθεια εδραίωσης δραστηριοτήτων, ώστε να εξασφαλιστεί η σύνδεσή της με την αγορά εργασίας και τη γνωστική προσέγγιση της κοινωνίας. Οι ερευνητικές υποθέσεις αναφέρονται στην προσπάθεια εντοπισμού της αναγκαιότητας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις αντιλήψεις των επαγγελματιών αναφορικά με το σύστημα της μάθησης από απόσταση και τις συνεχείς βελτιώσεις που επιδέχεται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Παράλληλα, εξετάζεται η αλληλεπίδραση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με την κοινωνία αναφορικά με τις απόψεις των συμμετεχόντων και οι προσωπικοί, οι επαγγελματικοί και οι μαθησιακοί παράγοντες που οδηγούν στην επιλογή αυτής της μεθόδου μάθησης.

Στην έρευνα της Avalos(2010) πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση ερευνών στο περιοδικό Teaching and Teacher Education (2000-2010) αναφορικά με την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στην κατανόηση ότι η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών συνδέεται με την προσπάθεια συνειδητοποίησης των εκπαιδευτικών της μεταγνωστικής τους ικανότητας και του μετασχηματισμού των γνώσεων, ώστε να κατορθώσουν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού κοινού.

Στην έρευνα των Alea, Fabrea, Roldan, Farooqi (2020) πραγματοποιήθηκε ποσοτική έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου αναφορικά με την επίγνωση των εκπαιδευτικών στις Φιλιππίνες με τον Covid-19 και στις προκλήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ειδικότερα, διερευνήθηκαν τα στοιχεία, τα οποία καθορίζουν την ομαλή μετάβαση στην

εξ αποστάσεως εκπαίδευση, καθιερώνοντάς την ως μέσο διδασκαλίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Στην ποσοτική έρευνα των Kim, C., Kim, M., Lee, Spector, DeMeester (2012) η οποία πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ερωτηματολογίου, διερευνήθηκε η διασύνδεση των απόψεων των εκπαιδευτικών με τις πρακτικές ενίσχυσης των τεχνολογικών ικανοτήτων τους και εξέλιξης της εκπαιδευτικής δραστηριότητας εφαρμόζοντας τις νέες τεχνολογίες υποστηρίζοντας ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δεξιότητες των μαθητών. Τα ερευνητικά ερωτήματα αναφέρονται στις απόψεις των εκπαιδευτικών για την επίδραση της τεχνολογικής επιμόρφωσης στη φύση της γνώσης και της μάθησης.

Στην ποιοτική έρευνα Tondeur, Braak, Sang, Voogt, Fisser&Ottenbreit-Leftwich (2011) πραγματοποιήθηκε η ανασκόπηση ερευνών αναφορικά με τη διερεύνηση της επιρροής της επιμόρφωσης των νέων τεχνολογιών των δόκιμων εκπαιδευτικών στην εφαρμογή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία και του περιεχομένου και των στρατηγικών της επιμορφωτικής πολιτικής. Η ερευνητική μέθοδος που επιλέχθηκε ήταν η μετα-εθνογραφική και η μετα-ανάλυση των ποιοτικών ερευνών, οι οποίες εξέταζαν την τεχνολογική επιμόρφωση των δόκιμων εκπαιδευτικών.

Στην έρευνα των A.Ertmer, Ottenbreit-Leftwich., Sadik, O.Sendurur&Sendurur (2012) πραγματοποιήθηκε η διερεύνηση της σύνδεσης των απόψεων και των πρακτικών των εκπαιδευτικών αναφορικά με τη βαθύτερη κατανόηση της επιρροής των παιδαγωγικών αντιλήψεων και της πρακτικής άσκησης στην κατάκτηση από την εκπαιδευτική κοινότητα στρατηγικών απόκτησης ανώτερων επιπέδων τεχνολογικής κατάρτισης. Η ερευνητική μέθοδος που επιλέχθηκε ήταν η πολλαπλή μελέτη περίπτωσης και ως εργαλεία ανάλυσης των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η τριγωνοποίηση συνδυάζοντας ποιοτικές και ποσοτικές προσεγγίσεις.

4.3 Η διερεύνηση των απόψεων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αναγκαιότητα των επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Η ανασκόπηση των ερευνών αναφορικά με τη διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και όλων των βαθμίδων σε ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία σχετικά με την αναγκαιότητα σχεδιασμού επιμορφωτικών

προγραμμάτων ενσωμάτωσης των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία συνέβαλε στον εντοπισμό των ερευνητικών κενών που πρόκειται να καλύψει η πραγματοποίηση της έρευνάς μας. Ειδικότερα, έχουν διεξαχθεί ποσοτικές έρευνες, οι οποίες επικεντρώθηκαν στη διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών αναφορικά με την επιρροή που ασκούν τα κοινωνικά, οικονομικά, δημογραφικά και οικογενειακά κριτήρια στην εισαγωγή της εφαρμογής των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση, στοχεύοντας στην επαγγελματική και εκπαιδευτική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών (Τσολακίδη, κ.συν. 2005 Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, 2010 · Χριστοδούλου, 2017). Στα πλαίσια της ποσοτικής προσέγγισης πραγματοποιήθηκαν έρευνες αναφορικά με τις απόψεις διευθυντών και προϊσταμένων εκπαιδευτικών μονάδων, οι οποίες αναφέρονταν στην αναγκαιότητα της συμμετοχής σε επιμορφωτικά προγράμματα, ώστε να εξασφαλιστεί η ενίσχυση της διοικητικής τους υπόστασης και η ιεραρχική τους εξέλιξη (Μάνιου, 2019 · Μίσιου, 2017). Μέσω ποσοτικών ερευνών διερευνήθηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού και του περιεχομένου των επιμορφωτικών προγραμμάτων και την ένταξη των τεχνολογικών γνώσεων στην εκπαιδευτική διαδικασία (Οικονόμου, 2017 · Σιδηροπούλου, 2013).

Στα πλαίσια των ποιοτικών ερευνών που πραγματοποιήθηκαν παρατηρήθηκε ο προσδιορισμός του εκπαιδευτικού και τεχνολογικού περιεχομένου της εξ αποστάσεως επιμορφωτικής πολιτικής των εκπαιδευτικών (Αναστασιάδης & Μανούσου, 2017 · Καγκκρά & Τζιβινίκου, 2019 · Αναστασιάδη & Μανούσου, 2016). Επίσης, γίνεται διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με την επίδραση της επιμόρφωσης στην επαγγελματική και εκπαιδευτική εξέλιξή τους, συμβάλλοντας στον υποστηρικτικό ρόλο των ψηφιακών μέσων και τεχνολογικής κατάρτισης στη διδακτική πράξη (Σέργη & Κουτρουμάνου, 2013 · Καρβούνη & Αναστασιάδη, 2019 · Άνδρη, 2015).

Στα πλαίσια της μικτής ερευνητικής μεθόδου της τριγωνοποίησης πραγματοποιείται ποσοτική και ποιοτική προσέγγιση και διενεργήθηκαν έρευνες, οι οποίες αναφέρονταν στις απόψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αλληλεπίδραση του περιεχομένου του επιμορφωτικού προγράμματος με τα προσωπικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των επιμορφωμένων (Πηγουνάκη, 2018 · Τίτη, 2016 · Ο.Ε.Π.ΕΚ., 2007).

Στην ποσοτικές έρευνες του Τσίλη (2018) και της Λυκουρέση (2019), στις οποίες επιλέχθηκε ως ερευνητικό εργαλείο το ερωτηματολόγιο, πραγματοποιήθηκε διερεύνηση των απόψεων και στάσεων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με τη χρησιμότητα των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, το βαθμό της παιδαγωγικής αξιοποίησής τους και τα εμπόδια που εντοπίζονται κατά τη διάρκεια της εφαρμογής τους στην εκπαιδευτική πραγματικότητα και της ένταξης και αξιοποίησης των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία λαμβάνοντας υπόψη τα ατομικά χαρακτηριστικά τους, την επίδραση της χρήσης στους μαθητές και την επιρροή από τη στάση των διευθυντών ως προς τις νέες τεχνολογίες. Επίσης, έγινε προσπάθεια διερεύνησης των προσωπικών και επαγγελματικών χαρακτηριστικών τους, την πρόσβαση σε υλικοτεχνική υποδομή, των εμποδίων που παρουσιάζονται κατά την ένταξή τους, την αποτελεσματικότητα στη μαθησιακή διαδικασία και την αντιμετώπισή των νέων τεχνολογιών από τους διευθυντές.

Στις έρευνες της Μαυρουδή (2018), του Καλαντζή (2011), της Λύμπου (2018) και του Δαούση (2019) πραγματοποιήθηκε διερεύνηση σχετικά με τις απόψεις των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην επιμόρφωση του Β' επιπέδου και τα αποτελέσματα που επέφερε στις θεωρήσεις τους για τη χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική δραστηριότητα, στην εφαρμογή των γνώσεων που αποκόμισαν αναφορικά με τις Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία και στην αξιολόγηση της διεξαγωγής του επιμορφωτικού προγράμματος, εντοπισμό της ανάγκης συμμετοχής στην επιμόρφωση Β1 επιπέδου, της ανταπόκρισης του προγράμματος στις αρχικές προσδοκίες τους, της αποτελεσματικής εφαρμογής του περιεχομένου του διδακτικού υλικού στη διαδικασία της πραγματοποίησης των εργασιών, της συμβολής του ωρολογίου προγράμματος και της συνεργασίας με τους επιμορφωτές. Επίσης, έγινε η διερεύνηση των κινήτρων συμμετοχής και των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί στα πλαίσια συμμετοχής τους σε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων με σκοπό τη βελτίωση των μελλοντικών προγραμμάτων επιμόρφωσης και συγκεκριμένα εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που συμμετείχαν στην επιμόρφωση Β1 επιπέδου στις Τ.Π.Ε. Παράλληλα αναζητήθηκε η σχέση ανάμεσα στα κίνητρα και στα εμπόδια και στα ατομικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών και η παρακίνηση των εκπαιδευτικών να συμμετέχουν σε επιμορφωτικά προγράμματα, η διαφοροποίηση των κινήτρων και των εμποδίων ανάλογα με τα προσωπικά και επαγγελματικά κριτήρια και τα εμπόδια στην

αρχή και κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης και ο τρόπος αντιμετώπισής τους. Στην έρευνα της Μαυρουδή (2018) ως ερευνητική μέθοδος χρησιμοποιήθηκε η συγκριτική μελέτη. Στην έρευνα της Δαούση (2019) η τριγωνοποίηση αξιοποιώντας ως ερευνητικά εργαλεία τη συνέντευξη και το ερωτηματολόγιο. Στις έρευνες του Καλαντζή (2011) και της Λύμπου (2018) πραγματοποιήθηκε ποιοτική προσέγγιση μέσω της επιλογής ως ερευνητικού εργαλείου της συνέντευξης.

Στο κεφάλαιο αυτό πραγματοποιήθηκε η βιβλιογραφική ανασκόπηση των ερευνών αναφορικά με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στα πλαίσια της ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας προσπαθώντας να επεξεργαστούμε τα ερευνητικά δεδομένα διαφορετικών ερευνών ως προς τη διεξαγωγή τους και να προβούμε στον καθορισμό των ερευνητικών ερωτημάτων που θα αποτελέσουν έναυσμα για την οργάνωση της δικής μας έρευνας.

Η έρευνα μας θα επιχειρήσει τη διερεύνηση των απόψεων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης συγκεκριμένης σχολικής μονάδας αναφορικά με την αναγκαιότητα της επιμόρφωσής τους στις Νέες Τεχνολογίες, έχοντας προσφάτως συμμετάσχει στην εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα πλαίσια της αντιμετώπισης της πανδημίας, χρησιμοποιώντας ως ερευνητικό εργαλείο τις συνεντεύξεις στα πλαίσια μιας ποιοτικής προσέγγισης του συγκεκριμένου θέματος.

Β΄ ΜΕΡΟΣ

5.Μεθοδολογία διεξαγωγής της έρευνας

5.1 Αναγκαιότητα και αξία της έρευνας

Οι εκπαιδευτικοί στο παρελθόν αντιμετώπιζαν την εισαγωγή των τεχνολογικών μέσων στην εκπαίδευση με έντονο προβληματισμό, καθώς συνοδευόταν από ένα σύνολο ανασταλτικών παραγόντων αναφορικά με την διαθεσιμότητα πόρων για υλικοτεχνική υποδομή, τη δυνατότητα αναδιαμόρφωσης του αναλυτικού προγράμματος και τη δική τους ικανότητα αποδοχής και χειρισμού της τεχνολογικής πραγματικότητας.

Οι έρευνες για την κοινωνικοπολιτιστική προσέγγιση της ενσωμάτωσης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εγείρουν ζητήματα αναφορικά με παράγοντες που συσχετίζονται με το σχεδιασμό, την αποτελεσματικότητα, το κόστος καταξιώνοντάς τη ως ισοδύναμη εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία διασφαλίζει τη συνύπαρξη των ανθρωπιστικών, πολιτισμικών και κοινωνικών στόχων της εκπαίδευσης με το πληροφοριακό πλαίσιο (Αναστασιάδης, 2014 · Γκιόσος, Μαυροειδής & Κουτσούμπα, 2008).

Ο θεσμός της εκπαίδευσης μέσα από το πρίσμα της παγκοσμιοποίησης και της τεχνο-οικονομικής κοινωνίας υπόκειται σε αναδιαμορφώσεις προκειμένου να προσαρμοστεί στις ικανότητες και ανάγκες ενός ανομοιογενούς εκπαιδευτικού πληθυσμού και στην ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία αλληλεπιδρώντας με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας (Ευμορφοπούλου & Λιοναράκης, 2015 · Κιμουρτζής & Κόκκινος, 2007).

Ο εκπαιδευτικός προκειμένου να κατορθώσει να μεταλαμπαδεύσει τις αρχές της εκπαιδευτικής αγωγής και να εντάξει κοινωνικοπολιτικά τους μαθητές είναι σημαντικό να συμμετάσχει σε επιμορφωτικά προγράμματα διαμορφωμένα σύμφωνα με το γνωστικό και παιδαγωγικό του υπόβαθρο και τις εκσυγχρονιστικές τάσεις του εκπαιδευτικού συστήματος (Αναστασιάδης & Κωτσίδης, 2017 · Στρίγκας & Τσιμπήρης, 2019).

Ο σχεδιασμός επιμορφωτικών προγραμμάτων σχετικά με την ενσωμάτωση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην Πρωτοβάθμια βαθμίδα βασισμένος στις απόψεις των

εκπαιδευτικών πρόκειται να συμβάλει στον καθορισμό των χαρακτηριστικών που θα πρέπει να διαθέτει το περιεχόμενο και η οργάνωση των προγραμμάτων αυτών.

5.2 Σκοπός, στόχοι της έρευνας και ερευνητικά ερωτήματα

Στο πρώτο μέρος της παρούσας εργασίας έγινε προσπάθεια μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση και τη μελέτη των σχετικών ερευνών να αποσαφηνιστούν οι επιμέρους διαστάσεις του θέματος, το οποίο θέλουμε να διερευνήσουμε. Η διερεύνηση των πτυχών αυτών του θέματος βοήθησε στη διατύπωση του σκοπού και των στόχων της έρευνας και των ερευνητικών ερωτημάτων μας.

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας παρουσιάζεται ο σχεδιασμός και η πραγματοποίηση της έρευνας, όπου επιχειρήθηκε να δοθεί απάντηση στα ερευνητικά ερωτήματα, τα οποία προέκυψαν από το αρχικό μέρος. Στα πλαίσια της σύνταξης του οδηγού συνέντευξης πραγματοποιήθηκε η αντιστοίχιση των ερευνητικών ερωτημάτων στους θεματικούς άξονες της εργασίας και στα ερωτήματα που τέθηκαν στους συμμετέχοντες, η οποία παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Ερευνητικό ερώτημα	Άξονας	Ερωτήσεις οδηγού συνέντευξης
α) Πώς διαμορφώνονται οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με την αναγκαιότητα της επιμόρφωσης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση;	Α. Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	1) Είναι σημαντικό για σας να γνωρίζετε πώς να χρησιμοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες; 2) Ποιες ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στον προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθατε να τις χρησιμοποιείτε; 3) Έχετε κάποια πιστοποίηση για τη γνώση

		<p>και χρήση των Τ.Π.Ε.;</p> <p>Ποια; Μπορείτε να μας πείτε πότε την αποκτήσατε;</p> <p>4) Σε προπτυχιακό επίπεδο παρακολουθήσατε κάποιο μάθημα σχετικό με τη διδασκαλία με την χρήση των Τ.Π.Ε.;</p>
<p>γ) Ποιες είναι οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με την επίδραση της εφαρμογής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στη σχέση μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών;</p>	<p>Β. Η ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</p>	<p>5) Πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης; Στην διαδικασία της διδασκαλίας σας, αξιοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;</p> <p>6) Ποιοι παράγοντες πιστεύετε, επηρεάζουν αρνητικά και ποιοι θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;</p> <p>7) Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στην διδασκαλία;(στάση διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για την χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου, κ.α.)</p> <p>8) Αν θεωρήσουμε ότι η επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε.</p>

		<p>ικανοποιεί κάποιες ανάγκες του εκπαιδευτικού, μπορείτε να πείτε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες (είναι οικονομικές, επαγγελματικές, κοινωνικές, προσωπικές); Ποιες από αυτές τις ανάγκες θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική σας ανάπτυξη ;</p> <p>9) Έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. (εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις) με την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των εκπαιδευτικών της μονάδας ;</p> <p>10) Κατά την άποψή σας η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης δικών σας πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα αναφορικά με τη χρήση Τ.Π.Ε. είναι σημαντικός παράγοντας για την επαγγελματική σας ανάπτυξη ;</p>
β) Πώς διαφοροποιούνται οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με τα χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων της εξ	Γ. ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε.	<p>11) Ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Μπορείτε να αναφερθείτε συγκεκριμένα στο</p>

<p>αποστάσεως εκπαίδευσης, τα οποία καθορίζουν την αποτελεσματικότητά τους;</p>		<p>αντικείμενο και τα περιεχόμενα της επιμόρφωσης; Με ποιο τρόπο συνέβαλε στην προσωπική και την επαγγελματική σας ανάπτυξη;</p> <p>12) Κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ως ενήλικοι επιμορφούμενοι είναι πιθανόν να συναντήσατε εμπόδια ή δυσκολίες .Θα θέλατε να μας αναφέρετε τους πιο σημαντικούς για εσάς παράγοντες που σας δημιούργησαν εμπόδια ή δυσκολίες;</p> <p>13) Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι το περιεχόμενο, η διάρκεια, η οργάνωση κλπ, ποια από αυτά θεωρείτε ότι είναι τα πιο σημαντικά για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό;</p> <p>Αναφερθείτε</p>
---	--	---

		<p>συγκεκριμένα.</p> <p>14) Ποιους θεωρείτε ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σας σε προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε.;</p> <p>15) Οι εμπειρίες σας από προηγούμενα επιμορφωτικά προγράμματα, που έχετε παρακολουθήσει, επηρέασαν τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;</p>
<p>ε) Ποια είναι η αλληλεξάρτηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με το παιδαγωγικό και διδακτικό έργο, καθώς και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης;</p>	<p>Δ. ΑΝΑΓΚΕΣ /ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε.</p>	<p>16) Θεωρείτε ότι η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν την επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων;</p> <p>17) Θεωρείτε ότι κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του/της εκπαιδευτικού υπάρχουν περίοδοι, όπου</p>

		<p>υπάρχει περισσότερη ανάγκη από επιμόρφωση; Αν ναι ποιοι κατά τη γνώμη σας;</p> <p>18) Πώς θα αξιολογούσατε την επάρκεια των γνώσεών σας σχετικά με το περιεχόμενο των Νέων Τεχνολογιών; Θεωρείτε τον εαυτό σας επαρκή/ανεπαρκή... σε ποιο βαθμό... και σε ποια αντικείμενα;</p> <p>19) Κατά τη γνώμη σας θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμόρφωσης ο τρόπος διδασκαλίας (οι διδακτικές προσεγγίσεις) των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.;</p> <p>20) Στα πλαίσια της παρούσας φάσης της ζωής σας, ποια μορφή επιμορφωτικών προγραμμάτων θα επιλέγατε;(μικρής διάρκειας. μεγάλης διάρκειας. από απόσταση...</p>
--	--	---

		<p>κάποια άλλη μορφή) ;</p> <p>21) Ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;</p> <p>22) Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται σήμερα τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.;</p> <p>Πιστεύετε ότι είναι σημαντική η συμμετοχή με οποιοδήποτε τρόπο σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση , την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος (π.χ. καθορισμός στόχων, μαθησιακών περιεχομένων, διάρκειας, χρόνου και χώρου υλοποίησης κλπ);</p>
<p>δ) Ποιες αλλαγές πρέπει να πραγματοποιηθούν στο αναλυτικό πρόγραμμα για να ενσωματωθεί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;</p>	<p>Ε. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε.</p>	<p>23) Ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. θεωρείται ότι χρήζουν βελτίωσης;</p> <p>24) Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να</p>

		<p>αντιμετωπίζουν τα εμπόδια που αναφέρατε προηγουμένως;</p> <p>25) Ποιες ενέργειες είστε διατιθέμενοι να κάνετε, προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;</p> <p>26) Ποια στοιχεία πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. περισσότερο ελκυστικά προς παρακολούθηση;</p>
--	--	--

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να διερευνηθούν οι απόψεις και οι στάσεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αναγκαιότητα πραγματοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με τη χρήση ψηφιακών και τεχνολογικών μέσων διδασκαλίας.

Συγκεκριμένα, επιμέρους στόχοι της έρευνας τίθενται:

- α) Η διερεύνηση των απόψεων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με την αναγκαιότητα της επιμόρφωσης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
- β) Η διερεύνηση των απόψεων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με τα χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, τα οποία καθορίζουν την αποτελεσματικότητά τους.
- γ) Η διερεύνηση των απόψεων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με την επίδραση της εφαρμογής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στη σχέση μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών.
- δ) Η διερεύνηση των αλλαγών που πρέπει να πραγματοποιηθούν στο αναλυτικό πρόγραμμα για την ενσωμάτωση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.
- ε) Η διερεύνηση της αλληλεξάρτησης των επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με το παιδαγωγικό και διδακτικό έργο, καθώς και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Τα ερευνητικά ερωτήματα:

- α) Πώς διαμορφώνονται οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με την αναγκαιότητα της επιμόρφωσης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση;
- β) Πώς διαφοροποιούνται οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με τα χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, τα οποία καθορίζουν την αποτελεσματικότητά τους;
- γ) Ποιες είναι οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με την επίδραση της εφαρμογής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στη σχέση μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών;
- δ) Ποιες αλλαγές πρέπει να πραγματοποιηθούν στο αναλυτικό πρόγραμμα για να ενσωματωθεί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;

ε) Ποια είναι η αλληλεξάρτηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με το παιδαγωγικό και διδακτικό έργο, καθώς και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης;

5.3 Επιλογή της μεθόδου, του εργαλείου και του δείγματος της έρευνας

Στο αρχικό στάδιο του σχεδιασμού της επιστημονικής έρευνας ήταν απαραίτητο να ληφθεί η απόφαση για την επιλογή της ερευνητικής προσέγγισης και των μεθόδων που χρειάστηκε να αξιοποιηθούν. Έτσι, πραγματοποιήθηκε η συλλογή, η επεξεργασία και η παρουσίαση των δεδομένων, τα οποία είχαν σχέση με τον σκοπό και τα ερευνητικά ερωτήματα της έρευνας.

Ως ερευνητική μέθοδος επιλέχθηκε η ποιοτική προσέγγιση, η οποία περιγράφεται σε θεωρητικό πλαίσιο και το ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε ήταν η ημιδομημένη συνέντευξη. Ακολούθησε η επιλογή του δείγματος συμμετεχόντων μέσω της στοχευμένης δειγματοληψίας, καθώς στην έρευνα συμμετέχουν οχτώ εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που υπηρετούν σε συγκεκριμένη σχολική μονάδα. Αμέσως μετά έγινε η σύνταξη του οδηγού συνέντευξης, όπου περιλαμβάνονται ερωτήσεις αναφορικά με τα ερευνητικά ερωτήματα της έρευνας και δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων. Οι πρώτες τέσσερις συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης στο χώρο του σχολείου και οι υπόλοιπες τέσσερις μέσω τηλεφώνου λόγω της πανδημίας. Προκειμένου να διευκολυνθεί η διεξαγωγή των συνεντεύξεων οι συμμετέχοντες είχαν στη διάθεση τους τον οδηγό συνέντευξης, όπου τους δόθηκαν διευκρινίσεις για το περιεχόμενο των ερωτήσεων. Μετά την πραγματοποίηση των συνεντεύξεων ακολούθησε η συλλογή και η ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων και πραγματοποιήθηκε η σύνθεση των ευρημάτων, ώστε να γίνει διασύνδεση με την υπάρχουσα ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση βιβλιογραφία και να γίνει η εξαγωγή των συμπερασμάτων. Η ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων της εργασίας φανερώνει τους θετικούς και αρνητικούς παράγοντες τους οποίους θεωρούν οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ότι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της αναγκαιότητας οργάνωσης επιμορφωτικών προγραμμάτων χρήσης των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσω των προνομιών που προσφέρει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Σύμφωνα με τους Anastas & MacDonald (1994, όπως αναφ. στο Robson, 2007) οι ποιοτικές μέθοδοι θέτουν περιορισμούς στο πλαίσιο της ερευνητικής προσέγγισης του

ερευνητή και του υπό έρευνας περιεχομένου. Η τοποθέτηση της μελέτης του πραγματικού κόσμου στο επίκεντρο της ποιοτικής έρευνας προσδίδει στα ευρήματά λιγότερο ποσοστό αξιοπιστίας συγκριτικά με άλλες μεθόδους (Robson, 2007).

Τα χαρακτηριστικά της ποιοτικής έρευνας που αναφέρονται στην προσπάθεια διερεύνησης ενός προβλήματος μέσω της παρουσίασης του σκοπού και των ερευνητικών ερωτημάτων με τη μορφή ανοικτού τύπου ερωτήσεων, αποσκοπούν στην αναζήτηση των εμπειρικών δεδομένων των συμμετεχόντων. Επίσης, επιτυγχάνεται η αιτιολόγηση του προβλήματος μέσω της χρήσης της βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Στα πλαίσια της ποιοτικής έρευνας, η συλλογή δεδομένων πραγματοποιείται μέσω της χρήσης λέξεων ή εικόνων, οι οποίες προέρχονται από την επιλογή μικρού μεγέθους δείγματος συμμετεχόντων. Κατά τη διαδικασία της ανάλυσης των δεδομένων χρησιμοποιείται η ερμηνευτική προσέγγιση του κειμένου. Η συγγραφή της αναφοράς βασίζεται στην χρησιμοποίηση ευέλικτων μεθόδων αξιολόγησης, ώστε να επιτευχθεί η κριτική αντιμετώπιση φαινομένων υποκειμενισμού και μεροληψίας εκ μέρους των ερευνητών (Creswell, 2016).

Στα πλαίσια του ορισμού της συνέντευξης περιλαμβάνεται η ανάπτυξη συζήτησης ανάμεσα σε δύο άτομα το περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται από τον συνεντευκτή και αναφέρεται στην προσπάθεια να αποκτηθούν πληροφορίες οι οποίες ανταποκρίνονται στους στόχους της έρευνας μέσω της συμβολής της ερμηνευτικής προσέγγισης και ανάλυσης των δεδομένων. Η συνέντευξη ως τεχνική έρευνας παρουσιάζει ως πλεονέκτημα την ικανότητα μεγαλύτερης εμβάθυνσης κατά τη διαδικασία συλλογής στοιχείων, αλλά ως μειονέκτημα το γεγονός ότι επηρεάζεται από το φαινόμενο της υποκειμενικότητας και των απόψεων του συνεντευκτή. Ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζει η συνέντευξη στην ερευνητική διαδικασία αναφέρεται στην προσπάθεια χρήσης της ως μέσου συγκέντρωσης πληροφοριών που σχετίζονται με τη στοχοθεσία της έρευνας με βάση το γνωστικό, κοινωνικό και πολιτισμικό επίπεδο των συμμετεχόντων (Cohen&Manion, 1994).

Η συγκέντρωση των ερευνητικών στοιχείων έγινε μέσω ημιδομημένων συνεντεύξεων. Πρόκειται να είναι προσωπικές συνεντεύξεις, όπου ως διαδικασία καταγραφής δεδομένων εξασφαλίζει την πρόσωπο με πρόσωπο αλληλεπίδραση του ερευνητή με το συμμετέχοντα (Creswell, 2015). Στα πλαίσια της μη δομημένης συνέντευξης, παρότι οι στόχοι της

έρευνας αλληλεπιδρούν με τις ερωτήσεις, επικρατεί ένα αίσθημα ευελιξίας και ελευθερίας σχετικά με τη διαχείριση τόσο του περιεχομένου όσο και της διαδικασίας εκ μέρους του συνεντευκτή, χωρίς να στερείται ενός προσεκτικού σχεδιασμού (Cohen&Manion, 1994).

Ως εναλλακτική λύση πραγματοποιήθηκαν τηλεφωνικές συνεντεύξεις στο ενδεχόμενο που οι συμμετέχοντες αδυνατούσαν να επικοινωνήσουν κατ' ιδίαν λόγω γεωγραφικής απόστασης ή κωλύματος του ερευνητή να τους επισκεφτεί (Creswell, 2015). Στα πλαίσια της έρευνάς μας, επειδή διεξήχθη κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν είτε στα πλαίσια της σχολικής μονάδας με τη χρήση μαγνητοφώνου, είτε μέσω τηλεφώνου με τη βοήθεια του προγράμματος ηχογράφησης Audacity στον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Στα πλαίσια της συγγραφής του περιεχομένου των ερωτήσεων της συνέντευξης πραγματοποιήθηκε μελέτη του ερευνητικού εργαλείου των διπλωματικών εργασιών: (Δαούσης, 2019), (Ζαφειριάδου, 2018), (Άγγελος, 2016) και (Παντελίδης, 2018).

5.4 Η εγκυρότητα και η αξιοπιστία της έρευνας

Σύμφωνα με τον Kitwood (1977, όπως αναφ. στο Cohen&Manion, 1994), η επιλογή της συνέντευξης ως ερευνητικού εργαλείου αποτέλεσε η προσπάθεια ανταλλαγής δεδομένων, ώστε να εξασφαλιστεί η δημιουργία μιας ελκρινούς σχέσης ανάμεσα στους συμμετέχοντες. Η παράμετρος της σταθερότητας της προσωπικότητας των εκπαιδευτικών εξασφάλισε τη συλλογή αξιόπιστων πληροφοριών και έγκυρων απόψεων αποφεύγοντας απαντήσεις κοινωνικά αποδεκτές ή αναληθείς. Προκειμένου να περιοριστεί η πιθανότητα εμφάνισης φαινομένων προκατάληψης η συνέντευξη οριοθετήθηκε αναφορικά με τον ερευνητικό σχεδιασμό και την καθιέρωση ενός συνόλου κινήτρων, τα οποία εξασφάλισαν τη συναισθηματική και την κοινωνική υπόσταση των διαπροσωπικών σχέσεων. Παράλληλα, η επιρροή που ασκεί η καθημερινότητα στο περιεχόμενο των χαρακτηριστικών της συνέντευξης, λειτούργησε ανασταλτικά στην ανάπτυξη στερεοτυπικών αντιλήψεων ενώ, αντιθέτως, ενίσχυσε την υιοθέτηση της τεχνικής του παιχνιδιού ρόλων και του επιπέδου κατανόησης της συνέντευξης (Cohen&Manion, 1994).

Σύμφωνα με τον Cicourel (1964, όπως αναφ. στο Cohen&Manion, 1994) στα πλαίσια της συνέντευξης εντοπίζονται ορισμένα χαρακτηριστικά που θεωρούνται εν δυνάμει προβλήματα. Ειδικότερα, το περιεχόμενο των συνεντεύξεων διαφοροποιήθηκε ανάλογα

με την υιοθέτηση κλίματος εμπιστοσύνης και κοινωνικής αλληλεπίδρασης και του ελέγχου εκ μέρους του συνεντευκτή, το μέγεθος του διερευνητικού επιπέδου των ερωτήσεων ενίσχυσε την πιθανότητα οι ερωτώμενοι να αναπτύξουν ένα αμυντικό μηχανισμό απέναντι στη διαδικασία της συνέντευξης, οι συμμετέχοντες στη συνέντευξη είχαν το δικαίωμα να αποκαλύπτουν μέρος των πληροφοριών που επιθυμούν και η σαφήνεια των εννοιών διαφοροποιήθηκε ανάλογα με τους συμμετέχοντες δυσχεραίνοντας το επικοινωνιακό πλαίσιο.

Ο Maxwell (1992, όπως αναφ. στο Robson, 2007) αναφέρεται στην ύπαρξη αδύναμων σημείων στην εγκυρότητα στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες κατανόησης των ποιοτικών ερευνών: α) της έγκυρης περιγραφής, η οποία εξαρτάται από την ποιότητα της συλλογής των δεδομένων της συνέντευξης, β) της έγκυρης ερμηνείας, η οποία εξασφαλίζεται μέσω ενός πλαισίου το οποίο καθορίζει εκ των προτέρων τη διαδικασία της έρευνας αφήνοντας περιθώρια τροποποιήσεων ανάλογα με τις ανάγκες του περιβάλλοντος και, γ) της θεωρίας, η οποία αναφέρεται στην περίπτωση απόρριψης των δεδομένων ως επεξηγήσεις στο περιεχόμενο της μελέτης και αντιμετωπίζεται μέσω της διερεύνησης αρνητικών στοιχείων που αντιτίθενται στο ερευνητικό σας επίκεντρο. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στην ανάλυση της αρνητικής περίπτωσης στα πλαίσια της οποίας επιτυγχάνεται η καταπολέμηση φαινομένων μεροληψίας μέσω της αναζήτησης καταστάσεων που αμφισβητούν τη θεωρία σας κατορθώνοντας να ενισχυθεί η εγκυρότητα της έρευνας (Robson, 2007).

6. Ανάλυση και ερμηνεία των ποιοτικών δεδομένων

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ανάλυση και η ταξινόμηση των δεδομένων στα πλαίσια μιας ποιοτικής έρευνας ακολουθούνται δύο συγκεκριμένες μέθοδοι: α) η διατμηματική ή κατηγορική οργάνωση και β) η μη διατμηματική προσέγγιση των δεδομένων. Στην έρευνα χρησιμοποιήθηκε η διατμηματική ή κατηγορική μέθοδος, στα πλαίσια της οποίας ο ερευνητής κατατάσσει τα διαφορετικού περιεχομένου τμήματα ή αποσπάσματα των συνεντεύξεων χωρίζοντάς τα σε κατηγορίες ή κώδικες που διαμορφώνονται σταδιακά κατά τη διάρκεια της λεπτομερούς επεξεργασίας του ερευνητικού υλικού προκειμένου να αποδοθεί ένα ολοκληρωμένο νόημα. Πιο συγκεκριμένα, η δημιουργία των κατηγοριών ή των κωδίκων βασίζεται στην προσπάθεια μιας περιληπτικής περιγραφής του περιεχομένου των αποσπασμάτων των υπό επεξεργασία κειμένων από τις απομαγνητοφωνημένες

συνεντεύξεις. Προκειμένου να προκύψουν οι κατηγορίες ή οι κώδικες πραγματοποιείται επαγωγική μέθοδος, καθώς ακολουθείται μια διαδικασία κατά την οποία απορρέουν από κάτω προς τα πάνω μέσα από το κείμενο χωρίς την επιβολή τους από τον ερευνητή. Η επαγωγική, αυτή μέθοδος έρχεται σε αντιδιαστολή με την παραγωγική, η οποία βασίζεται στη βιβλιογραφία και στις προκαθορισμένες κατηγορίες.

Στα πλαίσια της θεματικής ανάλυσης δίνεται η δυνατότητα στον ερευνητή να εντοπίσει και να μετατρέψει σε θέματα τα νοηματικά σχήματα, τα οποία επαναλαμβάνονται κατά τη διαδικασία επεξεργασίας των ερευνητικών δεδομένων, αναπτύσσοντας μια ευελιξία να οριοθετήσει ο ίδιος μέσω των ερευνητικών του ερωτημάτων επιστημολογικά και θεωρητικά την έρευνά του. Η επιστημολογική τεκμηρίωση της ερευνητικής ανάλυσης επιτυγχάνεται με τη σαφή διατύπωση των θεμάτων που έχει εντοπίσει κατά τη διεξαγωγή του ερευνητικού μέρους. Η θεματική ανάλυση αποτελεί μια μέθοδο, η οποία επιδέχεται κριτική αναφορικά με το πλαίσιο οριοθέτησης και την προσέγγιση των δεδομένων απαιτώντας από τον ερευνητή μια εμπειρισταωμένη επεξεργασία των αποσπασμάτων των συμμετεχόντων. Παράλληλα, μέσω της θεματικής ανάλυσης υπάρχει η δυνατότητα να εφαρμοστούν μεμονωμένα τόσο η επαγωγική όσο και η παραγωγική προσέγγιση των δεδομένων, αλλά και ο συνδυασμός και των δύο μεθόδων (Ίσαρη & Πουρκός, 2015).

Σύμφωνα με τους Braun & Clark (2006, όπ. αναφ. στο Ίσαρη & Πουρκός, 2015) η θεματική ανάλυση περιλαμβάνει έξι στάδια και αποτελεί μια διαδικασία, η οποία διαθέτει χαρακτηριστικά που προάγουν την κυκλικότητα και εξασφαλίζουν αλληλεπίδραση με άλλες ερευνητικές μεθόδους.

Το πρώτο στάδιο της ανάλυσης δεδομένων στην ποιοτική έρευνα αποτελεί η προκαταρκτική διερευνητική ανάλυση (preliminary exploratory analysis) κατά τη διάρκεια της οποίας πραγματοποιείται μια γενική επαφή με το περιεχόμενο των δεδομένων που έχουν συλλεχθεί και ακολουθεί η οργάνωσή τους και η δημιουργία υπομνημάτων, όπου περιλαμβάνονται σύντομες εκφράσεις που απορρέουν από τις μετεγγραφές.

Το επόμενο στάδιο της ανάλυσης κειμένου περιλαμβάνει τη διαδικασία της κωδικοποίησης των δεδομένων, αφού προηγηθεί ο χωρισμός του κειμένου σε υποενότητες στις οποίες αποδίδονται επικεφαλίδες, ώστε να προκύψουν γενικότερα θέματα. Ειδικότερα, στο επίπεδο της εξαγωγής κωδίκων πραγματοποιείται μια εννοιολογική

ομαδοποίηση, η οποία οδηγεί στον σχηματισμό ευρύτερων θεμάτων μέσω επαγωγικής προσέγγισης. Στην κωδικοποίηση των δεδομένων παρατηρούνται τα εξής επιμέρους στάδια: α) την απόκτηση καλής αίσθησης των αποσπασμάτων του κειμένου και σημείωση στα περιθώρια εκφράσεων αναφορικά με το περιεχόμενό τους, β) την εξέταση του νοήματος των εγγράφων και σχεδιασμός πλαισίου σχετικά με τις σημειώσεις, γ) τη διαδικασία κωδικοποίησης κειμένου μέσω της δημιουργίας κωδικοποιημένων φράσεων, οι οποίες συνθέτουν το τμήμα κειμένου όπου περιλαμβάνονται κώδικες με διαφορετική θεματολογία, φροντίζοντας να ακολουθηθεί μια λιτή κωδικοποίηση αποφεύγοντας την ανάπτυξη μεγάλου αριθμού κωδικών, δ) την ομαδοποίηση των παρόμοιων κωδικών και τη μείωση του αριθμού τους για ευκολότερη επεξεργασία, ε) την επιβεβαίωση των κωδικών με αποσπάσματα από τα λόγια των συμμετεχόντων και, στ) τη μείωση των κωδικών σε πέντε ή επτά θέματα, προκειμένου να αναπτυχθεί μια περιγραφή της ποιοτικής αναφοράς σας, η οποία θα περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή για μικρό αριθμό συγκεκριμένων θεμάτων (Creswell, 2015).

Ειδικότερα στο τρίτο στάδιο της ανάλυσης ο ερευνητής εντοπίζει την ύπαρξη θεμάτων ή υποθεμάτων, τα οποία απορρέουν μέσα από τη σύνθεση κωδικών η οποία βασίζεται στην αξιοποίηση τόσο επιστημολογικών όσο και ερευνητικών παραμέτρων.

Στο τέταρτο στάδιο αφού έχει πραγματοποιηθεί μια διαμόρφωση πιθανών θεμάτων ακολουθεί επανεξέταση, ώστε να εξασφαλιστεί μέσω της εσωτερικής ομοιογένειας και της εξωτερικής ανομοιογένειας, είτε η ανάγκη επικάλυψης είτε συγχώνευσης των θεματικών κατηγοριών. Στην περίπτωση που κάποια θέματα δεν επιδέχονται βελτίωσης υπόκεινται αναθεώρησης και πρέπει να εντοπιστούν νέα σημεία αναφοράς στα αποσπάσματα. Στη συνέχεια έχοντας δημιουργηθεί ένας θεματικός χάρτης από κωδικοποιημένα δεδομένα ακολουθεί μια κριτική αξιολόγηση του αναφορικά με το σύνολο του ερευνητικού υλικού και εντάσσονται νέοι κώδικες.

Στο πέμπτο στάδιο πραγματοποιείται μια επεξεργασία των δεδομένων που έχετε στη διάθεσή σας, ώστε να ελέγξετε εάν αναδύονται νέοι κώδικες από τα λόγια των συμμετεχόντων.

Στο έκτο στάδιο μειώνεται ο αριθμός των θεμάτων σε πέντε έως επτά, ώστε να ανταποκρίνονται αντιπροσωπευτικά στο φαινόμενο που μελετάται και στα πλαίσια της ποσοτικής σας έρευνας είναι χρήσιμο να παρέχετε ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό

πλαίσιο για συγκεκριμένα θέματα και όχι γενικότερες λεπτομέρειες για μεγάλο αριθμό θεμάτων (Creswell, 2015).

6.1 Το προφίλ των συμμετεχόντων στην έρευνα

Στην έρευνα αυτή πήραν μέρος οχτώ εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε σχολική μονάδα του δήμου Νέστου του Νομού Καβάλας, από αυτούς ήταν οι έξι γυναίκες και δύο άντρες, οι ηλικίες των οποίων κυμαίνονται από 30-56 έτη. Όλοι οι εκπαιδευτικοί υπηρετούν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και στο Νομό Καβάλας. Αναφορικά με έτη υπηρεσίας των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα κυμαίνονται από 2-23. Οι επτά από τους συμμετέχοντες είναι έγγαμοι και έχουν από 1-2 παιδιά και ένας συμμετέχων είναι άγαμος χωρίς παιδιά. Σχετικά με το εκπαιδευτικό τους υπόβαθρο τέσσερις συμμετέχοντες κατέχουν πτυχίο Α.Ε.Ι., δύο έχουν πτυχίο Α.Ε.Ι. και μεταπτυχιακό και δύο έχουν δύο πτυχία Α.Ε.Ι. και μεταπτυχιακό. Αναφορικά με την ειδικότητά των συμμετεχόντων τρεις είναι εκπαιδευτικοί γενικής παιδείας και ένας εκ των οποίων είναι ο διευθυντής της σχολικής μονάδας, δύο είναι εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής, τρεις εκπαιδευτικοί είναι καθηγητές ειδικοτήτων αναφορικά με τις ξένες γλώσσες των Γερμανικών και των Αγγλικών και ένας καθηγητής Πληροφορικής.

6.2 Αποτελέσματα της έρευνας

6.2.1 Η χρήση των Νέων Τεχνολογιών σε προσωπικό επίπεδο

Στα πλαίσια του πρώτου θεματικού άξονα ως προς τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών σε προσωπικό επίπεδο ανταποκρίνεται το ακόλουθο ερευνητικό ερώτημα: «Πώς διαμορφώνονται οι απόψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με την αναγκαιότητα της επιμόρφωσης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση;». Οι εκπαιδευτικοί αναφέρθηκαν στην επιτακτική ανάγκη επιμορφωτικών προγραμμάτων, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξελίξεων στον τομέα των Νέων Τεχνολογιών τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό πλαίσιο. Παρά το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες σε ένα ικανοποιητικό ποσοστό έχουν παρακολουθήσει επιμορφώσεις αναφορικά με τις Τ.Π.Ε. και έχουν πιστοποιηθεί, θεωρούν ότι κατά κύριο λόγο η εκμάθηση των ηλεκτρονικών μέσων υπήρξε αποτέλεσμα προσωπικής εμπειρίας.

Σπουδαιότητα γνώσης χρήσης των Νέων Τεχνολογιών.

Όσον αφορά τη σπουδαιότητα γνώσης χρήσης των Νέων Τεχνολογιών οι συμμετέχοντες στην έρευνα εξέφρασαν την άποψη ότι είναι σημαντικό να γνωρίζουν να χειρίζονται τις Νέες Τεχνολογίες.

«Ναι, είναι πολύ σημαντικό» (Συμμετέχων 1).

«Ναι, είναι σημαντικό, θεωρώ ότι είναι σημαντικό» (Συμμετέχων 8).

Επίσης, αναφέρθηκαν στην αλληλεπίδραση των Νέων Τεχνολογιών με τις ραγδαίες εξελίξεις που πραγματοποιούνται στον τομέα της τεχνολογίας και της επικοινωνίας καθιστώντας επιτακτική την ανάγκη χρήσης των μέσων τεχνολογίας τόσο σε προσωπικό, όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

«Ναι, ιδιαίτερα αυτήν την εποχή που η τεχνολογία έχει προχωρήσει, έχει εξελιχθεί πάρα πολύ και έχει μπει ήδη και μέσα στην εργασία μας και στην τάξη μας» (Συμμετέχων 2).

«Ναι, είναι πολύ σημαντικό καθώς η κοινωνία μας πλέον το απαιτεί οι ραγδαίες εξελίξεις που υπάρχουν πλέον στον τομέα των τεχνολογιών και της επικοινωνίας καθιστά επιτακτική την ανάγκη χρήσης τους» (Συμμετέχων 5).

Τρόποι εκμάθησης χρήσης των ηλεκτρονικών συσκευών.

Όσον αφορά τις ηλεκτρονικές συσκευές που χρησιμοποιούν στον προσωπικό τους χώρο και τον τρόπο εκμάθησης χρήσης τους, οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στη χρήση υπολογιστή, προτζέκτορα, εκτυπωτή, scanner και laptop μέσα από βιωματική μάθηση, η οποία βασιζόταν σε πληροφορίες στο ίντερνετ και σε βιβλία, επιμορφωτικά προγράμματα και απόκτηση πιστοποίησης. Ακόμη, έγινε αναφορά στη χρήση smart tv, smart phone, ραδιοφώνου, τηλεόρασης, γραφίδας και tablet μέσω της καθημερινής εμπειρίας με τη χρήση τους, αλλά και μέσω σεμιναρίων.

«Εεεε... υπολογιστής, προτζέκτορας, εκτυπωτής και scanner» (Συμμετέχων 1).

«Ε.. αυτούς που χρησιμοποιώ είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής και έμαθα ρωτώντας από βιβλία, μέσα από το ίντερνετ βλέποντας διάφορα βίντεο και με μία επιμόρφωση που είχα κάνει πριν πολλά χρόνια έτσι μία πενήντα ωρών» (Συμμετέχων 8).

«Τον υπολογιστή, το κινητό, εεμ, tablet, γραφίδα. Τα περισσότερα μόνη μου, αν και έχω και κάποια σεμινάρια», (Συμμετέχων 6).

Επίσης, αναφέρθηκε ο σημαντικός ρόλος που διαδραμάτισε ο υπολογιστής στη διεκπεραίωση των ακαδημαϊκών υποχρεώσεων αναφορικά με τη συγγραφή εργασιών και πραγματοποίησης παρουσιάσεων κατά την πρακτική άσκηση.

«Τον υπολογιστή έμαθα να τον χρησιμοποιώ στο Πανεπιστήμιο [...] για τις ανάγκες των μαθημάτων [...] διεκπεραίωση εργασιών αλλά και για την πρακτική μας άσκηση στα σχολεία [...] παρουσιάσεις μαθημάτων [...] σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας [...] το κινητό smart phone και την τηλεόραση [...] μέσα από τη συνεχή επαφή και ενασχόληση [...]» (Συμμετέχων 5).

Πιστοποίηση γνώσης και χρήσης των Τ.Π.Ε.

Όσον αφορά την πιστοποίηση γνώσης και χρήσης των Τ.Π.Ε., οι συμμετέχοντες στην έρευνα αναφέρθηκαν στη συμμετοχή σε σεμινάρια και επιμορφώσεις, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε υπηρεσιακό επίπεδο.

«Έμαθα από κάποια σεμινάρια...και με δική μου πρωτοβουλία και...από επιμορφώσεις υπηρεσίας» (Συμμετέχων 1).

Επίσης, έγινε αναφορά συμμετοχής στην επιμόρφωση επιπέδου Α1 και Β1, όπου στο επίπεδο Β1 δεν έχει αποκτηθεί πιστοποίηση λόγω μη διεξαγωγής εξετάσεων. Ακόμη αναφέρθηκε η απόκτηση τίτλων ECDL, ECDLCORE, ICTEUROPE από ιδιωτικούς φορείς. Ορισμένοι συμμετέχοντες διαθέτουν πιστοποίηση χρήσης των Τ.Π.Ε. από πανεπιστημιακό φορέα είτε ως παρακολούθηση μαθημάτων με περιεχόμενο σχετικό με τις Νέες Τεχνολογίες είτε ως πτυχίο Πληροφορικής. Παράλληλα, αναφέρθηκε η αδυναμία συμμετοχής σε εξετάσεις πιστοποίησης για υπηρεσιακούς λόγους.

«[...]Έχω κάνει, έχω επιμορφωθεί στο επίπεδο Β1 στην επιμόρφωση του Υπουργείου Παιδείας χωρίς να έχω πάρει ακόμη πιστοποίηση, διότι δεν έχουν γίνει ακόμη εξετάσεις και έχω το πτυχίο του ecdl το οποίο το έχω πάρει το 2011» (Συμμετέχων 2).

«Ναι, έχω πτυχίο ecdl Core και το απέκτησα το 2005... Εεε, έχω και μία βεβαίωση από το πανεπιστήμιο που δηλώνει ας πούμε, ότι έχω πιστοποίηση στη γνώση χειρισμού υπολογιστή» (Συμμετέχων 5).

«Δεν έχω, δεν έχω πάρει την πιστοποίηση [...] λόγω μιας μετάθεσης [...] δε μπόρεσα να δώσω για να πάρω την πιστοποίηση» (Συμμετέχων 8).

Παρακολούθηση προπτυχιακού μαθήματος για διδασκαλία χρήσης των Τ.Π.Ε..

Αναφορικά με την παρακολούθηση προπτυχιακού μαθήματος, το οποίο να αναφέρεται στη διδασκαλία χρήσης των Τ.Π.Ε., υπήρξαν αναφορές συμμετεχόντων οι οποίοι είχαν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Πανεπιστήμιο μαθήματα και σεμινάρια με θεματολογία που αναφερόταν στην αξιοποίηση της Νέας Τεχνολογίας τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο.

«Ναι, στο Παιδαγωγικό που ήμουνα έχουμε κάνει και πληροφορική και μαθήματα πληροφορικής αλλά έχω και ένα σεμινάριο το οποίο αφορά το διαδραστικό πίνακα» (Συμμετέχων 2).

«Ναι, έχω παρακολουθήσει τέσσερα μαθήματα σχετικά με τη διδασκαλία μέσω Τ.Π.Ε. [...] και έχω πάρει πιστοποίηση, όπως είπα, σε αυτά τα μαθήματα» (Συμμετέχων 5).

Αντιθέτως, ορισμένοι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι δεν είχαν επαφή με μάθημα σχετικό με τη διδασκαλία και χρήση των Τ.Π.Ε. λόγω ηλικίας.

«Αυτό, τίποτα... αυτό δεν με αφορά, γιατί είμαι πολύ μεγάλη σε ηλικία» (Συμμετέχων 3).

«Όχι, δεν είχα προπτυχιακό, όχι, πριν πάω μόνο όταν μπήκα στη σχολή ξεκίνησα» (Συμμετέχων 7).

6.2.2 Η επιμόρφωση στη χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και η επαγγελματική ανάπτυξη

Στα πλαίσια του δεύτερου θεματικού άξονα αναφορικά με την επιμόρφωση στην χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και την επαγγελματική ανάπτυξη ανταποκρίνεται το ακόλουθο ερευνητικό ερώτημα: «Ποιες είναι οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με την επίδραση της εφαρμογής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στη σχέση μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών;». Οι εκπαιδευτικοί αναφέρθηκαν στη σπουδαιότητα της αξιοποίησης των Νέων Τεχνολογιών, ώστε να δημιουργηθούν παρουσιάσεις μαθημάτων πιο ελκυστικού μαθησιακού περιβάλλοντος προς την μαθητική κοινωνία. Παράλληλα, έγινε αναφορά στους θετικούς και στους αρνητικούς παράγοντες που επηρεάζουν την εφαρμογή των Νέων Τεχνολογιών για την καθιέρωση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που περιλαμβάνουν διοικητικά, εκπαιδευτικά, οικονομικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά.

Αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Όσον αφορά την αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στα πλαίσια της διδασκαλίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στη χρήση των τεχνολογικών μέσων προκειμένου να δημιουργήσουν παρουσιάσεις μαθημάτων μέσω αρχείων ήχου και εικόνας εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος και τη δημιουργία ή την επεξεργασία εκπαιδευτικών παιχνιδιών προσαρμοσμένων στο μαθησιακό περιεχόμενο κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

«Ναι, βέβαια... πιστεύω ότι πρέπει να αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία ειδικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση [...] για τραγούδια, για παρουσιάσεις, για βιντεάκια, εκπαιδευτικά κυρίως [...]» (Συμμετέχων 4).

Επίσης, απώτερος σκοπός της ενσωμάτωσης των διάφορων τεχνολογικών εργαλείων και συσκευών στην εκπαιδευτική πραγματικότητα αποτελεί η προσπάθεια δημιουργίας ενός πιο ελκυστικού μαθησιακού περιβάλλοντος.

«[...]μέσα από τον υπολογιστή και την τηλεόραση που έχουμε μέσα στην τάξη βάζω διάφορα βίντεο, είτε ακόμη και κινούμενα σχέδια, στην Ιστορία αλλά και ό,τι έχει σχέση με τη Γλώσσα ή με τη Μελέτη, με την Ιστορία [...]» (Συμμετέχων 8).

«[...]το μάθημα πιο ελκυστικό και ενδιαφέρον για τα παιδιά αλλά και ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει διάφορα εργαλεία που θα είναι χρήσιμα για τη δουλειά του και για την καλύτερη διδασκαλία του. [...]ο προτζέκτορας, ο υπολογιστής, εεε, αντίστοιχα τα laptop ο διαδραστικός με διάφορα λογισμικά» (Συμμετέχων 2).

Ακόμη, ορισμένοι συμμετέχοντες θεωρούν ότι η αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης εξαρτάται από κοινωνικούς και προσωπικούς λόγους και συμβάλλει στη διεκπεραίωση του μαθήματος.

«[...] όταν κάνω μάθημα, επειδή εμείς δεν έχουμε βιβλίο, να έχω πάντα μαζί το λάπτοπ, τον προτζέκτορα και δείχνω ή βίντεο ή διάφορες διαδραστικές ασκήσεις στα παιδιά ή διάφορα σταυρόλεξα όταν κάνουμε την εισαγωγή στο μάθημα για να παραδώσω» (Συμμετέχων 7).

«[...] η αξιοποίηση αυτή γίνεται σχετικά με αργούς ρυθμούς [...]. Το τελευταίο διάστημα, λόγω covid, λόγω συνθηκών, έχουμε επιταχύνει [...]. Όσον αφορά το μάθημα μας [...]» (Συμμετέχων 3).

«[...] δεν το χρησιμοποιώ στη διδασκαλία μου καθώς δε νιώθω σίγουρη για τις γνώσεις μου και τον τρόπο αξιοποίησής του στη μαθησιακή διαδικασία και δεν έχω και εμπειρία» (Συμμετέχων 5).

Αρνητικοί και θετικοί παράγοντες στην παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.

Αναφορικά με τους αρνητικούς παράγοντες που επηρεάζουν την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε., οι συμμετέχοντες συμπεριέλαβαν την άγνοια των εκπαιδευτικών με το περιεχόμενο των Νέων Τεχνολογιών, την ελλιπή επιμόρφωσή τους, την ατομική προσπάθεια για την απόκτηση γνώσεων χρήσης των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία τους και την αδυναμία διαχείρισης της ένταξής τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

« [...] Το αρνητικό κομμάτι όμως είναι ότι πρέπει να βασιστούμε μόνο σε εμάς [...] Ότι είναι η προσωπική προσπάθεια που πρέπει να κάνουμε για αυτοβελτίωση, δεν βοηθιόμαστε πουθενά αλλού[...]

» (Συμμετέχων 3).

«[...] Οι παράγοντες που θεωρώ ότι επηρεάζουν αρνητικά είναι η ελλιπής επιμόρφωση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών όσον αφορά τις Νέες Τεχνολογίες και τη χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία[...]

» (Συμμετέχων 5).

Επίσης, η μη επαρκής υλικοτεχνική υποδομή της σχολικής μονάδας, καθώς και η έλλειψη εργαστηρίων Πληροφορικής λειτουργούν αρνητικά στην επιτυχημένη ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στη διδασκαλία και ο μειωμένος χρόνος στο αναλυτικό πρόγραμμα για το μάθημα της Πληροφορικής.

«[...] υπάρχουν σχολεία που δεν έχουν ακόμα εργαστήρια. Δανειζόμαστε τάξεις για να μπορούμε. [...] Ο εξοπλισμός τα τελευταία χρόνια είναι πολύ καλός. Έχουμε δηλαδή υπολογιστές, μπορούμε να έχουμε δύο ανά παιδιά, να μην έχουν έναν αλλά, εντάξει.[...]

» (Συμμετέχων 7).

«[...] είναι μονόωρο, δεν δηλαδή με μία ώρα την εβδομάδα [...] Αλλά πιστεύω ότι ο χρόνος αν αξιοποιείται με μια ώρα την εβδομάδα πολύ δύσκολα» (Συμμετέχων 7).

Ως θετικοί παράγοντες οι συμμετέχοντες έχουν εντοπίσει την επαρκή γνώση των εκπαιδευτικών και την εξοικείωσή τους σχετικά με τις Τ.Π.Ε. συμβάλλοντας στην ενίσχυση του ενδιαφέροντος του ευρύτερου εκπαιδευτικού κλάδου ,ώστε να επιμορφωθεί σε εφαρμογές τεχνολογικού περιεχομένου.

«Νομίζω ότι αυτοί που ήδη κάνουν χρήση των τεχνολογιών βλέπουν το όφελος και λειτουργεί πολλαπλασιαστικά αυτό» (Συμμετέχων 1).

«[...] μία σχετική επιμόρφωση προς τους εκπαιδευτικούς και θα πρέπει επίσης να υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός και στην τάξη και γενικά στο σχολείο όπως το διαδίκτυο, υπολογιστής ,διαδραστικός πίνακας και τα σχετικά» (Συμμετέχων 2).

Επίσης, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι θετικό κίνητρο της αξιοποίησης των Τ.Π.Ε. αποτελεί η προσέγγιση τόσο του διαφοροποιημένου διδακτικού περιεχομένου προσαρμοσμένο στις ανάγκες του μαθητικού πληθυσμού, αλλά και οι έκτακτες κοινωνικές και εκπαιδευτικές αλλαγές που επέφερε η πανδημία.

«[...] η υλικοτεχνική υποδομή, η επάρκεια των γνώσεων των εκπαιδευτικών αλλά και η θετική τους στάση προς την επιμόρφωσή τους στον τομέα των Τ.Π.Ε., ώστε εκτός από τη στοιχειώδη εξοικείωση να θέλουν και να είναι σε θέση να ακολουθούν τις εξελίξεις της κοινωνίας μας» (Συμμετέχων 5).

«[...] Με την πανδημία πιστεύω ότι βοήθησε θετικά, [...] φοβόμουν τώρα πλέον είναι όλοι γραμμένοι για παράδειγμα στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, όλοι έχουν αποκτήσει κωδικούς...» (Συμμετέχων 7).

Σχέση του σχολείου με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία.

Η σχέση του σχολείου με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, σύμφωνα με τους συμμετέχοντες χαρακτηρίζεται ως θετική αναφορικά από τη στάση της διεύθυνσης, η οποία είναι υποστηρικτική στο εκπαιδευτικό προσωπικό προσφέροντας τη δυνατότητα συμμετοχής σε επιμορφωτικά προγράμματα και παροχή κατάλληλης υλικοτεχνικής υποδομής.

«[...] περισσότερη διευκόλυνση σίγουρα θα υπήρχε περισσότερο ενδιαφέρον [...] οι τεχνολογίες της πληροφορίας [...] θα πρέπει να εμπλέκονται» (Συμμετέχων 1).

«[...] τη χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία παροτρύνεται γενικά η συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια, [...] επαρκής εξοπλισμός και εργαστήριο πληροφορικής» (Συμμετέχων 5).

«[...] Αλλά πιστεύω ότι, οι διευθυντές θα είναι ένθερμοι στην υποστήριξη για τις Τ.Π.Ε. δηλαδή και θα δώσουν άδειες [...] θα θέλουν να παρακολουθούμε επιμορφώσεις, δεν πιστεύω να είναι κάποιος αρνητικός[...]]» (Συμμετέχων 7).

Η συμμετοχή του συλλόγου διδασκόντων στην αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών σύμφωνα με τις απόψεις των συμμετεχόντων παρουσιάζει θετικά και αρνητικά χαρακτηριστικά, καθώς το εκσυγχρονισμένο σχολικό περιβάλλον προσελκύει το ενδιαφέρον ορισμένων εκπαιδευτικών να ασχοληθούν διεξοδικότερα με τις Τ.Π.Ε., ενώ ένα ποσοστό του συλλόγου είναι αρνητικό απέναντι στην παιδαγωγική αξιοποίηση της Νέας Τεχνολογίας λόγω απαίτησης περισσότερου χρόνου για το σχεδιασμό διδασκαλίας μέσω Τ.Π.Ε. και εφαρμογής τους κυρίως σε μαθήματα της Αισθητικής Αγωγής.

«[...] Σεμινάρια και οτιδήποτε άλλο δεν έχουμε, εκτός από αυτό να μην πω, γιατί μπορεί να με ρωτήσει και παρακάτω που συνέβη πάλι λόγω covid.[...]» (Συμμετέχων 3).

«[...] δεν είναι τόσο θετική ως προς την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία [...] απαιτεί περισσότερο χρόνο η προετοιμασία της διδασκαλίας με τη χρήση των Τ.Π.Ε. Αντίθετα πιο θετική [...] μαθήματα των Εικαστικών, της Μουσικής και της Ευέλικτης [...]» (Συμμετέχων 5).

Οι ανάγκες της επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε. και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

Οι απόψεις των συμμετεχόντων αναφορικά με το είδος των αναγκών που ικανοποιούνται μέσω της επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε. και η επιρροή τους στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών αναφέρονται στις προσωπικές και επαγγελματικές ανάγκες, οι οποίες καθορίζονται από τη χρήση των τεχνολογικών μέσων στην καθημερινή τους πραγματικότητα και σε επαγγελματικό επίπεδο.

«Προσωπικές και επαγγελματικές είναι κυρίως... Εεε, την προσωπική ανάπτυξη την επηρεάζει μέσω της βελτίωσης της καθημερινότητας λόγο τον είπε Τ.Π.Ε., εεε, και λόγω της καλής χρήσης των πολυμέσων[...]

» (Συμμετέχων 1).

«Η ανάγκη η αρχική είναι επαγγελματική βέβαια και μετά προσωπική [...] πρώτα επαγγελματική και προσωπική» (Συμμετέχων 4).

Επίσης, σημαντικό ρόλο στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών διαδραματίζουν οι επαγγελματικές, οικονομικές και προσωπικές ανάγκες, ώστε μέσω της επιμόρφωσης να εξασφαλιστούν οι επικοινωνιακοί, μαθησιακοί και προσωπικοί παράγοντες που θα συμβάλουν στην οργάνωση μιας διδασκαλίας μέσω της χρήσης των καινοτόμων μέσων. Ακόμη έγινε αναφορά στη συμβολή της επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών η προσωπική προσπάθεια που καταβάλλεται σε χρονικό και παιδαγωγικό πλαίσιο. Η οικονομική ανάγκη δεν αναφέρθηκε από τους συμμετέχοντες ως θετικός παράγοντας που επηρεάζει την επαγγελματική ανάπτυξη, αντιθέτως συμβάλλει στον περιορισμό υλοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων.

«[...] επαγγελματικές, κοινωνικές και προσωπικές [...] την επαγγελματική ανάπτυξη αυτές οι τρεις πιστεύω ότι την επηρεάζουν η καθεμία σε κάποιο βαθμό» (Συμμετέχων 6).

«[...] το Υπουργείο δημιουργεί [...] ένα επιμορφωτικό που είναι μέσω του μοοc, το μοοc. Αρχισε ξεκινάει βλέπω τις επιμορφώσεις για την εκπαίδευση... για τους εκπαιδευτικούς» (Συμμετέχων 7).

«Επαγγελματικά με κάνει το έργο μου πιο εύκολο και πιο ενδιαφέρον [...] γιατί μέσα από τις γνώσεις αυτές είναι μια τεράστια εγκυκλοπαίδεια το διαδίκτυο» (Συμμετέχων 8).

«[...] να μείνω στο οικονομικό ότι είναι πολύ δύσκολο να κάνουμε περαιτέρω επιμόρφωση λόγω της κρίσης [...]» (Συμμετέχων 3).

Η συμμετοχή σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε.

Αναφορικά με τη συμμετοχή σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. με τη συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας, οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν σε επιμορφώσεις από φορείς του Υπουργείου Παιδείας και από τους σχολικούς συμβούλους αναφορικά με εκπαιδευτικά θέματα που αναφέρονται στη χρήση των Νέων Τεχνολογιών και της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης λόγω της πανδημίας.

«[...] τη συμβουλευτική συνάντηση που έγινε με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης προκειμένου να δοθούν οδηγίες και διευκρινίσεις για τη σωστή λειτουργία της τηλεεκπαίδευσης που πραγματοποιήθηκε λόγω των συνθηκών της πανδημίας» (Συμμετέχων 5).

«Σύγχρονα, εεε,... για ...η σύμβουλος μας είχε καλέσει, όποτε μας καλεί συμμετέχουμε. Της Πληροφορικής αλλά μόνο τις ειδικότητές μας, όχι παράλληλα με τους συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων» (Συμμετέχων 7).

«[...] επιμόρφωση αυτή που είχα κάνει πριν πολλά χρόνια και κάποια σεμινάρια με τους συμβούλους κατά διαστήματα που είχαμε έτσι ολιγόωρα όμως [...] δεκαπέντε χρόνια περίπου που ήταν πενήντα ωρών εκείνο ήταν ένα καλό σεμινάριο» (Συμμετέχων 8).

Η σχολική κουλτούρα και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

Οι απόψεις των συμμετεχόντων αναφορικά με τη σχολική κουλτούρα και την επαγγελματική ανάπτυξη επισημάνθηκε η σημασία της σχολικής κουλτούρας και της δυνατότητας ανάπτυξης δικών τους πρωτοβουλιών στα πλαίσια της σχολικής μονάδας και ενισχύοντας την επαγγελματική ανάπτυξή τους.

«Είναι και πρέπει να διευκολυνθεί αυτό το πράγμα να διευκολυνθούν ,δηλαδή οι αυτόνομες πρωτοβουλίες ,γιατί εκεί σκαλώνουν» (Συμμετέχων 1).

«[...] μόνο προσωπική προσπάθεια και χρησιμοποιούμε αυτά που ταιριάζουν [...] χρησιμοποιώ στο μάθημά μου αυτά που ταιριάζουν στο δικό μου προσωπικό διδακτικό στυλ, ας το πω έτσι» (Συμμετέχων 3).

Επίσης, έγινε αναφορά στην αλληλεπίδραση της επιμόρφωσης, του τεχνολογικού εξοπλισμού και της προσωπικής εμπλοκής με τη χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία με τη σχολική κουλτούρα της σχολικής μονάδας. Στον αντίποδα υπήρξε και η άποψη ότι η σχολική κουλτούρα δεν επηρεάζει την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού.

«[...] το σχολείο ένα τέτοιο κλίμα ανάπτυξης δικών μας πρωτοβουλιών ως προς την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και παρέχεται ο κατάλληλος εξοπλισμός τόσο μεγαλύτερη εμπειρία και εξοικείωση αποκτούμε [...]» (Συμμετέχων 5).

«[...] μόνο με τους συντονιστές ή με τους επιμορφωτές μου έχει τύχει να έχω κάποια επιμόρφωση . [...] μόνο σε προσωπικό σε προσωπική πρωτοβουλία [...] τους υπολογιστές ή μάλλον τη χρήση Τ.Π.Ε. στο επάγγελμά μου τώρα στο σχολείο χωρίς να εμπλέκεται η σχολική κουλτούρα ή άλλοι συνάδελφοι...» (Συμμετέχων 6).

6.2.3 Προηγούμενη εμπειρία και αξιολόγηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.

Στα πλαίσια το τρίτου θεματικού άξονα αναφορικά με την προηγούμενη εμπειρία και αξιολόγηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ανταποκρίνεται το ακόλουθο ερευνητικό ερώτημα: «Πώς διαφοροποιούνται οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με τα χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, τα οποία καθορίζουν την αποτελεσματικότητά τους;». Οι εκπαιδευτικοί αναφέρθηκαν στην εμπειρία που αποκόμισαν από τη συμμετοχή τους σε επιμορφωτικά προγράμματα, η οποία λειτούργησε ενθαρρυντικά για την επιθυμία τους να παρακολουθήσουν μελλοντικά επιμορφωτικά σεμινάρια, ώστε να εξασφαλίσουν προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη. Επίσης, οι συμμετέχοντες προκειμένου να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. αναφέρθηκαν σε οικονομικούς, οικογενειακούς, εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς παράγοντες, οι οποίοι καθορίζουν την επιτυχημένη ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς εξασφαλίζει κίνητρα στους εκπαιδευτικούς για μεγαλύτερη συμμετοχή σε επιμορφώσεις.

Η εμπειρία σε επιμορφωτικά προγράμματα και η προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

Οι συμμετέχοντες αναφορικά με την εμπειρία τους σε επιμορφωτικά προγράμματα και με ποιο τρόπο αυτή συνέβαλε στην προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη ως εκπαιδευτικούς ανέφεραν τη συμμετοχή τους σε επιμορφώσεις και στην επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. στα επίπεδα Β1 και Β2 κατά τη διάρκεια της οποίας κατόρθωσαν να επιμορφωθούν σε εκσυγχρονισμένα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και με τη συμβολή των επιμορφωτών και των συντονιστών, ώστε να αναπτύξουν την αυτοπεποίθησή τους σχετικά με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών.

«[...] ήταν το επίπεδο 2 Τ.Π.Ε. που έγινε ενδοϋπηρεσιακά. Τα οφέλη που αποκόμισα ήταν πάρα πολλά και πάρα πολύ καλά [...] ότι είναι στο χέρι και στο χέρι του καθενός να τα αξιοποιήσει αυτά τα εργαλεία» (Συμμετέχων 1) .

«Έχω επιμορφωθεί στο Β1 επίπεδο που έχει διεξαχθεί από τα το Υπουργείο Παιδείας [...] να πάρω παραπάνω πράγματα και να επιμορφωθώ σε ακόμα πιο σημαντικά πράγματα για τη δουλειά μας [...] λίγο να εκσυγχρονιστούν παραπάνω» (Συμμετέχων 2).

Επίσης, όσοι συμμετέχοντες δεν έχουν λάβει μέρος σε επιμορφώσεις στις Τ.Π.Ε. ανέφεραν την εμπειρία τους στην παρακολούθηση μαθημάτων αντίστοιχου περιεχομένου στο Πανεπιστήμιο και στην απόκτηση πιστοποίησης σε ιδιωτικούς φορείς, όπου απέκτησαν βασικές γνώσεις χρήσης του υπολογιστή, ώστε να τις αξιοποιούν στη διδασκαλία τους και στην επιθυμία τους να συμμετέχουν σε αντίστοιχες επιμορφώσεις στο μέλλον. Ακόμη, αναφέρθηκε η άποψη ενός συμμετέχοντος, ο οποίος παρακολουθεί για πρώτη φορά επιμορφωτικό πρόγραμμα στις Τ.Π.Ε. με ασύγχρονη διδασκαλία και έχει εντυπωσιαστεί από τη συγκεκριμένη εμπειρία καθώς επηρεάζει την προσωπική και επαγγελματική του πορεία.

«[...] να έρθω πιο κοντά σε επαφή και να νιώσω αυτοπεποίθηση όσον αφορά το χειρισμό τους τόσο όσο μόνο για το μάθημά μου για την διεκπεραίωση και μόνο αυτού» (Συμμετέχων 3).

«[...] στα Office το Word που το χρησιμοποιώ πάρα πολύ για να κάνω διάφορες εργασίες [...] να σερφάρω στο διαδίκτυο [...]» (Συμμετέχων 8).

«Δεν έχω κάνει επιμορφωτικά προγράμματα. [...] Εκτός από την πιστοποίηση που είχα πάρει [...] προγράμματα που αξιοποιούν στην εκπαίδευση [...] βίντεο, τραγούδια αλλά θα ήθελα να συμμετάσχω σε κάποιες τέτοιες επιμορφώσεις [...]» (Συμμετέχων 4).

«[...] εγώ τώρα το πρώτο που παρακολουθώ είναι τώρα το ασύγχρονο στο ποιος [...] σύμβουλος Πληροφορικής 5 μέρες ήταν θυμάμαι στην Κομοτηνή [...] συνεργαστικά εργαλεία έχουμε δει τι μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε, πώς μπορούμε να επικοινωνήσουμε. Μαθαίνουμε τώρα και για το padlet , πώς μπορούμε να επικοινωνούμε [...]» (Συμμετέχων 7).

Εμπόδια ή δυσκολίες στα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.

Όσον αφορά τα εμπόδια ή τις δυσκολίες τις οποίες μπορεί να αντιμετώπισαν οι συμμετέχοντες στα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. που παρακολούθησαν ανέφεραν ως σημαντικό παράγοντα δυσκολίας τον χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία, την εκμάθηση, την εφαρμογή των τεχνολογικών μέσων στην εκπαιδευτική τους διαδικασία.

«Τα εμπόδια και δυσκολίες ήταν ο χρόνος [...] σχετικά καινούργιο διδακτικό αντικείμενο [...] η χρήση των πολυμέσων απαιτεί χρόνο και πολλή επιμονή στο να μάθεις καλά την χρήση των πολυμέσων αυτών» (Συμμετέχων 1).

Η διαχείριση του χρόνου λόγω οικογενειακών και προσωπικών υποχρεώσεων υπήρξε ένας άλλος παράγοντας που τέθηκε από τους συμμετέχοντες, καθώς είτε υπάρχουν επιμορφώσεις που πραγματοποιούνται απογευματινές ώρες είτε δεν υπάρχει βοήθεια από οικογενειακό περιβάλλον.

«Εγώ, το μόνο πρόβλημα τώρα που έχω είναι με τα παιδιά [...] γιατί τώρα άλλαξε το πρόγραμμα. Και είμαι μόνη στο σπίτι με τα παιδιά ,ο άντρας μου είναι ελεύθερος επαγγελματίας [...] δεν έχω χρόνο [...] Μπορούσα να πάρω την άδεια, δεν τη ζήτησα ακόμα. Προσπαθώ να είμαι σε όλα συνεπής [...]» (Συμμετέχων 7).

«Εντάξει το θέμα είναι ο χρόνος. Πολλές φορές όταν χρειάζεται χρόνος σε απογευματινές ώρες είναι ένα θέμα, όταν έχουμε και άλλες υποχρεώσεις» (Συμμετέχων 8).

Επίσης, οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στο περιεχόμενο, στην οργάνωση και στη διάρκεια των επιμορφωτικών προγραμμάτων ή των προγραμμάτων που παρακολούθησαν σε ιδιωτικούς φορείς, τα οποία θα έπρεπε να είναι προσανατολισμένα στις ανάγκες των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

«[...] εμπόδιο ήταν ότι ήταν προσανατολισμένο στο τεχνικό μέρος και στην απόκτηση βασικών γνώσεων επάνω στη χρήση των υπολογιστών [...] όχι στην αξιοποίησή τους [...] τη διδασκαλία των μαθημάτων που αφορούν το αντικείμενο στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση» (Συμμετέχων 5).

Τα χαρακτηριστικά των επιτυχημένων και αποδοτικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε..

Οι συμμετέχοντες αναφορικά με τα χαρακτηριστικά που θεωρούν ότι μπορεί να προσδιορίσουν ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα στις Τ.Π.Ε. ως επιτυχημένο και αποδοτικό ανέφεραν ότι οι πλατφόρμες και τα σεναρία θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στη διδακτική διαδικασία, στις εκπαιδευτικές ανάγκες των επιμορφωμένων εκπαιδευτικών, στο περιεχόμενο του αναλυτικού προγράμματος στα πλαίσια μιας βιωματικής παρουσίασης παραδειγμάτων και στην επιλογή των κατάλληλων επιμορφωτών.

«Ναι, πιο σημαντικά θεωρώ ότι είναι το περιεχόμενο και η διάρκεια [...] χρήση των τεχνολογιών στην εκπαίδευση με ποικίλα παραδείγματα, με συγκεκριμένες προτάσεις, τρόπους διδασκαλίας ανάλογα με το μάθημα [...] στους στόχους του αναλυτικού προγράμματος [...] η διάρκεια θεωρώ ότι είναι ένα άλλο χαρακτηριστικό [...] πιο μικρής διάρκειας και με πιο σαφές περιεχόμενο και να έχουνε συνέχεια [...] πιο συχνά» (Συμμετέχων 5).

«[...] πότε γίνονται θα είναι και η διάρκεια το πόσο διαρκεί [...] Εεμ, το περιεχόμενο πρέπει να είναι αποδοτικό και να αφορά το μάθημά μου με συγκεκριμένα παραδείγματα [...] της χρήσης των Τ.Π.Ε. και όλων αυτών των εφαρμογών μας λείπουν μας λείπουν οι ιδέες [...] την ειδικότητά μου θα έπρεπε να είναι το περιεχόμενο» (Συμμετέχων 6).

Επίσης, η διάρκεια, η οργάνωση και το υλικό θεωρούνται ως σημαντικοί παράγοντες επιτυχίας και αποδοτικότητας των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε..

«[...] το πρώτο σεμινάριο που παρακολουθώ [...] το κυριότερο είναι η οργάνωση... Η διάρκεια ίσως να είναι δεύτερο .Οργάνωση, πώς είναι οργανωμένο, η θεματολογία [...] Τα άτομα τα οποία θα σε επιμορφώσουν, τα παραδείγματα [...]» (Συμμετέχων 7).

«[...] είναι το περιεχόμενο έτσι ώστε πρέπει να είναι τόσο συνοπτικό αλλά ταυτόχρονα και ελκυστικό για τον επιμορφούμενο [...] σωστή οργάνωση [...] ο σχεδιασμός [...] το σεμινάριο και τα μαθήματα [...] τα μαθήματα να είναι λειτουργικά και εύχρηστα όσον αφορά στον επαγγελματικό μου κλάδο και, βέβαια, παίζει ρόλο και ο χρόνος [...]» (Συμμετέχων 3).

Σημαντικοί λόγοι συμμετοχής σε επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε..

Οι συμμετέχοντες αναφορικά με τους σημαντικούς λόγους που επηρεάζουν τη συμμετοχή τους σε επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. ανέφεραν ότι απώτερος στόχος αποτελεί

η εξασφάλιση προσωπικής και επαγγελματικής εξέλιξης προάγοντας την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στα πλαίσια των κοινωνικών εξελίξεων.

« [...] η ανάγκη επαγγελματικής εξέλιξης καθώς η γνώση της χρήσης Τ.Π.Ε. και η παιδαγωγική αξιοποίησή τους παρέχει περισσότερες δυνατότητες στα πλαίσια της διδασκαλίας [...]. Η διαδικασία, η διαδικασία της μάθησης γίνεται πιο ποιοτική, τα αποτελέσματα θεωρούνται πιο ενεργητικά και για τους μαθητές και ταυτόχρονα ακολουθούμε και τις εξελίξεις της κοινωνίας [...] Η τηλεεκπαίδευση που έχει εισέλθει ξαφνικά στη ζωή μας λόγω της πανδημίας καθιστά επιτακτική την ανάγκη της επιμόρφωσής μας [...]» (Συμμετέχων 5).

«Περιεχόμενο, προσωπικός χρόνος και, ίσως, θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι και μοριοδότηση κάποιων επιμορφώσεων» (Συμμετέχων 6).

Επίσης οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι είναι πολύ σημαντικό να χρησιμοποιείς τις Νέες Τεχνολογίες προκειμένου να κάνεις πιο ελκυστική τη διδασκαλία σου και να προσελκύσεις το ενδιαφέρον των μαθητών.

«[...] με τα σύγχρονα εργαλεία [...] δια ζώσης όταν κάνουμε είναι πολύ πιο ενδιαφέρον [...] στο μάθημα μας δεν έχουμε βιβλία [...] οργάνωση στο μάθημά σου να έχεις υλικό τώρα από άλλα χρόνια αν δουλεύεις [...] από διάφορες ομάδες [...] ανταλλαγή απόψεων [...] η σύμβουλος έκανε μια ομάδα, η οποία μας ενημερώνει διάφορα θέματα που γίνονται κάποιες προτάσεις [...] πρέπει να έχεις έτοιμο υλικό βιντεάκια, ασκησούλες, παζλ ... κάποιο κείμενο να βρεις για θεωρία [...] Δηλαδή, να είναι παράλληλα και στη σύγχρονη και στην ασύγχρονη ηλεκτρονική σου τάξη να έχεις κάποιο υλικό [...]» (Συμμετέχων 7).

Η προηγούμενη εμπειρία σε επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε..

Αναφορικά με την προηγούμενη εμπειρία των συμμετεχόντων σε επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. και εάν επηρέασαν τη μελλοντική συμμετοχή τους σε επιμορφώσεις έγινε αναφορά ότι οι εμπειρίες από προηγούμενες επιμορφώσεις στις Τ.Π.Ε. επηρέασαν την εκπαιδευτική διαδικασία σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο, στην οποία αξιοποιούνται παιδαγωγικά οι τεχνολογικές γνώσεις και αναπτύσσονται συμμετοχές σε εξ αποστάσεως προγράμματα.

«Ναι, θα ήταν ένα έναυσμα για να συμμετέχω και σε περαιτέρω επιμορφωτικά προγράμματα [...] την παιδαγωγική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη σχολική μονάδα» (Συμμετέχων 5).

«Μάλιστα, ό,τι θα έχει θα προσπαθώ να συμμετέχω γιατί περιμένω τώρα υποτίθεται θα κάνει για τους επιμορφωτές έβγαλε το Υπουργείο [...] Θετικά, ναι. Εγώ πιστεύω η εκπαίδευση εκεί το μέλλον της, εκεί θα είναι στις νέες τεχνολογίες [...]» (Συμμετέχων 7).

Επίσης, οι συμμετέχοντες ανέφεραν και οργανωτικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή τους σε επιμορφώσεις όπως η μεταδοτικότητα των επιμορφωτών και η διάρκεια και το μαθησιακό περιεχόμενο του προγράμματος.

«[...] και να μην με έχει αρέσει η επιμόρφωση ή ακόμα και του ίδιου του φορέα [...] έχω εντυπωσιαστεί από τον επιμορφωτή, από τις γνώσεις του, από τη μεταδοτικότητά του [...]» (Συμμετέχων 6).

«[...] του πρώτου επιπέδου την πιστοποίηση, ένα πολύ μικρό σεμινάριο τώρα και πολύ βιαστικά να μάθουμε να μπορέσουμε να κάνουμε το μάθημα σε περιόδους covid [...] σε όλους εμάς που δεν ασχολούμαστε τόσο πολύ, γιατί όταν κάτι δεν το κατανοείς, αυτομάτως δεν το δουλεύεις και τόσο πολύ» (Συμμετέχων 3).

Σημαντικό κίνητρο επίσης αποτελεί έμμεσα και η παροχή κατάλληλης υλικοτεχνικής υποδομής στους μαθητές, ώστε να πραγματοποιηθεί ευκολότερα η εφαρμογή των Νέων Τεχνολογιών από τους εκπαιδευτικούς.

«Εντάξει, δε μπορώ ... είμαι θετικός στους υπολογιστές, στη νέα γνώση, εεε, δεν μπορώ να πω ότι ... με επηρέασαν σίγουρα θετικά [...] οι εκπαιδευτικοί θα μείνουμε πίσω» (Συμμετέχων 8).

«Αρκεί να είναι και εξοπλισμένα [...] το Υπουργείο θα ξεκινήσει τώρα να βοηθήσει μαθητές που δεν έχουν υπολογιστές [...] Δηλαδή, πρέπει να είσαι και από την πίσω πλευρά όπως είναι ο μαθητής... Να έχει όλα τα απαραίτητα μέσα» (Συμμετέχων 7).

6.2.4 Ανάγκες /προτιμήσεις ως προς το περιεχόμενο και άλλα χαρακτηριστικά επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.

Στα πλαίσια του τέταρτου θεματικού άξονα αναφορικά με τις ανάγκες/προτιμήσεις ως προς το περιεχόμενο και άλλα χαρακτηριστικά επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ανταποκρίνεται το ακόλουθο ερευνητικό ερώτημα: «Ποια είναι η αλληλεξάρτηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με το παιδαγωγικό και διδακτικό έργο, καθώς και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών;». Οι εκπαιδευτικοί αναφέρθηκαν στην αλληλεπίδραση των Νέων Τεχνολογιών με το εκπαιδευτικό περιβάλλον, συμβάλλοντας στην προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη

των ιδίων εντάσσοντας την επιμόρφωση σε διαφορετικά στάδια της εκπαιδευτικής τους πορεία και συμμετέχοντας στη διαμόρφωση του εκπαιδευτικού και οργανωτικού περιεχόμενου των επιμορφωτικών προγραμμάτων, τα οποία διοργανώνονται από δημόσιους εκπαιδευτικούς φορείς. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει επίσης, σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς, η αλληλεξάρτηση της επιμορφωτικής ανάγκης με φαινόμενα οικονομικής και κοινωνικής φύσεως, όπως π.χ. η πανδημία.

Η επικοινωνία και οι Νέες Τεχνολογίες ως αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Οι απόψεις των συμμετεχόντων αναφορικά με την πραγματοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων με αντικείμενο την επικοινωνία και τις Νέες Τεχνολογίες ήταν θετικές, καθώς οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι το μέλλον της εκπαίδευσης αποτελεί η τεχνολογία και ότι η ενίσχυση αυτού του τομέα θα λειτουργήσει ενθαρρυντικά στην εξέλιξη τόσο σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο όσο και στην κοινωνικοποίηση όλης της εκπαιδευτικής κοινότητας.

«Βέβαια έτσι ώστε, ναι, να μπορεί να αναπτυχθεί έτσι και κοινωνικοποίηση των παιδιών και των εκπαιδευτικών» (Συμμετέχων 2).

«[...] μόνο οφέλη θα μπορούσαμε να έχουμε και στην επαγγελματική μας και στην προσωπική μας ζωή, γιατί οι εξελίξεις σε αυτούς τους τομείς είναι ραγδαίες [...] και να εξελιχθούμε» (Συμμετέχων 5).

Περίοδοι επιμόρφωσης της επαγγελματικής ζωής του/ της εκπαιδευτικού.

Αναφορικά με τις περιόδους επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε. κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του /της εκπαιδευτικού, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι είναι σημαντικό να υπάρχει επιμόρφωση σε όλες τις φάσεις της εκπαιδευτικής πορείας συνυφασμένη με τις εξελίξεις, ώστε να προσαρμόζεται η διδασκαλία τους στις απαιτήσεις της μαθησιακής διαδικασίας.

«Θεωρώ ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του εκπαιδευτικού θα έπρεπε να υπάρχει επιμόρφωση σε όλα τα στάδια της επαγγελματικής του ζωής, εμ, ναι ... και αν βρίσκεται είτε στην αρχή είτε στη μέση είτε στο τέλος» (Συμμετέχων 2).

Επίσης, αναφέρθηκε η δυνατότητα που δίνεται στους νεότερους εκπαιδευτικούς να έχουν πρόσβαση στις Νέες Τεχνολογίες, αποκτώντας εξειδίκευση μέσω του επαγγέλματος και των επιμορφωτικών προγραμμάτων, τονίζοντας στον αντίποδα ότι οι εκπαιδευτικοί

μεγαλύτερης ηλικίας χρειάζεται να επιμορφωθούν, αλλά δε στοχεύουν σε επαγγελματική εξέλιξη.

«Σίγουρα όταν κάποιος ... μπαίνει πρέπει να έχει αυτή τη γνώση σήμερα ένας εκπαιδευτικός και την έχουν άλλωστε πριν ακόμη πάνε στις σχολές τους [...] Πλέον οι νέοι [...] είναι σχεδόν έτοιμοι σε [...] έχει σχέση με τους υπολογιστές. Τώρα εξειδικευμένα εντάζει μεγαλώνοντας [...] Ε ναι είναι δεν μπορούμε να πούμε ότι σταματάμε. [...] κάποιος φτάνει στη σύνταξη δε θα το δει ως να τον βοηθήσει [...] εξέλιξη επαγγελματική» (Συμμετέχων 8).

Ορισμένες απόψεις αναφέρθηκαν στις επιμορφωτικές ανάγκες στις Τ.Π.Ε. που εντοπίζονται κατά της εισαγωγή των εκπαιδευτικών στην εκπαίδευση, αλλά να διατηρείται κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους πορείας.

«[...] στην αρχή της επαγγελματικής της επαγγελματικής ζωής του εκπαιδευτικού μπορεί να είναι αναγκαίο έτσι ώστε [...] κάποιες επιλογές ως προς τον τρόπο διδασκαλίας [...] η περίοδος που διανύουμε η πανδημία έχει καταστήσει αναγκαία την τηλεεκπαίδευση και η επιμόρφωση πάνω σε ένα τέτοιο μαθησιακό περιβάλλον [...]» (Συμμετέχων 5).

Επίσης, έγινε αναφορά στην ανάγκη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε διάφορα μαθησιακά περιβάλλοντα και όχι μόνο στις Τ.Π.Ε., καθώς και η προσπάθεια προσαρμογής του εκπαιδευτικού προσωπικού στις συνθήκες πανδημίας που προωθούν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και να αποτελέσει έναυσμα για περισσότερη ενασχόληση με την ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στη διδασκαλία τους.

«Ε... όπως είπα και πριν συγκεκριμένη στιγμή που χρησιμοποιούμε την εξ αποστάσεως εκπαίδευση θα ήταν απαραίτητο να είχε γίνει κάποια επιμόρφωση» (Συμμετέχων 6).

«Πιστεύω ότι πρέπει να είναι διαρκής η επιμόρφωση σε όλους τους τομείς όχι μόνο στο Τ.Π.Ε. σε όλες τις ειδικότητες πρέπει να έχει να είναι συνεχής η επιμόρφωση [...] Πολύ περισσότερο...ναι, αλλά πρέπει να είναι συνεχής η επιμόρφωση ...ναι» (Συμμετέχων 7).

Η επάρκεια των γνώσεων στις Νέες Τεχνολογίες.

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα αναφορικά με το επίπεδο επάρκειας γνώσεων τους στις Τ.Π.Ε. ανέφεραν ότι θεωρούν το γνωστικό τους επίπεδο ως επαρκή έχοντας την ικανότητα να ανταποκρίνονται στις καθημερινές απαιτήσεις της εργασίας τους μέσω της χρήσης των Τ.Π.Ε. σε εκπαιδευτικό, επικοινωνιακό και διοικητικό πλαίσιο.

«Ε, θα έλεγα επαρκής σε μια κλίμακα ας πούμε 10 θα έλεγα γύρω στα 7 με 8, ε, αλλά αυτό βέβαια για απλές ασκήσεις σε μορφή παιχνιδιού, χρήση των βασικών προγραμμάτων επικοινωνίας με τους

μαθητές [...] να μην είναι 8 τώρα η χρήση της επικοινωνίας. [...] τα χρησιμοποιώ καθημερινά ειδικά τώρα, αλλά χωρίς πάρα πολλά επιπλέον, πάρα πολλές επιπλέον εφαρμογές» (Συμμετέχων 6).

Οι απόψεις ορισμένων εκπαιδευτικών αναφέρονται σε ένα οριακά επαρκές επίπεδο γνώσεων και χρήσης της τεχνολογίας, ικανοποιώντας τις βασικές ανάγκες του μαθήματος στα πλαίσια της εξ αποστάσεως και της δια ζώσης εκπαίδευσης.

«Θεωρώ ότι, είμαι οριακά επαρκής σε βαθμό που ξέρω να χρησιμοποιώ τον υπολογιστή και το διαδίκτυο, τα βασικά προγράμματα όπως το Word, Powerpoint αλλά και το Webex [...]» (Συμμετέχων 5).

«Ε, κάπου ανάμεσα στο επαρκή και ανεπαρκή, δηλαδή δεν μπορώ να πω ότι είμαι επαρκής αλλά ούτε και ανεπαρκής. Τώρα, με άριστα το δέκα θα ήμουν πάνω από τη βάση πιστεύω, πάνω από το πέντε» (Συμμετέχων 8).

Επίσης, οι εκπαιδευτικοί τόνισαν το γεγονός ότι κατέχουν κάποιες βασικές γνώσεις σχετικά με τις Νέες Τεχνολογίες θεωρούν ότι πρέπει να ακολουθούν τις εξελίξεις και να επιμορφώνονται συνεχώς σε νέες εφαρμογές και προγράμματα.

«[...] κατέχω κάποιες γνώσεις στις Νέες Τεχνολογίες, αλλά επειδή η τεχνολογία εξελίσσεται σε τόσο μεγάλο βαθμό θα ήθελα παραπάνω επιμόρφωση και θεωρώ ότι σχεδόν πάντα νιώθω ανεπαρκής [...]» (Συμμετέχων 2).

Ο τρόπος διδασκαλίας των μαθησιακών αντικειμένων των Τ.Π.Ε. ως περιεχόμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Σχετικά με την ένταξη του τρόπου διδασκαλίας των μαθησιακών αντικειμένων των Τ.Π.Ε. ως περιεχόμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι η επιμόρφωση στις Νέες Τεχνολογίες είναι απαραίτητο να πραγματοποιείται μέσω των διδακτικών προσεγγίσεων των μαθησιακών αντικειμένων, ώστε να εξασφαλίζεται η βιωματική εκπαίδευση και η ποιοτική διδασκαλία.

«[...] χρήσιμο να υπάρξει μία επιμόρφωση, διότι τα Τ.Π.Ε. πρέπει να υπάρχουν μέσα στην τάξη μας, υπάρχουν μέσα στη σχολική μονάδα και είναι καλό να αξιοποιηθούν για την καλύτερη διδασκαλία» (Συμμετέχων 2).

Επίσης, οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στον προσανατολισμό των επιμορφώσεων σε δειγματικές παρουσιάσεις αναφορικά με τις νέες μεθόδους διδασκαλίας μέσω των Τ.Π.Ε. στα πλαίσια της εξ αποστάσεως και της δια ζώσης εκπαίδευσης.

«[...] η επιμόρφωση με συγκεκριμένα παραδείγματα και συγκεκριμένες διδακτικές προσεγγίσεις των μαθησιακών αντικειμένων μέσω Τ.Π.Ε. [...] απλή επιμόρφωση που εστιάζει απλά στο τεχνικό μέρος [...] αποσπασματικές πληροφορίες» (Συμμετέχων 5).

«[...] είναι πολύ σημαντικό θεωρώ να φανεί και ότι είναι πολύ διαφορετική η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και από τη δια ζώσης διδασκαλία [...] επιμορφωθούμε σε αυτό τον τρόπο [...] διδασκαλίας» (Συμμετέχων 6).

Επιλογή μορφής επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε..

Οι συμμετέχοντες αναφορικά με τα χαρακτηριστικά που επιθυμούν να έχουν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε., λαμβάνοντας υπόψη προσωπικές και κοινωνικές συνθήκες ανέφεραν την ανάγκη να παρακολουθήσουν επιμορφώσεις, οι οποίες να πραγματοποιούνται από απόσταση και να έχουν μικρή διάρκεια.

«[...] αυξημένων οικογενειακών υποχρεώσεων [...] λόγω πανδημίας θα ... επέλεξα επιμορφωτικά προγράμματα εξ αποστάσεως και μικρής διάρκειας» (Συμμετέχων 5).

«Επέλεξα αυτό που μου είναι διαθέσιμο τώρα [...] έχω δύο μικρά παιδιά [...] Δεν έχω κάποιον να με βοηθήσει [...]» (Συμμετέχων 7) .

Επίσης, οι εκπαιδευτικοί τόνισαν ότι η δια ζώσης και ένα μεικτό μοντέλο επιμόρφωσης αποτελεί μια ικανοποιητική επιλογή, όταν πραγματοποιείται κάτω από προϋποθέσεις αναφορικά με τη διάρκεια και τον χώρο υλοποίησης. Ακόμη έγινε αναφορά σε επιμορφώσεις από απόσταση και μεγάλης διάρκειας.

«Και δια ζώσης θα δε..αν ήταν εντάξει δια ζώσης ,αλλά να ήταν σε κοντινό μέρος [...]» (Συμμετέχων 7).

«Θα με ενδιέφερε να είναι από απόσταση και μεγάλης διάρκειας» (Συμμετέχων 2).

Φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε..

Αναφορικά με τους καταλληλότερους φορείς σχεδιασμού υλοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε., οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στο Υπουργείου Παιδείας, σε κρατικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς, σε πανεπιστημιακά τμήματα Πληροφορικής και σε συντονιστές εκπαίδευσης σε συνεργασία με εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς στον τομέα των Νέων Τεχνολογιών, εκφράζοντας την εμπιστοσύνη τους στην αξιοπιστία και στην εγκυρότητά τους αναφορικά με την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων.

«Θεωρώ ότι, από πανεπιστημιακούς φορείς και από το Υπουργείο Παιδείας» (Συμμετέχων 2).

«[...] ο συντονιστής εκπαίδευσης σε συνεργασία με τους δασκάλους και καθηγητές Πληροφορικής που έχουν εμπειρία από τη διδασκαλία μέσα σε τάξη» (Συμμετέχων 5).

«[...] τα ΠΕΚΕΣ και οι συντονιστές των συγκεκριμένων ειδικοτήτων [...] συνάδελφοι που έχουν χρησιμοποιήσει συγκεκριμένα εργαλεία έχουν παραδείγματα [...] ώστε να αποκτήσουμε και εμείς γνώσεις και ιδέες [...]» (Συμμετέχων 6).

Σχεδιασμός των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών και σχολιασμός της οργάνωσής τους.

Αναφορικά με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στο σχεδιασμό των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. και το σχολιασμό της οργάνωσής τους, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι είναι σημαντικό να επιτρέπεται ο καθορισμός των στόχων, το περιεχόμενο, η διάρκεια, ο χρόνος και ο χώρος υλοποίησης προκειμένου να ικανοποιούν τις ανάγκες των εκπαιδευτικών και να ανταποκρίνονται περισσότερο στις απαιτήσεις του σύγχρονου τεχνολογικά εκπαιδευτικού περιβάλλοντος.

«Θεωρώ ότι τα επιμορφωτικά προγράμματα που γίνονται στις Τ.Π.Ε. είναι λίγο ανεπαρκή [...] τη βιωματική μάθηση [...] πραγματική κατάσταση που υπάρχει στα σχολεία. Με τα μέσα που έχουμε και μετά μέσα που μπορούμε να αξιοποιήσουμε για τη διδασκαλία μας [...] διδακτικά σενάρια θα έπρεπε να γίνονται τα μαθήματα των Τ.Π.Ε. [...] αξιοποιήσει αυτά τα μέσα για τη διδασκαλία σε οποιοδήποτε μάθημα και αν κάνει.» (Συμμετέχων 2).

«[...] η συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών που επιθυμούν επιμόρφωση σε όλα τα επίπεδα [...] από κοινού οι στόχοι, τα περιεχόμενα, η διάρκεια, ο χρόνος αλλά και ο χώρος υλοποίησής τους [...] ανάγκες των εκπαιδευτικών και να είναι έτσι πιο θετικοί οι εκπαιδευτικοί [...]» (Συμμετέχων 5).

Ακόμη, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι στα επιμορφωτικά προγράμματα συμβάλλει πολύ στην αποτελεσματικότητά τους να ανακοινώνονται οι στόχοι και το περιεχόμενό τους.

«[...] τα άτομα που συμμετέχουν είναι άτομα ενεργά που είναι και από το χώρο της εκπαίδευσης και μας καθορίζει και τους στόχους, τα μαθησιακά περιεχόμενα [...]» (Συμμετέχων 7).

6.2.5 Προτάσεις βελτίωσης των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.

Στα πλαίσια του πέμπτου θεματικού άξονα αναφορικά με τις προτάσεις βελτίωσης των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ανταποκρίνεται το ακόλουθο ερευνητικό

ερώτημα: «Ποιες αλλαγές πρέπει να πραγματοποιηθούν στο αναλυτικό πρόγραμμα για να ενσωματωθεί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;». Οι εκπαιδευτικοί αναφέρθηκαν στην ανάγκη το περιεχόμενο των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του αναλυτικού προγράμματος όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης και στις προσωπικές και επαγγελματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών. Επίσης, η εισαγωγή ενδοσχολικών επιμορφώσεων σε συνεργασία με επιμορφωτές και ομάδες εξειδικευμένων εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας που θα παρουσιάζουν δειγματικά μαθήματα τα οποία θα προάγουν την εφαρμογή των Νέων Τεχνολογιών, ώστε να ενσωματωθεί η εξ αποστάσεως εκπαίδευση θεώρησαν ότι θα συμβάλει στην αναδιάρθρωση του αναλυτικού προγράμματος.

Σημεία βελτίωσης των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε..

Αναφορικά με τα σημεία των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. που χρήζουν βελτίωσης, οι εκπαιδευτικοί έκαναν αναφορά σε αλλαγές που είναι χρήσιμο να πραγματοποιηθούν μέσω της προσαρμογής του μαθησιακού περιεχομένου των επιμορφώσεων στις εκπαιδευτικές ανάγκες του αναλυτικού προγράμματος όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη ταυτόχρονα και τις προσωπικές, μαθησιακές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες του κάθε εκπαιδευτικού αναφορικά με την οργάνωσή τους σε διάρκεια και χώρο και χρόνο υλοποίησής τους και το επικοινωνιακό πλαίσιο συνεργασίας με τους επιμορφωτές .

«Αυτό που είπα και πριν η προσαρμοστικότητα στο γνωστικό μας αντικείμενο [...] να γίνει πιο εξειδικευμένο [...] επάνω στο διδακτικό αντικείμενο για τα δημοτικά [...] στη δευτεροβάθμια να είναι προσαρμοσμένο εκεί και το καθεξής» (Συμμετέχων 1).

«[...] δεν υπάρχει συνεχής επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ επιμορφωτών και εκπαιδευτικών, δεν υπάρχει διάρκεια, δεν υπάρχει σαφής εικόνα των πραγματικών αναγκών».

Επίσης, προτείνεται η δημιουργία ομάδας εξειδικευμένων εκπαιδευτικών οι οποίοι, μέσω της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, θα προσφέρουν τις γνώσεις τους στις σχολικές μονάδες.

«[...] χρειάζεται περισσότερη οργάνωση [...] μέσα στο σχολείο [...] από εξειδικευμένους [...] μέσα από το διαδίκτυο εξ αποστάσεως [...] παρακολουθούμε σεμινάρια, τα οποία δεν μας προσφέρουν και πολλά πράγματα και απογοητευόμαστε [...] προσπαθούμε να μάθουμε από άλλους τρόπους να επιμορφωθούμε» (Συμμετέχων 8).

Ακόμη, οι εκπαιδευτικοί αναφέρθηκαν στον περιορισμό του αριθμού των συμμετεχόντων στις επιμορφώσεις, στον εκσυγχρονισμό των λογισμικών και στη δημιουργία μιας αξιόπιστης και εύχρηστης αξιολογικής διαδικασίας.

«[...] Καλό θα ήταν να ήταν τα άτομα σε συγκεκριμένο αριθμό [...] μετά το υλικό θα πρέπει να είναι κατάλληλο για να μπορέσει να προσελκύσει τους επιμορφούμενους [...] κατάλληλη αξιολόγηση στο τέλος σε βαθμό τεστ πολλαπλής επιλογής για να μπορέσει και ο ωφελούμενος και ο φορέας που κάνει την εκπαίδευση να μπορέσει να κρίνει μια αξιολόγηση καλή» (Συμμετέχων 4).

«πιεσμένος ο χρόνος, γενικά δεν είχαμε πολύ χρόνο, εεε, ήταν πιεστικό αυτό με τις εξετάσεις [...] όχι το τι θα μάθουμε εμείς» (Συμμετέχων 3).

Αντιμετώπιση εμποδίων στα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε..

Όσον αφορά την αντιμετώπιση των εμποδίων που μπορεί να αντιμετώπισαν οι συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια παρακολούθησης επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ανέφεραν ότι επιτυγχάνεται μέσω της προσαρμογής της διδασκαλίας σε εξειδικευμένα προγράμματα ανάλογα με το μαθησιακό περιεχόμενο εστιάζοντας στις απαιτήσεις του κάθε επαγγελματία.

«[...] προσαρμοσμένα με τα μαθήματα και τη διδασκαλία στο στοχεύει... στοχευμένα σε κάθε άλλα σε θα εγώ ως εκπαιδευτικός, άλλα ένας μηχανολόγος μηχανικός, άλλα ένας μαθηματικός [...]» (Συμμετέχων 3).

«[...] ίσως να κάνει και άλλα σεμινάρια δωρεάν να είναι δηλαδή για όλες [...] για κάποιους που ενδιαφέρονται μπορούν επειδή το καλοκαίρι έχουν πιο πολύ χρόνο [...] δηλαδή μπορούσε και το καλοκαίρι που έχουμε πιο ελεύθερο χρόνο να παρακολουθούμε [...] δεν ξέρω πιέζομαι λίγο με το χρόνο, αυτό είναι το άγχος μου» (Συμμετέχων 7).

Επίσης, ο εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων, όπου οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επωφεληθούν αξιοποιώντας την επιμόρφωση στην επαγγελματική τους εξέλιξη, η ανάπτυξη ενός αξιολογικού συστήματος που θα προάγει την αλληλεπίδραση με τους επιμορφωτές και την εξαγωγή συμπερασμάτων και η συμμετοχή στο σχεδιασμό των προγραμμάτων αποτελούν σημαντικές προτάσεις αντιμετώπισης των εμποδίων.

«Με εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων [...] να δοθεί η ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να τα αξιοποιήσουν και να επιμορφωθούν πάνω σε αυτά» (Συμμετέχων 2).

«[...] επαρκής αξιολόγηση και έχουμε feedback από τον αυτόν που κάνει την εκπαίδευση [...] τον επιμορφωτή, μπορούμε να βρούμε, βγάλουμε και συμπεράσματα... και τις δυσκολίες που υπήρχαν, έτσι» (Συμμετέχων 4).

Οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στην προσωπική προσπάθεια που καταβάλουν μέσω της βοήθειας εξειδικευμένων εκπαιδευτικών και μέσω παρακολούθησης εκπαιδευτικού υλικού στο διαδίκτυο .

«[...] ποιοτική επικοινωνία και οι στόχοι να τίθενται από κοινού, να υπάρχει διάρκεια, να παρέχεται δηλαδή υποστήριξη [...] να πραγματοποιούνται σε κάθε σχολική μονάδα ξεχωριστά [...] ο χρόνος να επιλέγεται από τους ίδιους» (Συμμετέχων 5).

Ενέργειες βελτίωσης μελλοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε..

Αναφορικά με τις ενέργειες που είναι διατεθειμένοι οι εκπαιδευτικοί προκειμένου να βελτιωθεί η οργάνωση και η υλοποίηση μελλοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν στην ανάγκη να κατατεθούν προτάσεις για τη βελτίωση των προγραμμάτων. Να υπάρξει θεσμός ενδοσχολικών επιμορφώσεων από πιστοποιημένους εκπαιδευτικούς φορείς μέσω της συμβολής των συντονιστών εκπαιδευτικού έργου και να καλλιεργηθεί η μεγαλύτερη εμπλοκή σε σεμινάρια δια βίου μάθησης σχετικά με τις Νέες Τεχνολογίες.

«Ναι σε κάποια μελλοντικά επιμορφωτικά σεμινάρια [...] να παραθέσω τις προτάσεις μου για βελτίωση των προγραμμάτων εφόσον μου ζητηθεί» (Συμμετέχων 5).

«[...] η δια βίου μάθηση, συνέχεια προσπαθώ να βελτιώνομαι οπότε συνεχώς παίρνω μέρος σε διάφορα σεμινάρια προκειμένου να βελτιώσω τον εαυτό μου στις τεχνολογίες αυτές» (Συμμετέχων 2).

Ακόμη, οι εκπαιδευτικοί τόνισαν ως προτάσεις βελτίωσης παράγοντες που καθορίζουν την οργάνωση των προγραμμάτων όπως ο χρόνος και η διάρκεια υλοποίησης, η επιλογή των συμμετεχόντων και η οικονομική υποστήριξη για την αγορά τεχνολογικού υλικού.

«Να περιορίσω και άλλο τον προσωπικό μου χρόνο [...] το καλοκαίρι θα προτιμούσα να γίνει περισσότερο ή και δια ζώσης, δε θα είχα πρόβλημα να ήταν» (Συμμετέχων 7).

«Εμ, να διαλέγουμε τους κατάλληλους ωφελούμενους...και τους χώρους και το υλικό με την οργάνωση μαζί να είναι, να γίνονται από κατάλληλους υποψηφίους ... με ποιοτικά χαρακτηριστικά» (Συμμετέχων 4).

Ελκυστικά στοιχεία των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.

Αναφορικά με τα στοιχεία τα οποία χαρακτηρίζουν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. ως περισσότερο ελκυστικά, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν η προσαρμογή τους στη διδακτική πράξη, στη σχολική πραγματικότητα και στους στόχους του αναλυτικού προγράμματος, ώστε να ενσωματώσουν στην εκπαιδευτική διαδικασία τη βιωματική μάθηση.

«Εεεε, να συμβαδίζουν με την πραγματικότητα και με τη σχολική μονάδα και με το εκπαιδευτικό αντικείμενο αλλά και την βιωματική μάθηση» (Συμμετέχων 2).

Επίσης, οργανωτικοί παράγοντες όπως το μαθησιακό επίπεδο και η μεταδοτικότητα των επιμορφωτών, ο χρόνος και ο χώρος υλοποίησης των επιμορφώσεων, μοριοδότησή τους και το οικονομικό όφελος συμβάλλουν ώστε τα επιμορφωτικά προγράμματα να γίνουν πιο ελκυστικά προς παρακολούθηση.

«[...]οι επιμορφωτές να ήταν άνθρωποι με εμπειρία μέσα στη σχολική τάξη. Το περιεχόμενο να είναι εναρμονισμένο με τους στόχους του αναλυτικού προγράμματος [...] συγκεκριμένες διδακτικές προσεγγίσεις, ώστε ο εκπαιδευτικός να τα βλέπει στην τάξη. Ο χώρος να είναι η ίδια η σχολική μονάδα και ο χρόνος να επιλέγεται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς όπως είπα, ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες τους» (Συμμετέχων 5).

«[...] γιατί σίγουρα το κάνουμε έμμεσα, το κάνουμε το κάνουμε για τη δική μας βελτίωση [...] να μοριοδοτούνταν κάποια κάποια επιμορφωτικά σεμινάρια [...] τη βελτίωση την οικονομική βελτίωση. Πέραν από στόχους, το περιεχόμενο να είναι πιο συγκεκριμένο στις διάφορες ειδικότητες και να αντιμετωπίζεται το περιεχόμενο με την καθημερινή με την πραγματικότητα [...]» (Συμμετέχων 6).

Ακόμη, τονίστηκε η ανάπτυξη ενός επικοινωνιακού πλαισίου ανάμεσα στους συμμετέχοντες, ώστε να έχεις τη δυνατότητα να ανταλλάξεις απόψεις, γνώσεις και εκπαιδευτικό υλικό και τους επιμορφωτές, ώστε να επιλύονται απορίες και προβληματισμοί.

«Εγώ, πιστεύω, τα διάφορα παραδείγματα που δίνουν από άλλους συναδέλφους πως εργάζονται είναι πολύ ελκυστικά για να σου δώσουν το έναυσμα να συνεχίσεις [...]» (Συμμετέχων 7).

«η οικονομική ενίσχυση βέβαια για όλους [...] και να μετρήσουν και τα μόρια, αυτά» (Συμμετέχων 4).

«[...] να μην έχουμε το άγχος των παρουσιάσεων και όλα αυτά αλλά και να έχω και την επαφή σε τυχόν απορίες και όλα αυτά να έχουμε μια επαφή και να μιλάμε και να ζητάμε και να λύνουμε τις απορίες μας» (Συμμετέχων 3).

6.3 Συζήτηση –Συμπεράσματα της έρευνας

Η παρούσα διπλωματική εργασία επεδίωξε να διερευνήσει τις απόψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με την αναγκαιότητα σχεδιασμού επιμορφωτικών προγραμμάτων ενσωμάτωσης των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσω της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και να εντοπίσει τους παράγοντες που ενθαρρύνουν ή αποθαρρύνουν τους εκπαιδευτικούς στην εφαρμογή των Νέων Τεχνολογιών σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο.

Ο πρώτος άξονας αναφέρεται στην χρήση των Νέων Τεχνολογιών σε προσωπικό επίπεδο. Αναφορικά με τη σπουδαιότητα της γνώσης χρήσης των Νέων Τεχνολογιών, οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν ότι είναι σημαντικό να γνωρίζουν να χειρίζονται τις Τ.Π.Ε. τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο, ώστε να κατορθώνουν να ακολουθούν τις εξελίξεις στον τομέα της τεχνολογίας. Σύμφωνα με τη μελέτη του Ο.Ε.Π.Ε.Κ. (2007) και του Sprott (2018), παρουσιάστηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με την επιμόρφωση αναφέρονταν στον επαγγελματικό, στον προσωπικό, στον εκπαιδευτικό και στο διοικητικό ρόλο της με βάση κοινωνικά και δημογραφικά πλαίσια επηρεάζοντας την τεχνολογική και κοινωνική ανάπτυξή τους.

Ο τρόπος εκμάθησης χρήσης των ηλεκτρονικών συσκευών που χρησιμοποιούν στον προσωπικό τους χώρο επιτυγχάνεται λόγω της επαφής με αρκετές ηλεκτρονικές συσκευές τον χειρισμό των οποίων έχουν κατακτήσει μέσω της καθημερινής εμπειρίας, πληροφοριών από το ίντερνετ και βιβλία, παρακολούθησης επιμορφωτικών προγραμμάτων και απόκτηση πιστοποίησης. Ακολουθώντας στα πλαίσια της έρευνας των Τσολακίδη κ.συν. (2005) αποδείχτηκε ότι οι απόψεις των εκπαιδευτικών επηρεάζονται από κοινωνικούς, οικονομικούς, γεωγραφικούς και μαθησιακούς παράγοντες που ενθαρρύνουν τη χρήση του Η/Υ στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον.

Η πιστοποίηση της γνώσης και χρήσης των Τ.Π.Ε. πραγματοποιήθηκε μέσω της συμμετοχής σε σεμινάρια και επιμορφώσεις στις Νέες Τεχνολογίες τόσο σε δημόσιους

όσο και σε ιδιωτικούς πιστοποιημένους φορείς όπου παρεχόταν πιστοποίηση. Όσον αφορά την παρακολούθηση προπτυχιακού μαθήματος για διδασκαλία χρήσης των Τ.Π.Ε. , οι απόψεις των συμμετεχόντων διαφοροποιούνται καθώς ορισμένοι αναφέρονται στο γεγονός ότι είχαν παρακολουθήσει μαθήματα και σεμινάρια που περιείχαν θεματολογία αναφορικά με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών στο Πανεπιστήμιο, ενώ άλλοι εκπαιδευτικοί δεν είχαν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με μαθήματα των Τ.Π.Ε. λόγω της ηλικίας τους. Αντίστοιχα, στην έρευνα της Αναλός (2010) επιβεβαιώθηκε ότι, η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών αλληλεπιδρά με την προσπάθεια ανάπτυξης της μεταγνωστικής ικανότητας και αναβάθμισης του γνωστικού επιπέδου των εκπαιδευτικών ,ώστε να ικανοποιήσουν τις ανάγκες του εκπαιδευτικού κοινού.

Στο δεύτερο θεματικό άξονα, οποίος αναφέρεται στην επιμόρφωση στη χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επιρροή της στην επαγγελματική του ανάπτυξη. Αναφορικά με την αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, αναφέρθηκε η δημιουργία παρουσιάσεων των μαθημάτων μέσω των τεχνολογικών μέσων και των εκπαιδευτικών παιχνιδιών προκειμένου να μετατραπεί η διδακτική διαδικασία πιο ενδιαφέρουσα για τους μαθητές, καθώς η εφαρμογή των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση εξαρτάται από προσωπικούς και κοινωνικούς παράγοντες. Οι αρνητικοί παράγοντες που επηρεάζουν την παιδαγωγική αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών είναι η έλλειψη γνώσεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τις Τ.Π.Ε., η απουσία κατάλληλης επιμορφωτικής πολιτικής και υλικοτεχνικής υποδομής, ο μειωμένος χρόνος στη διδασκαλία των Τ.Π.Ε. στο αναλυτικό πρόγραμμα και η προσωπική προσπάθεια ενασχόλησης με τις Νέες Τεχνολογίες. Αναφορικά με τους θετικούς παράγοντες που συμβάλλουν στην ένταξη των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση αποτελούν η εξοικείωση των εκπαιδευτικών με τις Νέες Τεχνολογίες, το ενδιαφέρον για συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα και η επιθυμία να διαφοροποιήσουν την εκπαιδευτική διαδικασία με εκσυγχρονισμένα τεχνολογικά μέσα. Οι Αναστασιάδης & Μανούσου (2016) ακολούθως παρουσίασαν τις επιμορφωτικές ανάγκες και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με τη χρήση εξ αποστάσεως επιμόρφωση και την αναγκαιότητα σχεδιασμού επιμορφωτικού προγράμματος που θα στοχεύει στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών. Η σχέση του σχολείου με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, επιτυγχάνεται με τη θετική στάση της διεύθυνσης όσον αφορά τη δυνατότητα που δίνεται στο εκπαιδευτικό προσωπικό να συμμετέχει σε επιμορφώσεις και να του

παρέχεται η απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή για τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών στη διδασκαλία τους. Σύμφωνα, λοιπόν, και με την έρευνα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (2010) παρουσιάστηκαν οι διαφοροποιήσεις που εντοπίζονται στα επιμορφωτικά προγράμματα που έχουν συμμετάσχει Έλληνες εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, στην αποτελεσματικότητά και το περιεχόμενα της επιμόρφωσης και της καλλιέργειας κινήτρων συμμετοχής ανάλογα με τον εκπαιδευτικό φορέα που υπηρετούν και την εκπαιδευτική τους ιδιότητα.

Ο σύλλογος διδασκόντων θεωρεί ότι το εκσυγχρονισμένο τεχνολογικά εκπαιδευτικό πλαίσιο λειτουργεί ενθαρρυντικά σχετικά με την ενασχόληση των εκπαιδευτικών με τις Νέες Τεχνολογίες, ενώ ο χρόνος προετοιμασίας και εκμάθησης των τεχνολογικών μέσων και εργαλείων αποτελεί αρνητικό παράγοντα με αποτέλεσμα οι Τ.Π.Ε. να εφαρμόζονται σε μαθήματα Αισθητικής Αγωγής. Στο ερώτημα αναφορικά με τις ανάγκες της επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε. και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, οι συμμετέχοντες ανέφεραν το γεγονός της ικανοποίησης προσωπικών, επαγγελματικών και οικονομικών αναγκών μέσω της επιμόρφωσης στις Νέες Τεχνολογίες προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα επικοινωνιακό, μαθησιακό και προσωπικό πλαίσιο όπου οι εκπαιδευτικοί θα έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν επαγγελματικά και προσωπικά, αλλά όχι σε οικονομικό επίπεδο. Στην έρευνα του Χριστοδούλου (2017) εντοπίστηκαν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών, η ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την ενσωμάτωση τεχνολογικής εκπαιδευτικής μεθοδολογίας και η σχέση της συμμετοχής στην επιμόρφωση και η επαγγελματική εξέλιξή τους στα πλαίσια συμμετοχής τους στο επιμορφωτικό πρόγραμμα του Β' επιπέδου.

Η συμμετοχή σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας, πραγματοποιήθηκε μέσω επιμορφώσεων που διεξήχθησαν από το Υπουργείο Παιδείας και τους σχολικούς συμβούλους. Η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης πρωτοβουλιών σχετικά με τις Νέες Τεχνολογίες, συμβάλλει σημαντικά στην επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών, καθώς τους δίνεται η ευκαιρία να συμμετέχουν σε επιμορφωτικά προγράμματα, να έχουν στη διάθεσή τους υλικοτεχνική υποδομή και να συνεργάζονται στα πλαίσια της σχολικής μονάδας. Παράλληλα στην έρευνα του Άνδρη (2015) παρουσιάζονται τα παιδαγωγικά, κοινωνικά, επαγγελματικά και επιστημονικά χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού και η συμβολή της επιμόρφωσης στην επαγγελματική ανάπτυξή του. Απώτερος στόχος αποτελεί η

εξασφάλιση ποιοτικού εκπαιδευτικού έργου, απελευθερώνοντας τη δημιουργική ευελιξία στη διδακτική πράξη.

Στον τρίτο θεματικό άξονα, ο οποίος αναφέρεται στην προηγούμενη εμπειρία και την αξιολόγηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. Η εμπειρία σε επιμορφωτικά προγράμματα και η προσωπική και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, επηρεάστηκε από επιμορφώσεις στις Τ.Π.Ε. στο επίπεδο B1 και B2 και σε άλλα επιμορφωτικά προγράμματα, όπου ήρθαν σε επαφή με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών και απέκτησαν αυτοπεποίθηση αναφορικά με την εφαρμογή τεχνολογικών μέσων στη διδασκαλία τους γεγονός που λειτούργησε ενθαρρυντικά για τη συμμετοχή τους σε επόμενες επιμορφώσεις ενισχύοντας την επαγγελματική και προσωπική τους ανάπτυξη. Τα εμπόδια ή οι δυσκολίες που αντιμετώπισαν κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε., αποτέλεσε ο προσωπικός χρόνος που απαιτείται για την εκμάθηση, την προετοιμασία εφαρμογής των τεχνολογικών μέσων στη διδασκαλία τους και την παρακολούθηση των επιμορφώσεων που πραγματοποιούνται σε ωράριο εκτός του σχολικού προγράμματος. Ακόμη, η οργάνωση, το περιεχόμενο και η διάρκεια των επιμορφωτικών προγραμμάτων δημιούργησε στους εκπαιδευτικούς σημαντικά εμπόδια κατά την παρακολούθησή τους. Αναφορικά με τα χαρακτηριστικά των επιτυχημένων και αποδοτικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε., οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν ότι είναι σημαντικό οι πλατφόρμες και τα σενάρια που παρουσιάζονται στις επιμορφώσεις να ανταποκρίνονται στα πλαίσια της διδακτικής διαδικασίας, του αναλυτικού προγράμματος και στις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών, προάγοντας τη βιωματική μάθηση μέσω της συμβολής κατάλληλα εκπαιδευμένων επιμορφωτών. Στην έρευνα της Οικονόμου (2017), πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση αναφορικά με τη συμμετοχή και τη μαθησιακή εμπειρία των εκπαιδευτικών στα επιμορφωτικά προγράμματα, καθώς και της ποιότητας του εκπαιδευτικού υλικού και της μαθησιακής πλατφόρμας της μικτής εκπαίδευσης. Επίσης, η αποδοτικότητα των επιμορφώσεων στις Τ.Π.Ε. εξαρτάται από τη διάρκεια, την οργάνωση και το περιεχόμενό τους. Οι πιο σημαντικοί λόγοι που επηρεάζουν τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε., αποτελεί η αναγκαιότητα εξασφάλισης προσωπικής και επαγγελματικής εξέλιξης, η οποία απορρέει από τη προσαρμογή των Νέων Τεχνολογιών στις παιδαγωγικές και κοινωνικές ανάγκες της εκπαίδευσης. Ανάλογη αναφορά γίνεται στην έρευνα των Aleaetal., (2020) αναφορικά με την επίγνωση των

εκπαιδευτικών στις Φιλιππίνες με τον Covid-19 και στις προκλήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ειδικότερα, διερευνήθηκαν τα στοιχεία, τα οποία καθορίζουν την ομαλή μετάβαση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, καθιερώνοντάς την ως μέσο διδασκαλίας κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Σύμφωνα με τη μελέτη του Ο.ΕΠ.ΕΚ. (2007) η διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης επισημαίνει τη σπουδαιότητα δημιουργίας ενός μοντέλου εντοπισμού των αναγκών σε επιμορφωτικά θέματα σχετικά με τον καθορισμό και την ταξινόμηση των αναγκών, την επιρροή των προσωπικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών της επιμόρφωσης αναφορικά με την επιλογή και τη διαφοροποίησή των επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Στην έρευνα των Σέργη και Κουτρουμάνου (2013), μελετήθηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτικών αναφορικά με τη βελτίωση που επέφερε η επιμόρφωση Α΄ και Β΄ επίπεδου στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) σε γνωστικό, διδακτικό και προσωπικό επίπεδο ως προς τη χρήση και τις αντιλήψεις για τις Τ.Π.Ε. στα πλαίσια της διδακτικής πράξης. Η προηγούμενη εμπειρία των εκπαιδευτικών από επιμορφωτικά προγράμματα επηρέασε τη μελλοντική συμμετοχή τους σε επιμορφώσεις στις Τ.Π.Ε., υπήρξε η επιρροή τους τόσο σε ατομικό όσο και σε ομαδικό επίπεδο τη διδασκαλία τους με αποτέλεσμα να εμπλουτιστούν σε τεχνολογικό και παιδαγωγικό περιεχόμενο και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Επίσης, καθοριστικοί παράγοντες στη συμμετοχή τους σε επιμορφώσεις αποτελούν τόσο η μεταδοτικότητα των επιμορφωτών όσο και η παροχή υλικοτεχνικού εξοπλισμού στους συμμετέχοντες. Στην έρευνα της Μίσιου (2017) παρουσιάστηκε η συμβολή της επιμόρφωσης στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, λαμβάνοντας υπόψη την επάρκεια του γνωστικού τους επιπέδου σε εκπαιδευτικό και διοικητικό πλαίσιο, στην αντιστοιχία των επιμορφωτικών αναγκών τους με το περιεχόμενο της επιμόρφωσης και την επίδραση της συμμετοχής τους σε επιμορφωτικά προγράμματα.

Στον τέταρτο θεματικό άξονα, ο οποίος αναφέρεται στις ανάγκες /προτιμήσεις ως το περιεχόμενο και άλλα χαρακτηριστικά επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. . Η επικοινωνία και οι Νέες Τεχνολογίες είναι σημαντικό να αποτελέσουν αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων, καθώς το μέλλον της εκπαίδευσης βρίσκεται στις

εξελίξεις της τεχνολογίας και θα συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση, στην προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι περίοδοι της ζωής των εκπαιδευτικών στις οποίες είναι περισσότερο χρήσιμη η επιμόρφωση εντοπίζονται κατά διάρκεια όλης της επαγγελματικής καριέρας των εκπαιδευτικών, ώστε να κατορθώνουν να προσαρμόζονται στις εξελίξεις της τεχνολογίας και να αναδιαμορφώνουν τη μαθησιακή τους στρατηγική. Η έρευνα των Καρβούνη και Αναστασιάδη (2019) παρουσιάζει τη σχέση του ρόλου του εκπαιδευτικού και τη διερεύνηση των γνωστικών, διδακτικών και εμπειρικών δεξιοτήτων του εκπαιδευτικού στα πλαίσια μιας ανοιχτής μαθητοκεντρικής προσέγγισης της γνώσης. Επίσης, αναφέρθηκε το πλεονέκτημα των νεότερων εκπαιδευτικών να έχουν πρόσβαση στις Τ.Π.Ε. από την παιδική τους ηλικία με αποτέλεσμα να αποκτούν εξειδίκευση ευκολότερα ενώ αντιθέτως οι μεγαλύτερης ηλικίας εκπαιδευτικοί δε στοχεύουν στην επαγγελματική εξέλιξή τους μέσω της χρήσης των Νέων Τεχνολογιών. Παράλληλα έγινε αναφορά ότι, κοινωνικές καταστάσεις όπως η πανδημία συμβάλλουν στην ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στην επιμορφωτική πολιτική ώστε να κατορθώσουν οι εκπαιδευτικοί να ανταπεξέλθουν στις εκπαιδευτικές ανάγκες που προέκυψαν. Ο βαθμός επάρκειάς των γνώσεων τους στις Νέες Τεχνολογίες εξαρτάται από την ικανότητα των εκπαιδευτικών να ανταποκρίνονται στις καθημερινές απαιτήσεις της εργασίας τους μέσω της χρήσης των Τ.Π.Ε. σε εκπαιδευτικό, επικοινωνιακό και διοικητικό πλαίσιο. Οι απόψεις ορισμένων εκπαιδευτικών αναφέρονται σε ένα οριακά επαρκές επίπεδο γνώσεων και χρήσης της τεχνολογίας, ικανοποιώντας τις βασικές ανάγκες του μαθήματος στα πλαίσια της εξ αποστάσεως και της δια ζώσης εκπαίδευσης. Οι Αναστασιάδης & Μανούσου (2017) στην έρευνά τους διερευνούν θεματικές ενότητες αναφορικά με τα μαθησιακά, τεχνολογικά και οργανωτικά χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν την εξ αποστάσεως επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Επίσης, οι εκπαιδευτικοί τόνισαν το γεγονός ότι, κατέχουν κάποιες βασικές γνώσεις σχετικά με τις Νέες Τεχνολογίες θεωρούν ότι πρέπει να ακολουθούν τις εξελίξεις και να επιμορφώνονται συνεχώς σε νέες εφαρμογές και προγράμματα. Αντίστοιχα, στην έρευνα των Καγκαρά, & Τζιβινίκου (2019) πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση και αξιολόγηση επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως υποστηρικτικού και καθοδηγητικού χαρακτήρα εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής προκειμένου να βελτιώσουν την ψυχοεκπαιδευτική υπόσταση της διδακτικής πράξης στα πλαίσια του τμήματος ένταξης με

τη χρήση της πλατφόρμας CiscoWebex. Οι διδακτικές στρατηγικές των μαθησιακών αντικειμένων των Τ.Π.Ε. είναι σημαντικό να συμπεριλαμβάνεται στο περιεχόμενο των επιμορφωτικών προγραμμάτων, ώστε να προσφέρεται μια βιωματική εκπαιδευτική προσέγγιση των Νέων Τεχνολογιών τόσο σε δια ζώσης όσο και σε εξ αποστάσεως διδασκαλία. Η επιλογή μορφής επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. εκπαιδευτικοί εξαρτάται από προσωπικούς και κοινωνικούς παράγοντες οι οποίοι τους αναγκάζουν να επιλέξουν επιμορφωτικά προγράμματα από απόσταση και μικρής διάρκειας. Επίσης, επιμόρφωση μεικτού μοντέλου και από απόσταση και μεγάλης διάρκειας αποτελούν επιλογές των συμμετεχόντων.

Οι φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. θεωρούνται ως καταλληλότερους περιλαμβάνουν κρατικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς του Υπουργείου Παιδείας, πανεπιστημιακά τμήματα Πληροφορικής και εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό αναφορικά με τις Νέες Τεχνολογίες, καθώς αποτελούν έγκυρους και αξιόπιστους φορείς που εξασφαλίζουν την επιτυχία των προγραμμάτων. Ο σχεδιασμός των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. με τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών και τον σχολιασμό της οργάνωσής τους είναι σημαντικός ,προκειμένου να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού και του τεχνολογικά εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και οι συμμετέχοντες να γνωρίζουν τους στόχους και το περιεχόμενό τους. Οι στόχοι της έρευνας της Σιδηροπούλου (2013) αναφέρονται στην προσπάθεια διερεύνησης των απόψεων των εκπαιδευτικών ως προς το επίπεδο ανταπόκρισης των προσδοκιών αναφορικά με το περιεχόμενο της επιμόρφωσης και το επιμορφωτικό δυναμικό των προγραμμάτων, των παραγόντων που καθορίζουν τη συχνότητα χρήσης των τεχνολογικών μέσων και λογισμικών και την εφαρμογή των Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι Tondeuretal. (2011) στην έρευνά τους πραγματοποίησαν ανασκόπηση ερευνών αναφορικά με τη διερεύνηση της επιρροής της επιμόρφωσης των νέων τεχνολογιών των δόκιμων εκπαιδευτικών στην εφαρμογή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία και του περιεχομένου και των στρατηγικών της επιμορφωτικής πολιτικής.

Στον πέμπτο θεματικό άξονα, ο οποίος αναφέρεται στις προτάσεις βελτίωσης των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε., τα σημεία βελτίωσης που θεωρούν ότι χρήζουν βελτίωσης στις επιμορφώσεις των Τ.Π.Ε. αποτελούν η προσαρμογή του μαθησιακού περιεχομένου των επιμορφώσεων στις εκπαιδευτικές και οι προσωπικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων, ώστε να εξασφαλίζεται

η δυνατότητα να αναπτυχθούν οργανωτικά, χωροχρονικά και επικοινωνιακά πλαίσια. Στην έρευνα των Andronic et al. (2012) πραγματοποιήθηκε ο εντοπισμός της αναγκαιότητας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις αντιλήψεις των επαγγελματιών αναφορικά με το σύστημα της μάθησης από απόσταση και τις συνεχείς βελτιώσεις που επιδέχεται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Παράλληλα, εξετάζεται η αλληλεπίδραση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με την κοινωνία αναφορικά με τις απόψεις των συμμετεχόντων και οι προσωπικοί, οι επαγγελματικοί και οι μαθησιακοί παράγοντες που οδηγούν στην επιλογή αυτής της μεθόδου μάθησης.

Ο τρόπος που μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια ή οι δυσκολίες που συνάντησαν κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. οι εκπαιδευτικοί αποτελεί η προσαρμογή της διδασκαλία ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε επαγγελματία, ο εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων στοχεύοντας στην επαγγελματική εξέλιξη, η οργάνωση ενός ευέλικτου συστήματος αξιολόγησης, η καθιέρωση της συμμετοχής των εκπαιδευτικών στην οργάνωση των επιμορφώσεων και η ανάπτυξη επικοινωνιακών παραγόντων ανάμεσα τους εκπαιδευτικούς. Ακολουθώντας, στην έρευνα της Πηγουνάκη (2018), καταγράφονται οι απόψεις των προϊσταμένων αναφορικά με το περιεχόμενο της επιμόρφωσης σε διοικητικό επίπεδο και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που πρέπει να διαθέτει η επιμόρφωση σχετικά με θεσμικά και προσωπικά κριτήρια. Η έρευνα του Τίτη (2016) αναφέρθηκε στη χρήση του συστήματος διαχείρισης μάθησης Moodle στα πλαίσια της επιμόρφωσής τους διερευνώντας τη συμβατότητά του με τις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων, την αποδοχή του ως ερευνητικού εργαλείου και την αποτελεσματικότητά του ως προς τη συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα.

Οι ενέργειες βελτίωσης μελλοντικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι απαραίτητες ώστε να μπορούν οι εκπαιδευτικοί να καταθέσουν προτάσεις βελτίωσης προγραμμάτων στους συντονιστές εκπαιδευτικού έργου, να δημιουργηθούν ενδοσχολικές επιμορφώσεις, να συμμετέχουν στην οργάνωση των προγραμμάτων και να υπάρξει οικονομική ενίσχυση για την υλικοτεχνική υποδομή που χρειάζεται κατά την παρακολούθησή τους και την μετέπειτα εφαρμογή των τεχνολογικών εργαλείων στη διδασκαλία. Αντίστοιχα, στις έρευνες των A.Ertmeretal.(2012) και των Kimetal. (2012) πραγματοποιήθηκε διερεύνηση της σύνδεσης των απόψεων και των πρακτικών των εκπαιδευτικών αναφορικά με τη βαθύτερη κατανόηση της επιρροής των παιδαγωγικών αντιλήψεων και της πρακτικής άσκησης στην κατάκτηση από την εκπαιδευτική κοινότητα στρατηγικών απόκτησης

ανώτερων επιπέδων τεχνολογικής κατάρτισης και εξέλιξης της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, εφαρμόζοντας τις νέες τεχνολογίες, υποστηρίζοντας ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δεξιότητες των μαθητών.

Τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. ως περισσότερο ελκυστικά αναφέρονται στην προσαρμογή στη βιωματική διδασκαλία και στις ανάγκες του αναλυτικού προγράμματος, στην οργάνωση σύμφωνα με τις απόψεις των εκπαιδευτικών προσφέροντάς τους επαγγελματικά και οικονομικά κίνητρα και να αναπτυχθεί μια επικοινωνιακή πολιτική ανάμεσα στους επιμορφωτές και τους επιμορφωμένους.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των απαντήσεων που δόθηκαν στον άξονα αναφορικά με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών σε προσωπικό επίπεδο είναι σημαντικό να γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί τη χρήση των Τ.Π.Ε. τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο, ακολουθώντας τις εξελίξεις στον τομέα της τεχνολογίας. Επίσης, η καθημερινή επαφή με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και η περιορισμένη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων σε προπτυχιακό και ακαδημαϊκό επίπεδο θεματολογία αναφορικά με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την αναγκαιότητα παρακολούθησης επιμορφωτικών προγραμμάτων και απόκτηση πιστοποίησης στις Νέες Τεχνολογίες τόσο σε δημόσιους όσο και σε ιδιωτικούς πιστοποιημένους φορείς. Στα πλαίσια το δεύτερου θεματικού άξονα, ο οποίος αναφέρεται στην επιμόρφωση στη χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επιρροή της στην επαγγελματική του ανάπτυξη, κρίθηκε σημαντικό η διδακτική διαδικασία να μετατραπεί σε ενδιαφέρον μαθησιακό περιβάλλον μέσω δημιουργίας παρουσιάσεων των μαθημάτων μέσω των τεχνολογικών μέσων και των εκπαιδευτικών παιχνιδιών λαμβάνοντας υπόψη προσωπικούς και κοινωνικούς παράγοντες. Ειδικότερα, η παιδαγωγική αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών επηρεάζεται αρνητικά λόγω η ελλιπούς κατάλληλης επιμορφωτικής πολιτικής και υλικοτεχνικής υποδομής, καθώς και ο περιορισμένος χρόνος διδασκαλίας των Τ.Π.Ε. στο αναλυτικό πρόγραμμα. Στον αντίποδα, η ένταξη των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση επηρεάζεται θετικά από το βαθμό εξοικείωσης των εκπαιδευτικών με τις Νέες Τεχνολογίες, τη συμμετοχή τους σε επιμορφωτικά προγράμματα και την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας με εκσυγχρονισμένα τεχνολογικά μέσα ενισχύοντας τη σχέση του σχολείου με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία μέσω της ενεργούς

δράσης της διεύθυνσης και του ευρύτερου εκπαιδευτικού προσωπικού της σχολικής μονάδας με απώτερο στόχο την επαγγελματική ανάπτυξή τους.

Στα πλαίσια του τρίτου θεματικού άξονα, ο οποίος αναφέρεται στην προηγούμενη εμπειρία και την αξιολόγηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. παρατηρήθηκε ότι, οι εκπαιδευτικοί μέσω της εμπειρίας τους σε επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. τους παρείχε αυτοπεποίθηση αναφορικά με την εφαρμογή τεχνολογικών μέσων ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή τους σε επιμορφώσεις ώστε να εξελιχθούν επαγγελματικά και προσωπικά. Προκειμένου να υπάρξει επιτυχής παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. από τους εκπαιδευτικούς, θεωρήθηκε απαραίτητο να αφιερωθεί προσωπικός χρόνος τόσο για την εκμάθηση όσο και για την προετοιμασία εφαρμογής των τεχνολογικών μέσων στη διδασκαλία τους. Σημαντικοί παράγοντες ενός επιτυχημένου επιμορφωτικού προγράμματος αποτελούν η οργάνωση, το περιεχόμενο, η διάρκειά του, ο χρόνος διεξαγωγής του και η αντιστοιχία του αναλυτικού προγράμματος και στις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών μέσω της βιωματικής μάθησης.

Στα πλαίσια του τέταρτου θεματικού άξονα, οποίος αναφέρεται στις ανάγκες/ προτιμήσεις ως το περιεχόμενο και άλλα χαρακτηριστικά επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. επισημάνθηκε ότι, η ενσωμάτωση των Νέων Τεχνολογιών στα επιμορφωτικά προγράμματα, θα συμβάλει στην κοινωνική, στην προσωπική και επαγγελματική εξέλιξη των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία και ιδιαίτερα των εκπαιδευτικών κατά διάρκεια όλης της επαγγελματικής καριέρας. Παράλληλα, έγινε αναφορά στην αλληλεπίδραση του γνωστικού τους επιπέδου στις Τ.Π.Ε με εκπαιδευτικό, επικοινωνιακό και διοικητικό πλαίσιο. Οι παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή συμμετοχής σε επιμορφωτικά προγράμματα περιλαμβάνουν τη προσαρμογή της βιωματικής εκπαιδευτικής προσέγγισης των Νέων Τεχνολογιών σε προσωπικά και κοινωνικά πλαίσια, τη χρονική διάρκεια των επιμορφωτικών συναντήσεων, το σχεδιασμό του επιμορφωτικού περιεχομένου και τους φορείς διοργάνωσής τους.

Στα πλαίσια το πέμπτου θεματικού άξονα, ο οποίος αναφέρεται στις προτάσεις βελτίωσης των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. παρατηρήθηκε ότι είναι σημαντικό το μαθησιακό περιεχόμενο των επιμορφώσεων να ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές και οι προσωπικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων.

Επίσης, η αντιμετώπιση των εμποδίων κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. βασίζεται στην αλληλεπίδραση της διδασκαλίας με τις ανάγκες του κάθε επαγγελματία, ώστε να εξασφαλιστεί ο εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων και να επιτευχθεί η επαγγελματική εξέλιξή τους. Παράλληλα, σημαντικός παράγοντας αποτελεί η επιλογή ενός ευέλικτου συστήματος οργάνωσης και αξιολόγησης, το οποίο θα προωθεί τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην οργάνωση των επιμορφώσεων και η ανάπτυξη επικοινωνιακών παραγόντων ανάμεσα τους εκπαιδευτικούς.

6.4 Περιορισμοί της έρευνας

Στην παρούσα εργασία επιχειρήθηκε να διερευνηθούν οι απόψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που υπηρετούν σε συγκεκριμένη σχολική μονάδα αναφορικά με την αναγκαιότητα σχεδιασμού επιμορφωτικών προγραμμάτων ενσωμάτωσης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, η επιλογή του δείγματος σε σχέση με το σχολείο του δήμου Νέστου στο νομό Καβάλας που εργάζονται και η γεωγραφική περιοχή στην οποία βρίσκεται αποτελεί σημαντικό περιορισμό, καθώς αναφερόμαστε σε ένα μικρό πληθυσμό. Κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα της έρευνας αφορούν τις απόψεις της συγκεκριμένης σχολικής κοινότητας και όχι του Νομού της Καβάλας και περεταίρω της χώρας ως συνόλου.

Επίσης, θα είχε ενδιαφέρον να πραγματοποιηθεί παράλληλα με την ποιοτική και ποσοτική έρευνα, ώστε μέσω της τριγωνοποίησης να εξασφαλιστεί η συλλογή πληροφοριών και συμπερασμάτων που θα οδηγήσουν στη γενίκευση των συμπερασμάτων σε ευρύτερο πληθυσμό. Ειδικότερα, θα πρέπει να επιλεγούν οι κατάλληλοι μέθοδοι επεξεργασίας τόσο των ποιοτικών όσο και ποσοτικών στοιχείων που συλλέγονται κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, ώστε να επιτευχθεί η όσο το δυνατόν καλύτερη συσχέτισή τους με γνώμονα την κριτική ικανότητα του ερευνητή (Cohen & Manion, 1994).

Από το σύνολο των οχτώ συνεντεύξεων που περιλαμβάνονται στην έρευνά μας, οι τέσσερις πρώτες συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης σε ώρα κατά την οποία εργάζονταν οι εκπαιδευτικοί και οι άλλες τέσσερις έγιναν τηλεφωνικά κατόπιν ραντεβού

με τη βοήθεια του προγράμματος ηχογράφησης Audacity , καθώς ξέσπασε η πανδημία και έκλεισαν τα σχολεία για μεγάλο χρονικό διάστημα. Όλοι οι συμμετέχοντες είχαν στη διάθεσή τους τον οδηγό συνέντευξης προκειμένου να διευκολυνθούν κατά τη διάρκεια της έρευνας.

6.5 Προτάσεις για αξιοποίηση των ευρημάτων

Σχετικά με την μελλοντική αξιοποίηση των ευρημάτων αυτής της έρευνας, προτείνεται να πραγματοποιηθεί η επανάληψή της σε μεγαλύτερο γεωγραφικό πλαίσιο όπου να περιλαμβάνονται και άλλες σχολικές μονάδες του δήμου Νέστου, όπου να συμμετέχουν εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων που υπηρετούν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, ώστε να υπάρχει πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα και να καταγράφεται η άποψή τους σχετικά με την αναγκαιότητα επιμορφωτικών προγραμμάτων στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της χρήσης των Τ.Π.Ε..

Απαραίτητο θεωρείται να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικά προγράμματα στην εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω των Τ.Π.Ε.. Αυτή η κινητοποίηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω των συντονιστών εκπαιδευτικού έργου, οι οποίοι να διοργανώσουν στοχευμένα, επιμορφωτικά συνέδρια και να διευκολύνουν την πρόσβαση σε κατάλληλο εκπαιδευτικό και τεχνολογικό υλικό.

Επίσης, η παροχή κινήτρων στους εκπαιδευτικούς αναφορικά με τη συμμετοχή τους σε επιμορφώσεις με θέμα τις Νέες Τεχνολογίες στην εκπαιδευτική διαδικασία θα συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη μεγαλύτερης εμπλοκής. Τα κίνητρα που μπορεί να ενεργοποιήσουν το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών θα μπορούσαν να είναι η ευελιξία σε οργανωτικά ζητήματα των επιμορφώσεων αναφορικά με το χρόνο και τον τόπο διοργάνωσής τους, ώστε να διευκολύνεται η παρακολούθησή τους. Παράλληλα, θα έπρεπε να παρέχεται οικονομική ενίσχυση, να χορηγείται πιστοποίηση, να υπάρχει μοριοδότηση, να εξασφαλίζεται επαγγελματική ανάπτυξη και να καλλιεργείται η διαδικασία της συνεχούς επιμόρφωσης μέσα από αξιόπιστους επιμορφωτικούς φορείς.

Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών στις Νέες Τεχνολογίες είναι απαραίτητο να ξεκινάει κατά τη φοίτησή τους στο Πανεπιστήμιο και να διαθέτει ένα δια βίου χαρακτήρα, προκειμένου να κατορθώσουν να χειρίζονται τα κατάλληλα τεχνολογικά μέσα κατά τη

διαδικασία εφαρμογής κάποιας εκπαιδευτικής μεθόδου στη διδασκαλία τους. Παράλληλα είναι σημαντικό να αναπτυχθεί ένα επικοινωνιακό πλαίσιο ηλεκτρονικής μορφής ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα συνεργασίας και αλληλοβοήθειας, ώστε να αντιμετωπίζονται εκπαιδευτικές αδυναμίες τους τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο προκειμένου να ενισχύσουν την αποδοτικότητά τους στα πλαίσια της σχολικής τάξης.

Το γεγονός ότι τα πανεπιστημιακά ιδρύματα είναι αυτόνομα έχει ως αποτέλεσμα να μην υιοθετούν μια ενιαία εκπαιδευτική πολιτική αναφορικά με την εφαρμογή των Νέων Τεχνολογιών στα προγράμματα σπουδών τους. Στην περίπτωση που το διοικητικό και τεχνολογικό προσωπικό της πανεπιστημιακής μονάδας έχει αναπτύξει μια αρνητική στάση αναφορικά με την εκμάθηση των Νέων Τεχνολογιών, ενδεχομένως να επιφέρει επιπτώσεις στην εκπαίδευση των φοιτητών και να δυσχεράνει την μετέπειτα εξοικείωσή τους ως επαγγελματίες. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αρνητικές επιπτώσεις από τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών στο Πανεπιστήμιο προτείνεται η καταγραφή των αρνητικών παραγόντων σε πανελλαδικό επίπεδο και η δημιουργία ενός ενιαίου προγράμματος σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό πλαίσιο και η εξασφάλιση οικονομικών πόρων, ώστε να επανδρωθούν σε υλικοτεχνικό και εκπαιδευτικό επίπεδο. Παράλληλα, είναι σημαντικό να δημιουργηθούν κοινά δίκτυα πληροφοριών ανάμεσα σε πανεπιστήμια σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναφορικά με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών, ώστε οι φοιτητές να μπορούν να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική έρευνα αλλά με να μορφώνονται μέσω σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας. Με αυτό τον τρόπο οι εκπαιδευτικοί θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε μοντέλα εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης ανεξάρτητα από χώρα ή βαθμίδα εκπαίδευσης τα οποία χαρακτηρίζονται από προσπάθεια αναβάθμισης της μάθησης σε διδακτικό, ερευνητικό και επικοινωνιακό πλαίσιο μέσω της χρήσης τεχνολογικών μέσων σύγχρονα και ασύγχρονα απαλλαγμένης από ηλικιακούς και χωροχρονικούς περιορισμούς (Παγγέ, 2008).

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

Αθανασοπούλου-Ρέππα Α., Ανθοπούλου Σ.- Σ. Κατσουλάκης Σ. & Μαυρογιώργος Γ.

(1999). *Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων*, Τόμος Β', Διοίκηση Ανθρώπινου
Δυναμικού ΕΑΠ, Πάτρα.

Αλεξίου, Β. (2014, Νοέμβριος). Η υποστήριξη των συμμετοχικών εκπαιδευτικών
πρακτικών των νηπιαγωγών στο πλαίσιο μιας συνεργατικής έρευνας-δράσης,
αναφορά στα πρακτικά του 9ου Πανελλήνιου Συνεδρίου «Ελληνική Παιδαγωγική
και Εκπαιδευτική Έρευνα», Τόμος: Β', Διάδραση. Πανεπιστήμιο Δυτικής
Μακεδονίας, Φλώρινα. Ανακτήθηκε στις 21/1/2021 από:

[http://www.pee.gr/wpcontent/uploads/%CE%A4%CE%9F%CE%9C%CE%9F%CE%A3-
%CE%921.pdf](http://www.pee.gr/wpcontent/uploads/%CE%A4%CE%9F%CE%9C%CE%9F%CE%A3-%CE%921.pdf)

Αναστασιάδης, Π. (2010, Οκτώβριος). Η συμβολή της διερεύνησης επιμορφωτικών
αναγκών στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: Συγκριτική Ερμηνεία
Αποτελεσμάτων «Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών». Μείζον
Πρόγραμμα Επιμόρφωσης (2010-2013): Η συμβολή της διερεύνησης
επιμορφωτικών αναγκών στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: Συγκριτική
Ερμηνεία Αποτελεσμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Ανακτήθηκε στις
24/10/2020 από: [https://www.edivea.org/uploads/4/1/3/8/41385385/8_sy
sxetisi.pdf](https://www.edivea.org/uploads/4/1/3/8/41385385/8_sy_sxetisi.pdf)

Αναστασιάδης, Π. & Μανούσου, Ε. (2016). Προδιαγραφές σχεδιασμού προγράμματος
επαγγελματικής ανάπτυξης από απόσταση για τους εκπαιδευτικούς των
μειονοτικών σχολείων στη Θράκη. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την*

Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία, 12,
60-75. DOI: <https://doi.org/10.12681/jode.10240> Ανακτήθηκε στις 21/1/2021 από:

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/10240>

Ανδρής, Ε. (2015). Επιμόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού. Πανελλήνιο Συνέδριο

Επιστημών Εκπαίδευσης, 2015, 156-160. DOI: <http://dx.doi.org/10.12681/edusc.136>.

Ανακτήθηκε στις 9/12/2020 από

<https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/edusc/article/view/136>

Ανδρικόπουλος, Β. & Υφαντή Αμ. (2018, Νοέμβριος). Απόψεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την
επαγγελματική τους ενδυνάμωση, αναφορά στα πρακτικά του 11ου Πανελληνίου Συνεδρίου της
Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος: «Βασική και συνεχιζόμενη εκπαίδευση των εκπαιδευτικών σε ένα σύνθετο
και μεταβαλλόμενο περιβάλλον», Πάτρα. Ανακτήθηκε στις 22/10/2020 από:

http://www.pee.gr/wp-content/uploads/TOMOS_A_11o_SYNEDRIO_PRAKTIKA.pdf

Βασιλόπουλος, Χ. (2018). *Η επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού ως μοχλός αποτελεσματικής διαχείρισης
της σχολικής τάξης*, Περιοδικό ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΓΩΓΗΣ Τεύχος 3/2018, Πανεπιστήμιο Κρήτης,
Κρήτη. Τόμ. 2018, Αρ. 3 (2018): Τεύχος 3/2018. Ανακτήθηκε στις 19/10/2020 από :

<https://ejournals.lib.uoc.gr/index.php/edusci/article/view/300>

Βασιλούδη, Π., Δάγλα, Ε., Δημητριάδης, Γ., Παπαδόκη, Κ., Φακάζη, Ε., Κυρίδης, Α., (2007, Μάιος), Η
«ουσία» και η «προσδοκία της επιμόρφωσης». Οι συνδικαλιστικές θέσεις των εκπαιδευτικών της
Α/θμιας εκπαίδευσης για την επιμόρφωση, αναφορά στο Συνέδριο: Η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και
οι προκλήσεις της εποχής μας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα. Ανακτήθηκε στις 5/11/2020 από:

<http://conf2007.edu.uoi.gr/>

- Βενέτης, Κ. (2017, Απρίλιος). Επαγγελματική ταυτότητα του εκπαιδευτικού και σχολική κουλτούρα στην παρούσα συγκυρία. Ανακοίνωση στα Πρακτικά του 4ου Συνεδρίου «Νέος Παιδαγωγός», Αθήνα. Ανακτήθηκε στις 25/1/2021 από: <https://docplayer.gr/47062859-Neos-paidagogos-n-p-4-o-synedrio-idryma-eygenidoy-athina-1-2-aprilioy-2017-to-programma-toy-synedrioy.html>
- Βενιοπούλου, Κ. (2014, Νοέμβριος). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα κατά την περίοδο 1992-2012: Διερεύνηση θεωρητικών άρθρων και ερευνητικών μελετών από ελληνικά εκπαιδευτικά περιοδικά, αναφορά στα πρακτικά του Πανελλήνιου Συνεδρίου «Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα», Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Ανακτήθηκε στις 25/1/2021 από: <https://ikee.lib.auth.gr/record/267447/files/GRI-2015-14426.pdf>
- Βεργίδης, Δ. (2015). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα ως διάσταση της εκπαιδευτικής πολιτικής. Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας, 29, 97-126. DOI: <https://doi.org/10.12681/sas.871>. Ανακτήθηκε στις 19/10/2020 από: <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/sas/article/view/871>
- Βεργίδης, Δ., Ζάγκος, Χ., Κόκκινος, Γ., Κουτούζης, Μ., Κυρίδης, Α., Πανδής, Π. & Σωτηρόπουλος, Δ., (2013). Διαρροή από τις δομές της δια βίου εκπαίδευσης ενηλίκων. Έρευνα για ένα αθέατο πρόβλημα. Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής ΓΣΕΕ, Αθήνα. ISBN 978-618-5006-24-2. Ανακτήθηκε στις 27/1/2021 από: <https://www.openbook.gr/diarroi-apo-tis-domes-tis-dia-vioy-ekpaideysis-enilikon/>
- Βεργίδης Δ. & Καραλής Α., (2008). *Εισαγωγή στην εκπαίδευση ενηλίκων*, Τόμος Γ. Σχεδιασμός, Οργάνωση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων. ΕΑΠ, Πάτρα.

- Βερναδάκης, Γ. (2006, Μάρτιος-Απρίλιος). Εξατομικευμένη Προσέγγιση της Δια Βίου Μάθησης. Ανακοίνωση στα πρακτικά του Πανελλήνιου Επιστημονικού Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή», Βόλος. Ανακτήθηκε στις 5/11/2020 από: <https://docplayer.gr/291605-Panellinio-epistimoniko-synedrio-me-diethni-symmetohi.html>
- Βιτσιλάκη-Σορωνιάτη, Χρ.(2007). Ανίχνευση Επιμορφωτικών Αναγκών στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Ο.ΕΠ.ΕΚ. Ανακτήθηκε στις 24/1/2021 από: http://www.oepk.gr/pdfs/meletes/oepk_meleth_01.pdf
- Γκελαμέρης, Δ.(2015). *Πώς οι νέες Διαδικτυακές Τεχνολογίες διαμορφώνουν την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στο άμεσο μέλλον. Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*, 11 (1), 51-71. DOI: <https://doi.org/10.12681/jode.9820>. Ανακτήθηκε στις 29/10/2020 από: <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/9820>
- Γκίκας, Α. (2013). Διαδικτυακά Περιβάλλοντα Μάθησης Σύγχρονης και Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης: Τριετής εφαρμογή. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 7,. Ανακτήθηκε στις 5/11/2020 από: <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/770>
- Δαούσης, Δ. (2019). Κίνητρα συμμετοχής και εμπόδια εκπαιδευομένων σε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων. Εμπειρική διερεύνηση εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των νομών Αχαΐας και Ηλείας για το πρόγραμμα: «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των Ψηφιακών Τεχνολογιών στη Διδακτική Πράξη». Πάτρα, ΕΑΠ. Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από: <https://apothesis.eap.gr/handle/repo/43701>
- Δημοσθένους, Γ., Παναούρα, Ρ. & Ετσεκλούς Ν. (2018, Απρίλιος). Δια βίου μάθηση και μη τυπική εκπαίδευση: Η αξιοποίηση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την ενημέρωση των γονιών. Ανακοίνωση στα Πρακτικά του 5ου Συνεδρίου: «Νέος Παιδαγωγός», Αθήνα. Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από: <https://www.openbook.gr/praktika-5ou-synedriou-neou-paidagwou-2018/>

Ζαφειριάδου, Α. (2018). Στάσεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για την επιμόρφωση Β1 επιπέδου Τ.Π.Ε. στη
συστάδα Β1.3. Θεσσαλονίκη, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεοδώρου Ι. (2012). Αρχές και μέθοδοι
εκπαίδευσης ενηλίκων προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες των μικρών επιχειρήσεων,
ΙΜΕΓΣΕΒΕΕ, Αθήνα. Ανακτήθηκε στις 27/1/2021 από:

<https://imegsevee.gr/%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%8D%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%AD%CF%82-%CE%BC%CE%AD%CE%B8%CE%BF%CE%B4%CE%BF%CE%B9-%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7%CF%82-%CE%B5%CE%BD%CE%B7%CE>

Καγκαρά, Δ. & Τζιβινίκου, Σ. (2019). Σύγχρονη, εξ αποστάσεως, εξειδικευμένη επιμόρφωση
ειδικών παιδαγωγών με την ηλεκτρονική πλατφόρμα Cisco Webex. Διεθνές Συνέδριο για
την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 10, 178-189. Ανακτήθηκε στις 23/1/2021
από: https://www.researchgate.net/publication/339403472_Synchrone_ex%27_apostaseos_exeidikeumene_epimorphose_eidikon_paidagogon_me_ten_elektronike_platphorma_Cisco_Webex

Καλαντζής Γ. (2011). Οι αντιλήψεις και στάσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την επιμόρφωση
για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη. Πανεπιστήμιο Πατρών. Ανακτήθηκε
στις 29/10/2020 από: <https://nemertes.lis.upatras.gr/jspui/handle/10889/4566>

Καλεράντε, Ε. (2018, Νοέμβριος). Πρακτικές άρθρωσης στην κατασκευή προγραμμάτων
εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών: Προοπτικές και διαφοροποιήσεις σε πολύπλοκα,
ανασκευασμένα σχήματα αλήθειας και λειτουργικότητας, αναφορά στα πρακτικά του
11ου Πανελλήνιου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος: «Βασική και
συνεχιζόμενη εκπαίδευση των εκπαιδευτικών σε ένα σύνθετο και μεταβαλλόμενο
περιβάλλον». Πάτρα. Ανακτήθηκε στις 23/1/2021 από:

http://www.pee.gr/wpcontent/uploads/TOMOS_A_11o_SYNEDRIO_PRAKTIKA.pdf

Καλογιαννάκης, Μ., Παπαδάκης, Σ. (2007, Μάιος). Οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), ανακοίνωση στο Συνέδριο: Η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα. Ανακτήθηκε στις 23/1/2021 από: <http://conf2007.edu.uoi.gr/Praktika/1-24.pdf>

Καλογιαννάκης, Μ. & Παπαδάκης, Σ. (2008, Οκτώβριος). Αξιολόγηση του έργου «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση». Μια μελέτη περίπτωσης. Ανακοίνωση στα πρακτικά του 5ου Πανελλήνιου Συνεδρίου ΕΕΕΠ-ΔΤ.Π.Ε. «Τ.Π.Ε. & Εκπαίδευση», Πειραιάς. Ανακτήθηκε στις 27/1/2021 από: <https://www.openbook.gr/5o-panellinio-synedrio-eeep-dtpe/>

Κανακουσάκη, Ε. (2007, Μάιος). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στον ορίζοντα μιας ουμανιστικής αντίληψης για τη δια βίου μάθηση, αναφορά στο Συνέδριο: Η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα. Ανακτήθηκε στις 6/12/2020 από: <http://conf2007.edu.uoi.gr/Praktika/1-24.pdf>

Καραβά, Σ., Ρουμπή, Α. & Παρτσαλάκη, Ι. (2017, Απρίλιος). Κίνητρα και εμπόδια συμμετοχής στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Ανακοίνωση στα Πρακτικά του 4ου Συνεδρίου: «Νέος Παιδαγωγός», Αθήνα. Ανακτήθηκε στις 6/12/2020 από: <https://www.openbook.gr/praktika-4ou-synedriou-neou-paidagwou-2017/>

Καραλής, Θ. (2011-2016). Η συμμετοχή των ενηλίκων στη διά βίου εκπαίδευση. Εμπόδια & κίνητρα συμμετοχής (2011-2016), ΙΝΕ, Ινστιτούτο Εργασίας Γ.Σ.Ε.Ε.-ΙΜΕ ΓΕΣΕΒΕΕ. Ανακτήθηκε στις 6/12/2020 από: https://imegsevee.gr/wp-content/uploads/2018/05/6.Book_Report.pdf

Κατσαρού, Ε. & Δεδούλη, Μ. (2008). Επιμόρφωση και Αξιολόγηση στο χώρο της Εκπαίδευσης, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα. Ανακτήθηκε στις 27/1/2021 από:

http://www.pi-schools.gr/programs/epim_stelexoi/epim_yliko/book5.pdf

Κατσιμπρας, Α.& Γκελαμέρης, Δ. (2018). Εισαγωγική επιμόρφωση νεοδιόριστων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σύμφωνα με τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων. Περιοδικό "Έπιστήμες Αγωγής" Πανεπιστήμιο Κρήτης, Κρήτη. Τόμ. 2018, Αρ. 2 (2018): Τεύχος 2/2018. Ανακτήθηκε στις 27/1/2021 από:

<https://ejournals.lib.uoc.gr/index.php/edusci/article/view/270>

Κοντάκος Α. & Γκόβαρης Χ. (2006). Εκπαίδευση ή παιδαγωγική ενηλίκων στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Εκπαίδευση Ενηλίκων 1, Αθήνα. Ανακτήθηκε στις 27/1/2021 από:

<http://repository.edulll.gr/777>

Κοταδάκη, Μ., Ασημακόπουλος, Γ., Καρουσιώτης, Γ., Νταή, Β. & Πετροπούλου, Β. (2015, Οκτώβριος). Διδασκαλία, μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη μέσα από την Ψηφιακή Αφήγηση: ένα καινοτόμο πρόγραμμα εξ αποστάσεως επιμόρφωσης για εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ανακοίνωση στα πρακτικά του 1^{ου} Πανελλήνιου συνέδριου για την προώθηση της εκπαιδευτικής καινοτομίας, ΥΠ.Π.Ε.Θ., Λάρισα. Ανακτήθηκε στις 24/1/2021 από:

<https://eepek.gr/el/nea/anakoinoseis/53-1i-anakoinosi-1o-panellinio-synedrio-gia-tin-proothisi-tis-ekpaideftikis-kainotomias>

Κούκουρα, Σ. (2006, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος). Επιμόρφωση ενηλίκων στις Νέες τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού. Ανακοίνωση στα πρακτικά του 3ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Ε.Ε.Ε.Π. - Δ.Τ.Π.Ε. "Εκπαίδευση & Νέες Τεχνολογίες", Αθήνα. Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από: <https://www.openbook.gr/3o-panellinio-synedrio-eeep-dtpe/>

Κουντζέρης, Α. & Κωνσταντάτος, Μ. (2009). Ηλεκτρονική Ενσωμάτωση & Ψηφιακός Αλφαριθμητισμός στην Ελλάδα, Ελληνικό Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Ανακτήθηκε στις 2/3/2021 από <https://www.openbook.gr/ilektroniki-enswmatwsi-kai-psifiakos-alfavitismos-stin-ellada/>

- Κωστοπούλου, Κ. & Μάγκλαρη, Μ. (2018, Απρίλιος). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας. Ανακοίνωση στα Πρακτικά του 5ου Συνεδρίου: «Νέος Παιδαγωγός», Αθήνα. ISBN978-618-82301-4-9. Ανακτήθηκε στις 9/11/2020 από: <https://www.openbook.gr/praktika-5ou-synedriou-neou-paidagwou-2018/>
- Λιοναράκης & Φραγκάκη (2009). Στοχαστικο-κριτικά Μοντέλα Επαγγελματικής Ανάπτυξης και Επιμόρφωσης στην εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: μια πρόταση με Πολυμορφική Διάσταση. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 5, 228-243. Ανακτήθηκε στις 9/11/2020 από: <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/468>
- Λυκουρέση, Π. (2019). Τα εμπόδια των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε σχέση με την εφαρμογή των τεχνολογιών στη σχολική πρακτική. Πανεπιστήμιο Πατρών, Πάτρα. Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από: <https://nemertes.lis.upatras.gr/jspui/handle/10889/12272>
- Λύμπου, Β. (2018). Στάσεις και απόψεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για το πρόγραμμα επιμόρφωσης Β1 επιπέδου στις Τ.Π.Ε.. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από: <https://dspace.lib.uom.gr/handle/2159/22010>
- Μανιού, Ν. (2019). Οι στάσεις των σχολικών διευθυντών απέναντι στις Τ.Π.Ε. και οι αντιλήψεις τους για τους παράγοντες που διευκολύνουν ή αναστέλλουν την ενσωμάτωση των Τ.Π.Ε. στα δημοτικά σχολεία (Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία). Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος. Ανακτήθηκε στις 23/1/2021 από: <https://hellanicus.lib.aegean.gr/handle/11610/18854>
- Μαρκαντώνης, Χ., Σαραφίδου, Γ. (2009, Οκτώβριος). Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη από επιμορφωμένους στη χρήση τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ανακοίνωση στα πρακτικά του 6ου Πανελλήνιου Συνεδρίου ΕΕΕΠ-ΔΤ.Π.Ε. «Σχολείο 2.0», Πειραιάς. Ανακτήθηκε στις 9/12/2020 από: <https://www.openbook.gr/6o-panellinio-synedrio-eeep-dtpe/>

Μαυρουδής, Μ. (2018). Εκπαίδευση ενηλίκων και Τ.Π.Ε.: στοιχεία της μετασχηματίζουσας μάθησης σε πρόγραμμα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στις Τ.Π.Ε.. Πάτρα, ΕΑΠ.

Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από:

<https://apothesis.eap.gr/handle/repo/39628>

Μίσιου, Π.(2017). Η επιμόρφωση ως μέσο για την επαγγελματική ανάπτυξη: Η περίπτωση των προϊσταμένων σχολικών μονάδων προσχολικής αγωγής του νομού Θεσσαλονίκης (Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε στις 9/12/2020 από: <https://dspace.lib.uom.gr/handle/2159/20425>

Μουζάκης, Χ. (2006). ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ.8. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση ενηλίκων - Παραδείγματα και περιπτώσεις εφαρμογής. ΓΤΕΕ, Αθήνα. Ανακτήθηκε στις 27/1/2020 από :<http://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/2535/790.pdf>

Μουζάκης, Χ., Μπουρλετίδης, Κ., Μαγκλογιάννης, Η. & Μπουρλετίδης, Δ. (2009). Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών της Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και Ηπείρου. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 5, 195-209. Ανακτήθηκε στις 23/1/2021 από:

<https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/493>

Νικολακάκη, Μ. (2006, Μάρτιος-Απρίλιος). Παιδαγωγικές διαστάσεις της Δια Βίου Μάθησης: σχέση προγράμματος σπουδών, διδακτικών προσεγγίσεων και διεύρυνσης της συμμετοχής. Ανακοίνωση στα πρακτικά του Πανελλήνιου επιστημονικού συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή», Βόλος. Ανακτήθηκε στις 23/1/2021 από:

<http://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/782/138.pdf>

Οικονόμου, Χ. (2017). Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο πλαίσιο της μη τυπικής εκπαίδευσης και μάθησης: Διερεύνηση των απόψεων και στάσεων εκπαιδευομένων που συμμετείχαν

σε προγράμματα επιμόρφωσης/κατάρτισης εξ αποστάσεως/μικτής εκπαίδευσης του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ. *Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία*. Ανακτήθηκε στις 22/11/2021 από:

<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/11504>

Παντελίδης, Ι. (2008). Διερεύνηση των απόψεων των επιμορφούμενων εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδακτική πράξη (επιμόρφωση 'Β1 επιπέδου Τ.Π.Ε.') στην Περιφερειακή Ενότητα Πιερίας. ΕΑΠ, Πάτρα.

Πατέλη, Ο. (2008, Οκτώβριος). Η επίδραση των παραγόντων του σχολικού πλαισίου στις στάσεις των δασκάλων απέναντι στη χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη. Ανακοίνωση στα πρακτικά του 5ου Πανελλήνιου Συνεδρίου ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ. «Τ.Π.Ε. & Εκπαίδευση», Πειραιάς. Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από: <https://www.openbook.gr/5o-panellinio-synedrio-eeep-dtpe/>

Πηγουνάκη, Ε. (2018). Οι επιμορφωτικές ανάγκες των προϊσταμένων δημόσιων νηπιαγωγείων. Η περίπτωση των προϊσταμένων νηπιαγωγείων του νομού Ηρακλείου Κρήτης. ΕΑΠ, Πάτρα. Ανακτήθηκε στις 24/1/2020 από: <https://apothesis.eap.gr/handle/repo/39457>

Ρέλλος, Ν. (2006, Μάρτιος-Απρίλιος). Τυπική μάθηση ή σχολικές μαθησιακές διαδικασίες και δια βίου μάθηση. Ανακοίνωση στα πρακτικά του Πανελλήνιου επιστημονικού συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «ΔΙΑΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή», Βόλος. Ανακτήθηκε στις 24/1/2021 από: <https://www.openbook.gr/dia-viou-mathisi-gia-tin-anaptyxi-tin-apasxolisi-kai-tinkoinwnniki-synoxi-praktika-synedriou/>

Σαΐτης, Χ.Α. (1992). Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης θεωρία και πράξη, Αθήνα.

Σαραγά Α. (2014, Μάιος). Διλήμματα και προοπτικές για τη χρήση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση. Ανακοίνωση στα

Πρακτικά του Συνεδρίου "Νέος Παιδαγωγός", Αθήνα. Ανακτήθηκε στις από:

http://users.sch.gr/synedrio/Praktika_Synedriou_01_Synedrio_Neos_Paidagogos_2014.pdf

- Σέρρης, Σ., & Κουτρομάνος, Γ. (2013). Η επίδραση της επιμόρφωσης στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών για τους εκπαιδευτικούς Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση, 6 (1-2), 67-84.
Ανακτήθηκε στις 23/1/2021 από: <http://earthlab.uoi.gr/thete/index.php/thete/article/view/157>
- Σιδηροπούλου, Π. (2013). Εφαρμογή και αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας της επιμόρφωσης Β' επιπέδου στην εκπαίδευση: Απόψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης από το νομό Σερρών. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε στις 22/1/2021 από: <http://ikee.lib.auth.gr/record/134135>
- Σοφός, Α., Κώστας, Α., Παράσχου, Β., 2015. *Online εξ αποστάσεως εκπαίδευση*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/182> Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/182>
- Σπρίγκας, Κ. & Τσιμπήρης, Α. (2019). Εξ αποστάσεως Επιμόρφωση Δασκάλων. Εφαρμογή, Στατιστική Ανάλυση και Αποτίμηση. Ανοικτή Εκπαίδευση: το περιοδικό για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Εκπαιδευτική Τεχνολογία, 15(1), 241-267. DOI: <https://doi.org/10.12681/jode.19604>. Ανακτήθηκε στις 11/2/2021 από: <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/openjournal/article/view/19604/18147>
- Τατσίδης, Π., Αντωνίου, Π. & Μπεμπέτσος, Ε. (2010, Οκτώβριος). Η αυτεπάρκεια και το άγχος των εκπαιδευτικών αναφορικά με τη χρήση νέων τεχνολογιών στο Δημοτικό Σχολείο. Ανακοίνωση στα πρακτικά του 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ. «Το μέλλον της μάθησης», Πειραιάς. Ανακτήθηκε στις 5/11/2020 από: <https://www.openbook.gr/7o-panellinio-synedrio-eeep-dtpe/>
- Τίτης, Α. (2016). Ο ρόλος των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Η αξιοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Μάθησης Moodle σε προγράμματα επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών. ΕΑΠ, Πάτρα. Ανακτήθηκε στις 24/1/2021 από: <https://apothesis.eap.gr/handle/repo/33266>

- Τσίλης, Δ. (2018). Οι στάσεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την εκπαιδευτική χρησιμότητα και την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ.), Αθήνα, ΕΑΠ. Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από: <https://apothesis.eap.gr/handle/repo/39795>
- Τσολακίδης, Ι. & Μπότσογλου Κ. (2016, Απρίλιος). Αντιλήψεις εκπαιδευτικών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για την επαγγελματική τους ανάπτυξη και το ρόλο της επιμόρφωσης. Ανακοίνωση στα πρακτικά στο Διεθνές Συνέδριο Αλεξανδρούπολης: Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση, Οργάνωση, Διοίκηση, Διδακτικό Υλικό, Αναλυτικά Προγράμματα, Πάτρα. Ανακτήθηκε στις 6/2/2021 από: <https://docplayer.gr/115816326-Axiologisi-stin-ekpaideysi.html>
- Τσολακίδης, Κ., Φωκίδης Ε. & Βρατσάλης Κ. (2005). Η στάση των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας, στο Βρατσάλης Κ. (επιμ.), "Διδακτική εμπειρία και παιδαγωγική θεωρία", εκδόσεις Νήσος, ISBN 960-87489-6-8. Ανακτήθηκε στις 24/1/2021 από: https://www.researchgate.net/publication/287645596_E_stase_ton_ekpaideutikon_tes_Protobathmias_Ekpaideuses_stis_Technologies_tes_Plerophorias_kai_tes_Epikoinonias
- Χασάνδρα, Μ. & Γούδας, Μ. (2003). Κριτήρια εγκυρότητας και αξιοπιστίας στην ποιοτική – ερμηνευτική έρευνα. Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος, 2003, τόμος 2, 31-48. Ανακτήθηκε στις 8/5/2021 από <https://pseve.org/publications/yearbook/>
- Χατζηγιάννη, Α. (2008, Δεκέμβριος). Οργανισμός θεσμού σταθερής μορφής περιοδικής επιμόρφωσης. Ο.Ε.Π.Ε.Κ. Ανακτήθηκε στις 24/1/2021 από: http://www.oepek.gr/portal/index.php?option=com_content&view=article&id=52&Itemid=77

Χριστοδούλου, Ε. (2017). Η συμβολή του προγράμματος επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε. Β' επιπέδου στην εκπαιδευτική πράξη και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΕΑΠ, Ιωάννινα. Ανακτήθηκε στις 22/1/2021 από:
<https://apothesis.eap.gr/handle/repo/39344>

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

- Alea, L.A., Fabrea, M.F., Roldan, R.D.A., Farooqi, A.Z. (2020). Teachers' Covid-19 Awareness, Distance Learning Education Experiences and Perceptions towards Institutional Readiness and Challenges *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research* Vol. 19, No. 6, pp. 127-144, June 2020 :<https://doi.org/10.26803/ijlter>. Ανακτήθηκε στις 29/10/2020 από:
https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/63940962/2231-9550-1-PB_220200716-26844-rvacym.pdf?1594928101=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DTeachers_Covid_19_Awareness_Distance_Lea.pdf&Expires=1613332765&Signature=bNl9gxXM91N2PDroOdT~mVOiAUy-5xL
- Avalos, B. (2010). Teacher professional development in Teaching and Teacher Education over ten year, Teaching and Teacher Education. Ανακτήθηκε στις 5/11/2020 από:
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0742051X10001435>
- Cohen, L.& Manion, L. (2004). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Ertmer,P.A., Ottenbreit-Leftwich, A.T., Sadik, O., Sendurur, E. & Sendurur, P. (2012) Teacher beliefs and technology integration practices: A critical relationship, Computers & Education. Ανακτήθηκε στις 11/2/2021 από:
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0360131512000437>
- Kim,C., Kim, M., Lee, C., Spector, J.M., De Meester, K. (2012) Teacher beliefs and technology integration, Teaching and Teacher Education. Ανακτήθηκε στις 11/2/2021 από: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1000799>
- Robson, C. (2010). *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου*. (Β. Νταλάκου, & Κ. Βασιλάκου, Μεταφρ.) Αθήνα: Gutenberg
- Rogers, A. (1999). *Η Εκπαίδευση Ενηλίκων*. (Μ. Τ. Μαρία Παπαδοπούλου, Μεταφρ.) Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Samuel L. (2006, Μάρτιος-Απρίλιος). Δια Βίου Μάθηση και Ανθρώπινο Κεφάλαιο. Συνεισφορά στην Ανάπτυξη, την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ανακοίνωση στα πρακτικά του Πανελλήνιου επιστημονικού συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή «ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή», Βόλος. Ανακτήθηκε στις 5/11/2020

από: <https://www.openbook.gr/dia-viou-mathisi-gia-tin-anaptyxi-tin-apasxolisi-kai-tin-koinwniki-synoxi-praktika-synedriou/>

Sprott, R. (2018). *Factors that foster and deter advanced teachers' professional Development, Teaching and Teacher Education.*

Ανακτήθηκε στις 5/11/2020 από:

<https://www.semanticscholar.org/paper/Factors-that-foster-and-deter-advanced-teachers%E2%80%99Sprott/9e90680ec7e8402d9279254559945ec4d64038d4>

Tonduer, J., Braak, J., Sang, G., Voogt, J., Fisser, P., Ottenbriet-Leftwitch, A. (2011).

Preparing pre-service teachers to integrate technology in education: A synthesis of qualitative evidence. Computers & Education. Ανακτήθηκε στις 11/2/2021 από:

https://www.researchgate.net/profile/Miftachul_Huda4/post/Do-you-know-the-qualitative-researches-done-in-the-field-of-pre-service-teacher-education-specifically-related-to-practiceteaching/attachment/59d61ddc79197b807797b2b0/AS%3A273745799778314%401442277

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: «ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ»

ΤΙΤΛΟΣ: «Διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την αναγκαιότητα σχεδιασμού επιμορφωτικών προγραμμάτων ενσωμάτωσης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης».

Ημερομηνία:

Τόπος:

Άτομο που παίρνει τη συνέντευξη:

Άτομο που δίνει τη συνέντευξη:

Τόπος διεξαγωγής της συνέντευξης:

ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Φύλο;
2. Ποια είναι η ηλικία σας; (σε έτη)
3. Πόσα είναι τα έτη υπηρεσίας σας;
4. Σε ποια βαθμίδα της εκπαίδευσης υπηρετείτε;
5. Σε ποιο νομό υπηρετείτε;
6. Ποια είναι η ειδικότητά σας;
7. Ποιο είναι το επίπεδο εκπαίδευσής σας;
8. Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση ;
9. Ποιος είναι ο αριθμός των παιδιών σας;

Α) Στόχος της έρευνας:

Ο στόχος της διπλωματικής είναι να εντοπίσουμε και να ερευνήσουμε μέσω ημιδομημένων συνεντεύξεων τις απόψεις και οι στάσεις των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης συγκεκριμένης σχολικής μονάδας, αναφορικά με την αναγκαιότητα πραγματοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οποίες θα συμβάλλουν: α) στην επαγγελματική τους ανάπτυξη, β) στην εισαγωγή ψηφιακών και τεχνολογικών μέσων διδασκαλίας στην εκπαίδευση, γ) στην καθιέρωση της ανοιχτής μάθησης και δ) στην προσαρμογή των μαθησιακών αναγκών των εκπαιδευόμενων με τις προδιαγραφές της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που δεχθήκατε να συμμετάσχετε στην έρευνα αυτή. Καταρχάς να σας ενημερώσω ότι θα πρέπει να ζητήσω την άδεια σας για την ηχογράφηση της συνομιλίας και στη συνέχεια να σας διαβεβαιώσω ότι τα προσωπικά σας στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα. Μετά το τέλος αυτής της έρευνας, όλα τα δεδομένα θα καταστραφούν, καθώς αποτελούν υλικό αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα. Η συνέντευξη θα διαρκέσει περίπου 35 λεπτά.

A. Η ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- 1) Είναι σημαντικό για σας να γνωρίζετε πώς να χρησιμοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες;
- 2) Ποιες ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στον προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθατε να τις χρησιμοποιείτε;
- 3) Έχετε κάποια πιστοποίηση για την γνώση και χρήση των Τ.Π.Ε.; Ποια; Μπορείτε να μας πείτε πότε την αποκτήσατε;
- 4) Σε προπτυχιακό επίπεδο παρακολουθήσατε κάποιο μάθημα σχετικό με τη διδασκαλία με την χρήση των Τ.Π.Ε.;

B. Η ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ Τ.Π.Ε. ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- 5) Πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης; Στην διαδικασία της διδασκαλίας σας, αξιοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;
- 6) Ποιοι παράγοντες πιστεύετε, επηρεάζουν αρνητικά και ποιοι θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;
- 7) Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στην διδασκαλία; (Στάση διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για την χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου, κ.α.).
- 8) Αν θεωρήσουμε ότι η επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. ικανοποιεί κάποιες ανάγκες του εκπαιδευτικού, μπορείτε να πείτε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες (είναι οικονομικές, επαγγελματικές, κοινωνικές, προσωπικές); Ποιες από αυτές τις ανάγκες θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

9) Έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. (εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις) με την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των εκπαιδευτικών της μονάδας ;

10) Κατά την άποψή σας η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης δικών σας πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα αναφορικά με τα η χρήση Τ.Π.Ε. είναι σημαντικός παράγοντας για την επαγγελματική σας ανάπτυξη ;

Γ. ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε.

11) Ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Μπορείτε να αναφερθείτε συγκεκριμένα στο αντικείμενο και τα περιεχόμενα της επιμόρφωσης; Με ποιο τρόπο συνέβαλε στην προσωπική και την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

12) Κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ως ενήλικοι επιμορφούμενοι είναι πιθανόν να συναντήσατε εμπόδια ή δυσκολίες. Θα θέλατε να μας αναφέρετε τους πιο σημαντικούς για εσάς παράγοντες που σας δημιούργησαν εμπόδια ή δυσκολίες;

13) Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι το περιεχόμενο, η διάρκεια, η οργάνωση κλπ, ποια από αυτά θεωρείτε ότι είναι τα πιο σημαντικά για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό; Αναφερθείτε συγκεκριμένα.

14) Ποιους θεωρείτε ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σας σε προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε.;

15) Οι εμπειρίες σας από προηγούμενα επιμορφωτικά προγράμματα, που έχετε παρακολουθήσει, επηρέασαν τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Δ. ΑΝΑΓΚΕΣ / ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε.

- 16) Θεωρείτε ότι η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν την επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων;
- 17) Θεωρείτε ότι κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του/της εκπαιδευτικού υπάρχουν περίοδοι, όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη από επιμόρφωση; Αν ναι ποιοι κατά τη γνώμη σας;
- 18) Πώς θα αξιολογούσατε την επάρκεια των γνώσεών σας σχετικά με το περιεχόμενο των Νέων Τεχνολογιών; Θεωρείτε τον εαυτό σας επαρκή/ανεπαρκή... σε ποιο βαθμό... και σε ποια αντικείμενα;
- 19) Κατά τη γνώμη σας θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμόρφωσης ο τρόπος διδασκαλίας (οι διδακτικές προσεγγίσεις) των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.;
- 20) Στα πλαίσια της παρούσας φάσης της ζωής σας, ποια μορφή επιμορφωτικών προγραμμάτων θα επιλέγατε; (μικρής διάρκειας, μεγάλης διάρκειας, από απόσταση, κάποια άλλη μορφή) ;
- 21) Ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;
- 22) Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται σήμερα τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.; Πιστεύετε ότι είναι σημαντική η συμμετοχή με οποιοδήποτε τρόπο σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος (π.χ. καθορισμός στόχων, μαθησιακών περιεχομένων, διάρκειας, χρόνου και χώρου υλοποίησης κλπ);

Ε. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ Τ.Π.Ε.

- 23) Ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. θεωρείται ότι χρήζουν βελτίωσης;
- 24) Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια που αναφέρατε προηγούμενως;

25) Ποιες ενέργειες είστε διατιθέμενοι να κάνετε, προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

26) Ποια στοιχεία πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. περισσότερο ελκυστικά προς παρακολούθηση;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β :

ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΩΝ	
ΣΥΜΒΟΛΟ	ΣΗΜΑΣΙΑ
[...]	Παύση
...	Ατελείωτη φράση
Σ (αριθμός)	Άτομο που απαντά
ΕΡ	Ερευνήτρια
[διακοπή]	Διακοπή
[κουδούνι σχολείου]	Κουδούνι σχολείου

Συνέντευξη (1)

ΕΡ: Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που δεχτήκατε να συμμετάσχετε στην έρευνα αυτή. Καταρχάς να σας ενημερώσω ότι θα πρέπει να ζητήσω την άδειά σας για την ηχογράφηση της συνομιλίας και στη συνέχεια να σας διαβεβαιώσω ότι τα προσωπικά σας στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα. Μετά το τέλος αυτής της έρευνας όλα τα δεδομένα θα καταστραφούν, καθώς αποτελούν υλικό αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα. Η συνέντευξη θα διαρκέσει περίπου 35 λεπτά.

Σ(1): Ωραία, την έχετε την άδεια.

ΕΡ: Ευχαριστώ πολύ... Είναι σημαντικό για σας να γνωρίζετε πώς να χρησιμοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες;

Σ(1): Ναι, είναι πολύ σημαντικό.

ΕΡ: Ποιές ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στο προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθατε να τις χρησιμοποιείτε;

Σ(1): Εεεε... υπολογιστής, προτζέκτορας, εκτυπωτής και scanner.

ΕΡ: Έχετε κάποια πιστοποίηση για τη γνώση...;

Σ(1): Έμαθα από κάποια σεμινάρια...

ΕΡ: Ναι. Μάλιστα.

Σ(1): Και με δική μου πρωτοβουλία και... από επιμορφώσεις υπηρεσίας .

ΕΡ: Εεε....[διακοπή] σε προπτυχιακό επίπεδο παρακολουθήσετε κάποιο μάθημα σχετικό με τη διδασκαλία με τη χρήση των Τ.Π.Ε.;

Σ(1): Ναι, υπήρχε μάθημα ... «Κοινωνία της Πληροφορίας» και σχετικά θέματα.

ΕΡ: Πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην...;

Σ(1): Πολύ.

ΕΡ: Μάλιστα... στη διαδικασία της διδασκαλίας αξιοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες;

Σ(1): Ναι.

ΕΡ: Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;

Σ(1): Ε, ναι, γίνεται χρήση βίντεο ... ε ... γίνεται χρήση κάποιων αρχείων ήχου και εικόνas προς επεξεργασία και αφόρμηση.

ΕΡ: Μα... ωραία! Ποιοι παράγοντες πιστεύετε ότι επηρεάζουν αρνητικά και ποιοι θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;

Σ(1): Αρνητικά την επηρεάζει η άγνοια, όποιων εκπαιδευτικών έχουν άγνοια, δηλαδή, αυτοί που δεν, αυτοί φοβούνται. Θετικά, νομίζω ότι, αυτοί που ήδη κάνουν χρήση των τεχνολογιών βλέπουν το όφελος και λειτουργεί πολλαπλασιαστικά ... αυτό.

ΕΡ: Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με τον καινοτόμο, με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία; (στάση διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για τη χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου κ.α.)

Σ(1): Θες να επαναλάβεις;

ΕΡ: Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με τον καινοτόμο, με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία; (στάση της διεύθυνσης του σχολείου, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για τη χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου, γενικότερα). Υπάρχει ενδιαφέρον; Εε...

Σ(1): Υπάρχει ενδιαφέρον και, άμα υπήρχε περισσότερη διευκόλυνση, σίγουρα θα υπήρχε περισσότερο ενδιαφέρον. Εεε ... το, οι τεχνολογίες της πληροφορίας εμπλέκονται όλο και περισσότερο και θα πρέπει να εμπλέκονται.

ΕΡ: Αν θεωρήσουμε ότι η επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. ικανοποιεί κάποιες ανάγκες του εκπαιδευτικού μπορείτε να πείτε ποιές είναι αυτές οι ανάγκες (είναι οικονομικές, επαγγελματικές και κοινωνικές προσωπικές) και ποιές από αυτές τις ανάγκες θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(1): Προσωπικές και επαγγελματικές είναι, κυρίως...

ΕΡ: Μάλιστα...

Σ(1): Εεε ... την προσωπική ανάπτυξη την επηρεάζει, μέσω της βελτίωσης της καθημερινότητας, λόγω των Τ.Π.Ε., εεε, και λόγω της καλής χρήσης των πολυμέσων, γιατί υπάρχει και η κακή χρήση, βέβαια.

ΕΡ: Έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. (εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις) με την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των εκπαιδευτικών της μονάδας;

Σ(1): Ναι...

ΕΡ: Μπορείτε να αναφέρετε κάποιες από αυτές;

Σ(1): Ε, η σχολική σύμβουλος... από αυτό που θυμάμαι τώρα. Η σχολική σύμβουλος αλλά και κάποια σεμινάρια στο Π.Ε.Κ. στην Καβάλα.

ΕΡ: Ωραία... Κατά την άποψή σας, η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης δικών σας πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα αναφορικά με τη χρήση των Τ.Π.Ε., είναι σημαντικός παράγοντας για την επαγγελματική τους ανάπτυξη;

Σ(1): Είναι και πρέπει να διευκολυνθεί αυτό το πράγμα εεε... να διευκολυνθούν, δηλαδή οι αυτόνομες πρωτοβουλίες, γιατί εκεί σκαλώνουν.

ΕΡ: Ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Μπορείτε να αναφερθείτε συγκεκριμένα στο αντικείμενο και τα περιεχόμενα της επιμόρφωσης; Με ποιο τρόπο συνέβαλε στην προσωπική και την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(1): Ναι, το τελευταίο οργανωμένο, η τελευταία οργανωμένη επιμόρφωση ήταν το επίπεδο 2 Τ.Π.Ε. που έγινε ενδοϋπηρεσιακά. Τα οφέλη που αποκόμισα ήταν πάρα πολλά και πάρα πολύ καλά. Δεν έγινε χρήση τόσο πολύ των όσων διδαχθήκαμε αλλά, νομίζω ότι, είναι στο χέρι και στο χέρι του καθενός να τα αξιοποιήσει αυτά τα εργαλεία.

ΕΡ: Κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ως ενήλικοι επιμορφούμενοι είναι πιθανόν να συναντήσετε εμπόδια ή δυσκολίες. Θα θέλατε να μας αναφέρετε τους πιο σημαντικούς για εσάς παράγοντες που σας δημιούργησαν εμπόδια ή δυσκολίες;

Σ(1): Τα εμπόδια και δυσκολίες ήταν ο χρόνος, γιατί πρέπει να αφιερώσεις πολύ χρόνο επάνω στο καινούργιο αυτό... σχετικά καινούργιο διδακτικό αντικείμενο. Εεε, και βέβαια αυτή καθεαυτή η χρήση των πολυμέσων, γιατί απαιτεί χρόνο και πολλή επιμονή στο να μάθεις καλά την χρήση των πολυμέσων αυτών.

ΕΡ: Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι το περιεχόμενο, η διάρκεια, η οργάνωση κλπ. Ποια από αυτά θεωρείτε ότι είναι τα πιο σημαντικά για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό; Αναφερθείτε συγκεκριμένα.

Σ(1): Το πιο σημαντικό είναι η προσαρμογή, υπάρχουν οι πλατφόρμες αυτές. Εεε υπάρχουν τα σενάρια, υπάρχουν δηλαδή χίλια δυο πράγματα. Το πιο σημαντικό είναι να προσαρμοστεί το καθετί στη διδακτική διαδικασία.

ΕΡ: Ποιους θεωρείται ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σας σε προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε.;

Σ(1): Τους σημαντικότερους λόγους;

ΕΡ: Ναι...

Σ(1): Είναι η εξέλιξη, η συμμετοχή στα προγράμματα αυτά, είναι η συμμετοχή στην εξέλιξη και στα καινοτόμα προγράμματα που έρχονται και θα έρχονται.

ΕΡ: Οι εμπειρίες σας από προηγούμενα επιμορφωτικά προγράμματα που έχετε παρακολουθήσει, επηρέασαν τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων Τ.Π.Ε.;

Σ(1): Επηρέασαν πάρα πολύ στην καθημερινότητα στην τάξη μέσα, που το θεωρώ πολύ σημαντικό αλλά και σε κάποια διαδραστικά προγράμματα που έγιναν και σε κάποιες συμμετοχές σε εξ αποστάσεως πλατφόρμες και τα λοιπά.

ΕΡ: Θεωρείτε ότι η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν την επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο των μορφωτικών προγραμμάτων στο μέλλον;

Σ(1): Και να λειτουργήσουν πολλαπλασιαστικά μάλιστα, γιατί τα θεωρώ λίγα. Χρειάζονται περισσότερα.

ΕΡ: Θεωρείτε ότι κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του/της εκπαιδευτικού υπάρχουν περίοδοι όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη από επιμόρφωση; Αν ναι, ποιοι είναι κατά τη γνώμη σας ;

Σ(1): Επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. ;

ΕΡ: Ναι.

Σ(1): Ναι, πάντα θα υπάρχει γιατί πάντα γίνεται, πάντα υπάρχει εξέλιξη και πάντα πρέπει να υπάρχει.

ΕΡ: Πώς θα αξιολογούσατε την επάρκεια των γνώσεών σας σχετικά με το περιεχόμενο των Νέων τεχνολογιών; Θεωρείτε τον εαυτό σας επαρκή/ανεπαρκή ...σε ποιο βαθμό ...και σε ποια αντικείμενα ;

Σ(1): Σε ένα μέσο επίπεδο. Στα επίπεδα της καθημερινότητας και στις καθημερινές χρήσεις, τώρα σαν διευθυντής μιλάω...

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(1): Επαρκή, αλλά το αντικείμενο είναι σχεδόν άπειρο για αυτούς που δεν έχουν τελειώσει πληροφορική. Τέλος πάντων, οπότε πάντα υπάρχει το περιθώριο περισσότερης ενασχόλησης.

ΕΡ: Κατά τη γνώμη σας, θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμόρφωσης ο τρόπος διδασκαλίας, οι διδακτικές προσεγγίσεις των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.;

Σ(1): Ναι, πολύ, πολύ, γιατί είναι σχεδόν βιωματικό το μάθημα και αυτό είναι το ζητούμενο.

ΕΡ: Στα πλαίσια της παρούσας φάσης της ζωής σας ποια μορφή επιμορφωτικών προγραμμάτων θα επιλέγατε (μικρής διάρκειας, μεγάλης διάρκειας, από απόσταση, κάποια άλλη μορφή);

Σ(1): Λόγω του κορονοϊού, βέβαια, από απόσταση αλλά νομίζω ότι και η δια ζώσης διαδικασία είναι πάρα πολύ σημαντική. Μακάρι να μπορούσε να είναι ένα μεικτό σύστημα.

ΕΡ: Ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(1): Τον καταλληλότερο φορέα;

ΕΡ: Ναι.

Σ(1): Α.... τα τμήματα και σχολές Πληροφορικής.

ΕΡ: Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται σήμερα τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.; Πιστεύετε ότι είναι σημαντική η συμμετοχή με οποιοδήποτε τρόπο σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος;

Σ(1): Η ερώτηση...

ΕΡ: Θα πρέπει να καθορίζουμε αν μπορούμε να συμμετέχουμε στον καθορισμό στόχων στα μαθησιακά περιεχόμενα στη διάρκεια, στο χρόνο, το χώρο υλοποίησης ;

Σ(1): Ναι, ναι, ναι. Η οποιαδήποτε, όσο περισσότερη εμπλοκή συμβαίνει τόσο το καλύτερο.

ΕΡ: Ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης;

Σ(1): Ποια σημεία;

ΕΡ: Ναι.

Σ(1): Αυτό που είπα και πριν, η προσαρμοστικότητα στο γνωστικό μας αντικείμενο. Αυτό χρειάζεται βελτίωση, δηλαδή, να γίνει πιο εξειδικευμένο. Γιατί δε μπορούμε να είμαστε γνώστες όλης της επιστήμης. Είναι πολύ σημαντικό να είναι εξειδικευμένο επάνω στο διδακτικό αντικείμενο, για τα Δημοτικά μιλάω. Αντίστοιχα, στη Δευτεροβάθμια να είναι προσαρμοσμένο εκεί και το καθεξής.

ΕΡ: Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια που αναφέρονται προηγουμένως; Σε προηγούμενη ερώτηση που σας τέθηκε.

Σ(1): Να προσαρμοστεί η διδασκαλία πάνω σε αυτό το πράγμα. Να εστιάσει εκεί, δηλαδή.

ΕΡ: Ποιες;

Σ(1): Με εξειδικευμένα προγράμματα, τέτοια.

ΕΡ: Ποιες ενέργειες είστε διατεθειμένοι να κάνετε προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(1): Να προτείνω...εεε...

ΕΡ: Και σε επίπεδο σχολικής μονάδας, αλλά και γενικότερα.

Σ(1): Ενδοσχολικές, ναι και ενδοσχολικές επιμορφώσεις μέσω του...του εκπαιδευτικού της Πληροφορικής ή κάποιου πιστοποιημένου παράγοντα. Τέλος πάντων, αλλά και προτάσεις προς τη συντονίστρια εκπαιδευτικού έργου για αντίστοιχα προγράμματα.

ΕΡ: Και ποια στοιχεία πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. περισσότερο ελκυστικά προς παρακολούθηση;

Σ(1): Αυτό που ανέφερα και πριν, να είναι προσαρμοσμένα πάνω στη διδακτική πράξη.

ΕΡ: Ωραία, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τη συμμετοχή. Αν θέλετε να σας στείλουμε κάποια αποτελέσματα από την έρευνά μας, θα επικοινωνήσουμε στο email

Σ(1): Καλοσύνη σας.

ΕΡ: ...που θα σας στείλω.

Σ(1): Ωραία...

ΕΡ: Ωραία. Ευχαριστώ πολύ. Καλή σας συνέχεια.

Συνέντευξη (2)

ΕΡ: Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που δεχτήκατε να συμμετάσχετε στην έρευνα αυτή. Καταρχάς να σας ενημερώσω ότι θα πρέπει να ζητήσω την άδειά σας για την ηχογράφηση της συνομιλίας και, στη συνέχεια, να σας διαβεβαιώσω ότι τα προσωπικά σας στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα, μετά το τέλος αυτής της έρευνας όλα τα δεδομένα θα καταστραφούν καθώς αποτελούν υλικό αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα. Η συνέντευξη θα διαρκέσει περίπου 35 λεπτά.

Σ(2): Ωραία.

ΕΡ: Γεια σας, εεεε ...να ξεκινήσουμε λοιπόν τις ερωτήσεις. Εεε είναι σημαντικό για σας να γνωρίζετε πώς να χρησιμοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες;

Σ(2): Είναι πάρα πολύ σημαντικό. Ναι, ιδιαίτερα αυτήν την εποχή που η τεχνολογία έχει προχωρήσει, έχει εξελιχθεί πάρα πολύ και έχει μπει ήδη και μέσα στην εργασία μας και στην τάξη μας.

ΕΡ: Ποιες ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στον προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθατε τις χρησιμοποιείτε;

Σ(2): Εεε.... τηλεόραση, ραδιόφωνο και εεε.... κατά κύριο λόγο υπολογιστή, laptop, ναι, εεε. Έχω μάθει να τις χρησιμοποιώ και από μόνη μου, αλλά έχουμε κάποια και πτυχία Πληροφορικής.

ΕΡ: Έχετε κάποια πιστοποίηση για τη γνώση και χρήση των Τ.Π.Ε.; Ποια; Μπορείτε να μας πείτε πώς την αποκτήσατε;

Σ(2): Εεε ναι... Έχω κάνει, έχω επιμορφωθεί στο επίπεδο Β1 της επιμόρφωσης του Υπουργείου Παιδείας, χωρίς να έχω πάρει ακόμη πιστοποίηση, διότι δεν έχουν γίνει ακόμη εξετάσεις και έχω το πτυχίο του ECDL, το οποίο το έχω πάρει το 2011 .

ΕΡ: Σε προπτυχιακό επίπεδο, παρακολουθήσατε λοιπόν κάποιο μάθημα σχετικό με τη διδασκαλία με τη χρήση των Τ.Π.Ε.;

Σ(2): Ναι, στο Παιδαγωγικό που ήμουν έχουμε κάνει και Πληροφορική και μαθήματα Πληροφορικής, αλλά έχω και ένα σεμινάριο το οποίο αφορά το διαδραστικό πίνακα.

ΕΡ: Πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης; Στην διαδικασία της διδασκαλίας σας αξιοποιείτε τις Νέες τεχνολογίες; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;

Σ(2): Θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό να αξιοποιηθούν οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία μας διότι γίνεται το μάθημα πιο ελκυστικό και ενδιαφέρον για τα παιδιά, αλλά και ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει διάφορα εργαλεία που θα είναι χρήσιμα για τη δουλειά του και για την καλύτερη διδασκαλία του. Κάποιες τεχνολογίες τις οποίες χρησιμοποιώ εγώ είναι ο προτζέκτορας, ο υπολογιστής εεε αντίστοιχα τα laptop, ο διαδραστικός με διάφορα λογισμικά.

ΕΡ: Ποιοι παράγοντες πιστεύετε επηρεάζουν αρνητικά και θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;

Σ(2): Δεν καταλαβαίνω εδώ...[διακοπή] Πιστεύω ότι, για να χρησιμοποιηθούν και να αξιοποιηθούν σωστά του Τ.Π.Ε. θα πρέπει να υπάρξει μία σχετική επιμόρφωση προς τους εκπαιδευτικούς και θα πρέπει επίσης να υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός και στην τάξη και γενικά στο σχολείο, όπως το διαδίκτυο, υπολογιστής, διαδραστικός πίνακας και τα σχετικά.

ΕΡ: Ποια είναι η σχέση με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία; (στάση διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για την χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου κ. α);

Σ(2): Γενικά το σχολείο μου είναι πάρα πολύ εκσυγχρονισμένο, είναι πάρα πολύ καλό και χρησιμοποιεί κατά κόρον τα μέσα τεχνολογίας. Εεε φυσικά, μας ενημερώνουν συνέχεια για επιμορφώσεις και δίνει άδειες για επιμορφώσεις και γενικά ο σύλλογος είναι πολύ υπέρ της τεχνολογίας, έχουμε όλα τα τεχνολογικά μέσα που θα μπορούσε να έχει μία εεε... σχολική μονάδα.

ΕΡ: Αν θεωρήσουμε ότι, η επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. ικανοποιεί τις ανάγκες του εκπαιδευτικού, μπορείτε να πείτε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες (είναι οικονομικές, επαγγελματικές, κοινωνικές, προσωπικές;)

Σ(2): Θεωρώ ότι είναι και επαγγελματικές ...

ΕΡ: Ναι...

Σ(2): ...και κοινωνικές.

ΕΡ: Από αυτές τις ανάγκες θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική σας ανάπτυξη σαν εκπαιδευτικός;

Σ(2): Οι επαγγελματικές πιο πολύ, ναι.

ΕΡ: Μάλιστα. Έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε., εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις με την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των εκπαιδευτικών της μονάδας;

Σ(2): Ναι, έχω λάβει μέρος σε πολλά σεμινάρια και συμβουλευτική.

ΕΡ: Ωραία. Κατά την άποψή σας, η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης δικών σας πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα αναφορικά με τη χρήση τους, είναι σημαντικός παράγοντας για την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(2): Βέβαια, θεωρώ ότι πάρα πολύ σημαντικό.

ΕΡ: Ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Και, αν έχετε παρακολουθήσει κάποια, μπορείτε να μας αναφέρετε συγκεκριμένα το αντικείμενο και τα περιεχόμενα της επιμόρφωσης;

Σ(2): Έχω επιμορφωθεί στο Β1 επίπεδο που έχει διεξαχθεί από το Υπουργείο Παιδείας, εεε... ναι.

ΕΡ: Αυτό, θεωρείτε ότι, συνέβαλε στην προσωπική και την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(2): Ως ένα βαθμό, ναι αλλά θεωρώ ότι, θα ήθελα να πάρω παραπάνω πράγματα και να επιμορφωθώ σε ακόμα πιο σημαντικά πράγματα για τη δουλειά μας και όχι να μείνουμε μόνο σε ένα Φωτόδεντρο και, εγώ δεν ξέρω σε ποια άλλη εφαρμογή, λίγο να εκσυγχρονιστούν παραπάνω.

ΕΡ: Κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ως ενήλικοι επιμορφούμενοι, είναι πιθανόν να συναντήσετε εμπόδια ή δυσκολίες. Θα θέλατε να μας αναφέρετε τους πιο σημαντικούς για εσάς, παράγοντες που σας δημιούργησαν εμπόδια ή δυσκολίες;

Σ(2): Ε, ναι, καταρχάς είναι το στήσιμο όλης αυτής της τεχνολογία, πώς θα συνδέσω τα τεχνολογικά μέσα, πώς θα κατεβάσω τα λογισμικά, πώς θα το διαχειριστώ και ό,τι

χρειάζεται μία σχετική προετοιμασία για να μπορέσω να τα χρησιμοποιήσω στη δουλειά μου.

ΕΡ: Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων της είναι το περιεχόμενο, η διάρκεια, η οργάνωση και τα λοιπά και από αυτά ποια θεωρείτε ότι, είναι τα πιο σημαντικά για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό. Αναφερθείτε συγκεκριμένα.

Σ(2): Εεε... θεωρώ ότι πολύ σημαντικό, καταρχήν, ναι, είναι το περιεχόμενο έτσι ώστε, πρέπει να είναι τόσο συνοπτικό, αλλά ταυτόχρονα και ελκυστικό για τον επιμορφούμενο... εεε...για να του τραβήξει το ενδιαφέρον και να το παρακολουθήσει, να έχει σωστή οργάνωση, δηλαδή να έχει και δραστηριότητες και πρακτική, να έχει βιωματική μάθηση και, επίσης, εντάξει διάρκεια, θεωρώ ότι είναι σημαντική μεν, αλλά θεωρώ ότι, όσο πιο πολύ κρατάει ένα πρόγραμμα τόσο πιο πολύ σπουδαία πράγματα μπορείς να μάθεις.

ΕΡ: Ναι. Ποιους θεωρείτε ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε.; Τι σας παρακινεί ώστε να συμμετέχετε σε κάτι τέτοιο;

Σ(2): Καταρχήν, η επαγγελματική ανάπτυξη, οτιδήποτε έχει να κάνει με τη δουλειά μου και για προσωπική ανάπτυξη και ανέλιξη.

ΕΡ: Η εμπειρία σας, από προηγούμενα επιμορφωτικά προγράμματα που έχετε παρακολουθήσει, επηρέασε τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(2): Ναι, βέβαια, γιατί μου ανέπτυξε το ενδιαφέρον να αρχίσω να ψάχνω λίγο παραπάνω πράγματα για την τεχνολογία και να τα χρησιμοποιώ κατά κόρον στη διδασκαλία μου.

ΕΡ: Θεωρείτε ότι η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν στην επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο μορφωτικών προγραμμάτων στο μέλλον;

Σ(2): Βέβαια, έτσι ώστε, ναι, να μπορεί να αναπτυχθεί έτσι και η κοινωνικοποίηση των παιδιών και των εκπαιδευτικών.

ΕΡ: Θεωρείτε ότι, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του/της εκπαιδευτικού υπάρχουν περιόδοι όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη από τη μόρφωση; Αν ναι, ποιοι κατά τη γνώμη σας;

Σ(2): Θεωρώ ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του εκπαιδευτικού θα πρέπει να υπάρχει επιμόρφωση σε όλα τα στάδια της επαγγελματικής του ζωής, εμ, ναι ... και αν βρίσκεται είτε στην αρχή, είτε στη μέση, είτε στο τέλος.

ΕΡ: Πώς αξιολογείτε την επάρκεια των γνώσεών σας σχετικά με το περιεχόμενο των νέων τεχνολογιών και αν μπορείτε να μου πείτε αν ο εαυτός σας είναι επαρκής... ανεπαρκής... σε ποιο βαθμό... και σε ποια αντικείμενα;

Σ(2): Ως ένα βαθμό θεωρώ ότι, κατέχω κάποιες γνώσεις στις Νέες Τεχνολογίες, αλλά επειδή η τεχνολογία εξελίσσεται σε τόσο μεγάλο βαθμό θα ήθελα παραπάνω επιμόρφωση και θεωρώ ότι σχεδόν πάντα νιώθω ανεπαρκής στην τόσο μεγάλη εξέλιξη που υπάρχει.

ΕΡ: Κατά τη γνώμη σας, θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμόρφωσης ο τρόπος διδασκαλίας (οι διδακτικές προσεγγίσεις) των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.;

Σ(2): Ναι, θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ χρήσιμο να υπάρξει μία επιμόρφωση διότι τα Τ.Π.Ε. πρέπει να υπάρχουν μέσα στην τάξη μας, υπάρχουν μέσα στη σχολική μονάδα και είναι καλό να αξιοποιηθούν για την καλύτερη διδασκαλία .

ΕΡ: Στα πλαίσια της παρούσας φάσης στη ζωή σας ποια μορφή επιμορφωτικών προγραμμάτων θα επιλέγατε; (μικρής διάρκειας, μεγάλης διάρκειας, από απόσταση κάποια άλλη μορφή);

Σ(2): Θα με ενδιέφερε να είναι από απόσταση και μεγάλης διάρκειας.

ΕΡ: Ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.; Μπορεί να γίνει και ενδοσχολικά, μπορεί να γίνει από

Σ(2): Θεωρώ ότι, από πανεπιστημιακούς φορείς και από το Υπουργείο Παιδείας.

ΕΡ: Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται σήμερα τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.; Πιστεύετε ότι, είναι σημαντική η συμμετοχή με οποιοδήποτε τρόπο σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την

αξιολόγηση του προγράμματος (καθορισμός στόχων, μαθησιακών περιεχομένων, διάρκειας χρόνου και χώρου υλοποίησης);

Σ(2): Θεωρώ ότι, τα επιμορφωτικά προγράμματα που γίνονται στις Τ.Π.Ε. είναι λίγο ανεπαρκή και θα πρέπει λίγο, με κάποιο τρόπο, να εμπλουτιστούν και να εκσυγχρονιστούν. Επίσης, θα πρέπει να αφορούν πιο πολύ τη βιωματική μάθηση και να αφορούν, επίσης, και την πραγματική κατάσταση που υπάρχει στα σχολεία με τα μέσα που έχουμε και με τα μέσα που μπορούμε να αξιοποιήσουμε για τη διδασκαλία μας. Ε, φυσικά ναι, κάποια διδακτικά σεμινάρια θα έπρεπε να γίνονται με τα μαθήματα των Τ.Π.Ε., έτσι ώστε να ξέρει ο εκπαιδευτικός πώς θα αξιοποιήσει αυτά τα μέσα για τη διδασκαλία σε οποιοδήποτε μάθημα και αν κάνει.

ΕΡ: Οπότε, θεωρείτε σημαντική τη συμμετοχή στην οργάνωση ενός επιμορφωτικού προγράμματος.

Σ(2): Ναι, βέβαια, βέβαια.

ΕΡ: Ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης;

Σ(2): Εεεε...

ΕΡ: Αν αναλογιστούμε και την προηγούμενη ερώτηση που...

Σ(2): Ναι ..

ΕΡ: ...σας έκανα...

Σ(2): Ποια σημεία; Ναι θεωρώ ότι, πρέπει εκσυγχρονιστούν λίγο τα λογισμικά, εεε, ναι, ίσως και να χρησιμοποιηθούν νέα λογισμικά, όχι μόνο να αφορούν παιδιά αλλά και τον ίδιο τον εκπαιδευτικό έτσι ώστε να μπορεί να προετοιμαστεί για τη διδασκαλία του.

ΕΡ: Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια που αναφέρατε προηγουμένως;

Σ(2): Με εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων. Εεεε, να εκσυγχρονιστούν να δημιουργηθούν και νέα ίσως προγράμματα και να δοθεί η ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να τα αξιοποιήσουν και να επιμορφωθούν πάνω σε αυτά.

ΕΡ: Ποιες ενέργειες είστε διατεθειμένοι να κάνετε προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.; Πού μπορείτε να συμμετάσχετε; Με ποιον τρόπο;

Σ(2): Εγώ, συνέχεια, επειδή μου αρέσει η δια βίου μάθηση, συνέχεια προσπαθώ να βελτιώνομαι οπότε, συνεχώς παίρνω μέρος σε διάφορα σεμινάρια προκειμένου να βελτιώσω τον εαυτό μου στις τεχνολογίες αυτές.

ΕΡ: Ποια πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. περισσότερο ελκυστικά προς παρακολούθηση;

Σ(2): Εεεε, να συμβαδίζουν με την πραγματικότητα και με τη σχολική μονάδα και με το εκπαιδευτικό αντικείμενο αλλά και την βιωματική μάθηση.

ΕΡ: Ωραία σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο που διαθέσατε. Αν θέλετε να σας αποσταλούν αποτελέσματα της έρευνας μας, θα επικοινωνήσετε στο email που σας έχω δώσει.

Σ(2): Πολύ ωραία. Ευχαριστώ.

ΕΡ: Καλή σας συνέχεια.

Σ(2): Επίσης.

Συνέντευξη (3)

ΕΡ: Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που δεχτήκατε να συμμετάσχετε στην έρευνα αυτή. Καταρχάς, να σας ενημερώσω ότι, θα πρέπει να ζητήσω την άδεια στην ηχογράφηση της συνομιλίας και, στη συνέχεια, να επιβεβαιώσω ότι, τα προσωπικά στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα, μετά το τέλος αυτής της έρευνας όλα τα δεδομένα θα καταστραφούν καθώς αποτελούν υλικό αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα και ότι η συνέντευξη θα διαρκέσει περίπου 35 λεπτά. Γεια σας.

Σ(3): Γεια σας.

ΕΡ: Να ξεκινήσουμε με την πρώτη ερώτηση. Είναι σημαντικό για εσάς να γνωρίζετε πώς τα χρησιμοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες;

Σ(3): Πολύ σημαντικό.

ΕΡ: Ποιες ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στον προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθατε να τις χρησιμοποιείτε;

Σ(3): Λοιπόν, υπολογιστές, τηλέφωνο. Το τηλέφωνο από μόνη μου, υπολογιστές με αυτό, πώς το λένε αυτό που κάνουμε;

ΕΡ: Επιμόρφωση.

Σ(3): Επιμόρφωση, επιμόρφωση.

ΕΡ: Έχετε κάποια πιστοποίηση; Μόλις τώρα το είπατε...

Σ(3): Αυτό, μόλις τώρα το είπα ...

ΕΡ: Για τη γνώση και χρήση των Τ.Π.Ε.;

Σ(3): Και το απέκτησα το 2015, τότε πήρα την πιστοποίηση αυτή.

ΕΡ: Σε προπτυχιακό επίπεδο

Σ(3): Αυτό, τίποτα, αυτό δε με αφορά γιατί είμαι πολύ μεγάλη σε ηλικία .

ΕΡ: Δεν είχατε ...

Σ(3): Όχι ...

ΕΡ: Δηλαδή όντως δεν είχατε την...

Σ(3): Ναι.

ΕΡ: ...την επαφή. Ωραία. Πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης; Στη διαδικασία της διδασκαλίας σας αξιοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες; Έχετε να μου αναφέρετε κάποια παραδείγματα;

Σ(3): Κοίτα να δεις, εγώ, την ερώτηση την καταλαβαίνω ότι η αξιοποίηση αυτή γίνεται σχετικά με αργούς ρυθμούς, πέρα από την πιστοποίηση που είχαμε πάρει κι όλα αυτά. Μόνο το τελευταίο διάστημα, λόγω covid, λόγω συνθηκών, έχουμε επιταχύνει, προσπαθούμε, αλλά μόνο όσον αφορά το μάθημα μας, αυτό που πρέπει...

ΕΡ: Ξεκάθαρα.

Σ(3): ...να γίνει, αναγκαστικά και μόνο. Αυτό.

ΕΡ: ... για τη διευκόλυνση του μαθήματος...;

Σ(3): Ναι , ναι .

ΕΡ: Ποιοι παράγοντες, πιστεύετε, επηρεάζουν αρνητικά και θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;

Σ(3): Ωχ...

ΕΡ: Αν ας πούμε οι ελλειπείς γνώσεις των εκπαιδευτικών, ο χρόνος ή η υποδομή στο σχολείο;

Σ(3): Λοιπόν, καταρχάς...[χτύπημα τηλεφώνου]

ΕΡ: Συγγνώμη για τη διακοπή...

Σ(3): Ναι.

ΕΡ: Είμαστε στην ερώτηση ποιοι παράγοντες...

Σ(3): Πείτε μου ...

ΕΡ: ...πιστεύετε ότι επηρεάζουν αρνητικά και ποιοι θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. ;

Σ(3): Κοίταξε, θετικά και αρν... αυτή λίγο με μπερδεύει ως ερώτηση, για να είμαι ειλικρινής.

ΕΡ: Ναι, πριν τη διακοπή προσπάθησα να λίγο να σας βοηθήσω ότι ...

Σ(3): Χμμ...

ΕΡ: Είτε λόγοι παιδαγωγικοί, ας πούμε ή η επιμόρφωση στους εκπαιδευτικούς αν είναι ελλιπής, ή ίδιοι αν ενδιαφέρονται.

Σ(3): Κοίταξε, οι στόχοι που έχουν τεθεί σε αυτό εδώ είναι, όντως, πολύ φιλόδοξοι και αυτό είναι ένα θετικό κομμάτι. Το αρνητικό κομμάτι όμως είναι ότι, πρέπει να βασιστούμε μόνο σε εμάς .Πώς να σου πω...

ΕΡ: Δεν προσφέρεται, θεωρείτε, η κατάλληλη βοήθεια...;

Σ(3): Ναι, ναι.

ΕΡ: ...από παρά..., από φορείς...;

Σ(3): Εεε, χρειάζεται, δηλαδή, πώς να στο πω;... Αυτή η προσωπική προσπάθεια που καταβάλλουμε, αν και αυτό το έχω δει ότι μπορώ να το πω και κάπου αλλού, το νιώθω πολύ έντονα σε όλο αυτό το ερωτηματολόγιο.

ΕΡ: Χμμ...

Σ(3): Ότι είναι η προσωπική προσπάθεια που πρέπει να κάνουμε για αυτοβελτίωση, δεν βοηθιόμαστε πουθενά αλλού. Αυτό.

ΕΡ: Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία; (στάση της διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για τη χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου, κ.α.); [άνοιγμα πόρτας, ακούγονται συνομιλίες].

Σ(3): Λοιπόν, ποια είναι η στάση του σχολείου ... είναι όπως είναι σε όλα τα σχολεία. Έχουμε όλα αυτά, κάθε τάξη έχει τον υπολογιστή της, την τηλεόρασή της, διαδραστικό πίνακα. Ως εκεί. Σεμινάρια και οτιδήποτε άλλο δεν έχουμε, εκτός από αυτό, να μην πω γιατί μπορεί να με ρωτήσει και παρακάτω, που συνέβη πάλι λόγο covid. Αυτό.

ΕΡ: Αν θεωρήσουμε ότι, η επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. ικανοποιεί κάποιες ανάγκες του εκπαιδευτικού, μπορείτε να πείτε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες (είναι οικονομικές, επαγγελματικές, κοινωνικές, προσωπικές) και ποιες από αυτές τις ανάγκες θεωρείτε ότι, επηρεάζουν την επαγγελματική σας ανάπτυξη; [συνομιλίες]

Σ(3): Αν θεωρήσουμε ότι, η επιμόρφωση των Τ.Π.Ε. ... και εδώ πάλι ... την επαγγελματική μου ανάπτυξη ... είναι οικονομικές, μάλιστα, εεε... Τι να σου πω τώρα; Ότι είναι λίγο, λόγω συνθηκών, να μείνω στο οικονομικό, ότι είναι πολύ δύσκολο να κάνουμε περαιτέρω επιμόρφωση λόγω της κρίσης. Δεν ξέρω αν η απάντηση αυτή είναι η σωστή που πρέπει να σου δώσω, την επαγγελματική μου ανάπτυξη...

ΕΡ: Αν γνωρίζετε, αν επιμορφωθείτε στις Νέες Τεχνολογίες, θεωρείτε θα σας βοηθήσει στην επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(3): Σίγουρα, σίγουρα όλο αυτό. Και αν έχω λάβει μέρος...;

ΕΡ: Έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. (εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις);

Σ(3): Ναι, ναι, το μόνο που έχει γίνει, όπως προανέφερα, ήταν τώρα, λόγω κορονοϊού, το σεμινάριο που μας έκανε σύμβουλος, ένα ολιγόωρο ... ολιγόωρο...

ΕΡ: Οπότε, ήταν ...;

Σ(3): Ναι ... αυτό, αυτό.

ΕΡ: ...με την ενεργό συμμετοχή των εκπαιδευτικών εδώ της περιοχής;

Σ(3): Όλων.

ΕΡ: Κατά την άποψη σας, η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα, αναφορικά με τη χρήση των Τ.Π.Ε. [χτύπημα τηλεφώνου] [διακοπή]

ΕΡ: Κατά την άποψη σας, η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα, αναφορικά με τη χρήση των Τ.Π.Ε., είναι σημαντικός παράγοντας για επαγγελματική ανάπτυξη; Έχετε παρακίνηση από το σχολείο; Να κάνετε...;

Σ(3): Όχι, εδώ χρειάζεται ...

ΕΡ: ...κάποια πράγματα...;

Σ(3): ...εδώ, χρειάζεται μόνο προσωπική προσπάθεια και χρησιμοποιούμε αυτά που ταιριάζουν. Αυτό που θέλω να πω εγώ εδώ, χρησιμοποιώ στο μάθημά μου αυτά που ταιριάζουν στο δικό μου, προσωπικό, διδακτικό στυλ, ας το πω έτσι. Μόνο αυτό έχω να πω...

ΕΡ: Ωραία.

Σ(3): Οκ.

ΕΡ: Ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Μπορείτε να αναφερθείτε συγκεκριμένα στο αντικείμενο και τα περιεχόμενα της επιμόρφωσης; Με ποιο τρόπο συνέβαλε στην προσωπική και την επαγγελματική σας ανάπτυξη; Μου είπατε πριν ότι, όντως κάνατε κάποια επιμόρφωση ...

Σ(3): Ναι.

ΕΡ: ...στις νέες τεχνολογίες. Σας βοήθησε αρκετά αυτό ;

Σ(3): Ναι, ήταν καθοριστικό όλο αυτό για να έρθω πιο κοντά σε επαφή...

ΕΡ: Ωραία.

Σ(3): ...και να νιώσω αυτοπεποίθηση, όσον αφορά το χειρισμό τους, τόσο όσο μόνο για το μάθημά μου, για τη διεκπεραίωση και μόνο αυτού .

ΕΡ: Ωραία, ωραία. Κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε., ως ενήλικοι επιμορφούμενοι, σίγουρα συναντήσατε κάποιες δυσκολίες ή εμπόδια ..

Σ(3): Ναι.

ΕΡ: Θα θέλατε να μας ενημερώσετε και να μας αναφέρετε τους πιο σημαντικούς, για εσάς, παράγοντες που σας δημιουργούν εμπόδια ή δυσκολίες;

Σ(3): Καταρχάς, να πω ότι το σεμινάριο αυτό που έκανα επιμόρφωση, έγινε με δική μου πρωτοβουλία.

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(3): Δεν είχα επιλεγεί . Θα ήθελα να υπάρχει ένα σεμινάριο να γίνεται δια ζώσης.

ΕΡ: Χμμ...

Σ(3): Αυτό ήταν το μεγαλύτερό μου πρόβλημα. Να κρατάμε περισσότερο διάστημα όλο αυτό και να μην έχει αυτό το άγχος του, αν δεν τα καταλάβω, απορρίπτομαι. Εμένα, αυτό ήταν το πρόβλημά μου.

ΕΡ: Μάλιστα, ναι, αυτό είναι πολύ σημαντικό.

Σ(3): Ναι .

ΕΡ: Ωραία. Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι, όπως μου είπατε και πριν από λίγο, η διάρκεια, η οργάνωση και τα λοιπά και από αυτά θεωρείτε ότι, είναι τα πιο σημαντικά για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό;

Σ(3): Ένα πρόγραμμα επιτυχημ... Είναι ο σχεδιασμός που θα γίνει πάνω σε αυτό που θα γίνει το σεμινάριο και τα μαθήματα...

ΕΡ: Η διάρκεια παίζει σημαντικό ρόλο;

Σ(3): Και η διάρκεια, τα μαθήματα να είναι λειτουργικά και εύχρηστα, όσον αφορά στον επαγγελματικό μου κλάδο και, βέβαια, παίζει ρόλο και ο χρόνος. Αυτό, ας πούμε.

ΕΡ: Ποιους θεωρείτε ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σας σε προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε.; Μου είπατε ότι ως φοιτήτρια, δεν είχατε κάποια επαφή...

Σ(3): Δεν είχαμε, ναι, αυτό είχε αρχίσει πάρα πολύ μετά.

ΕΡ: Οπότε, τώρα που είστε εκπαιδευτικός;

Σ(3): Για να μπορώ να συμμετέχω, να μπορώ να προβάλλω, να πω συγκεκριμένα; Να μπορώ να κάνω εύκολα τη μετάβαση από μάθημα σε βίντεο...

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(3): Να μπορώ να τα χειρίζομαι αυτά, αυτόματα. Όχι, μόνο με βοήθεια, είτε του καθηγητή πληροφορικής, είτε με πολύ δυσκολία από εμένα. Θα ήθελα να γίνονται όλα πιο γρήγορα.

ΕΡ: Ωραία. Οι εμπειρίες σας από προηγούμενα επιμορφωτικά προγράμματα, παρακολουθήσεις, επηρέασαν τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων για Τ.Π.Ε.;

Σ(3): Αυτό δεν μπορώ να το απαντήσω γιατί δεν έχω και πολλές εμπειρίες από ...

ΕΡ: Από επιμόρφωση.

Σ(3): ...επιμόρφωσης, εκτός από που έχω λάβει του πρώτου επιπέδου την πιστοποίηση, ένα πολύ μικρό σεμινάριο τώρα και, πολύ βιαστικά, να μάθουμε, να μπορέσουμε να κάνουμε το μάθημα σε περιόδους covid.

ΕΡ: Οπότε, όλος ο θεσμός της...

Σ(3): Ναι, ναι.

ΕΡ: ... επιμόρφωσης έχει, είναι ελλιπής.

Σ(3): Εγώ, είναι κάτι... είναι αυτό που θέλω να συμβεί σε όλους εμάς που δεν ασχολούμαστε τόσο πολύ γιατί, όταν κάτι δεν το κατανοείς, αυτομάτως δεν το δουλεύεις και τόσο πολύ.

ΕΡ: Μάλιστα. Θεωρείτε ότι η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν την επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων; Είναι, μόλις τώρα, του απαντήσαμε.

Σ(3): Ναι.

ΕΡ: Ότι πρέπει να είναι, κατά κύριο λόγο, εκεί, να στραφούμε στις Νέες Τεχνολογίες. Θεωρείτε ότι κατά τη διάρκεια της ...της επαγγελματικής ζωής του, ή, της εκπαιδευτικού υπάρχουν περίοδοι όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη επιμόρφωσης; Και αν ναι, κατά τη

γνώμη σας ποιοι είναι αυτοί; Είναι στην αρχή της επαγγελματικής καριέρας κάποιου;
Είναι ...

Σ(3): Όχι, όχι... αυτό βγαίνει ...

ΕΡ: ...καθ' όλη τη διάρκεια;

Σ(3): Εεε, νομίζω ότι, όσο περνούν τα χρόνια, είναι απαραίτητο να είναι συνυφασμένο . Η
νέα τάση των μαθημάτων, μας παραπέμπει συνεχώς σε χρήση υπολογιστών. Άρα, πρέπει
όλο και περισσότερο να επιμορφωνόμαστε.

ΕΡ: Ωραία. Πώς αξιολογείτε την επάρκεια των γνώσεων σχετικά με το περιεχόμενο των
νέων τεχνολογιών; Θεωρείτε τον εαυτό σας επαρκή/ανεπαρκή...

Σ(3): Όχι.

ΕΡ: Σε ποιο βαθμό; Και σε ποια αντικείμενα;

Σ(3): Όχι, είμαι, έχω, δεν είμαι καθόλου επαρκής σε αυτό .

ΕΡ: Η μόνη χρήση, όπως είπατε, ήταν ...

Σ(3): Είναι αυτή και, μόνο, για μέσα στην τάξη.

ΕΡ: Καθαρά για τη διεξαγωγή του μαθήματος;

Σ(3): Για να μπορώ να γράψω κάποια πράγματα και, ως εκεί .

ΕΡ: Κατά τη γνώμη σας, θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμόρφωσης ο
τρόπος διδασκαλίας των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.; Κατά κύριο λόγο
είναι αυτό που ...

Σ(3): Ε, ναι, αυτό, αυτό είναι που επιζητώ.

.ΕΡ: ...που βοηθάει και εσάς στο μάθημα;

Σ(3): Αυτό θα βοηθούσε πάρα πολύ.

ΕΡ: Στα πλαίσια της παρούσας φάσης της ζωής σας, ποια μορφή επιμορφωτικών
προγραμμάτων θα επιλέγατε (μικρής διάρκειας, μεγάλης διάρκειας, από απόσταση,
κάποια άλλη μορφή);

Σ(3): Καταρχάς, θα ήθελα να είναι δια ζώσης, το λέω αυτό .

ΕΡ: Χμμ.

Σ(3): Θα με βοηθούσε, γιατί, αν δεν είμαι, όταν δεν είσαι σε πολύ καλό επίπεδο...

ΕΡ: Ναι...

Σ(3): ...το δια ζώσης βοηθάει. Από εκεί και πέρα, αν δεν γινόταν, θα ήθελα να γίνεται εξ αποστάσεως αλλά σε τακτά χρονικά διαστήματα, κάθε χρόνο πχ.

ΕΡ: Ναι και όχι μόνο όταν κρίνεται αναγκαίο.

Σ(3): Όχι, όχι βέβαια.

ΕΡ: Ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(3): Αυτά τα κέντρα στήριξης επιμόρφωσης, όλα αυτά...

ΕΡ: Το Υπουργείο Παιδείας;

Σ(3): Ναι, ναι, ναι, αυτά, το Υπουργείο Παιδείας.

ΕΡ: Πρόσφατα, έχει σχεδιάσει και μία επιμόρφωση...

Σ(3): Ναι, ναι, ναι.

ΕΡ: Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.; Πιστεύετε ότι, είναι σημαντική η συμμετοχή, με οποιονδήποτε τρόπο, σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος; Θα θέλατε να συμμετάσχετε στον καθορισμό στόχων, μαθησιακών περιεχομένων στη διάρκεια χρόνου...;

Σ(3): Εεε θα ήθελα μια αύξηση....

ΕΡ: ...και χώρου υλοποίησης ;

Σ(3): ...περισσότερη αύξηση γνώσεων στον προγραμματισμό, για να μπορώ να το εφαρμόζω μέσα στη διδασκαλία.

ΕΡ: Δηλαδή, να ζητά ... να συμμετέχετε και...

Σ(3): Ναι ,ναι.

ΕΡ: ...εσείς σε όλη τη διαδικασία. Να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις των εκπαιδευτικών. Ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης;

Σ(3): Εδώ, τώρα, αν δεν είχα επιμορφωτικ...

ΕΡ: Ανα... αναφέρετε αυτή τη μικρή εμπειρία που είχατε...

Σ(3): Αυτή τη μικρή εμπειρία

ΕΡ: Τι σας... τι θεωρείτε ότι ήταν ελλειμματικό; Τι κομμάτι είχε ελλείψεις; Ήτανε...;

Σ(3): Ήτανε πεισμένος ο χρόνος, γενικά δεν είχαμε πολύ χρόνο, εεε, ήταν πειστικό αυτό με τις εξετάσεις γιατί, ουσιαστικά, αυτό μας ενδιέφερε, μόνο το τι θα μπει στις εξετάσεις. Και όχι το, τι θα μάθουμε εμείς.

ΕΡ: Άρα, η αξιολόγηση ...

Σ(3): Γι αυτό ζητούμε, κάθε χρόνο.

ΕΡ: ...ήταν ένας αρνητικός παράγοντας. Ωραία.

Σ(3): Ναι ,ναι.

ΕΡ: Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια που αναφέρατε προηγουμένως; Να είναι πιο ελεύθερα, δηλαδή να μην υπάρχει ...

Σ(3): Αυτή η πίεση...

ΕΡ: Η πίεση της αξιολόγησης...;

Σ(3): Να γίνεται, να γίνεται, αλλά προσαρμοσμένα, με τα μαθήματα και με τη διδασκαλία, δηλαδή στοχευμένα σε κάθε ... άλλα, σεμινάρια θα χρειαστώ εγώ, ως εκπαιδευτικός, άλλα ένας μηχανολόγος μηχανικός, άλλα ένας Μαθηματικός, δεν ξέρω αν καταλαβαίνετε...

ΕΡ: Ναι, ναι.

Σ(3): Ναι, αυτό.

ΕΡ: Ποιες ενέργειες είστε διατεθειμένοι να κάνετε προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών, επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(3): Εμμ.

ΕΡ: Θα θέλατε ...

Σ(3): Τι;

ΕΡ: ...να προτείνετε κάποιες...

Σ(3): χρόνο, χρόνο

ΕΡ: ...να προτείνετε κάποιες αλλαγές στο χρόνο, άλλες; Στην οργάνωση, τι θα μπορούσατε να προτείνετε;

Σ(3): Αυτό, δεν ξέρω τι μπορώ να προτείνω, απλώς στο χρόνο, έτσι όπως το καταλαβαίνω ποιες ενέργειες μπορώ να κάνω για να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση εεε... μόνο διάθεση χρόνου.

ΕΡ: Μόνο διάθεση χρόνου.

Σ(3): Ναι, δηλαδή, είμαι διατεθειμένη να πουν ότι, τα απογεύματα, ο ελεύθερος χρόνος, θα αφιερώσεις αυτό το διάστημα, ένα μήνα, δύο μήνες, τρεις ή θα πάει όλη τη χρονιά, κάποια προγράμματα για να κάνουμε μαθήματα. Αυτό θα μου άρεσε πάρα πολύ. Ειδικά, αν ήταν όλη τη χρονιά.

ΕΡ: Ποια στοιχεία πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επιμορφωτικά προγράμματα, στους περισσότερους, ελκυστικά προς παρακολούθηση;

Σ(3): Αυτό που προανέφερα για εμένα.

ΕΡ: Μια συνεχής επιμόρφωση σε ...

Σ(3): Ναι, μια συνεχής... ναι, ναι, ναι.

ΕΡ: ...τακτά χρονικά διαστήματα;

Σ(3): Με μια διαδικασία, ναι, που να μην έχουμε το άγχος των παρουσιάσεων και όλα αυτά αλλά και να έχω και την επαφή, σε τυχόν απορίες και όλα αυτά, να έχουμε μια επαφή και να μιλάμε και να ζητάμε και να λύνουμε τις απορίες μας.

ΕΡ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τη συμμετοχή σας στην έρευνά μας. Αν θέλετε κάποια στοιχεία από την έρευνά μας, θα σας τα αποστείλουμε σύντομα.

Σ(3): Καλή επιτυχία σε ό,τι και αν κάνεις.

ΕΡ: Γεια σας.

Σ(3): Σε ό,τι και αν κάνεις.

Συνέντευξη 4

ΕΡ: Γεια σας. Θα ήθελα να σας ενημερώσω και να σας ευχαριστήσω, καταρχάς, που συμμετάσχετε στην έρευνα αυτή. Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι, θα πρέπει να ζητήσω την άδειά σας για την ηχογράφηση της συνομιλίας και στη συνέχεια να σας διαβεβαιώσω ότι, τα προσωπικά σας στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα, μετά το τέλος αυτής της έρευνας όλα τα δεδομένα θα καταστραφούν καθώς αποτελούν υλικό αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα και ότι, η συνέντευξη θα διαρκέσει περίπου 35 λεπτά. Γεια σας. Μπορούμε να ξεκινήσουμε;

Σ(4): Ναι, βέβαια.

ΕΡ: Ωραία, είναι σημαντικό για εσάς να γνωρίζετε πώς να χρησιμοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες;

Σ(4): Ναι είναι.

ΕΡ: Ποιες ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στον προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθατε να τις χρησιμοποιείτε;

Σ(4): Εεε, χρησιμοποιώ υπολογιστή, laptop και προτζέκτορα.

ΕΡ: Ωραία. Έχετε παρακολουθήσει κάποια μαθήματα ή βιωματικά, μόνη σας.

Σ(4): Στην αρχή, όταν ξεκίνησα, ήταν βιωματικά αλλά, μετά, πήρα πιστοποίηση.

ΕΡ: Ωραία, είναι η επόμενη ερώτηση. Έχετε κάποια πιστοποίηση για τη γνώση και χρήση των Τ.Π.Ε.; Ποια και πότε την πήρατε; Πότε την αποκτήσατε;

Σ(4): Το ICT EUROPE. Νομίζω, λέγεται ICT EUROPE. Πριν δέκα, δέκα χρόνια.

ΕΡ: Σε προπτυχιακό επίπεδο, παρακολουθήσετε κάποιο μάθημα σχετικά με τη διδασκαλία με τη χρήση των Τ.Π.Ε.;

Σ(4): Όχι.

ΕΡ: Όχι. Πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης; Στη διαδικασία της διδασκαλίας αξιοποιείτε τις νέες τεχνολογίες; Και αν ναι, μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;

Σ(4): Ναι, βέβαια, πιστεύω ότι πρέπει να αξιοποιούνται οι νέες τεχνολογίες στη διδασκαλία, ειδικά στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στη διαδικασία της διδασκαλίας μου, ναι, χρησιμοποιώ, κυρίως στα μικρά τμήματα, για τραγούδια, για παρουσιάσεις, για

βιντεάκια, εκπαιδευτικά κυρίως, για να μπορούν και τα παιδιά να το ... να ανταπεξέλθουν καλύτερα.

ΕΡ: Ωραία. Ποιοι παράγοντες πιστεύετε, επηρεάζουν αρνητικά και ποιοι θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.; Για παράδειγμα, αν είστε ένα σχολείο σε μια σχολική μονάδα, η οποία δεν είχε, εεεε, το αντίστοιχο υλικό ...

Σ(4): ...τεχνολογικό.

ΕΡ: Τεχνολογικό υλικό και οτιδήποτε άλλο μπορεί να σας παρέχει.

Σ(4): Ε, ναι, όταν δεν υπάρχει, ας πούμε και είναι χαλασμένο. Ας πούμε, είχα πάει σε ένα, ένα σχολείο που ήταν χαλασμένος ο υπολογιστής οπότε ζήτησα από τον τεχνικό να τον επισκευάσει για να μπορέσω κι εγώ να βάλω τραγούδια και οτιδήποτε άλλο για να μπορέσουμε...

ΕΡ: Ωραία...

Σ(4): ...να κάνουμε και το μάθημα. Τώρα, είναι αρνητικό αυτό.

ΕΡ: Ωραία. Θετικά;

Σ(4): Θετικά.

ΕΡ: Κάποια επιμόρφωση, κάποια...

Σ(4): Βέβαια, επιμόρφωση και, κυρίως, για τη δημιουργία βίντεο.

ΕΡ: Ναι.

Σ(4): Στην τάξη και στην εκπαιδευτική, εεε, τάξη για να κάνω και κάποια βιντεάκια και τραγούδι με τα παιδιά.

ΕΡ: Πολύ ωραία. Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (στάση της διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για τη χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου κ.α)

Σ(4): Θετική, βέβαια.

ΕΡ: Ωραία. Αν θεωρήσουμε ότι η επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. ικανοποιεί κάποιες ανάγκες, μπορείτε να πείτε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες; Είναι οικονομικές, επαγγελματικές, κοινωνικές, προσωπικές; Και αν αυτές - και ποιες από αυτές τις ανάγκες - θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(4): Η ανάγκη η αρχική είναι επαγγελματική βέβαια και μετά προσωπική. Οικονομική, δε νομίζω ...

ΕΡ: Δεν έχει κάποια επίπτωση στην, εεε...

Σ(4): Όχι.

ΕΡ: Στην οικονομική σας κατάσταση;

Σ(4): Πρώτα επαγγελματική και προσωπική.

ΕΡ: Ωραία, έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. (εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις) με την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των εκπαιδευτικών μονάδας;

Σ(4): Όχι.

ΕΡ: Όχι, είναι κάτι μόνο μεμονωμένο δηλαδή που έχετε.

Σ(4): Έχω συμμετάσχει σε επιμορφώσεις του Υπουργείου Παιδείας του ΙΝΕΔΕΒΙΜ.

ΕΡ: Κατά την άποψή σας, η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα αναφορικά με τη χρήση Τ.Π.Ε. είναι [κουδούνι σχολείου] σημαντικός παράγοντας για την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(4): Ναι.

ΕΡ: Θα θέλατε να υπάρχει, δηλαδή, κάτι πιο οργανωμένο σε κάθε σχολείο ώστε να συμμετέχετε και σαν... όπως είπατε πριν για αποτέλεσμα της διδακτικής διαδικασίας με τα παιδιά. Ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Μπορείτε να αναφερθείτε, συγκεκριμένα, στο αντικείμενο και τα περιεχόμενα της επιμόρφωσης; Και με ποιο τρόπο συνέβαλε στην προσωπική και την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(4): Δεν έχω κάνει επιμορφωτικά προγράμματα ...

ΕΡ: Συγκεκριμένα στις Τ.Π.Ε.;

Σ(4): Εκτός από την πιστοποίηση που είχα πάρει.

ΕΡ: Που είχατε πάρει μόνη σας. Ωραία. Σε περίπτωση που συμμετείχατε, θεωρείτε ότι θα ήταν σημαντικό για την...και γ...

Σ(4): Βεβαίως, γιατί βγαίνουν συνήθως πάρα πολλά προγράμματα που αξιοποιούν στην εκπαίδευση αλλά τα vimeo...

ΕΡ: Ναι.

Σ(4): Κάποια προγράμματα που κάνουνε βίντεο, τραγούδια. Αλλά, θα ήθελα να συμμετάσχω σε κάποιες τέτοιες επιμορφώσεις αλλά...

ΕΡ: Ωραία.

Σ(4): ...δεν είχα τη δυνατότητα. [γέλια].

ΕΡ: ...προς το παρόν, δεν είχατε. Κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ως ενήλικοι επιμορφούμενοι, είναι πιθανό να συναντήσετε εμπόδια ή δυσκολίες. Θα θέλατε να αναφερθείτε τους πιο σημαντικούς, για εσάς, παράγοντες που σας δημιουργούν εμπόδια ή δυσκολίες; Είπατε ότι, δεν πήρατε μέρος, γενικότερα, σε επιμορφωτικά προγράμματα στη διαδικασία που κάνατε στην πιστοποίηση που πήρατε.

Σ(4): Ναι, ναι.

ΕΡ: Η παρακολούθηση ήταν εύκολη; Δύσκολη;

Σ(4): Εμ. Εντάξει, δεν μου φάνηκε κυρίως δύσκολη αλλά οι παράγοντες, βέβαια...

ΕΡ: Ο χρόνος ήταν επαρκής; Το υλικό που σας έδιναν, επίσης, ήταν κατανοητό; Η βοήθεια από τους επιμορφωτές ήταν σωστή; [ήχος]

Σ(4): Ήτανε, ναι, ήτανε. Ήτανε πολύ καλή και ήταν θετικά, βέβαια. Δεν υπήρχαν, δε νομίζω να υπήρχαν, εμπόδια.

ΕΡ: Δεν υπήρχε εμπόδιο. Ωραία. Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι το περιεχόμενο, η διάρκεια, η οργάνωση, κλπ. Ποια από αυτά θεωρείτε ότι είναι τα πιο σημαντικά για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό; Αναφερθείτε συγκεκριμένα. Τώρα, επειδή δεν είχατε εμπειρία, τι θα θεωρούσατε ότι μπορεί να είναι/δεν είναι από την εμπειρία σας...

Σ(4): Σίγουρα το περιεχόμενο για το τι δυνατότητες δίνει, τι υλικό υπάρχει, σε τι πάνω θα γίνει η επιμόρφωση, μετά η οργάνωση και μετά η διάρκεια, θα έλεγα.

ΕΡ: Ωραία. Ποιους θεωρείτε ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σας σε προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε.; Αν, τώρα, είχατε τη δυνατότητα να πάρετε μέρος...

Σ(4): Ναι, αυτό που σας είπα πιο πριν, ότι βγαίνουν καινούργια προγράμματα...

ΕΡ: ...και κάνουν πιο ελκυστικό το μάθημα...

Σ(4):.. ελκυστικό το μάθημα, δημιουργούνε βιντεάκια, παρουσιάσεις, τραγούδια και φωτογραφικό υλικό ή μπορούμε να βάλουμε και βιντεάκια αλλά δεν ξέρω πώς να τα χρησιμοποιήσω όλα αυτά.

ΕΡ: Ωραία. Οι εμπειρίες σας από προηγούμενα επιμορφωτικά προγράμματα που έχετε παρακολουθήσει, επηρέασαν τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων Τ.Π.Ε.; [γέλια] Θα επηρεάσουν τώρα, λογικά μεταβάλλεται τώρα η ερώτηση. Έστω, αυτή η πιστοποίηση που έχετε...

Σ(4): Ναι ναι .

ΕΡ: ...ή οι ελλείψεις που υπάρχουν ή έστω και τα θετικά στοιχεία, θα σας επηρεάσουν για τη συμμετοχή σας μετέπειτα;

Σ(4): Ναι, βέβαια.

ΕΡ: Θεωρείτε ότι, η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν την επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων; Είναι σαν τις προηγούμενες ερωτήσεις που σας ρώτησα αλλά, ε ...για το μέλλον, θεωρείτε ότι θα είναι σημαντικό να γίνονται περισσότερα επιμορφωτικά προγράμματα με βάση τις νέες τεχνολογίες;

Σ(4): Σίγουρα. Ναι, βέβαια.

ΕΡ: Θεωρείτε ότι, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του/της εκπαιδευτικού, υπάρχουν περίοδοι όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη επιμόρφωσης; Αν ναι, ποιοι είναι κατά τη γνώμη σας; Μπορεί να είναι στην αρχή, κατά τη διάρκεια, ακόμα και σε μεγαλύτερη ηλικία μπορεί κάποιος να ...

Σ(4): Βεβαίως...

ΕΡ: ...να επιμορφωθεί;

Σ(4): Σε μεγαλύτερη ηλικία πιστεύω ότι, χρειαζόμαστε περισσότερο την ανάγκη για επιμόρφωση, γιατί αλλάζουν πολύ γρήγορα τα δεδομένα στην τεχνολογία και οπωσδήποτε πρέπει να επιμορφωθούν και οι πιο ηλικιωμένοι, ας πούμε, εκπαιδευτικοί γιατί οι νεότεροι, πιστεύω, παίρνουν αυτό το...

ΕΡ: Είχαν τη δυνατότητα και σαν φοιτητές και σαν μαθητές.

Σ(4): Ναι.

ΕΡ: Πώς θα αξιολογούσατε την επάρκεια των γνώσεών σας σχετικά με το περιεχόμενο των νέων τεχνολογιών; Θεωρείτε τον εαυτό σας επαρκή/ανεπαρκή, σε ποιο βαθμό και σε ποια αντικείμενα;

Σ(4): Επαρκή, επαρκή, μπορώ να κάνω άνετα τη δουλειά μου, να εκτυπώσω, να ψάξω, να δημιουργήσω αρχεία, όλα.

ΕΡ: Κατά τη γνώμη σας, θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο της επιμόρφωσης ο τρόπος διδασκαλίας (διδακτικές προσεγγίσεις) των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.; Δηλαδή, να κάνουμε το μάθημα, όπως είπαμε και πριν, μέσω της χρήσης των ...

Σ(4): Ναι, ναι, ναι.

ΕΡ: ...των υπολογιστών;

Σ(4): Βέβαια.

ΕΡ: Στα πλαίσια της παρούσας φάσης της ζωής σας, ποια μορφή επιμορφωτικών προγραμμάτων θα επιλέγατε; (μικρής διάρκειας, μεγάλης διάρκειας, από απόσταση, κάποια άλλη μορφή);

Σ(4): Από απόσταση, σίγουρα [γέλια].

ΕΡ: Λόγω της κατάστασης που επικρατεί.

Σ(4): Ναι, μικρής διάρκειας, όχι, εμ, κάπως...

ΕΡ: Να είναι κάποια συνεχόμενη...

Σ(4): ...συνεχόμενη, στους έξι-εφτά μήνες...

ΕΡ: Ωραία.

Σ(4): Έτσι καλύτερα, ναι.

ΕΡ: Ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(4): Στις Τ.Π.Ε. δεν έχω καμία ιδέα. Ποιοι είναι οι φορείς;

ΕΡ: ...εεε...το Υπουργείο λογικά...

Σ(4): Το Υπουργείο Παιδείας...

ΕΡ: Το Υπουργείο Παιδείας ή και κάποιοι ιδιωτικοί φορείς μπορεί να ...

Σ(4): Και το ΙΝΕΔΕΒΙΜ, νομίζω, κάνει κάποια προγράμματα. Ναι, αυτοί είναι ...δεν.

ΕΡ: Ωραία. Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίον σχεδιάζονται σήμερα τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. και πιστεύετε ότι είναι σημαντική η συμμετοχή με οποιονδήποτε τρόπο σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος; Αν θα μπορούσατε να καθορίσετε εσείς τους στόχους, τα μαθησιακά περιεχόμενα, τη διάρκεια του χρόνου και του χώρου υλοποίησης, θα ήταν σημαντικό για εσάς;

Σ(4): Ναι οι στόχοι...

ΕΡ: Είναι το μόνο που είναι; Μου αναφέρατε για τα βιντεάκια, ας πούμε.

Σ(4): Χμ..

ΕΡ: Ότι, αν είχατε τη δυνατότητα να επέμβετε και να πείτε, εμένα με ενδιαφέρει αυτό.

Σ(4): Χμ..

ΕΡ: Να ήταν σαν μέρος της επιμόρφωσης. Δηλαδή, ο εκπαιδευτικός να έχει τη δυνατότητα να έχει λόγο στον καθορισμό των στόχων και στο μαθησιακό περιεχόμενο;

Σ(4): Ναι, βεβαίως.

ΕΡ: Τη διάρκεια την αναφέραμε και πριν, ότι σε ενδιαφέρει ένα...

Σ(4): Ναι.

ΕΡ: ...εξάμηνο.

Σ(4): ...εξάμηνο, ναι καλό είναι.

ΕΡ: ...επιμόρφωσης.

Σ(4): Ούτε πιο σύντομο, ούτε πιο ...

ΕΡ: Ο χώρος υλοποίησης; Αυτό που λέτε από απόσταση, είναι καλύτερα από το σπίτι να γίνεται; Να γίνεται δια ζώσης;

Σ(4): ...δια ζώσης και εξ αποστάσεως, θα είναι το καταλληλότερο, νομίζω, ναι, αυτό.

ΕΡ: Ποια στοιχεία του επιμορφωτικού προγράμματος της θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης; [παύση] Μπορείτε να αναφερθείτε και σε αυτά που είπατε σε προηγούμενη ερώτηση, δηλαδή θέματα οργάνωσης...

Σ(4): Ναι.

ΕΡ: Ποια από αυτά τα θέματα οργάνωσης θα έπρεπε να βελτιωθούν;

Σ(4): Στο επιμορφωτικό πρόγραμμα;

ΕΡ: Ναι. Ποια θα μπορούσαν ...;

Σ(4): ...είναι για την συμμετοχή των επωφελούμενων...;

ΕΡ: Ναι.

Σ(4): Καλό θα ήταν να ήταν τα άτομα σε συγκεκριμένο αριθμό, για να μην υπάρχει πολύς συνωστισμός στις τάξεις ή και στις εκπαιδεύσεις που γίνονται, δέκα με δεκαπέντε άτομα. Μετά, το υλικό πρέπει να είναι κατάλληλο, για να μπορέσει να προσελκύσει τους επιμορφούμενους και, βέβαια, να υπάρχει κατάλληλη αξιολόγηση στο τέλος σε βαθμό τεστ πολλαπλής επιλογής, για να μπορέσει και ο ωφελούμενος και ο φορέας που κάνει την εκπαίδευση, να μπορέσει να κρίνει, μια αξιολόγηση καλή.

ΕΡ: Ωραία. Είχαμε αναφέρει πριν, κάποια εμπόδια κατά την παρακολούθηση, αν υπήρχαν, αλλά γενικότερα, πώς πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια για την παρακολούθηση προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(4): Τα εμπόδια...με την αξιολόγηση, βέβαια, όταν υπάρχει επαρκής αξιολόγηση και έχουμε feedback από αυτόν που κάνει την εκπαίδευση;

ΕΡ: Τον επιμορφωτή.

Σ(4): Τον επιμορφωτή, μπορούμε να βρούμε, να βγάλουμε και συμπεράσματα...

ΕΡ: Και τις δυσκολίες που υπήρχαν ...

Σ(4): Και τις δυσκολίες που υπήρχαν, έτσι.

ΕΡ: Ωραία. Ποιες ενέργειες είστε διατεθειμένοι να κάνετε προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.; Ποιες προτάσεις μπορεί να είχατε; Για το μέλλον;

Σ(4): Εμ.. να διαλέγουμε τους κατάλληλους ωφελούμενους

ΕΡ: Ναι;

Σ(4): Και τους χώρους και το υλικό με την οργάνωση μαζί να είναι, να γίνονται από κατάλληλους υποψηφίους.

ΕΡ: Χμ.

Σ(4): Με ποιοτικά χαρακτηριστικά.

ΕΡ: Ποια στοιχεία πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. περισσότερο ελκυστικά προς παρακολούθηση;

Σ(4): Μμμ...

ΕΡ: Αν και έχουν αναφερθεί...

Σ(4): Η οικονομική ενίσχυση...

ΕΡ: Μπράβο.

Σ(4): ... βέβαια για όλους.

Σ(4): Γιατί οι άνθρωποι τώρα, εντάξει, στις μέρες μας...

ΕΡ: ...να υπάρξει ένα κίνητρο.

Σ(4): Ένα κίνητρο...

ΕΡ: Η πιστοποίηση...

Σ(4):ή και να μετρήσουν και τα μόρια, αυτά.

ΕΡ: Μπράβο. Η πιστοποίηση δηλαδή είναι...

Σ(4): Το έχω κάνει και εγώ...

ΕΡ: ...ένας στόχος...

Σ(4): Ένας στόχος.

ΕΡ: ...λίγο, όχι τόσο θεμιτός.

Σ(4): χαχαχα [γέλια]

ΕΡ: Έντάξει...

Σ(4): Είναι κίνητρο!

ΕΡ: Είναι κίνητρο .Σίγουρα.

Σ(4): Ό,τι και να κάνεις!

ΕΡ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ που συμμετέχετε στην εργασία, στην έρευνά μας. Αν θέλετε να έχετε κάποια στοιχεία της έρευνάς μας και αποτελέσματα, θα σας αποσταλούν μετά από συνεννόηση.

Σ(4): Καλή σας επιτυχία.

ΕΡ: Σας ευχαριστώ πολύ.

Συνέντευξη 5^η

ΕΡ: Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που δεχτήκατε να συμμετάσχετε στην έρευνα αυτή. Καταρχάς να σας ενημερώσω ότι θα πρέπει να ζητήσω την άδειά σας για την ηχογράφηση της συνομιλίας και, στη συνέχεια, να σας διαβεβαιώσω ότι, τα προσωπικά στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα. Μετά το τέλος αυτής της έρευνας όλα τα δεδομένα θα καταστραφούν, καθώς αποτελούν υλικό αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα. Η συνέντευξη θα διαρκέσει περίπου 35 λεπτά. Καλησπέρα σας.

Σ(5): Ναι , γεια σας.

ΕΡ: Μπορούμε να ξεκινήσουμε.

Σ(5): Καλησπέρα.

ΕΡ: Καλησπέρα. Μπορούμε να ξεκινήσουμε με την πρώτη ερώτηση;

Σ(5): Ναι, ναι.

ΕΡ: Είναι σημαντικό για εσάς να γνωρίζετε πώς να χρησιμοποιείτε τις νέες τεχνολογίες;

Σ(5): Ναι, είναι πολύ σημαντικό καθώς η κοινωνία μας πλέον το απαιτεί, οι ραγδαίες εξελίξεις που υπάρχουν πλέον στον τομέα των τεχνολογιών και της επικοινωνίας καθιστούν επιτακτική την ανάγκη χρήσης τους.

ΕΡ: Μάλιστα. Ποιες ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στον προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθατε να τις χρησιμοποιείτε;

Σ(5): Χρησιμοποιώ ηλεκτρονικό υπολογιστή, κινητό smartphone και τηλεόραση smart tv. Υπολογιστή, τον υπολογιστή έμαθα να χρησιμοποιώ στο Πανεπιστήμιο, καθώς έπρεπε να μάθω να τον χρησιμοποιώ για τις ανάγκες των μαθημάτων. Χρειάζοταν, για παράδειγμα, για τη διεκπεραίωση εργασιών, αλλά και για την πρακτική μας άσκηση στα σχολεία, τον χρησιμοποιούσαμε για παρουσιάσεις μαθημάτων και, γενικότερα, για το σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας που καλούμασταν να φέρουμε εις πέρας κάθε φορά. Ε, το κινητό smart phone και την τηλεόραση έμαθα να τα χρησιμοποιώ μέσα από τη συνεχή επαφή και ενασχόληση με το μενού και με τις διάφορες εφαρμογές που προσφέρουν αυτά.

ΕΡ: Έχετε κάποια πιστοποίηση για τη γνώση και χρήση των Τ.Π.Ε.; Ποια; Μπορείτε να μας πείτε πότε την αποκτήσατε;

Σ(5): Ναι έχω πτυχίο ECDL CORE και το απέκτησα το 2005.

ΕΡ: Σε προπτ...

Σ(5): Εεε....

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(5): Εεε, έχω και μία βεβαίωση από το Πανεπιστήμιο που δηλώνει, ας πούμε, ότι έχω πιστοποίηση στη γνώση χειρισμού υπολογιστή.

ΕΡ: Ωραία. Σε προπτυχιακό επίπεδο, παρακολουθήσατε κάποιο μάθημα σχετικό με τη διδασκαλία με τη χρήση των Τ.Π.Ε.;

Σ(5): Ναι, έχω παρακολουθήσει τέσσερα μαθήματα σχετικά με τη διδασκαλία μέσω Τ.Π.Ε. Το πρώτο ήταν «Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση».

ΕΡ: Ναι .

Σ(5): Το δεύτερο ήταν «Εκπαιδευτικό Λογισμικό», το τρίτο ήταν «Σχεδίαση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Λογισμικού» και, το τέταρτο «Διαχείριση Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας».

ΕΡ: Εεεε...

Σ(5): Και έχω πάρει πιστοποίηση, όπως είπα, σε αυτά τα μαθήματα.

ΕΡ: Πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης; Στη διαδικασία της διδασκαλίας σας, αξιοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;

Σ(5): Ναι, πιστεύω ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται καθώς η χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία παρέχει και σε μαθητές και σε εκπαιδευτικούς ποικίλες δυνατότητες. Καταρχάς, οι μαθητές εξοικειώνονται με τη χρήση τους, τη χρήση του διαδικτύου, τα λογισμικά, οι εκάστοτε παρουσιάσεις δημιουργούν ένα πιο ελκυστικό περιβάλλον και έτσι αυξάνεται και το ενδιαφέρον και η συμμετοχή των μαθητών στο μάθημα. Μέσω της εικονικής αναπαράστασης και της διάδρασης που αυτά προσφέρουν επιτυγχάνονται καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα και η διδασκαλία γίνεται πιο ποιοτική.

ΕΡ: Μάλιστα. Ποιοι παράγοντες, πιστεύετε, επηρεάζουν αρνητικά και θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;

Σ(5): Εεεε, δεν απάντησα στο αν το χρησιμοποιώ στη διδασκαλία μου.

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(5): Ναι, το χρησιμοποιώ σε, δεν το χρησιμοποιώ στη διδασκαλία μου καθώς δε νιώθω σίγουρη για τις γνώσεις μου και τον τρόπο αξιοποίησής του στη μαθησιακή διαδικασία και δεν έχω και εμπειρία. Το χρησιμοποιώ, κυρίως, για τα μαθήματα της αισθητικής αγωγής...

ΕΡ: Ναι.

Σ(5): Για παράδειγμα, στα εικαστικά, για να δείξω εικόνες ή βίντεο από κάποια κατασκευή αλλά και στο μάθημα της μουσικής, για να δείξω βιντεάκια με κάποια παιδικά τραγούδια.

ΕΡ: Ωραία. Ποιοι παράγοντες πιστεύετε επηρεάζουν αρνητικά και θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;

Σ(5): Οι παράγοντες που θεωρώ ότι επηρεάζουν αρνητικά είναι η ελλιπής επιμόρφωση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών, όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες και τη χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Και η μη επαρκής υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου.

Αντίθετα, θετικά μπορεί να επηρεάζει η υλικοτεχνική υποδομή, η επάρκεια των γνώσεων των εκπαιδευτικών αλλά και η θετική τους στάση προς την επιμόρφωσή τους στον τομέα των Τ.Π.Ε. ώστε, εκτός από τη στοιχειώδη εξοικείωση, να θέλουν και να είναι σε θέση να ακολουθούν τις εξελίξεις της κοινωνίας μας.

ΕΡ: Ωραία. Μπορούμε να προχωρήσουμε στην επόμενη ερώτηση;

Σ(5): Ναι.

ΕΡ: Έχετε ολοκληρώσει; Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (στάση της διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για τη χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου κ. α);

Σ(5): Η στάση της διεύθυνσης είναι θετική και υποστηρικτική όσον αφορά τη χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία. Παροτρύνεται, γενικά, η συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια, δίνονται άδειες, υπάρχει επαρκής εξοπλισμός και εργαστήριο πληροφορικής. Ωστόσο, η στάση των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας δεν είναι τόσο θετική ως προς την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και αυτό, κυρίως, όσον αφορά τα βασικά μαθήματα. Ε, αυτό θεωρώ ότι γίνεται γιατί απαιτεί περισσότερο χρόνο η προετοιμασία της διδασκαλίας με τη χρήση των Τ.Π.Ε. Αντίθετα, πιο θετική είναι η στάση τους στα μαθήματα των Εικαστικών, της Μουσικής και της Ευέλικτης, καθώς εκεί αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες τέτοιου είδους.

ΕΡ: Ωραία. Αν θεωρήσουμε ότι η επιμόρφωση του που ικανοποιεί κάποιες ανάγκες του εκπαιδευτικού, μπορείτε να πείτε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες (είναι οικονομικές, επαγγελματικές, κοινωνικές, προσωπικές); Ποιες από αυτές τις ανάγκες θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική ανάπτυξη;

Σ(5): Πιστεύω ότι, ικανοποιεί καταρχάς τις επαγγελματικές του ανάγκες, καθώς ο εκπαιδευτικός εξελίσσεται, αποκτά δηλαδή περισσότερα εφόδια όσον αφορά την οργάνωση της διδασκαλίας και έτσι η διδασκαλία του γίνεται πιο αποδοτική. Επίσης, ικανοποιεί κοινωνικές, καθώς μπορεί να επικοινωνεί με άλλους εκπαιδευτικούς και να συμμετέχει και σε διαδικτυακές συναντήσεις και σεμινάρια που αφορούνε το αντικείμενό του. Αλλά και σε προσωπικές, καθώς αποκτά μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στη χρήση των νέων τεχνολογιών γενικά στη ζωή του.

ΕΡ: Ωραία. Έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. (εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις) με την ενεργό συμμετοχή των ιδίων των εκπαιδευτικών της μονάδας;

Σ(5): Δεν έχω λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση, πέραν από τη συμβουλευτική συνάντηση που έγινε με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης, προκειμένου να δοθούν οδηγίες και διευκρινίσεις για τη σωστή λειτουργία της τηλεεκπαίδευσης που πραγματοποιήθηκε λόγω των συνθηκών της πανδημίας.

ΕΡ: Ωραία. Κατά την άποψή σας, η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης δικών σας πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα με τη χρήση Τ.Π.Ε., είναι σημαντικός παράγοντας για την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(5): Ε, ναι, πιστεύω είναι σημαντικός παράγοντας καθώς, όσο καλλιεργείται από το σχολείο ένα τέτοιο κλίμα ανάπτυξης δικών μας πρωτοβουλιών ως προς την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και παρέχεται ο κατάλληλος εξοπλισμός, τόσο μεγαλύτερη εμπειρία και εξοικείωση αποκτούμε με τις εναλλακτικές αυτές μεθόδους και τις δυνατότητες χρήσης τους.

ΕΡ: Ωραία. Ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Μπορείτε να αναφερθείτε συγκεκριμένα στο αντικείμενο και το περιεχόμενο της επιμόρφωσης; Με ποιον τρόπο συνέβαλε στην προσωπική και την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(5): Δεν έχω παρακολουθήσει επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. Το μόνο επιμορφωτικό πρόγραμμα ήταν το ECDL που είχα παρακολουθήσει, πιστοποίηση που έχω πάρει και τα μαθήματα που είχα στο πανεπιστήμιο.

ΕΡ: Ωραία. Συνέβαλαν αυτά, με κάποιο τρόπο, στην προσωπική, επαγγελματική σας ανάπτυξη; Έχετε κάποιες βάσεις, τουλάχιστον, για να ανταποκριθείτε στα βασικά πράγματα της διδασκαλίας σας;

Σ(5): Ναι, ότι απέκτησα κάποιες βασικές γνώσεις πάνω στους υπολογιστές και στη χρήση τους που με βοήθησαν, με έχουν βοηθήσει στη διδασκαλία μου, όσον αφορά την αξιοποίησή τους. Ε, ωστόσο δεν έχω αρκετή αυτοπεποίθηση ως προς τη χρήση τους στη διδασκαλία.

ΕΡ: Ναι.

Σ(5): Δηλαδή, έχω αποκτήσει πιο πολύ βασικές γνώσεις.

ΕΡ: Χμ.

Σ(5): Που μου επιτρέπουν να κάνω κάποια βασικά πράγματα. Ε, αυτό.

ΕΡ: Ωραία. Κατά την παρακολούθηση... [γέλια] είπατε πριν ότι δεν κάνατε, ε, γενικότερα, επιμορφωτικά προγράμματα, της εμπειρίας που έχετε στις Τ.Π.Ε. ως ενήλικοι επιμορφούμενοι είναι πιθανόν να συναντήσατε εμπόδια ή δυσκολίες. Θα θέλατε να μας αναφέρετε τους πιο σημαντικούς, για εσάς, παράγοντες που σας δημιούργησαν εμπόδια ή δυσκολίες; Έστω, στην πιστοποίηση που πήρατε στο ECDL, κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης αυτού του προγράμματος, είχατε κάποιες δυσκολίες;

Σ(5): Ναι. Στην παρακολούθηση, τώρα, αυτού του προγράμματος θεωρώ ότι, σαν εμπόδιο ήταν ότι, ήτανε προσανατολισμένο στο τεχνικό μέρος και στην απόκτηση βασικών γνώσεων επάνω στη χρήση των υπολογιστών και όχι στην αξιοποίηση τους, όχι στην αξιοποίησή τους στη διδασκαλία, δηλαδή δε δινόταν συγκεκριμένες προτάσεις ή κάποιος τρόπος, δεν ήταν προσανατολισμένος για τη διδασκαλία των μαθημάτων που αφορούν το αντικείμενο στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση .

ΕΡ: Ωραία. Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι το περιεχόμενο, η διάρκεια, η οργάνωση κλπ. Ποια από αυτά, θεωρείτε ότι, είναι τα πιο σημαντικά για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό; Μπορείτε να αναφερθείτε συγκεκριμένα σε κάποια από αυτά, πάλι με βάση την πιστοποίηση που έχετε πάρει στο ECDL... για αυτό το επαναλαμβάνω...

Σ(5): Ναι, πιο σημαντικά, θεωρώ, ότι είναι το περιεχόμενο και η διάρκεια ...

ΕΡ: Ναι ...

Σ(5): Θεωρώ ότι, το περιεχόμενο θα πρέπει να αφορά στη χρήση των τεχνολογιών στην εκπαίδευση με ποικίλα παραδείγματα, με συγκεκριμένες προτάσεις και τρόπους διδασκαλίας ανάλογα με το μάθημα, έτσι ώστε η διδασκαλία να ανταποκρίνεται στους στόχους του αναλυτικού προγράμματος. Ε, θα μπορούσε δηλαδή να υπάρχει και μια τέτοια ενότητα ως προς την επιμόρφωση που είχα κάνει στο ECDL και, επίσης και η διάρκεια, θεωρώ ότι, είναι ένα άλλο χαρακτηριστικό, καθώς θεωρώ ότι θα πρέπει να είναι πιο μικρής διάρκειας και με πιο σαφές περιεχόμενο και να έχουνε συνέχεια .

ΕΡ: Ωραία.

Σ(5): Να γίνονται, δηλαδή πιο συχνά.

ΕΡ: Ωραία. Ποιους θεωρείτε ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σας στα προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε. στο μέλλον, πλέον; Αν θα θέλατε να συμμετάσχετε σε ένα πρόγραμμα επιμόρφωσης, ποιος θα ήταν ο σημαντικότερος παράγοντας που θα σας παρακινούσε;

Σ(5): Ο σημαντικότερος παράγοντας θεωρώ ότι είναι η ανάγκη επαγγελματικής εξέλιξης...

ΕΡ: Ναι.

Σ(5): ...καθώς η γνώση της χρήσης Τ.Π.Ε. και η παιδαγωγική αξιοποίησή τους παρέχει περισσότερες δυνατότητες στα πλαίσια της διδασκαλίας, γιατί ο εκπαιδευτικός έχει περισσότερες επιλογές ως προς τον τρόπο παροχής των γνώσεων. Η διαδικασία της μάθησης γίνεται πιο ποιοτική, τα αποτελέσματα θεωρούνται πιο ευεργετικά και για τους μαθητές και ταυτόχρονα ακολουθούμε και τις εξελίξεις της κοινωνίας. Ε, τώρα, ένας άλλος λόγος θα ήταν και οι ανάγκες της εποχής όσον αφορά την πανδημία, ότι η τηλεεκπαίδευση που έχει εισέλθει ξαφνικά στη ζωή μας λόγω της πανδημίας καθιστά επιτακτική την ανάγκη της επιμόρφωσής μας ώστε να εκμεταλλευτούμε όλες τις δυνατότητες που παρέχονται σε ένα τέτοιο μαθησιακό περιβάλλον.

ΕΡ: Ωραία. Οι εμπειρίες σας από προηγούμενα, επιμορφωτικά προγράμματα που έχετε παρακολουθήσει, επηρέασαν τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων; Εε, πάλι λοιπόν έχοντας παρακολουθήσει το ECDL και έχοντας ολοκληρώσει και έχοντας πάρει την πιστοποίηση, θα ήταν ένα έναυσμα για να συμμετέχετε σε επόμενα επιμορφωτικά προγράμματα; Για να συμπληρώσει τις γνώσεις σας, να τις εμπλουτύνει;

Σ(5): Ναι, θα ήταν ένα έναυσμα για να συμμετέχω και σε περαιτέρω επιμορφωτικά προγράμματα, τα οποία όμως θα αφορούσαν πιο πολύ την αξιο...την παιδαγωγική αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στη σχολική μονάδα.

ΕΡ: Ωραία. Θεωρείτε ότι η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν την επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων; Μόλις τώρα το είπαμε ...[γέλια]

Σ(5): Ναι, θα ήταν χρήσιμο καθώς μόνο οφέλη θα μπορούσαμε να έχουμε και στην επαγγελματική μας αλλά και στην προσωπική μας ζωή, γιατί οι εξελίξεις σε αυτούς τους τομείς είναι ραγδαίες και οφείλουμε να τις ακολουθούμε και να εξελιχθούμε .

ΕΡ: Ωραία. Θεωρείτε ότι, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του/της εκπαιδευτικού, υπάρχουν περίοδοι όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη από επιμόρφωση; Αν ναι, ποιοι είναι κατά τη γνώμη σας; Μπορεί να είναι στην αρχή που μπαίνει στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού; Κατά τη διάρκεια;

Σ(5): Μπορεί να είναι στην αρχή...

ΕΡ: ...όταν εμφανίζονται ... στην αρχή της επαγγελματικής καριέρας ενός εκπαιδευτικού, κατά τη διάρκεια ή, όπως είπαμε πριν από λίγο, εμφανίζονται κάποιες στιγμές όπως είναι τώρα, η πανδημία για παράδειγμα, ότι ήταν επιτακτική ανάγκη.

Σ(5): Εεεε στην αρχή της επαγγελματικής της επαγγελματικής ζωής του εκπαιδευτικού μπορεί να είναι αναγκαίο...

ΕΡ: Ναι ...

Σ(5): ...έτσι, ώστε, να υπάρχει μια βάση και ο εκπαιδευτικός να έχει κάποιες επιλογές ως προς τον τρόπο διδασκαλίας, ε, αλλά θεωρώ ότι, και μια τέτοια περίοδος είναι η περίοδος που διανύουμε, η πανδημία,, έχει καταστήσει αναγκαία την τηλεεκπαίδευση και η επιμόρφωση πάνω σε ένα τέτοιο μαθησιακό περιβάλλον, θεωρώ ότι είναι αναγκαίο ώστε ο εκπαιδευτικός να εκμεταλλευτεί στο έπακρο όλες τις δυνατότητες που παρέχονται και να μη δρα δηλαδή, ανασταλτικά στη διαδικασία μάθησης η οποιαδήποτε αδυναμία χειρισμού του υπολογιστή και των νέων τεχνολογιών.

ΕΡ: Ωραία. Πώς θα αξιολογούσατε την επάρκεια των γνώσεών σας σχετικά με το περιεχόμενο των νέων τεχνολογιών; Θεωρείτε τον εαυτό σας επαρκή/ανεπαρκή, σε ποιο βαθμό και σε ποια αντικείμενα;

Σ(5): Θεωρώ [διακοπή]

ΕΡ: Ωραία. Μπορείτε να συνεχίσετε...

Σ(5): Θεωρώ ότι, είμαι οριακά επαρκής, σε βαθμό που ξέρω να χρησιμοποιώ τον υπολογιστή και το διαδίκτυο, τα βασικά προγράμματα όπως το Word, Powerpoint αλλά και το Webex. Ωστόσο θεωρώ ότι, δε μπορώ να εκμεταλλευτώ όλες τις δυνατότητες και

επιλογές που προσφέρονται μέσω Webex καθώς οι γνώσεις μου πάνω στο συγκεκριμένο μαθησιακό περιβάλλον δεν είναι επαρκείς.

ΕΡ: Ωραία. Κατά τη γνώμη σας, θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμόρφωσης ο τρόπος διδασκαλίας,(οι διδακτικές προσεγγίσεις) των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.;

Σ(5): Ναι, θεωρώ ότι αυτό θα ήταν το πιο χρήσιμο, η επιμόρφωση με συγκεκριμένα παραδείγματα και συγκεκριμένες διδακτικές προσεγγίσεις των μαθησιακών αντικειμένων μέσω Τ.Π.Ε., νομίζω ότι θα ήταν πιο χρήσιμη από την απλή επιμόρφωση που εστιάζεται απλά στο τεχνικό μέρος και δίνει γενικές και πιο αποσπασματικές πληροφορίες.

ΕΡ: Ωραία. Στα πλαίσια της παρούσας φάσης της ζωής σας, ποια μορφή επιμορφωτικών προγραμμάτων θα επιλέγατε (μικρής διάρκειας, μεγάλης διάρκειας, από απόσταση, κάποια άλλη μορφή);

Σ(5): Στην παρούσα φάση τώρα, λόγω των αυξημένων οικογενειακών υποχρεώσεων που έχω και των συνθηκών που επικρατούν λόγω πανδημίας, θα επέλεγα επιμορφωτικά προγράμματα εξ αποστάσεως και μικρής διάρκειας.

ΕΡ: Ωραία. Ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(5): Καταλληλότερος φορέας, θεωρώ, ότι είναι ο συντονιστής εκπαίδευσης σε συνεργασία με τους δασκάλους και καθηγητές Πληροφορικής, που έχουν εμπειρία από τη διδασκαλία μέσα σε τάξη.

ΕΡ: Μάλιστα. Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται σήμερα τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.; Πιστεύετε ότι είναι σημαντική η συμμετοχή με οποιοδήποτε τρόπο σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος (π.χ. καθορισμός στόχων, μαθησιακών περιεχομένων, διάρκειας, χρόνου και χώρου υλοποίησης, κλπ.)

Σ(5): Θεωρώ ότι, είναι σημαντική η συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών που επιθυμούν επιμόρφωση, σε όλα τα επίπεδα. Θα πρέπει να καθορίζονται δηλαδή από κοινού οι στόχοι, τα περιεχόμενα, η διάρκεια, ο χρόνος αλλά και ο χώρος υλοποίησής τους ώστε να αποκρίνονται, να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εκπαιδευτικών και να είναι έτσι πιο θετικοί οι εκπαιδευτικοί ως προς την παρακολούθηση τέτοιων προγραμμάτων.

ΕΡ: Ωραία. Ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης;

Σ(5): Θεωρώ...καταρχάς θεωρώ ότι, δεν υπάρχει συνεχής επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ επιμορφωτών και εκπαιδευτικών .

ΕΡ: Ναι .

Σ(5): Δεν υπάρχει διάρκεια, δεν υπάρχει σαφής εικόνα των πραγματικών αναγκών των εκάστοτε εκπαιδευτικών και, τέλος θεωρώ ότι, δεν πραγματοποιούνται σε χρόνο και σε χώρο που να ικανοποιεί τις ανάγκες των εκπαιδευτικών.

ΕΡ: Πώς πιστεύετε ότι

Σ(5): Και αυτά θεωρώ ότι χρήζουν βελτίωσης.

ΕΡ: Ωραία. Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια που αναφέρατε προηγουμένως;

Σ(5): Θεωρώ ότι, θα πρέπει να υπάρχει πιο ποιοτική επικοινωνία και οι στόχοι να τίθενται από κοινού, να υπάρχει διάρκεια, να παρέχεται δηλαδή υποστήριξη και μετά το πέρας των επιμορφωτικών σεμιναρίων, εεε και προγραμμάτων και να πραγματοποιούνται σε κάθε σχολική μονάδα ξεχωριστά, εεε ώστε να είναι πιο εύκολη η πρόσβαση για τους εκπαιδευτικούς στη δική τους σχολική μονάδα και ο χρόνος να επιλέγεται από τους ίδιους.

ΕΡ: Ωραία. Ποιες ενέργειες είστε διατιθέμενοι να κάνετε, προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.; Θα μπορούσατε να κάνετε κάποια πρόταση στους διοργανωτές επιμορφωτικών προγραμμάτων;

Σ(5): Ναι, σε κάποια μελλοντικά επιμορφωτικά σεμινάρια που μπορεί να συμμετέχω θα μπορούσα να παραθέσω τις προτάσεις μου για βελτίωση των προγραμμάτων, εφόσον μου ζητηθεί .

ΕΡ: Ωραία. Ποια στοιχεία πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. περισσότερο ελκυστικά προς παρακολούθηση;

Σ(5): Ε, τώρα, τα στοιχεία αυτά θεωρώ ότι, θα ήταν οι επιμορφωτές να ήταν άνθρωποι με εμπειρία μέσα στη σχολική τάξη.

ΕΡ: Ναι .

Σ(5): Το περιεχόμενο να είναι εναρμονισμένο με τους στόχους του αναλυτικού προγράμματος και να παρουσιάζονται συγκεκριμένες διδακτικές προσεγγίσεις, ώστε ο εκπαιδευτικός να τα βλέπει στην τάξη. Ο χώρος να είναι η ίδια η σχολική μονάδα και ο χρόνος να επιλέγεται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, όπως είπα, ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες τους.

ΕΡ: Ωραία. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τη συμμετοχή σας στην έρευνά μου, εεε

Σ(5): Και εγώ ευχαριστώ.

ΕΡ: Αν θέλετε κάποια αποτελέσματα από την έρευνα, θα σας τα αποστείλω, θα σας τα στείλω μέσω email για να δείτε την εργασία μας.

Σ(5): Εντάξει, σας ευχαριστώ

ΕΡ: Σας ευχαριστώ πολύ. Γεια σας. Καλή συνέχεια.

Σ(5): Ευχαριστώ πολύ. Γεια σας, γεια σας.

Συνέντευξη 6

ΕΡ: Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που δεχτήκατε να συμμετάσχετε στην έρευνα αυτή. Καταρχάς, να σας ενημερώσω ότι θα πρέπει να ζητήσω την άδειά σας για την ηχογράφηση της συνομιλίας και, στη συνέχεια, να σας διαβεβαιώσω ότι, τα προσωπικά στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα, μετά το τέλος αυτής της έρευνας όλα τα δεδομένα τα καταστραφούν καθώς αποτελούν αντικείμενο μελέτης αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα και ότι η συνέντευξη θα διαρκέσει περίπου 35 λεπτά. Γεια σας.

Σ(6): Καλησπέρα, καλημέρα.

ΕΡ: Θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε με την πρώτη ερώτηση;

Σ(6): Ναι, βέβαια.

ΕΡ: Είναι σημαντικό για εσάς να γνωρίζετε πώς να χρησιμοποιείτε τις νέες τεχνολογίες;

Σ(6): Ναι, σίγουρα είναι σημαντικό, όχι μόνο στη δουλειά μου αλλά και στην καθημερινότητά μου.

ΕΡ: Ποιες ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στον προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθατε να τις χρησιμοποιείτε;

Σ(6): Τον υπολογιστή, το κινητό, εεμ tablet, γραφίδα. Τα περισσότερα μόνη μου, αν και έχω και κάποια σεμινάρια.

ΕΡ: Οπότε, στην επόμενη ερώτηση, έχετε κάποια πιστοποίηση για τη γνώση και χρήση των Τ.Π.Ε.; Ποια; Μπορείτε να μας πείτε πότε την αποκτήσατε;

Σ(6): Έχω πιστοποίηση του Α1, το 2012 έγινε αυτό και το Β1, χωρίς πιστοποίηση, ακόμη.

ΕΡ: Σε προπτυχιακό επίπεδο, παρακολουθήσατε κάποιο μάθημα σχετικό με τη διδασκαλία με την χρήση των Τ.Π.Ε.;

Σ(6): Σε προπτυχιακό μάθημα σίγουρα ναι, στο πανεπιστήμιο, υπήρξε η δυνατότητα διδασκαλίας της χρήσης των Τ.Π.Ε..

ΕΡ: Ωραία. Πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι Νέες Τεχνολογίες στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης; Στη διαδικασία της διδασκαλίας σας αξιοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;

Σ(6): Σίγουρα πρέπει να αξιοποιηθούν, όπου μπορώ και όπου είναι δυνατόν τις χρησιμοποιώ. Από το να δείχνω απλά τις ασκήσεις στο βιβλίο μέχρι κάποια βίντεο, γιατί στη δική μου ειδικότητα είναι απαραίτητη η χρήση βίντεο ώστε να μουν και στον πολιτισμό, να ενημερωθούν οι μαθητές μου για τον πολιτισμό, για τις γλώσσες που μαθαίνουν. Οπότε, περισσότερο για τέτοια ή για κάποια παιχνίδια που φτιάχνω μόνη μου ή βρίσκω στο διαδίκτυο, για την εκμάθηση, για την ... των καινούριων φαινομένων, του λεξιλογίου, αυτά.

ΕΡ: Ωραία. Ποιοι παράγοντες πιστεύετε ότι επηρεάζουν αρνητικά και ποιοι θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;

Σ(6): Αρνητικά, σίγουρα η υπερβολική χρήση χωρίς κάποιο στόχο. Ε, και θετικά θα έλεγα επειδή υπάρχουν διαφορετικοί τύποι μαθητών μπορούν και μπορούν οι περισσότεροι, αν όχι όλοι, με αυτόν τον τρόπο να βρουν κάποιο ενδιαφέρον στο μάθημα ή να βοηθηθούν ώστε να μπορέσουν να καταλάβουν κάποια φαινόμενα, γραμματικά ή γλωσσικά.

ΕΡ: Ωραία. Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (στάση της διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για τη χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου, κ.α.);

Σ(6): Επειδή κάθε χρόνο είμαι σε πολλά σχολεία και διαφορετικά σχολεία, ε, δε μπορώ να...μισό λεπτό λίγο, θα σας μιλήσω τώρα για το σχολείο τοποθέτησης της χρονιάς αυτής.

ΕΡ: Ναι .

Σ(6): Υπάρχει υπολογιστής εκεί, εεε, τον οποίο και χρησιμοποιώ όπου θεωρώ εγώ απαραίτητο. Ε, και άδειες για κάποια επιμόρφωση δεν έχω πάρει, γιατί ούτως η άλλως οι περισσότερες επιμορφώσεις, ε, γίνονται το απόγευμα, οπότε δε χρειάζεται .

ΕΡ: Μάλιστα. Αν θεωρήσουμε ότι η επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. ικανοποιεί κάποιες ανάγκες του εκπαιδευτικού, μπορείτε να πείτε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες (είναι οικονομικές, επαγγελματικές, κοινωνικές, προσωπικές); Ποιες από αυτές θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(6): Σίγουρα είναι επαγγελματικές, κοινωνικές και προσωπικές και σε καμία περίπτωση οικονομικές. Την επαγγελματική ανάπτυξη, αυτές οι τρεις πιστεύω ότι την επηρεάζουν η καθεμία σε κάποιο βαθμό.

ΕΡ: Ωραία. Έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. (εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις) με την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των εκπαιδευτικών της μονάδας; Είπατε, κάθε χρόνο αλλάζετε, αν κάποια στιγμή σας έχει τύχει κάτι τέτοιο;

Σ(6): Όχι, όχι, δεν έχω λάβει σε κάτι τέτοιο μέρος.

ΕΡ: Ωραία. Κατά την άποψή σας, η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης δικών σας πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα αναφορικά με τη χρήση Τ.Π.Ε. είναι σημαντικός παράγοντας για την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(6): Σίγουρα είναι, αν και ...μισό λεπτάκι λιγάκι [διακοπή]. Αν και θα μπορούσα να πω ότι, μόνο με τους συντονιστές ή με τους επιμορφωτές μου έχει τύχει να έχω κάποια επιμόρφωση. Αλλά είναι τόσο...Αχ συγγνώμη λίγο..[γέλια][διακοπή]. Και, θα έλεγα ότι, μόνο σε προσωπικό, σε προσωπική πρωτοβουλία θα μπορώ, θα χρησιμοποιώ.. χρησιμοποιώ τον, τους υπολογιστές ή μάλλον τη χρήση Τ.Π.Ε. στο επάγγελμά μου τώρα στο σχολείο, χωρίς να εμπλέκεται η σχολική κουλτούρα ή άλλοι συνάδελφοι...

ΕΡ: Μάλλον από δική σας πρωτοβουλία , δηλαδή.

Σ(6): Ναι, ναι .

ΕΡ: Μάλιστα. Ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Μπορείτε να αναφερθείτε συγκεκριμένα στο αντικείμενο και τα περιεχόμενα της επιμόρφωσης; Με ποιο τρόπο συνέβαλε στην προσωπική και την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(6): Έχω, έχω λάβει μέρος στα τελευταία που έχω λάβει μέρος ήταν η επιμόρφωση του Β1. Ε, πάρα πολύ ενδιαφέρον αλλά πιστεύω ότι έπαιξε ρόλο και ο επιμορφωτής. Πέραν αυτού λαμβάνω συνεχώς μέρος σε επιμορφώσεις των συντονιστών, της συντονίστριάς μας σε συνεργασία με ΠΕΚΕΣ άλλων περιοχών. Ε, συνέβαλε στη προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη σίγουρα, γιατί μέσω αυτών έχω μάθει πολλά για να τα χρησιμοποιήσω τώρα στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση που ακολουθούμε.

ΕΡ: Μάλιστα. Κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε., ως ενήλικοι επιμορφούμενοι, είναι πιθανόν να συναντήσατε εμπόδια ή δυσκολίες. Θα θέλατε να μας αναφέρετε τους πιο σημαντικούς, για εσάς, παράγοντες που σας δημιούργησαν εμπόδια ή δυσκολίες;

Σ(6): Οι σημαντικότεροι, λόγω της κατάστασης που ζω, είναι... είμαι και μητέρα δύο παιδιών, είναι ο χρόνος, η οικογένεια δηλαδή και ότι οι επιμορφώσεις γίνονται το απόγευμα όταν τα παιδιά είναι στο σπίτι και δυσκολεύομαι να το παρακολουθήσω.

ΕΡ: Μάλιστα. Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι η οργάνωση, το περιεχόμενο, η διάρκεια κλπ. Μόλις τώρα το είπατε, ποιο από αυτά θεωρείτε ότι το πιο σημαντικό ώστε να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό; Αναφερθείτε συγκεκριμένα. Είπατε για τη διάρκεια ή για το πότε γίνονται τα επιμορφωτικά προγράμματα...

Σ(6): Ναι, ναι .Και πιστεύω ότι, εκτός από το πότε γίνονται θα είναι και η διάρκεια, το πόσο διαρκεί κάποια επιμόρφωση, αν είναι περισσότερες εβδομάδες ή αν είναι μιας ημέρας. Εμ, το περιεχόμενο πρέπει να είναι αποδοτικό και να αφορά το μάθημά μου, με συγκεκριμένα παραδείγματα . Εμ, γιατί δυστυχώς, στην αρχή της χρήσης των Τ.Π.Ε. και όλων αυτών των εφαρμογών μας λείπουν, μας λείπουν οι ιδέες μπορεί να θέλουμε κάτι να αξιοποιή... να δείξουμε, αλλά να μας λείπουν οι ιδέες ή και ο τρόπος οπότε, πιστεύω ότι, συγκεκριμένα για την ειδικότητά μου θα έπρεπε να είναι το περιεχόμενο.

ΕΡ: Ωραία. Ποιους θεωρείτε ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σας σε προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε.;

Σ(6): Περιεχόμενο, προσωπικός χρόνος και, ίσως, θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι και μοριοδότηση κάποιων επιμορφώσεων.

ΕΡ: Μάλιστα. Οι εμπειρίες σας από προηγούμενα επιμορφωτικά προγράμματα, που έχετε παρακολουθήσει, επηρέασαν τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.; Στο μέλλον;

Σ(6): Η αλήθεια είναι ότι, είμαι ανοιχτή και δίνω και δεύτερες ευκαιρίες και μην με έχει αρέσει η επιμόρφωση ή ακόμα και του ίδιου του φορέα . Ε, και σίγουρα συμμετέχω ακόμα περισσότερο όταν έχω εντυπωσιαστεί από τον ...τον επιμορφωτή, από τις γνώσεις του, από τη μεταδοτικότητά του . Ε,... αυτά...

ΕΡ: Θεωρείτε ότι, η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν στην επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων;

Σ(6): Ε, ναι βέβαια, σίγουρα.

ΕΡ: Θεωρείτε...

Σ(6): Ειδικά τώρα. Ναι.

ΕΡ: Θεωρείτε ότι, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του/της εκπαιδευτικού υπάρχουν περίοδοι όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη από επιμόρφωση; Αν ναι, ποιοι κατά τη γνώμη σας;

Σ(6): Ε, όπως είπα και πριν, συγκεκριμένη στιγμή που χρησιμοποιούμε την εξ αποστάσεως εκπαίδευση θα ήταν απαραίτητο να είχε γίνει κάποια επιμόρφωση.

ΕΡ: Πώς θα αξιολογούσατε την επάρκεια των γνώσεών σας σχετικά με το περιεχόμενο των Νέων Τεχνολογιών; Θεωρείτε τον εαυτό σας επαρκή/ανεπαρκή, σε ποιο βαθμό και σε ποια αντικείμενα;

Σ(6): Ε, θα έλεγα επαρκής,, σε μια κλίμακα ας πούμε 10 θα έλεγα γύρω στα 7 με 8, ε, αλλά αυτό βέβαια για απλές ασκήσεις σε μορφή παιχνιδιού, χρήση των βασικών προγραμμάτων επικοινωνίας με τους μαθητές αλλά θεωρώ ότι, όλα είναι στα...σε εάν μέτριο έτσι, ίσως να μην είναι 8 τώρα η χρήση της επικοινωνίας. Χρησιμοποιώ, τα

χρησιμοποιώ καθημερινά ειδικά τώρα αλλά χωρίς πάρα πολλά επιπλέον, πάρα πολλές επιπλέον εφαρμογές.

ΕΡ: Μάλιστα. Κατά τη γνώμη σας, θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμόρφωσης ο τρόπος διδασκαλίας (οι διδακτικές προσεγγίσεις) των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.;

Σ(6): Ναι, βέβαια, αν και ο καθένας μας έχει τον δικό του τρόπο, αλλά είναι πολύ σημαντικό θεωρώ να φανεί και ότι είναι πολύ διαφορετική η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και από τη δια ζώσης διδασκαλία οπότε έτσι θα έπρεπε, θα πρέπει μάλλον, κατά την άποψή μου να φτια...να επιμορφωθούμε σε αυτόν τον τρόπο, σε αυτόν τον τρόπο διδασκαλίας.

ΕΡ: Ωραία. Στα πλαίσια της παρούσας φάσης της ζωής σας, ποια μορφή επιμορφωτικών προγραμμάτων θα επιλέγατε (μικρής διάρκειας, μεγάλης διάρκειας, από απόσταση, κάποια άλλη μορφή);

Σ(6): Μικρής διάρκειας και, σίγουρα από απόσταση.

ΕΡ: Ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(6): Για να είμαι ειλικρινής δεν θα, δεν ξέρω ακριβώς ποιος είναι ο καταλληλότερος φορέας, αλλά αυτό που έχω ζήσει τον τελευταίο καιρό, πιστεύω ότι τα ΠΕΚΕΣ και οι συντονιστές των συγκεκριμένων ειδικοτήτων μπορούν να βοηθήσουν περισσότερο. Ε, καθώς και συνάδελφοι που έχουν χρησιμοποιήσει συγκεκριμένα εργαλεία, έχουν παραδείγματα συγκεκριμένα να μας δείξουν, ε, ώστε να αποκτήσουμε και εμείς γνώσεις και ιδέες για περισσότερες.

ΕΡ: Ωραία. Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται σήμερα τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.; Πιστεύετε ότι, είναι σημαντική η συμμετοχή, με οποιονδήποτε τρόπο, σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος (π.χ. καθορισμός στόχων, μαθησιακών περιεχομένων, διάρκειας, χρόνου και χώρου υλοποίησης, κλπ);

Σ(6): Σίγουρα θα πρέπει να γνωρίζει, να γνωρίζουμε των, τους στόχους των επιμορφώσεων, έτσι ώστε να το αξ..να το χρησιμοποιήσουμε, να το αξιοποιήσουμε και ...

ΕΡ: Πιο αποδοτικά στη διδασκαλία;

Σ(6): ...στη διδασκαλία, ναι.

ΕΡ: Ωραία. Ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. χρήζουν βελτίωσης;

Σ(6): Ε, όπως έχω αναφερθεί και παραπάνω, περισσότερη συσχέτιση με το μάθημα, με τα προβλήματα που προκύπτουν, ε, όχι μόνο στην εξ αποστάσεως αλλά και στη δια ζώσης, για παράδειγμα προβλήματα σύνδεσης, ο αριθμός των μαθητών σε ένα τμήμα, οι ελλείψεις... η έλλειψη, ε, μέσων, αυτά.

ΕΡ: Ωραία. Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια που αναφέρατε προηγουμένως;

Σ(6): Ε, αυτό θεωρώ ότι είναι θέματα του Υπουργείου και οικονομικής φύσεως, δεν θεωρώ ότι μπορούμε εμείς ως μονάδα να βοηθήσουμε ...

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(6): ...να βρεθεί για αυτό...

ΕΡ: Αυτό, λίγο συνδέεται με την επόμενη ερώτηση, ότι ποιες ενέργειες είστε διατιθέμενοι να κάνετε προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(6): Εντάξει...

ΕΡ: Μόνο κάποιες προτάσεις μπορείτε να δώσετε;

Σ(6): Εε...

ΕΡ: ...αν φυσικά ερωτηθείτε; Αυτό είναι το...

Σ(6): Ναι. Ε, συμμετοχή θα έλεγα ενεργά σε προγράμματα που μας δίνονται αλλά και να εξοπλιστούμε με περισσότερα μέσα που, δυστυχώς θα έλεγα, το έχω κάνει ήδη για τη δική μου βελτίωση. Δυστυχώς εννοώ από οικονομικής άποψης, δεν έπρεπε ...θα έπρεπε, πρέπει όλα αυτά να αγοραστούν ...

ΕΡ: Ωραία.

Σ(6): Από εμάς.

ΕΡ: Και αυτή η ερώτηση πάλι με πηγαίνει στην επόμενη. Ποια στοιχεία πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επιμορφωτικά προγράμματα περισσότερο ελκυστικά προς παρακολούθηση;

Σ(6): Ναι, δε θα ήθελα να αναφερθώ αρχικά στο οικονομικό, όπως ίσως κάποιοι...

ΕΡ: Ναι.

Σ(6): Θα θέλανε, γιατί αν θυμηθούμε οι επιμορφώσεις του Β1 και του Β2 ήτανε...

ΕΡ: Είχαν οικονομικό χαρακτήρα..

Σ(6): Είχαν οικονομικό χαρακτήρα, γιατί σίγουρα το κάνουμε έμμεσα, το κάνουμε, το κάνουμε για τη δική μας βελτίωση.

ΕΡ: Ναι.

Σ(6): Αλλά, ίσως, όπως αναφέρθηκα και πριν, να μοριδοτ... να μοριοδοτούνταν κάποια, κάποια επιμορφωτικά σεμινάρια και έτσι, έμμεσα, να είχαμε τη βελτίωση την οικονομική βελτίωση πέρα από στόχους, το περιεχόμενο να είναι πιο συγκεκριμένο σε, στις διάφορες ειδικότητες και να αντιμετωπίζεται το περιεχόμενο με την καθημερινή, με την πραγματικότητα που ζούμε ως εκπαιδευτικοί στις τάξεις και όχι με κάτι ιδανικό .

ΕΡ: Ωραία, σας ευχαριστώ πάρα πολύ που συμμετ...που συμμετείχατε στην έρευνά μου. Εάν θέλετε κάποια αποτελέσματα από την έρευνα, θα σας τα στείλουμε μέσω email .

Εεε ... Καλή συνέχεια.

Σ(6): Επίσης, να είστε καλά.

ΕΡ: Γεια σας.

Συνέντευξη 7

ΕΡ: Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που δεχθήκατε να συμμετάσχετε στην έρευνα αυτή. Καταρχάς, να σας ενημερώσω ότι θα πρέπει να ζητήσω την άδειά σας για την ηχογράφηση της συνομιλίας και, στη συνέχεια, να σας διαβεβαιώσω ότι προσωπικά στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα, μετά το τέλος αυτής της έρευνας όλα τα δεδομένα θα καταστrophών καθώς αποτελούν αντικείμενο μελέτης αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα και ότι η συνέντευξη θα διαρκέσει περίπου 35 λεπτά. Γεια σας.

Σ(7): Καλημέρα.

ΕΡ: Καλημέρα. Ε, να ξεκινήσουμε με τις ερωτήσεις;

Σ(7): Ναι.

ΕΡ: Είναι σημαντικό για σας να γνωρίζετε πώς να χρησιμοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες;

Σ(7): Φυσικά.

ΕΡ: Ποιες ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στον προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθετε να τις χρησιμοποιείτε;

Σ(7): Ένα λάπτοπ.

ΕΡ: Έχετε κάποια πιστοποίηση για τη γνώση και χρήση των Τ.Π.Ε.; Ποια; Μπορείτε να μας πείτε πότε την αποκτήσατε;

Σ(7): Πτυχίο Πληροφορικής.

ΕΡ: Και πότε το αποκτήσατε;

Σ(7): Το 2004 ...5, δε θυμάμαι ακριβώς. Να δω;

ΕΡ: Όχι, δε χρειάζεται. Σε προπτυχιακό επίπεδο παρακολουθήσατε κάποιο μάθημα σχετικό με τη διδασκαλία με την χρήση των Τ.Π.Ε.; Φυσικά, η ειδικότητά σας είναι αυτή οπότε αυτή η ερώτηση ...

Σ(7): Όχι δεν είχα, προπτυχιακό όχι.

ΕΡ: Όχι, ωραία.

Σ(7): Εεε, πριν πάω, μόνο όταν μπήκα στη σχολή ξεκίνησα.

ΕΡ: Ναι. Ε, πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι νέες τεχνολογίες στη διδασκαλία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης; Στη διαδικασία της διδασκαλίας αξιοποιείτε τις Νέες Τεχνολογίες; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;

Σ(7): Φυσικά και πρέπει να αξιοποιούνται, προσπαθώ να όταν κάνω μάθημα, επειδή εμείς δεν έχουμε βιβλίο, να έχω πάντα μαζί το λάπτοπ, τον προτζέκτορα και δείχνω ή βίντεο ή διάφορες διαδραστικές ασκήσεις στα παιδιά ή διάφορα σταυρόλεξα όταν κάνουμε την εισαγωγή στο μάθημα για να παραδώσω.

ΕΡ: Μάλιστα. Ποιοι παράγοντες πιστεύετε επηρεάζουν αρνητικά και ποιοι θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;

Σ(7): Θετικά και αρνητικά; [παύση]. Αρνητικά είναι ότι, το Τ.Π.Ε. στο σχολείο εννοείτε;

ΕΡ: Ναι .

Σ(7): Καταρχήν, σαν μάθημα, να πάρω τη δική μου ιδιότητα, είναι μονόωρο δεν, δηλαδή με μία ώρα την εβδομάδα πώς, δεν ξέρω, εγώ πιστεύω το ελάχιστο, από τη Δευτέρα, από την Τρίτη και πάνω τάξη πρέπει να ήταν δύο ώρες, το ελάχιστο, το μάθημά μας.

ΕΡ: Ναι, οπότε θεωρείτε ο χρόνος που διατίθεται στο αναλυτικό πρόγραμμα είναι ...

Σ(7): Ε, ναι σαν ειδικότητα το λέω τώρα...

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(7): Εεε, υπάρχουν σχολεία που δεν έχουν ακόμα εργαστήρια .Δανειζόμαστε τάξεις για να μπορούμε. Ευτυχώς ο εξοπλισμός τα τελευταία χρόνια είναι πολύ καλός. Έχουμε δηλαδή υπολογιστές, μπορούν να έχουμε δύο, ανά παιδιά να μην έχουν έναν αλλά, εντάξει. Αλλά πιστεύω ότι ο χρόνος, αν αξιοποιείται, με μια ώρα την εβδομάδα πολύ δύσκολα.

ΕΡ: Ε, θετικά;

Σ(7): Για την Τ.Π.Ε.;

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Για την αξιοποίηση εννοείτε;

ΕΡ: Ναι, ναι, για την αξιοποίηση...

Σ(7): Ε, ίσως αυτό τώρα με την...

ΕΡ: ...με την τηλεεκπαίδευση;

Σ(7): Με την πανδημία πιστεύω ότι βοήθησε θετικά γιατί, για παράδειγμα, σκεφτ...πριν δύο χρόνια σκεφτόμουν πώς θα κάνω ...ήθελα να γράφω τους μαθητές στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο και να πάρουν κωδικούς και για τα προσωπικά δεδομένα αυτά και αγχωνόμουν. Δε μπορούσα, φοβόμουν, τώρα πλέον είναι όλοι γραμμένοι, για παράδειγμα στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, όλοι έχουν αποκτήσει κωδικούς...

ΕΡ: Και διευκολύνει το μάθημά σας...

Σ(7): Και άσχετα αν δεν το χρησιμοποιώ, γιατί υπάρχουν και ακόμη παιδιά που δεν, τόσο θετικά δεν ...ακόμη ζητάω κωδικούς να φέρουν μερικούς δηλαδή, μερικοί και άλλοι τους

έχουν χάσει και δεν ενδιαφέρονται. Αλλά πιστεύω ότι, με την πανδημία βοήθησε πάρα πολύ η εξέλιξη.

ΕΡ: Ωραία. Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (στάση διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για τη χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου, κ.α.);

Σ(7): Το κακό με εμάς είναι ότι, σαν ειδικότητα είμαστε σε πολλά σχολεία και δεν μπορώ να παρακολουθώ τι γίνεται στο κάθε σχολείο. Εγώ πάω για μια μέρα σε κάθε σχολείο, εκτός από ένα που πάω δύο. Αλλά, πιστεύω, οι διευθυντές θα είναι ένθερμοι στην υποστήριξη για τις Τ.Π.Ε., δηλαδή και θα δώσουν άδειες και θα επιμορφώ...και θα θέλουν να παρακολουθούμε επιμορφώσεις, δεν πιστεύω να είναι κάποιος αρνητικός. Αλλά το κακό είναι ότι, εμείς πάμε σε τέσσερα σχολεία. Δε μπορείς, δηλαδή, μια μέρα σε κάθε σχολείο, δε μπορείς να παρακολουθήσεις τι γίνεται.

ΕΡ: Ναι. Αν θεωρήσουμε ότι η επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. ικανοποιεί κάποιες ανάγκες του εκπαιδευτικού, μπορείτε να πείτε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες (είναι οικονομικές, επαγγελματικές, κοινωνικές, προσωπικές); Και ποιες από αυτές τις ανάγκες θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική σας ανάπτυξη; Εσείς ήδη είστε εεε ... κάτοχος πτυχίου της... στην Πληροφορική αλλά, σίγουρα, θα θέλετε επιμόρφωση...

Σ(7): Ναι, όμως επιμόρφωση για ... επιμόρφωση για τις Τ.Π.Ε., δηλαδή για τα καινοτόμα συνέχεια ...δε μας έχουμε κάνει επιμόρφ..., δεν έχει γίνει ...συνέχεια εξελίσσεται ρε παιδί μου.

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Δε μπορούμε δηλαδή για ... ας είναι καλά το διαδίκτυο που βλέπουμε τα, ότι μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα νέα, καινούργια εργαλεία. Ε, τώρα, επιμόρφωση δεν ξέρω, εγώ δεν είχα προλάβει γιατί είμαι αναπληρώτρια, δεν είχα προλάβει την...του Α επιπέδου και Β επιπέδου που είχαν γίνει ...

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Γιατί είχα ένα κενό ... χρόνια δε δούλευα όταν μεγάλωσα τα ... όταν γεννήθηκαν τα παιδιά.

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Και σαν αναπληρωτές δε δικαιούμαστε και άδειες, δε μπορούσαμε να φύγουμε μακριά.

ΕΡ: Οπότε..

Σ(7): Εεεε ...

ΕΡ: Θεωρείτε όμως ότι ...

Σ(7): Τώρα, βλέπω όμως τώρα, βλέπω ότι άρχισε το Υπουργείο, δημιουργεί τώρα, πήρα, για παράδειγμα, συμμετέχω σε ένα επιμορφωτικό που είναι μέσω του moos, το moos. Άρχισε, ξεκινάει βλέπω, τις επιμορφώσεις για την εκπαίδευση.

ΕΡ: Ωραία και θα συμβάλλει ...

Σ(7): Για τους εκπαιδευτικούς. Τι είπατε;

ΕΡ: Και θα συμβάλλει σίγουρα και στην επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(7): Επαγγελματική...πιστεύω ναι ...θα καλυτερέψει τη δουλειά μας και, μετά, είναι ανάλογα τι χρόνο έχεις και πόσο θες και εσύ να εξελιχθείς...

ΕΡ: Χμμ...Εεεε η επόμενη ερώτηση είναι λίγο ήδη...

Σ(7): Αλλά πιστεύω ότι το, δηλαδή τώρα ξεκινά, αρχίζουν οι επιμορφώσεις, απλώς αρκεί να έχουμε και το χρόνο εμείς...

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(7): ...να τις παρακολουθούμε.

ΕΡ: Ε, εεε... έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. (εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις) με την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των εκπαιδευτικών της μονάδας; Τώρα, εσείς πάτε σε πολλά σχολεία.

Σ(7): Όχι.

ΕΡ: Δεν έχετε...

Σ(7): Εεε...Τώρα στο σεμινάριο... ενδοσχολική επιμόρφωση στο ...εννοείτε, να είναι μέσα στο... στο χώρο του σχολείου;

ΕΡ: Ναι, όχι μόνο του σχολείου, να το οργάνωσε το σχολείο, να υπάρχει...

Σ(7): Σύγχρονα εεεε...

ΕΡ: Από το σύμβουλο... από κάπου να ...

Σ(7): όχι για ...η σύμβουλος μας είχε καλέσει, όποτε μας καλεί, συμμετέχουμε.

ΕΡ: Χμ... Κατά την άποψη σας η σχολική..

Σ(7): της Πληροφορικής, αλλά μόνο τις ειδικότητές μας, όχι παράλληλα με τους συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων.

ΕΡ: Ωραία, ωραία. Κατά την άποψή σας, η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης δικών σας πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα αναφορικά με τη χρήση Τ.Π.Ε., είναι σημαντικός παράγοντας για την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(7): [παύση] Διαβάζω λίγο την ερώτηση ξανά [παύση]

ΕΡ: Ναι, ναι.

Σ(7): Σίγουρα είναι σημαντικός παράγοντας , ναι .

ΕΡ: Ωραία. Ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Μπορείτε να αναφερθείτε συγκεκριμένα στο αντικείμενο και τα περιεχόμενα της επιμόρφωσης; Με ποιο τρόπο συνέβαλε στην προσωπική και την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(7): Για την επιμόρφωση Τ.Π.Ε., εγώ τώρα, το πρώτο που παρακολουθώ είναι τώρα, το ασύγχρονο στο mooc .

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Εεεε, τα τρία τελευταία χρόνια, δουλεύω. Παλιά, είχα παρακολουθήσει την επιμόρφωση που έκαναν, όταν πρωτοδούλεψα, η σύμβουλος Πληροφορικής πέντε μέρες, ήταν θυμάμαι στην Κομοτηνή. Έχει πολλά χρόνια .

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Αλλά τώρα τελευταία.

ΕΡ: Ωραία.

Σ(7): Τώρα ξεκίνησα ...

ΕΡ: Το περιεχόμενο της επιμόρφωσής σας ποιο είναι; Σίγουρα έχετε μια ενημέρωση.

Σ(7):Ε, εε, τώρα είναι για διάφορα εργαλεία που θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε για την, για την εκπαίδευση.

ΕΡ: Ωραία.

Σ(7): Είναι ακόμα στην αρχή, στο δεύτερο μάθημα. Σήμερα θα μας ανεβάσουν το τρίτο.

ΕΡ: Ωραία.

Σ(7): Είναι πώς μπορούμε να ... έχει διάφορες ενότητες, δηλαδή, είναι τα τέσσερα c που είναι στην εκπαίδευση, για παράδειγμα.

ΕΡ: Ναι .

Σ(7): Εεεε, τι συνεργαστικά εργαλεία έχουμε δει, τι μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε, πως μπορούμε να επικοινωνήσουμε. Μαθαίνουμε τώρα και για το padlet, πώς μπορούμε να επικοινωνούμε. Αυτά, ακόμη δεν είναι... Σήμερα θα ανέβει η τρίτη ενότητα και έχω αγχωθεί κιόλας.

ΕΡ: Μάλιστα. Κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε., ως ενήλικοι επιμορφούμενοι, είναι πιθανόν να συναντήσατε εμπόδια ή δυσκολίες. Θα θέλατε να αναφερθείτε, να αναφέρετε τους πιο σημαντικούς για εσάς παράγοντες που σας δημιούργησαν εμπόδια ή δυσκολίες; Τώρα, είναι και πρόσφατο, εσείς τώρα το παρακολουθείτε;

Σ(7): Εγώ, το μόνο πρόβλημα τώρα που έχω είναι με τα παιδιά, γιατί είμαστε σε μια γενική, τώρα είμαστε και οι τρεις και του χρόνου δηλαδή, πρέπει αργά να κάνουν τις ασκήσεις, να έχουν κοιμηθεί, αυτά.

ΕΡ: Ωραία, ο χρόνος που...

Σ(7): Αυτό το θέμα, ο χρόνος και ότι είμαστε, έχω και δύο μικρά παιδιά να διαβάσουν, να ετοιμαστούν για το μεσημέρι...

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(7): Γιατί τώρα, άλλαξε το πρόγραμμα. Και είμαι μόνη στο σπίτι με τα παιδιά, ο άντρας μου είναι ελεύθερος επαγγελματίας. Δεν έχει σταθερό ωράριο, μπορεί να έρθει τέσσερις η ώρα, να φύγει πέντε ξανά. Είναι γιατρός, έχει έκτακτα, δεν έχω χρόνο. Εκεί είναι το δικό μου θέμα.

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(7): Μπορούσα να πάρω την άδεια, δεν τη ζήτησα ακόμα. Εντάξει. Προσπαθώ να είμαι σε όλα συνεπής.

ΕΡ: Μάλιστα. Κύρια χαρακτηριστικά...

Σ(7): Και το καλό είναι ότι, βοηθάει ότι είναι ασύγχρονο...

Ερευνήτρια: Μάλιστα.

Σ(7): ...δηλαδή, μπορείς να κάνεις τις ενότητες και αργά το βράδυ, ό,τι ώρα θες εσύ.

Ερευνήτρια: Χμμ

Σ(7): Εκτός από τα webinar και εκείνα ανεβαίνουν στο youtube, ό,τι ώρα θες μπορείς να τα δεις μετά.

Ερευνήτρια: Ναι. Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι το περιεχόμενο, η διάρκεια, η οργάνωση κλπ. Ποια από αυτά θεωρείτε ότι είναι τα πιο σημαντικά για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό; Αναφερθείτε συγκεκριμένα.

Σ(7): Εγώ, σας ξαναλέω, είναι το πρώτο σεμινάριο που παρακολουθώ τώρα...

Ερευνήτρια: Ναι, γενικότερα, ποια είναι η άποψή σας;

Σ(7): Το κυριότερο, το κυριότερο είναι η οργάνωση .

Ερευνήτρια: Ναι.

Σ(7): Η διάρκεια, ίσως, να είναι δεύτερο. Οργάνωση, πώς είναι οργανωμένο, η θεματολογία. Πώς θα ξεκινήσει γιατί, για άλλους που έχουν ξεκινήσει δεν είχαν κάνει άλλη επιμόρφωση.

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Πιστεύω το κυριότερο είναι η οργάνωση. Τα άτομα τα οποία θα σε επιμορφώσουν, τα παραδείγματα.

ΕΡ: Ωραία.

Σ(7): Και μετά,, είναι πόσο μπορείς και εσύ να ακολουθήσεις.

ΕΡ: Ε, ποιους θεωρείτε ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σας σε προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε.;

Σ(7): Για εμένα προσωπικά είναι το θέμα της εξέλιξης και πως πρέπει, επειδή είμαι και ειδικότητα, να είμαι συνεπής σε αυτά που κάνω. Να είμαι σωστός.

ΕΡ: Ωραία. Η εμπειρία σας ...

Σ(7): Και να ακολουθείς τις εξελίξεις, εντάξει, δηλαδή και για τα παιδιά είναι πιο ενδιαφέρον.

ΕΡ: Χμ...Η εμπειρία σας...

Σ(7): Και για τους μαθητές δηλαδή, πρέπει να βάζουμε ...είναι πιο ενδιαφέρον πλέον να κάνω μάθημα...

ΕΡ: Χμ...

Σ(7): Με τα καινοτομ ...με τα σύγχρονα εργαλεία δεν ...ξέφυγε λίγο. Πρέπει να ξέφυγ...να το, όπως ξέρουμε το μάθημα. Δηλαδή τους βοηθάει και στη δια ζώσης, όταν κάνουμε, είναι πολύ πιο ενδιαφέρον. Φυσικά, για εμάς σαν ειδικότητα που δεν έχουμε βιβλία ...

ΕΡ: Χμ...

Σ(7): Εμείς στο μάθημα μας δεν έχουμε βιβλία ...

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Είναι πολύ δύσκολο και αυτό, να κάνεις μάθημα χωρίς βιβλία δηλαδή, πρέπει να έχεις και οργάνωση στο μάθημά σου, να έχεις υλικό, τώρα από άλλα χρόνια αν δουλεύεις και, ευτυχώς, βοηθάνε και ή από διάφορες ομάδες που μπαίνεις σε διάφορα μέσα δικτύωσης, εεεε, ανταλλαγή απόψεων ή, για παράδειγμα, εμάς τώρα η σύμβουλος έκανε μια ομάδα η οποία μας ενημερώνει διάφορα θέματα που γίνονται, κάποιες προτάσεις που έχει.

ΕΡ: Χμ...

Σ(7): Γιατί είναι πάρα πολύ δύσκολο που δεν έχουμε βιβλίο.

ΕΡ: Οπότε, έχετε βρει κάποιους άλλους τρόπους ενημέρωσης

Σ(7): Ναι, το Φωτόδεντρο από το Δεκέμβρη άρχισε να μη μας ανοίγει όλα τα, τα θέματα...προσπαθούμε...

ΕΡ: Ωραία...

Σ(7): ...είναι πολύ αγχωτικό για εμάς να ετοιμάσουμε το επόμενο μάθημα...

ΕΡ: Οι εμπειρίες σας...

Σ(7): ...γιατί δε μπορώ να πω ούτε το παιδί «άνοιξε το βιβλίο», ούτε πρέπει να έχεις έτοιμο υλικό.

ΕΡ : Ναι, ωραία.

Σ(7): Βιντεάκια, ασκησούλες, παζλ ... κάποιο κείμενο να βρεις για θεωρία, να παραδώσεις, να έχει μπροστά το παιδί. Δηλαδή, να είναι παράλληλα και στη σύγχρονη και στην ασύγχρονη ηλεκτρονική σου τάξη, να έχεις κάποιο υλικό.

ΕΡ: Ωραία, οπότε όλοι αυτοί...

Σ(7): Να είσαι πάντα συνεπής, με τον εαυτό σου πρώτα.

ΕΡ: Όλοι αυτοί οι λόγοι σας οδηγούν να συμμετέχετε στα προγράμματα, τέτοια.

Σ(7): Ναι και, κακώς που δεν αν δεν ξέρω αν ... ίσως να έπρεπε πιο μπροστά να το κάνουν. Αλλά, εγώ σας είπα, όταν ξεκίνησα να δουλ ... δεν ήταν ... έχει δυο-τρία χρόνια πάλι που ξεκίνησα, δεν ήταν ούτε η πιστοποίηση Α και τέτοια. Δεν ξέρω, μπορεί να ήταν και να μην το κατάλαβα, δεν ξέρω.

ΕΡ: Όχι, όχι δεν πρέπει να ήταν.

Σ(7): Δε θυμάμαι πότε ήταν τελευταία φορά ... μου φαίνεται, εγώ τότε δε δούλευα.

ΕΡ: Μάλιστα. Εεεε, να προχωρήσω στην επόμενη ερώτηση;

Σ(7): Ναι, ναι ευχαριστώ.

ΕΡ: Οι εμπειρίες σας, από προηγούμενα επιμορφωτικά προγράμματα που έχετε παρακολουθήσει, επηρέασαν τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.; Τώρα μου είπατε ότι, δεν είχατε κάποια εμπειρία...

Σ(7): Όχι.

ΕΡ: Αν, στο μέλλον, αυτό που παρακολουθείτε τώρα θα σας επηρεάσει στο να συμμετέχετε και σε άλλες επιμορφώσεις;

Σ(7): Μάλιστα, ό,τι θα έχει θα προσπαθώ να συμμετέχω γιατί περιμένω, τώρα υποτίθεται, θα κάνει για τους επιμορφωτές, έβγαλε το Υπουργείο και το καινούριο, θα κάνει και το Υπουργείο και άλλο...

ΕΡ: Χμ...οπότε...

Σ(7): ..θέλω, μακάρι να τα καταφέρω.

ΕΡ: Οπότε λειτουργεί θετικά όλο αυτό.

Σ(7): Θετικά, ναι. Εγώ πιστεύω, η εκπαίδευση εκεί, το μέλλον της εκεί θα είναι, στις νέες τεχνολογίες .

ΕΡ: Χμ...

Σ(7): Αρκεί να είναι και εξοπλισμένα ... δηλαδή και τα παιδιά, να, και όλα ...

ΕΡ: Ναι πρέπει να υπάρχει σε όλους.

Σ(7): Να βοηθήσουν σε όλα, δηλαδή το Υπουργείο θα ξεκινήσει τώρα να βοηθήσει μαθητές που δεν έχουν υπολογιστές, να δώσει κάποιο χρήμα, χρηματικό ποσό.

ΕΡ: Χμ...

Σ(7): Να μπορούν να, γιατί υπάρχουν και παιδιά που δεν, δεν μπορούν να ανοίξει μια άσκηση στο κινητό. Είναι δύσκολο, το κατανοώ ...

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Δηλαδή πρέπει να είσαι και από την πίσω πλευρά, όπως είναι ο μαθητής.

ΕΡ: Ναι, εεε.

Σ(7): Να έχει όλα τα απαραίτητα μέσα.

ΕΡ: Εεεε, να συνεχίσουμε λίγο.

Σ(7): Ναι.

ΕΡ: Θεωρείτε ότι, η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν την επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων;

Σ(7): Φυσικά, εγώ πιστεύω το μέλλον εκεί.

ΕΡ: Ναι. Η επόμενη ερώτηση, νομίζω, είναι ακριβώς αυτό που λέγαμε πριν από λίγο ... θεωρείτε ότι κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του/της εκπαιδευτικού υπάρχουν

περίοδοι όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη από επιμόρφωση; Αν ναι, ποιοι κατά τη γνώμη σας;

Σ(7): Πιστεύω ότι πρέπει να είναι διαρκής η επιμόρφωση σε όλους τους τομείς, όχι μόνο στο Τ.Π.Ε., σε όλες τις ειδικότητες πρέπει να έχει, να είναι συνεχής η επιμόρφωση .

ΕΡ: Αλλά και στην εισαγωγή κάποιου στο ...

Σ(7): Πολύ περισσότερο...ναι.

ΕΡ: ...στο επάγγελμα.

Σ(7): Αλλά πρέπει να είναι συνεχής η επιμόρφωση, ...ναι.

ΕΡ: Εεε τώρα αυτό ... η επόμενη ερώτηση είναι λίγο περιεργ ... δύσκολη. Πώς θα αξιολογούσατε την επάρκεια των γνώσεών σας σχετικά με το περιεχόμενο των Νέων Τεχνολογιών; Θεωρείτε τον εαυτό σας επαρκή/ανεπαρκή, σε ποιο βαθμό και σε ποια αντικείμενα; Τώρα, είναι και η ειδικότητά σας...

Σ(7): Εεε...υπάρχουν ακόμα εργαλεία που δεν τα έχω δουλέψει πλήρως. Δεν είμαι επαρκής, πιστεύω έχω μέλλον ακόμα για να είμαι επαρκής .

ΕΡ: Χμ...

Σ(7): Όταν είναι για τα εργαλεία της εκπαίδευσης.

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Δεν εννοώ για το μάθημά μου .

ΕΡ: Χμ.

Σ(7): Ποιο εργαλείο χρησιμοποιώ για την ... ξέρω αρκετά, αλλά θέλω ... εξελίσσεται συνέχεια δεν σταματάει...

ΕΡ: Χμ.

Σ(7): Δεν πρέπει να επαναπαύεσαι.

ΕΡ: Κατά τη γνώμη σας, θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμόρφωσης ο τρόπος διδασκαλίας (οι διδακτικές προσεγγίσεις) των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.;

Σ(7): Φυσικά και πρέπει να γίνει επιμόρφωση .

ΕΡ: Στα πλαίσια της παρούσας φάσης της ζωής σας, ποια μορφή επιμορφωτικών προγραμμάτων θα επιλέγατε (μικρής διάρκειας, μεγάλης διάρκειας, από απόσταση, κάποια άλλη μορφή); Ήδη έχετε επιλέξει ...

Σ(7): Επέλεξα αυτό που μου είναι διαθέσιμο τώρα. [γέλια]

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(7): Εεε, δεν ξέρω, θα προσπαθήσω, ό,τι και να είναι να το βγάλω εις πέρας.

ΕΡ: Εεεε....

Σ(7): Αλλά το θέμα είναι ότι έχω δύο μικρά παιδιά, εντάξει, αυτό είναι το θέμα .

ΕΡ: Οπότε...

Σ(7): Δεν έχω κάποιον να με βοηθήσει.

ΕΡ: Οπότε, μια επιμόρφωση εξ αποστάσεως θα είναι πιο καλή κατά την άποψή σας; Ή και δια ζώσης; Πώς θα ...

Σ(7): Και δια ζώσης θα, δε..αν ήταν, εντάξει, δια ζώσης, αλλά να ήταν σε κοντινό μέρος.

Ερευνήτρια: Ναι.

Σ(7): Δηλαδή, πέρυσι για παράδειγμα είχα επιλέξει, είχα επιλέξει να κάνω στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, για το οποίο ήτανε δεν ήταν δωρεάν, το πλήρωσα εγώ...

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Ήτανε ένα σεμινάριο για την ειδική αγωγή.

ΕΡ: Ναι .

Σ(7): Αλλά, ήταν κοντά, πήγαινα στην Καβάλα δηλαδή, ήταν μια φορά το μήνα, έκανα εργασίες εξ αποστάσεως, έστελνα. Εντάξει, προσπάθησα, το πάλεψα.

ΕΡ: Ωραία. Ε, ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(7): Κατα...καταλληλότερο φορέα; Δεν το κατάλαβα τώρα [παύση].

ΕΡ: Ποιος μπορεί;

Σ(7): Εννοείται το Υπουργείο ...

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Το Υπουργείο Παιδείας και διάφορα δεν ξέρ...δεν.

ΕΡ: Ωραία, το Υπουργείο Παιδείας .

Σ(7): Το Υπουργείο Παιδείας, ναι .

ΕΡ: Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται σήμερα τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.; Πιστεύετε ότι είναι σημαντική η συμμετοχή με οποιοδήποτε τρόπο σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος(π.χ. καθορισμός στόχων, μαθησιακών περιεχομένων, διάρκειας, χρόνου και χώρου υλοποίησης, κλπ.);

Σ(7): Αυτό που παρακολουθώ τώρα, μου φαίνεται είναι πάρα πολύ καλό, αν και είναι στην αρχή ...

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Δηλαδή, και τα άτομα που συμμετέχουν είναι άτομα ενεργά που είναι και από το χώρο της εκπαίδευσης και μας καθορίζει και τους στόχους, τα μαθησιακά περιεχόμενα, μέχρι στιγμής είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον.

ΕΡ: Ωραία. Στη μελλοντική, σε μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα θα θέλατε να έχετε λόγο στην οργάνωσή τους, στο σχεδιασμό τους να ζητείται η δική σας άποψη;

Σ(7): Ε, πιστεύω πως υπάρχουν άτομα πολύ πιο χρήσιμα, πολύ πιο ...περιμένετε λίγο, ποια ερώτηση ήταν...[παύση];

ΕΡ: Ας πούμε, για τη διάρκεια που είπατε ή για το χρόνο ή οτιδήποτε άλλο ...Εεεε, αν ζητούσαν την άποψή των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στα προγράμματα, μήπως ήταν λίγο πιο ευέλικτα τα προγράμματα αυτά.

Σ(7): Δεν ξέρω, ανάλογα την ειδικότητα αυτά, τι ζητάει, αυτό δεν ξέρω να το απαντήσω ακριβώς.

ΕΡ: Χμ. Αν εσείς είστε ικανοποιημένη, δε θέλετε κάτι...

Σ(7): Αυτό τώρα, δεν ξέρω ...μέχρι το τέλος δεν το έχω ολοκληρώσει.

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(7): Ό,τι και να πω δεν ξέρω τώρα, ίσως είναι και η περίοδος ότι είναι κλειστά τα σχολεία.

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Έτυχε με αυτό, ότι δεν ξέρω πως θα ήταν αν δουλεύαμε γιατί, σας λέω τώρα, εμείς εδώ είμαστε ένα σπίτι, είμαστε τρεις την ίδια ώρα και το πρωί τα παιδιά πρέπει να διαβάσουν, να...

ΕΡ: Υπό κανονικές συνθήκες θα ήταν κάπως διαφορετικά, λέτε.

Σ(7): Μπορεί να ήταν καλύτερα, δεν ξέρω, τώρα επειδή είμαστε με κλειστά σχολεία και είναι και δύο μαθητές εδώ.

ΕΡ: Πιεσμένη κατάσταση, μάλιστα.

Σ(7): Ε, ναι γιατί πρέπει να, εντάξει πρέπει να τα βάλουμε φαγητ, να διαβάσουν, είναι το πρωί, τώρα μετατοπίστηκαν όλα τα φροντιστήρια που, σε άλλη ζώνη έχουν, είναι λίγο δύσκολα.

ΕΡ: Μάλιστα, ωραία.

Σ(7): Εμένα είναι και μικρά ακόμα, Τετάρτη και Πέμπτη, μαζί, κοντά στην ηλικία.

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Προσπαθούμε.

ΕΡ: Ωραία, ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης;

Σ(7): Τώρα, βοηθήστε με λίγο με τις ερωτήσεις, ποια ερώτηση ήταν αυτ;[παύση]

ΕΡ: Εεε, είναι η εικοστή τρίτη, ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης...

Σ(7): Ναι, ναι το βρήκα.

ΕΡ: Εγώ, μέχρι τώρα, είμαι ικανοποιημένη σε αυτό που παρακολουθώ, δεν ξέρω δηλαδή είναι, τι να σας πω; είναι μια, πολύ καλά είναι, δηλαδή και έχει και βιντεάκια με γνώμες άλλων πως δουλεύουν, έχει προγ...έχει παραδείγματα, είναι το πρώτο που, επιμορφωτικό σεμινάριο, που παρακολουθώ.

ΕΡ: Ωραία.

Σ(7):Είμαι πολύ ευχαριστημένη, δεν ξέρω.

ΕΡ:Οπότε δε θεωρείτε ότι ...

Σ(7):Γιατί έχει και το padlet που μπορείς να δεις, δείχνει, λες τι έχεις παρα...τι έχεις κάνει εσύ ...παίρνεις και άλλες γνώμες, είναι πολύ καλό.

ΕΡ: Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια που αναφέρατε προηγούμενως; Σε προηγούμενη ερώτηση ...κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων;

Σ(7):Αυτά όλα τώρα που παρακολουθούμε είναι δωρεάν, αυτό τώρα που παρακολουθώ είναι δωρεάν.

ΕΡ: Ναι.

Σ(7):Από το Υπουργείο, ίσως να κάνει και άλλα σεμινάρια δωρεάν να είναι δηλαδή για όλες.

ΕΡ: Οπότε...

Σ(7):Να μας δίνει να έχουμε, τώρα θα πω κάτι, μπορεί να είναι και ...

ΕΡ: Ναι .

Σ(7):...θα προτιμούσα να έχει και το καλοκ.... εγώ τώρα, αναπληρώτρια...

ΕΡ: Ναι .

Σ(7): ...είμαι, τον Ιούνιο θα, θα απολυθώ αλλά, για κάποιους που ενδιαφέρονται, μπορούν επειδή το καλοκαίρι έχουν πιο πολύ χρόνο.

ΕΡ: Ναι , μάλιστα ο χρόνος πάλι ...

Σ(7): Εγώ το λέω και σα γονιός τώρα, εντάξει δηλαδή, μπορούσε και το καλοκαίρι που έχουμε πιο ελεύθερο χρόνο να παρακολουθούμε.

ΕΡ: Ωραία, άρα η πίεση γενικότερα.

Σ(7):Και να με δίνει τη δυνατότητα εμένα που, παρόλο που θα απολυθώ τον Ιούνιο, τώρα μιλάω ατομικά.

ΕΡ: Ναι, ναι.

Σ(7): Δε λέω, γενικά εντάξει .

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Να είμαστε, να δίνει το δικαίωμα, θα μου πεις μπορεί το Σεπτέμβριο να δουλέψεις, το ξέρω αλλά, να παρακολουθώ κάποια σεμινάρια .

ΕΡ: Χμ, ωραία.

Σ(7): Γιατί έχουν πιο... οι εκπαιδευτικοί το καλοκαίρι έχουν ελεύθερο χρόνο...

ΕΡ: Ναι.

Σ(7): Ή κάτι, δεν ξέρω, δεν ξέρω.

ΕΡ: Ναι, ναι είναι σωστή η απάντησή σας.

Σ(7): Πιέζομαι λίγο με το χρόνο, αυτό είναι το άγχος μου.

ΕΡ: Ναι. Ποιες ενέργειες είστε διατιθέμενοι να κάνετε, προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών, επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.; Είναι...

Σ(7): Να περιορίσω και άλλο τον προσωπικό μου χρόνο, για να τα παρακολουθώ.

ΕΡ: Ωραία, ή επίσης αν είχατε κάποιες προτάσεις, εεε, όπως είπατε τώρα αυτήν την πρόταση που αναφέρατε και είχατε τη δυνατότητα να τη, να εισακουστεί, θα ήταν μια πολύ ωραία ιδέα .

Σ(7): Για εμένα όμως το λέω, προσωπικά.

ΕΡ: Ναι και για εσάς προσωπικά .

Σ(7): Εγώ σας είπα, δηλαδή, το καλοκαίρι θα προτιμούσα να γίνει περισσότερο ή και διαζώσης δε θα είχα πρόβλημα να ήταν .

ΕΡ: Ωραία. Ποια στοιχεία πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επι ... επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. περισσότερο ελκυστικά προς παρακολούθηση;

Σ(7): Εγώ πιστεύω τα διάφορα παραδείγματα που δίνουν από άλλους συναδέλφους πώς εργάζονται είναι πολύ ελκυστικά για να σου δώσουν το έναυσμα να συνεχίσεις.

ΕΡ: Ωραία.

Σ(7): Σε αυτό το σεμ... σε αυτό το σεμινάριο δηλαδή βλέπεις δουλειές άλλων ...

ΕΡ: Χμ.

Σ(7): Αυτό, δεν ξέρω, έχω ανεπάρκεια.

ΕΡ: Ωραία, σας ευχαριστώ πάρα πολύ που συμμετείχατε στην έρευνά μου, ε, θα...

Σ(7): Συγγνώμη αν δεν απάντησα σε μερικά, εντάξει;

ΕΡ: Όχι, όχι, ε, θα σας ενημερώσουμε εάν θέλετε για τα αποτελέσματα της έρευνας μέσω email. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ .

Σ(7): Και εγώ, να είστε καλά. Καλή επιτυχία, να είστε καλά.

ΕΡ: Σας ευχαριστώ, καλή συνέχεια.

Σ(7): Συγγνώμη, να είστε καλά, γεια σας.

ΕΡ: Γεια σας.

Συνέντευξη 8

ΕΡ: Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω που δεχτήκατε να συμμετάσχετε στην έρευνα αυτή. Καταρχάς να σας ενημερώσω ότι θα πρέπει να ζητήσω την άδειά σας για την ηχογράφηση της συνομιλίας και στη συνέχεια να σας διαβεβαιώσω ότι τα προσωπικά σας στοιχεία θα παραμείνουν ανώνυμα. Μετά το τέλος της έρευνας, όλα τα δεδομένα θα καταστραφούν, καθώς αποτελούν υλικό αποκλειστικά για τη συγκεκριμένη έρευνα. Η συνέντευξη θα διαρκέσει περίπου 35 λεπτά. Γεια σας.

Σ(8): Γεια σας.

ΕΡ: Ε, μπορούμε να ξεκινήσουμε με τις ερωτήσεις;

Σ(8): Ναι .

ΕΡ: Ωραία. Είναι σημαντικό για εσάς να γνωρίζετε πώς να χρησιμοποιείτε τις νέες τεχνολογίες ;

Σ(8): Ναι είναι σημαντικό, θεωρώ ότι είναι σημαντικό.

ΕΡ: Ποιες ηλεκτρονικές συσκευές χρησιμοποιείτε στον προσωπικό σας χώρο; Πώς μάθατε να τις χρησιμοποιείτε;

Σ(8):Ε, αυτούς που χρησιμοποιώ είναι το ηλεκτρονικός υπολογιστής και έμαθα ρωτώντας από βιβλία, μέσα από το ίντερνετ, βλέποντας διάφορα βίντεο και με μία επιμόρφωση που είχα κάνει πριν πολλά χρόνια, έτσι, μία πενήντα ωρών.

ΕΡ: Ωραία. Εεεε, η επόμενη ερώτηση είναι ακριβώς αυτό που μου απαντήσατε μόλις τώρα. Έχετε κάποια πιστοποίηση για τη γνώση και τη χρήση των Τ.Π.Ε.;

Σ(8):Δεν έχω, δεν έχω πάρει την πιστοποίηση.

ΕΡ: Έστω αυτό το ...

Σ(8):Γιατί, λόγω κάποιων συνθηκών, δεν πήγα να δώσω για...

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(8):Παρότι ήμουν έτοιμος τότε, δεν, λόγω μιας μετάθεσης που είχα πάρει, τελικά δεν μπόρεσα να δώσω για να πάρω την πιστοποίηση.

ΕΡ: Ωραία. Σε προπτυχιακό επίπεδο, παρακολουθήσετε κάποιο μάθημα σχετικό με τη διδασκαλία με την χρήση των Τ.Π.Ε.;

Σ(8): Όχι.

ΕΡ: Πιστεύετε ότι θα πρέπει να αξιοποιούνται οι νέες τεχνολογίες στη διδασκαλία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης; Στη διαδικασία της διδασκαλίας αξιοποιείτε τις νέες τεχνολογίες; Μπορείτε να αναφέρετε κάποια παραδείγματα;

Σ(8): Ε, ναι, είναι, βοηθάνε πάρα πολύ, εγώ το ... πολλές φορές μέσα από τον υπολογιστή και την τηλεόραση που έχουμε μέσα στην τάξη βάζω διάφορα βίντεο, είτε ακόμη και κινούμενα σχέδια στην Ιστορία, αλλά και ό,τι έχει σχέση με τη Γλώσσα ή με τη Μελέτη, με την Ιστορία, ό,τι βρίσκω ενδιαφέρον το κάνω εικόνα.

ΕΡ: Ποιοι παράγοντες πιστεύετε επηρεάζουν αρνητικά και θετικά την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε.;

Σ(8): Δηλαδή; Ποιοι παράγοντες πιστεύ...δεν μπορώ να την καταλαβ...να κατανοήσω τι ακριβώς...

ΕΡ: Ναι, μάλιστα. Είτε αν υπάρχει η κατάλληλη υποδομή στο σχολείο που υπηρετείτε, είτε η επιμόρφωση η κατάλληλη των εκπαιδευτικών αν μπορούσε να λειτουργήσει θετικά ...

Σ(8):Εγώ δε βλέπω κάτι μέχρι στιγμής αρνητικό. Αυτό το οποίο χρειάζομαι, και μπορώ να το βρω, και να το αξιοποιήσω. Δεν αντιμετωπίζω κάποια δυσκολία.

ΕΡ: Ποια είναι η σχέση του σχολείου σας με την καινοτόμο χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία(στάση της διεύθυνσης, άδειες για επιμορφώσεις, υποστήριξη για τη χρήση των Τ.Π.Ε., στάση του συλλόγου, κ.α.); Είναι ένθερμο το κλίμα στο σχολείο σας;

Σ(8):Ναι, πολλοί συνάδελφοι. Έχουμε και την υλικοτεχνική υποδομή, όταν υπάρχουν οι τηλεοράσεις, υπάρχουν τα λάπτοπ...μπορεί κάθε τάξη να εργαστεί. Όποιος έχει τη γνώση και τη διάθεση μπορεί να το κάνει, δεν υπάρχει κάποιο πρόβλημα.

ΕΡ: Αν θεωρήσουμε ότι η επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε. ικανοποιεί κάποιες ανάγκες του εκπαιδευτικού, μπορείτε να πείτε ποιες είναι αυτές οι ανάγκες (είναι οικονομικές, επαγγελματικές, κοινωνικές, προσωπικές); Ποιες από αυτές τις ανάγκες θεωρείτε ότι επηρεάζουν την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(8):Επαγγελματικά με κάνει το έργο μου πιο εύκολο και πιο ενδιαφέρον μπορώ να πω, γιατί μέσα από τις γνώσεις αυτές είναι μια τεράστια εγκυκλοπαίδεια, το διαδίκτυο μας βοηθάει πάρα πολύ...

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(8):...τους εκπαιδευτικούς.

ΕΡ: Έχετε λάβει μέρος σε ενδοσχολική επιμόρφωση στις Τ.Π.Ε.(εργαστήρια, σεμινάρια, κύκλοι μαθημάτων, συμβουλευτικές συναντήσεις) με την ενεργό συμμετοχή των ίδιων των εκπαιδευτικών της μονάδας;

Σ(8):Εδώ στην ...στο σχολείο όχι αλλά, επιμόρφωση, αυτή που είχα κάνει πριν πολλά χρόνια και κάποια σεμινάρια με τους συμβούλους κατά διαστήματα που είχαμε, έτσι ολιγόωρα όμως. Το μεγαλύτερο που είχε γίνει ήταν πριν πολλά χρόνια, πριν δεκαπέντε χρόνια περίπου, που ήταν πενήντα ωρών, εκείνο ήταν ένα καλό σεμινάριο.

ΕΡ: Κατά την άποψή σας η σχολική κουλτούρα και η δυνατότητα ανάπτυξης δικών σας πρωτοβουλιών στη σχολική μονάδα αναφορικά με τη χρήση Τ.Π.Ε. είναι σημαντικός παράγοντας για την επαγγελματική σας ανάπτυξη;

Σ(8):Ε, όχι τώρα, δε νομίζω.

ΕΡ: Μάλιστα. Εεε, ποια ήταν η εμπειρία σας από επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. που έχετε παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια; Μπορείτε να αναφερθείτε συγκεκριμένα στο αντικείμενο και τα περιεχόμενα της επιμόρφωσης; Με ποιο τρόπο συνέβαλε στην προσωπική και επαγγελματική σας ανάπτυξη; Έχετε αναφέρει αυτό το σεμινάριο των πενήντα ωρών;

Σ(8):Ναι, αυτό δηλαδή ...

ΕΡ: Το περιεχόμενό του; Θυμάστε περίπου...;

Σ(8):Είχαμε δουλέψει, εεε... αν θυμάμαι με έχει βοηθήσει πάρα πολύ στο, στα Office, το Word δηλαδή, που το χρησιμοποιώ πάρα πολύ για να κάνω διάφορες εργασίες, από εκεί και πέρα το να σερφάρω στο διαδίκτυο, εντάξει, δεν είναι και κάτι το οποίο χρειαζότανε κάποιο σεμινάριο για να γίνει .

ΕΡ: Ναι. Κατά την παρακολούθηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. ως ενήλικοι επιμορφούμενοι είναι πιθανόν να συναντήσατε εμπόδια ή δυσκολίες. Θα θέλατε να μας αναφέρετε τους πιο σημαντικούς για εσάς παράγοντες που σας δημιούργησαν εμπόδια ή δυσκολίες;

Σ(8):Δεν υπήρχαν, δε νομίζω, δεν υπήρχαν κάποια εμπόδια. Εντάξει, το θέμα είναι ο χρόνος. Πολλές φορές, όταν χρειάζεται χρόνος σε απογευματινές ώρες είναι ένα θέμα, όταν έχουμε και άλλες υποχρεώσεις.

ΕΡ: Κύρια χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε. είναι το περιεχόμενο, η διάρκεια, η οργάνωση κλπ, ποια από αυτά θεωρείτε ότι είναι τα πιο σημαντικά για να θεωρηθεί ένα πρόγραμμα επιτυχημένο και αποδοτικό; Αναφερθείτε συγκεκριμένα.

Σ(8): Όλα παίζουν ρόλο: και το περιεχόμενο και η διάρκεια και η οργάνωση, πολύ σημαντικό να είναι ένα σεμινάριο οργανωμένο, όχι για να γίνει μόνο για να γίνει, για να λέμε ότι έγινε.

ΕΡ: Ποιους θεωρείτε ως σημαντικότερους λόγους για τη συμμετοχή σας σε προγράμματα επιμόρφωσης στις Τ.Π.Ε.; Για ποιο λόγο συμμετείχατε και τότε ή θα συμμετείχατε και σε κάποιο άλλο πρόγραμμα;

Σ(8): Είναι η γνώση, να μπορώ να χειρίζομαι τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, αν και πολλά ξεχνιούνται ας πούμε, εμ, το Powerpoint που είναι ένα σημαντικό κεφάλαιο στην εκπαίδευση, ε, όταν έχεις καιρό να δημιουργήσεις ένα τέτοιο σχέδιο εργασίας, το ξεχνάς. Έχω όμως τα βιβλία για να μπορώ δηλαδή να ετοιμάσω, ας πούμε...

ΕΡ: Και, όντως, εξελίσσεται και δίνει και πολλές δυνατότητες το Powerpoint. Οι εμπειρίες σας από προηγούμενα επιμορφωτικά προγράμματα, που έχετε παρακολουθήσει, επηρέασαν τη συμμετοχή σας στην επιμορφωτική διαδικασία συγκεκριμένων προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(8):Δηλαδή, αν με επηρέασαν ως προς τι;

ΕΡ: Θετικά, αρνητικά ...

Σ(8):Εντάξει, δε μπορώ ...είμαι θετικός στους υπολογιστές, στη νέα γνώση, εεε, δε μπορώ να πω ότι ...

ΕΡ: Σας αποτρέπουν από...

Σ(8):...με επηρέασαν σίγουρα θετικά ό,τι γίνεται είναι θετικό, ό,τι έχει σχέση με τη νέα γνώση. Άλλωστε, αν δε μπορέσουμε να το κάνουμε αυτό οι εκπαιδευτικοί, θα μείνουμε πίσω. Οι μαθητές πολλές φορές είναι πιο μπροστά από τους εκπαιδευτικούς.

ΕΡ: Σίγουρα. [γέλια]Θεωρείτε ότι η επιμόρφωση σε θέματα που αφορούν την επικοινωνία και τις νέες τεχνολογίες θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμορφωτικών προγραμμάτων;

Σ(8): Ναι, ναι.

ΕΡ: Θεωρείτε ότι κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής ζωής του/της εκπαιδευτικού υπάρχουν περίοδοι όπου υπάρχει περισσότερη ανάγκη από επιμόρφωση; Αν ναι, ποιοι κατά τη γνώμη σας; Στην, όταν κάποιος εκπαιδευτικός μπαίνει στο επάγγελμα...

Σ(8):Σίγουρα όταν κάποιος...

ΕΡ: Χρειάζεται περισσότερο ...

Σ(8):...μπαίνει, πρέπει να έχει αυτή τη γνώση σήμερα ένας εκπαιδευτικός και την έχουν άλλωστε, πριν ακόμη πάνε στις σχολές τους και βγάλουν τα ...την Ακαδημία. Πλέον, οι νέοι είναι από το δημοτικό, είναι σχεδόν έτοιμοι σε πάρα πολλά σε ό,τι έχει σχέση με τους υπολογιστές. Τώρα, εξειδικευμένα, εντάξει, μεγαλώνοντας ...

ΕΡ: Κατά τη διάρκεια δηλαδή της επαγγελματικής πορείας ενός εκπαιδευτικού ...

Σ(8):Εεεε...

ΕΡ: Θα πρέπει να υπάρχει συνεχής, εεε, επιμόρφωση;

Σ(8):Ε, ναι. Είναι, δε μπορούμε να πούμε ότι σταματάμε. Εντάξει τώρα, αν κάποιος φτάνει στη σύνταξη δε θα το δει ως

ΕΡ:...να υπάρχει ανάπτυξη.

Σ(8):Να τον βοηθήσει επαγγελματικώς κάπου, σε εξέλιξη.

ΕΡ: Μάλιστα.

Σ(8):...εξέλιξη επαγγελματική.

ΕΡ: Πώς θα αξιολογούσατε την επάρκεια των γνώσεών σας σχετικά με το περιεχόμενο των Νέων Τεχνολογιών; Θεωρείτε τον εαυτό σας επαρκή/ανεπαρκή, σε ποιο βαθμό και σε ποια αντικείμενα;

Σ(8):Ε... κάπου ανάμεσα στο επαρκή και ανεπαρκή, δηλαδή δε μπορώ να πω ότι είμαι επαρκής αλλά ούτε και ανεπαρκής. Τώρα, με άριστα το δέκα θα ήμουν πάνω από τη βάση πιστεύω, πάνω από το πέντε.

ΕΡ: Ωραία. Κατά τη γνώμη σας θα ήταν χρήσιμο να αποτελέσει αντικείμενο επιμόρφωσης ο τρόπος διδασκαλίας(οι διδακτικές προσεγγίσεις)των μαθησιακών αντικειμένων μέσω των Τ.Π.Ε.;

Σ(8): Είμαι θετικός, θα μπορούσε να βοηθήσει, ε... στην ...ένα σεμινάριο, ένα καλό σεμινάριο.

ΕΡ: Και με ποιο τρόπο θα συνέβαλε στη...ααα στη διδασκαλία σας αυτό;

Σ(8):Ε, ίσως οι νέες μέθοδοι οι.. όχι τόσο στο χειρισμό αλλά, κάτι νέο σίγουρα θα μπορούσα να μάθουμε. Τώρα, δε μπορώ να πω με βεβαιότητα τι, αλλά ...

ΕΡ: Μπορεί να έκανε το μάθημά σας πιο ενδιαφέρον για τα παιδιά...

Σ(8):Αυτό είναι σίγουρο, αυτό είναι σίγουρο, ό,τι έχει σχέση με εικόνα το κάνει πιο ενδιαφέρον και προσπαθούμε να το κάνουμε εικόνα το μάθημα.

ΕΡ: Στα πλαίσια της παρούσας φάσης της ζωής σας, ποια μορφή επιμορφωτικών προγραμμάτων θα επιλέγατε(μικρής διάρκειας, μεγάλης διάρκειας, από απόσταση, κάποια άλλη μορφή);

Σ(8):Θα ήταν καλό από απόσταση και να είναι μικρής διάρκειας οι επιμορφώσεις.

ΕΡ: Εεεε, ποιον θεωρείτε καταλληλότερο φορέα για το σχεδιασμό και την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.; Συνήθως...

Σ(8): Τώρα, δηλαδή, εντάξει. Ό,τι έχει σχέση με το Υπουργείο Παιδείας, τώρα δεν ...

ΕΡ: Σαν πιο έγκυρος φορέας...

Σ(8):Εννοείται, εννοείται ...

ΕΡ: Δε θα επιλέγατε κάτι, κάτι άλλο εκτός...

Σ(8):Ε, ναι, είναι έτσι. Πιστεύω ότι έχω εμπιστοσύνη ότι θα μπορούσαν να είναι πιο οργανωμένο και πιο εξειδικευμένο.

ΕΡ: Πώς κρίνετε τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται σήμερα τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε.; Πιστεύετε ότι είναι σημαντική η συμμετοχή με οποιοδήποτε τρόπο σε ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την αξιολόγηση του προγράμματος(π.χ. καθορισμός στόχων, μαθησιακών περιεχομένων, διάρκειας, χρόνου και χώρου υλοποίησης κλπ;)

Σ(8):Εντάξει επειδή έχω και καιρό να

ΕΡ: Θα θέλατε να έχετε λόγο ...

Σ(8):...να παρακολουθήσω, δεν μπορώ να έχω τώρα .

ΕΡ: Αν όμως σας δινόταν η ευκαιρία να παρακολουθήσετε κάποιο πρόγραμμα, εεε, θα θέλατε να λάβουν υπόψη τη γνώμη σας για αυτά τα ζητήματα; Και για ποιες προτάσεις μπορεί να είχατε;

Σ(8):Δεν, δεν ...δε μπορώ, δεν ξέρω τι να πω εδώ ...

ΕΡ: Για την οργάνωση...

Σ(8): Ε, σίγουρα έχω... θα είχα άποψη, εννοείται ότι θα ήθελα να ...

ΕΡ: Είπαμε, είπατε πριν για το χρόνο ή για το χώρο επίσης υλοποίησης...

Σ(8):Ε, ναι, αν την άποψη μου θα την κατέθετα...

ΕΡ: Αν ήταν δια ζώσης, αν ήταν...

Σ(8):...σίγουρα...είχα κάποιες σκέψεις, ανάλογα και το σεμινάριο που θα παρακολουθούσα, εεε...

ΕΡ:Ωραία.

Σ(8):Αλλά, να μιλήσω τώρα για σχεδιασμό και για οργάνωση...

ΕΡ: Σχεδιασμός όχι τόσο όσο, αν θα θέλατε, να λάβουν υπόψη το ότι, τη διάρκειά του, το χρόνο που θα θέλατε να πραγματοποιείται, να πραγματοποιούνται οι συναντήσεις, αυτό μόνο. Εεε, ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης;[διακοπή][συνομιλία]

ΕΡ: Ε μπορούμε να συνεχίσουμε;

Σ(8):Ναι , ναι...

ΕΡ: Ποια σημεία του επιμορφωτικού προγράμματος στις Τ.Π.Ε. θεωρείτε ότι χρήζουν βελτίωσης;

Σ(8):Ε, θέλει, θέλει οργάνωση, χρειάζεται περισσότερη οργάνωση και, καλό είναι όταν γίνονται μέσα στο σχολείο, όχι απαραίτητα από συναδέλφους που εργάζονται στο σχολείο αλλά από εξειδικευμένους οι οποίοι θα μπορούσαν να έρχονται από σχολείο σε σχολείο. Και αν δεν μπορούσε να γίνει αυτό, σίγουρα μέσα από το διαδίκτυο, εξ αποστάσεως. Θέλει οργάνωση όμως, οργάνωση γιατί, δυστυχώς, πολλές φορές παρακολουθούμε σεμινάρια τα οποία δεν μας προσφέρουν και πολλά πράγματα και απογοητευόμαστε και πολλές φορές μπαίνουμε σε κάποιες, εεε, σελίδες και προσπαθούμε να μάθουμε από άλλους τρόπους να επιμορφωθούμε.

ΕΡ: Κυρίως μόνοι σας ,δηλαδή...

Σ(8):Ε, ναι.

ΕΡ: Με δικιά σας πρωτοβουλία. Πώς πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια που αναφέρατε προηγουμένως;

Σ(8): Δεν ξέρω, τώρα εντάξει, πώς να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια ...

ΕΡ: Ένας τρόπος που είπατε είναι αυτός, μόνο με δική σας πρωτοβουλία δηλαδή ...

Σ(8):Ε ναι ,ναι ...

ΕΡ: Με δικό σας ψάξιμο στο ίντερνετ...

Σ(8):Αυτό κάνω συνήθως, αυτό που κάνω, αυτό που κάνω, αυτό που κάνω πολλές φορές δηλαδή και, αν παρουσιάζεται κάποιο πρόβλημα, θα πάρω τηλέφωνο σε κάποιον που πιστεύω ότι γνωρίζει για να με βοηθήσει, αλλά βρίσκω λύσεις. Υπάρχουν και πάρα πολλά βίντεο όταν θέλεις να μάθεις κάτι μέσα στο διαδίκτυο που μπορείς να σε λύσουν τα χέρια.

ΕΡ: Ποιες ενέργειες είστε διατιθέμενοι να κάνετε προκειμένου να υπάρξει βελτίωση στην οργάνωση και υλοποίηση μελλοντικών προγραμμάτων στις Τ.Π.Ε.;

Σ(8):Δε σκέφτομαι κάτι αυτή τη στιγμή, τι ενέργειες να κάνω.

ΕΡ: Ποια στοιχεία πιστεύετε ότι θα έκαναν τα επιμορφωτικά προγράμματα στις Τ.Π.Ε. περισσότερο ελκυστικά προς παρακολούθηση;

Σ(8):Και εδώ, και εδώ δε μπορώ να πω κάτι, εντάξει τώρα, να είναι πιο ...σίγουρα παίζει ρόλο η διάρκεια και να μου δώσουν πραγματικές γνώσεις. Πολλά σεμινάρια, είπαμε, γίνονται μόνο για να γίνονται.

ΕΡ: Ωραία, σας ευχαριστώ πάρα πολύ που συμμετείχατε στην έρευνά μου...εεε, όταν ολοκληρωθεί η έρευνα θα σας, αν επιθυμείτε, θα σας στείλουμε κάποια αποτελέσματα μέσω email. Καλή σας συνέχεια.

Σ(8):Ευχαριστώ.

ΕΡ: Γεια σας.

Σ(8):Ευχαριστώ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ:

«ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΑΖΟΜΕΝΟΥ»

Τίτλος ερευνητικής εργασίας: «Διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την αναγκαιότητα σχεδιασμού επιμορφωτικών προγραμμάτων ενσωμάτωσης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης»

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Παμπούρη Αναστασία, καθηγήτρια ΕΑΠ

Ερευνήτρια: Παπουλίδου Σοφία, (papoulidou_sf@hotmail.com), μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο ΕΑΠ

1. Σκοπός

Βασικός σκοπός της έρευνάς μας είναι η διερεύνηση των απόψεων και των στάσεων των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με την αναγκαιότητα πραγματοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με τη χρήση ψηφιακών και τεχνολογικών μέσων διδασκαλίας, τα οποία θα συμβάλουν στην επαγγελματική τους ανάπτυξη και στην καθιέρωση της ανοιχτής μάθησης.

2. Διαδικασία

Προκειμένου να διερευνήσουμε και να αποτυπώσουμε τις απόψεις και τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με την αναγκαιότητα πραγματοποίησης επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, θα πραγματοποιηθούν ημιδομημένες συνεντεύξεις διάρκειας περίπου 35 λεπτών σε συγκεκριμένη σχολική μονάδα.

3. Προσδοκώμενα οφέλη

Με τη συμμετοχή σας στην έρευνα θα λάβετε χρήσιμες πληροφορίες για τη διερεύνηση των παραγόντων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη εκπαιδευτικής παρεμβατικής πολιτικής προκειμένου να συμβάλει σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο και των εμποδίων και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί τόσο κατά την επιλογή όσο και την παρακολούθηση επιμορφωτικών προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στις Τ.Π.Ε. με προϋπόθεση για την εξασφάλιση της επαγγελματικής τους ανάπτυξης.

4. Δημοσίευση δεδομένων-αποτελεσμάτων

Η συμμετοχή σας στη έρευνα συνεπάγεται ότι, συμφωνείτε με μελλοντική δημοσίευση των αποτελεσμάτων της, με την προϋπόθεση ότι θα τηρηθεί η ανωνυμία σας και δε θα δημοσιοποιηθεί το όνομα σας. Τα δεδομένα που θα συγκεντρωθούν θα κωδικοποιηθούν, συνεπώς το όνομά σας δεν θα φαίνεται πουθενά.

5. Πληροφορίες

Αν έχετε απορίες και ερωτήσεις σχετικά με τη διαδικασία της συνέντευξης και γενικότερα για τη συγκεκριμένη έρευνα, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μου, ώστε να σας δώσω τις απαραίτητες διευκρινίσεις.

6. Ελευθερία συναίνεσης

Η συμμετοχή σας στην εργασία είναι εθελοντική. Είστε ελεύθερος/η να μην συναινέσετε ή να διακόψετε τη συμμετοχή σας οποιαδήποτε στιγμή το επιθυμείτε.

7. Δήλωση συναίνεσης

Διάβασα το έντυπο αυτό και κατανοώ τις διαδικασίες που ακολουθούνται. Συναινώ να συμμετάσχω στην ερευνητική διαδικασία.

Ημερομηνία:...../...../.....

Ονοματεπώνυμο &Υπογραφή συμμετέχοντος

Υπογραφή ερευνήτριας

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.